

กตป.

คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

รายงาน

การติดตามตรวจสอบ

และประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช.

สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

๒๕๖๔

โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรา ๗๒

แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กตป.

คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

รายงาน การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ๒๕๖๔

โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรา ๗๒
แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประกาศสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรื่อง คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ
วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติคัดเลือกรวมกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และผู้ได้รับการคัดเลือกได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทราบว่า ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๘ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีรายชื่อคณะกรรมการ ประกอบด้วย

๑. นายณัฏฐ์ วินิจชัยกุล	ด้านกิจการกระจายเสียง
๒. นายบัณฑิต ตั้งประเสริฐ	ด้านกิจการโทรทัศน์
๓. พันเอก พีรวัส พรหมกลัดพะเนา	ด้านกิจการโทรคมนาคม
๔. นายพันธ์ศักดิ์ จันทร์ปัญญา	ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
๕. นายไพโรจน์ โพธิ์ไสย	ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ทั้งนี้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่ นับตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ นี้ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

นันท ผาสุข

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ	๑๑
สารจากคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	๑๒
ประวัติคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	๒๒
บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)	๓๒

๑

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ๔๘

๑.๑	ความเป็นมาของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๔๙
๑.๒	อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	๔๙
๑.๓	เป้าประสงค์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน	๕๐
๑.๔	กรอบการประเมินการบริหารงานของคณะกรรมการ กสทช. กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.	๕๑
๑.๔.๑	หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)	๕๑
๑.๔.๒	หลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duties)	๕๓
๑.๕	กรอบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช.	๕๔
๑.๕.๑	รูปแบบการประเมินซีพี (CIPP Evaluation Model) และรูปแบบการประเมิน CIPPI (CIPPI Evaluation Model)	๕๔
๑.๕.๒	รูปแบบการประเมินหลักกฤษฎีกาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Model)	๕๕
๑.๕.๓	รูปแบบการประเมินห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain)	๕๖
๑.๖	การมอบหมายให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงาน	๕๗

๒

ข้อมูลทั่วไปของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ๖๐

๒.๑	คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)	๖๑
๒.๑.๑	อำนาจหน้าที่ของ กสทช.	๖๑
๒.๑.๒	องค์ประกอบ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของ กสทช.	๖๕
๒.๒	สำนักงาน กสทช.	๖๗
๒.๒.๑	อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน กสทช.	๖๗
๒.๒.๒	รูปแบบโครงสร้าง กสทช.	๖๙
๒.๓	เลขาธิการ กสทช.	๗๑

๓

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ๗๒

๓.๑	ความสอดคล้องกับนโยบายและแผนนโยบายชาติ	๗๓
๓.๑.๑	กฎหมายรัฐธรรมนูญ	๗๓
๓.๑.๒	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	๗๔
๓.๑.๓	แผนการปฏิรูปประเทศ	๗๘
๓.๑.๔	แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	๘๕

๓.๒ ความสอดคล้องของการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทของ กสทช.	๘๙
๓.๒.๑ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒)	๘๙
๓.๒.๒ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖)	๙๒
๓.๒.๓ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘)	๙๖
๓.๓ การปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.	๙๙
๓.๓.๑ การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๙๙
๓.๓.๒ การติดตามตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม	๑๐๑
๓.๓.๓ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	๑๐๕
๓.๓.๔ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสทช.	๑๐๗
๓.๓.๕ การวิเคราะห์งบการเงิน	๑๐๘
๓.๓.๖ การจัดซื้อจัดจ้าง	๑๑๐
๓.๓.๗ การบริหารงานกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ (กองทุน กทปส.)	๑๑๑

๔

การประเมินผลการปฏิบัติงานที่สำคัญในปี ๒๕๖๔	๑๑๓
๔.๑ ด้านกิจการกระจายเสียง	๑๑๔
๔.๑.๑ การเปลี่ยนผ่านระบบการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียงไปสู่ระบบ การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่ และประกอบกิจการกระจายเสียง	๑๑๕
๔.๑.๒ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศของอุตสาหกรรมสื่อ ต่อกิจการกระจายเสียง ซึ่งดำเนินการประเมินผลกระทบจากการให้บริการ ในการกำกับดูแล และการให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	๑๑๗
๔.๑.๓ การดำเนินการของกองทุน กทปส. และมาตรการของสำนักงาน กสทช. ในการส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบวิชาชีพกิจการกระจายเสียง	๑๑๙
๔.๑.๔ การติดตามประเมินจากผลการศึกษาปี ๒๕๖๓ ที่ต้องการให้ กสทช. แก้ไขปัญหาต่างๆ	๑๒๑
๔.๒ ด้านกิจการโทรทัศน์	๑๒๓
๔.๒.๑ ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย	๑๒๔
๔.๒.๒ ปัญหาในการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย	๑๒๕
๔.๒.๓ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการในการดำเนินการ โครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔	๑๒๖
๔.๒.๔ ความพร้อมของทรัพยากรในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔	๑๒๖
๔.๒.๕ ความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานกับปัญหาสาเหตุของปัญหา และกิจกรรมดำเนินงานในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔	๑๒๗
๔.๒.๖ ความคิดเห็นต่อกระบวนการ (Process) ในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔	๑๒๗
๔.๒.๗ การเข้าถึงการดำเนินงาน/กิจกรรมของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์	๑๒๘
๔.๒.๘ ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์	๑๒๘

๔.๒.๙	ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์	๑๒๙
๔.๒.๑๐	ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์	๑๒๙
๔.๒.๑๑	ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ กสทช. และเลขาธิการ กสทช.	๑๓๐
๔.๒.๑๒	แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับกิจการโทรทัศน์ในอนาคต	๑๓๐
๔.๒.๑๓	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านกิจการโทรทัศน์	๑๓๑
๔.๓	ด้านกิจการโทรคมนาคม	๑๓๒
๔.๓.๑	การเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz	๑๓๘
๔.๓.๒	การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ในลักษณะจัดชุด (Package)	๑๔๑
๔.๓.๓	การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center)	๑๔๓
๔.๓.๔	การเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร	๑๔๕
๔.๓.๕	มาตรการช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19	๑๔๘
๔.๓.๖	มาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชน	๑๕๐
๔.๔	ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค	๑๕๓
๔.๔.๑	การดำเนินการ/การให้บริการด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของสำนักงาน กสทช.	๑๕๔
๔.๔.๒	การบริหารงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค	๑๕๔
๔.๔.๓	การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์	๑๕๔
๔.๔.๔	การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม	๑๕๕
๔.๕	ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๑๕๖
๔.๕.๑	การรับรู้ต่อการดำเนินการของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน ปี ๒๕๖๔	๑๕๗
๔.๕.๒	ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ การไม่ได้รับความเป็นธรรม จากบริการในกิจการกระจายเสียง บริการโทรทัศน์ และบริการโทรคมนาคม	๑๕๘
๔.๕.๓	สภาวะแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม กฎหมาย เทคโนโลยีสิ่งแวดลอม หรืออื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อการทำงานคบบกบาทหน้าที่ของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในปี ๒๕๖๔	๑๕๙
๔.๕.๔	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน	๑๖๐
๔.๕.๕	ความพร้อมของทรัพยากรสำหรับการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของ กสทช.	๑๖๐
๔.๕.๖	ความเหมาะสมของขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๑๖๑
๔.๕.๗	จุดแข็งและจุดอ่อนของกระบวนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชนของ กสทช.	๑๖๑
๔.๕.๘	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๑๖๒
๔.๕.๙	ผลผลิต และผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๑๖๒

๔.๕.๑๐	การส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนสามารถสร้างผลประโยชน์/ผลกระทบจากโครงการในด้านใดบ้าง	๑๖๓
๔.๕.๑๑	ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ กสทช. และเลขาธิการ กสทช.	๑๖๔
๔.๕.๑๒	ข้อเสนอแนะแผนงานโครงการ และแผนงบประมาณสำหรับการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๑๖๕
๔.๕.๑๓	ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๑๖๕

๕

ความเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน		๑๖๗
ต่อ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ตามมาตรา ๗๖		
๕.๑	ความครบถ้วนของเนื้อหาใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔	๑๖๙
๕.๒	ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อความครบถ้วนของเนื้อหาใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔	๑๙๔

๖

เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควรรายงานให้ กสทช. รัฐสภา หรือประชาชนทราบ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		๒๐๐
๖.๑	ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการกระจายเสียง	๒๐๑
๖.๑.๑	การปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการในการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ด้านกิจการกระจายเสียง	๒๐๑
๖.๑.๒	แนวทางการกำกับดูแล ผู้ประกอบการให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคสืบเนื่องจากการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่มีผลต่อการประกอบกิจการกระจายเสียง	๒๐๒
๖.๒	ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรทัศน์	๒๐๒
๖.๒.๑	การเพิ่มศักยภาพในการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ของ กสทช.	๒๐๓
๖.๒.๒	การส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการและบุคลากรในกิจการโทรทัศน์	๒๐๔
๖.๒.๓	การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ด้านเนื้อหา	๒๐๔
๖.๒.๔	การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ด้านกฎหมาย	๒๐๕
๖.๒.๕	การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	๒๐๖
๖.๒.๖	การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ด้านเทคโนโลยี	๒๐๖
๖.๒.๗	การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ด้านการพัฒนาสังคม	๒๐๖
๖.๓	ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม	๒๐๗
๖.๓.๑	การสร้างการรับรู้แก่ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ กสทช.	๒๐๘
๖.๓.๒	ความต่อเนื่องในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลโครงการการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล และพื้นที่ชายขอบ Zone C และ Zone C+	๒๐๙
๖.๓.๓	การดำเนินการหลังการประมูลคลื่นความถี่ 5G โดย กสทช. และสำนักงาน กสทช.	๒๑๔
๖.๓.๔	การเตรียมการและดำเนินการประมูลโครงข่ายเทียมของ กสทช.	๒๑๕
๖.๓.๕	การจัดทำศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ	๒๑๖
๖.๓.๖	การแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์หลอกลวงประชาชนของ กสทช. และสำนักงาน กสทช.	๒๑๖
๖.๓.๗	การหาความร่วมมือในการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกันของค่ายมือถือเพื่อแก้ไขปัญหาสัญญาณโทรศัพท์ไม่ครอบคลุม	๒๑๗
๖.๓.๘	การจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากกิจการด้านโทรคมนาคม	๒๑๘

๖.๓.๙	ความชัดเจนในการควมรวมกิจการระหว่าง บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE กับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC	๒๑๘
๖.๓.๑๐	ประเด็นของผู้ประกอบการ OTT ที่ให้บริการในประเทศไทย	๒๑๙
๖.๓.๑๑	การบริหารความเสี่ยงของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ต่อการเข้ามาของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากการ ให้บริการดาวเทียมวงโคจรต่ำ LEO	๒๒๐
๖.๓.๑๒	แผนการดำเนินการและกรอบระยะเวลาในการตราพระราชกฤษฎีกา ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๒๑
๖.๓.๑๓	การดำเนินการของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. กรณีการขอใช้วิทยุ การเรียกคืนคลื่นความถี่ 2600 MHz ต่อผู้ประกอบการและกองทัพบก	๒๒๓
๖.๓.๑๔	ความคืบหน้าของการจัดทำโครงการต่างๆ ของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ด้านกิจการโทรคมนาคม	๒๒๔
๖.๓.๑๕	ความพึงพอใจของประชาชนต่อ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔	๒๒๖
๖.๓.๑๖	ปัญหาโครงสร้างสำนักงาน กสทช.	๒๒๗
๖.๓.๑๗	ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.)	๒๒๘
๖.๔	ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค	๒๓๑
๖.๔.๑	แนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคในยุคดิจิทัล	๒๓๑
๖.๔.๒	การพัฒนาศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ยกกระดับให้เป็นศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะ	๒๓๒
๖.๔.๓	การปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้อง และไม่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี	๒๓๓
๖.๔.๔	การกำหนดแผนงานในการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง	๒๓๔
๖.๔.๕	การแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้บริโภคอย่างเป็นรูปธรรม	๒๓๔
๖.๕	ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๒๓๖
๖.๕.๑	ประชาชนชาวไทยยังไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ได้	๒๓๖
๖.๕.๒	กสทช. ควรตอบชี้แจงรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานงาน (กตป.) ในแต่ละปีต่อรัฐสภา และสาธารณะ	๒๓๗
๖.๕.๓	ปัญหาบทบัญญัติแห่งกฎหมายองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ที่เป็นอุปสรรค	๒๓๗
๖.๕.๔	เลขาธิการฉุกเฉินแห่งชาติ (๑๙๑) ยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์ เลขาธิการโทรศัพทฉุกเฉินแห่งชาติเลขหมายเดียว (National Single Emergency Number)	๒๓๘
๖.๕.๕	กองทุน กกปส. ควรสนับสนุนสื่อที่จัดทำกำลังสนับสนุน เช่น รายการเด็ก เยาวชน รายการคนพิการ และรายการสร้างสรรค์สังคม	๒๓๙
๖.๕.๖	ปัญหาที่เกิดจากสายสื่อสาร	๒๓๙

๗

ภาคผนวก

๗.๑	การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องและบูรณาการข้อมูลการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ประจำปี ๒๕๖๔	๒๔๑
๗.๒	การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช.	๒๔๒
๗.๒.๑	การจัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)	๒๔๒
๗.๒.๒	การจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)	๒๔๔
๗.๒.๓	การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)	๒๔๘

สารบัญรูป

หน้า

รูปที่ ๑-๑:	เป้าประสงค์ในการดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.	๕๑
รูปที่ ๑-๒:	หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ที่ใช้สำหรับประเมินการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.	๕๒
รูปที่ ๑-๓:	หลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duties) ที่ใช้สำหรับประเมินการบริหารงานของคณะกรรมการ กสทช. กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.	๕๔
รูปที่ ๑-๔:	กรอบการประเมิน CIPPI (CIPPI Evaluation Model)	๕๕
รูปที่ ๑-๕:	รูปแบบการประเมินโดยใช้แนวทางตัวแบบมีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholder Model	๕๖
รูปที่ ๑-๖:	การประเมินแบบห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain)	๕๖
รูปที่ ๑-๗:	หน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลทั้ง ๕ ด้าน	๕๘
รูปที่ ๓-๑:	โครงสร้างสำนักงาน กสทช.	๑๐๖
รูปที่ ๓-๒:	อัตรากำลังคนของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔	๑๐๗
รูปที่ ๓-๓:	การเปรียบเทียบรายได้และรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ในช่วงปี ๒๕๖๐ ถึง ๒๕๖๔	๑๐๘
รูปที่ ๓-๔:	รายละเอียดรายได้ของสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔	๑๐๙
รูปที่ ๓-๕:	รายละเอียดรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔	๑๐๙
รูปที่ ๓-๖:	สัดส่วนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔	๑๑๐
รูปที่ ๔-๑:	ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการกระจายเสียง	๑๑๔
รูปที่ ๔-๒:	ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรทัศน์	๑๒๔
รูปที่ ๔-๓:	ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม	๑๓๒
รูปที่ ๔-๔:	ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค	๑๕๔
รูปที่ ๔-๕:	ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๑๕๗
รูปที่ ๕-๑:	ความเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) รายงานประจำปี กสทช. ได้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๗๖	๑๑๙
รูปที่ ๕-๒:	นโยบายและแผนการดำเนินงานที่สำคัญ ประจำปี ๒๕๖๔	๑๘๔

สารบัญรูป

หน้า

รูปที่	อ-๑:	ภาพรวมประเด็นที่สำคัญและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของกรรมการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม	๒๐๘
รูปที่	อ-๒:	ประเภทของผู้ให้บริการ OTT ในประเทศไทย	๒๒๐
รูปที่	อ-๓:	แนวโน้มรายได้ของผู้ประกอบการ OTT ทั่วโลกและผู้ใช้บริการ OTT ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๗	๒๒๐
รูปที่	๗-๑:	บรรยากาศการประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องและบูรณาการข้อมูล การจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานฯ	๒๔๑
รูปที่	๗-๒:	บรรยากาศการประชุมกลุ่มย่อย ด้านกิจการกระจายเสียง	๒๔๒
รูปที่	๗-๓:	บรรยากาศการประชุมกลุ่มย่อย ด้านกิจการโทรทัศน์	๒๔๓
รูปที่	๗-๔:	บรรยากาศการประชุมกลุ่มย่อย ด้านกิจการโทรคมนาคม	๒๔๓
รูปที่	๗-๕:	บรรยากาศการประชุมกลุ่มย่อย ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค	๒๔๔
รูปที่	๗-๖:	บรรยากาศการประชุมกลุ่มย่อย ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๒๔๔
รูปที่	๗-๗:	การจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)	๒๔๕
รูปที่	๗-๘:	บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านกิจการกระจายเสียง	๒๔๖
รูปที่	๗-๙:	บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านกิจการโทรทัศน์	๒๔๖
รูปที่	๗-๑๐:	บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านกิจการโทรคมนาคม	๒๔๗
รูปที่	๗-๑๑:	บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค	๒๔๘
รูปที่	๗-๑๒:	บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน	๒๔๘

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่	๕-๑:	แผนงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๕	๑๘๒
ตารางที่	๖-๑:	การดำเนินงานด้านการเตรียมการและดำเนินการประมูลโครงข่ายเทียมน ของ กสทช.	๒๑๕
ตารางที่	๖-๒:	การดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซ็นเตอร์และ SMS หลอกหลวงประชาชน	๒๑๗
ตารางที่	๖-๓:	การเยียวยาเรียกคืนคลื่น 2600 MHz ของสำนักงาน กสทช.	๒๒๓
ตารางที่	๖-๔:	งบประมาณของโครงการที่ผูกพันงบประมาณมาจากปีก่อน และสถานการณ์ดำเนินงาน	๒๒๕
ตารางที่	๖-๕:	งบประมาณของโครงการใหม่ และสถานการณ์ดำเนินโครงการ	๒๒๖
ตารางที่	๗-๑:	แผนการจัดประชุมของด้านกิจการกระจายเสียง	๒๔๖
ตารางที่	๗-๒:	แผนการจัดประชุมของด้านกิจการโทรทัศน์	๒๔๖
ตารางที่	๗-๓:	แผนการจัดประชุมของด้านกิจการโทรคมนาคม	๒๔๗
ตารางที่	๗-๔:	แผนการจัดประชุมของด้านการคุ้มครองผู้บริโภค	๒๔๗
ตารางที่	๗-๕:	แผนการจัดประชุมของด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	๒๔๘

คำนำ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗๒ ให้ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภาพร้อมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ตามมาตรา ๗๖ และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงาน กสทช. หรือวิธีการอื่น ที่เห็นสมควร

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เข้าปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ดำเนินการตามบทบัญญัติกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยได้จัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ตามมาตรา ๗๓ กำหนดให้รายงานตามมาตรา ๗๒ อย่างน้อยจะต้องมีเนื้อหาประกอบด้วย (๑) ผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. (๒) รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ กสทช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะ (๓) ความเห็นเกี่ยวกับรายงานประจำปีที กสทช. ได้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๗๖ และ (๔) เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควรรายงานให้ กสทช. รัฐสภาหรือประชาชนทราบ ดังรายละเอียดปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้

การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าว อยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงและข้อมูลต่างๆ โดยการสำรวจข้อมูล ข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกภูมิภาค รวบรวมข้อมูลสถิติ ข้อมูลทางวิชาการ จากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมเฉพาะกลุ่ม และการประชุมเพื่อรับฟังความเห็นสาธารณะ เพื่อนำไปวิเคราะห์และสรุปผลตามหลักวิชาการ และระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับกรอบแนวคิด การติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลในรายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ จะเป็นประโยชน์ต่อ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. และรัฐสภา ในการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และประชาชนผู้ที่สนใจนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามสมควร

สารประธานกรรมการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน

และกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

ดร.พินส์ศักดิ์ จันทรปัญญา

ประธานกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
และกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

จากการหลอมรวมและการพัฒนาของเทคโนโลยี ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-19 ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน ที่ทวีความรุนแรงและแพร่กระจายไปทั่วทุกมุมโลกโดยไม่มีที่ท่าว่าจะยุติลงโดยง่าย ที่ยืดเยื้อส่งผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ปีนี้สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่กระจายเป็นวงกว้างและเร็วกว่าการระบาดรอบแรก ทำให้เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาขับเคลื่อน ทั้งการใช้ชีวิตประจำวัน การทำงาน การติดต่อสื่อสาร การศึกษา รวมถึงด้านเศรษฐกิจ

ในขณะที่เกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 คนจำนวนมากต่างได้รับผลกระทบทั้งตกงาน รายได้ลด และสิ่งที่ตามมาซ้ำเติมในยามลำบากนี้ก็คือ “ภัยการคุกคามทางเทคโนโลยี” ของเหล่ามิจฉาชีพที่แฝงตัวมาหากินกับการใช้เทคโนโลยี และโซเชียลมีเดียมาหลอกลวงผู้อื่นแบบไม่เกรงกลัวกฎหมาย “อาชญากรรมสมัยใหม่” ที่เกิดขึ้นเป็นรายวัน ทั้งเป็นข่าวและไม่เป็นข่าว ด้วยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการหลอกลวงผ่านแอปพลิเคชันสารพัดรูปแบบ เช่น หลอกโอนเงินผ่านแอปเฟซบุ๊ก การฉ้อโกง หลอกขายของออนไลน์ที่ได้รับสินค้าไม่ตรงตามที่สั่ง หรือไม่ได้รับสินค้า รวมถึงภัยคุกคามประเทศไทยที่ถูกพูดถึงในปัจจุบัน เกี่ยวกับแก๊งคอลเซนเตอร์ เป็นการกระทำผิดที่มีการใช้เทคโนโลยี ซึ่งล้วนแล้วแต่สร้างความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินต่อประชาชนทั้งสิ้น

ในฐานะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ผมตระหนักถึงผลกระทบจากมหันตภัยดังกล่าว รวมถึงเล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขภัยทางเทคโนโลยีรูปแบบต่างๆ จึงมีแนวทางดำเนินการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ดังนี้

๑. **ควรพัฒนาศูนย์รับเรื่องร้องเรียน** ยกกระดับให้เป็นศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะเพื่อผู้บริโภคที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลการใช้งาน หรือข้อมูลที่จะทำให้เตือนภัยทางเทคโนโลยี รวมถึงการร้องเรียนเมื่อถูกเอาเปรียบ ถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภคอีกทางหนึ่ง

โดยใช้อุปกรณ์ใหม่ๆ ของแนวโน้มเทคโนโลยีดิจิทัลที่พัฒนาอย่างรวดเร็วในปัจจุบันมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองผู้บริโภค โดยการยกระดับให้เป็นศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะเพื่อผู้บริโภคที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลการใช้งาน ข้อมูลเตือนภัยทางเทคโนโลยี รวมถึงการร้องเรียน ประสาน รับเรื่อง ส่งต่อ และแก้ไขปัญหา มีระบบการติดตามและตรวจสอบสถานะเรื่องที่ประชาชนร้องเรียน ตั้งแต่รับเรื่องร้องเรียน จนถึงกระบวนการการแก้ปัญหาสำเร็จกลายเป็น One Platform รวมถึงการนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) เพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภค รวมถึงการมีหน่วยงานบริการช่วยเหลือแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) จะทำให้ประชาชนในฐานะผู้บริโภคเข้าถึงกระบวนการคุ้มครอง

ผู้บริโภคได้โดยง่าย ตลอดจนการปรับกระบวนการ
ร้องเรียน โดยลดขั้นตอนในการดำเนินการช่วยเหลือ
ผู้บริโภคที่ยังยากซับซ้อนให้ง่ายขึ้น เพื่อให้สามารถ
ช่วยเหลือผู้บริโภคได้เร็วขึ้น

**๒. แผนงานในการกำกับดูแล การจัดสรรคลื่น
ความถี่ การอนุญาต และกำกับการประกอบกิจการ
กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
ควรมีความสอดคล้องและหลอมรวมกับการพัฒนา
การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน**

การบูรณาการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ
เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นสิ่งสำคัญและเร่งด่วน
โดยคำนึงถึงการสร้างความร่วมมือในการเสริมสร้าง
ศักยภาพการใช้เทคโนโลยีของประชาชน การสร้างความ
เข้มแข็งให้ประชาชนมีทักษะใหม่ๆ ในการทำงาน
ทักษะในการดำเนินชีวิตเพื่อการรับมือกับยุคดิจิทัล
ด้วย ความฉลาด ซึ่งทำได้ด้วยการที่ภาครัฐมีนโยบาย
ในทุกระดับ ปรับตัวทั้งระบบ และทำความร่วมมือ
กับภาคเอกชนในการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน อาทิ
กลุ่มผู้ให้บริการโทรคมนาคมในประเทศ ผู้ให้บริการ
ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยุคดิจิทัล และทำความร่วมมือกับ
ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มระหว่างประเทศในการส่งเสริม
ความเข้มแข็งของพลเมืองดิจิทัล ร่วมกันสร้างพื้นที่
ในการแก้ปัญหาบนโลกออนไลน์ เพื่อสร้างจุดสมดุล
ระหว่างการดำรงเสรีภาพ หลักสิทธิมนุษยชน และ
ความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้บริโภค

**๓. การเร่งปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้อง
และไม่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
เนื่องจากเทคโนโลยีและการสื่อสาร มีการพัฒนา
อย่างก้าวกระโดด มีแพลตฟอร์มเกิดขึ้นใหม่มากมาย
กฎหมาย และ พ.ร.บ. บางอย่างไม่สามารถครอบคลุม
ถึงปัญหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น**

ผมเห็นว่ายังมีช่องว่างในด้านกฎหมายที่
ไม่เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทำให้เกิด
ความเหลื่อมล้ำในยุคดิจิทัลนั้น ตอกย้ำปัญหาความ
ไม่เป็นธรรมจากยุคแอนะล็อก ที่ยังมีคนจำนวนไม่น้อย
ยังขาดโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยี และอาจถูกทิ้ง
ไว้ข้างหลัง ในโลกออนไลน์หรือออฟไลน์มีข้อมูลที่ให้

ผู้บริโภคต้องตรวจสอบเต็มไปหมด และข้อมูลเหล่านั้น
กระจัดกระจายไม่เป็นระบบ ช่องว่างระหว่างหน่วยงาน
ที่ไม่บูรณาการกัน รวมถึงผู้บริโภคในไทยยังมีความรู้
เกี่ยวกับการรู้ดิจิทัล (Digital literacy) ที่น้อยมาก
รวมไปถึงตัวกฎหมายที่ไม่ทันสมัย และมีลักษณะ
บทบัญญัติไม่เอื้ออำนวยแก่การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
ทำให้ยังมีช่องว่างของกฎหมายให้ฉวยโอกาสได้ จนทำให้
อาจไม่เท่าทันกลลวงของผู้ประกอบการธุรกิจ ดังนั้น
ควรดำเนินการแก้ไขกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน
ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด

ท้ายนี้ ผมในนามของกรรมการติดตามและ
ประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วม
ให้ความร่วมมือ ร่วมใจในการส่งเสริมสนับสนุนการ
ดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเต็มความ
สามารถ ทั้งนี้ กรรมการติดตามและประเมินผลการ
ปฏิบัติงาน (กตป.) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค จะเป็น
กลไกสำคัญในการพัฒนางานด้านการคุ้มครองประชาชน
ของประเทศชาติต่อไป

(ดร.พันธ์ศักดิ์ จินทรพิทยา)

**ประธานกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
และกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค**

สารจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการกระจายเสียง

นายณภัทร วิจิตรกุล

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการกระจายเสียง

ในปี ๒๕๖๔ เป็นช่วงปีที่เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ สืบเนื่องจากการประกาศใช้แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) การเปลี่ยนผ่านระบบการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียง ไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียง การเผชิญกับพัฒนาการของเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ล้วนส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมกระจายเสียง ซึ่งมีคุณลักษณะเฉพาะทั้งด้านผู้ประกอบการและผู้บริโภค มีจำนวนผู้ให้บริการสะสมตามพัฒนาการของแต่ละยุคเป็นจำนวนมาก เช่น กลุ่มผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ (รายเดิม) ที่มีจำนวนมากกว่าสามร้อยใบอนุญาตและมีความซับซ้อนเชิงโครงสร้าง โดยมีการร่วมผลิตรายการกับภาคเอกชนหรือแบ่งช่วงเวลาตามสัดส่วนที่พึงกระทำได้ และกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่ดำเนินการแบบได้รับอนุญาตทดลองประกอบกิจการฯ ซึ่งมีลักษณะของความเป็นหน่วยกิจการกระจายเสียงในระดับชุมชนซึ่งมีจำนวนหลักพันใบอนุญาต รวมตลอดทั้งการเกิดกิจการวิทยุกระจายเสียงบนโครงข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้นการเปลี่ยนผ่านและจัดระเบียบใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดเอาไว้ จึงต้องเผชิญอุปสรรคในการบริหารความเปลี่ยนแปลงในหลายมิติ

ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. เพื่อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมกระจายเสียงทั้งการบริหารความเปลี่ยนแปลง และการส่งเสริมผู้ประกอบการวิชาชีพเพื่อให้สามารถปรับตัวเผชิญกับพัฒนาการของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคตได้อย่างยั่งยืนนั้น มีดังนี้

๑. การบริหารการเปลี่ยนผ่านระบบการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียงไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียง หลังจากมีการอนุมัติใบอนุญาตประกอบกิจการแก่กลุ่มผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ซึ่งไม่ครอบคลุมองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่ ที่ล้วนแต่มีความต้องการคลื่นความถี่เพื่อเป็นสื่อกลางในการเข้าถึงภาคประชาชน สำนักงาน กสทช. จึงควรเตรียมมาตรการจัดสรรคลื่นความถี่ที่หลุดจากการประมูล เพื่อหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้งสำหรับกลุ่มผู้ที่มีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตรายใหม่ ประการสำคัญควรให้ความสำคัญกับแนวทางการขจัดข้อกักรของการประกอบกิจการประเภทสาธารณะที่อาจมีการร่วมให้บริการที่คล้ายกับการให้บริการทางธุรกิจ ซึ่งอาจเกิดกรณีพิพาทกับกลุ่มผู้ที่ประมูลคลื่นความถี่ประเภทบริการทางธุรกิจได้ ส่วนการทดลองออกอากาศวิทยุกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็มกำลังส่งต่ำ ควรดำเนินการส่งเสริมองค์ความรู้และมีมาตรการสนับสนุนเพื่อให้สามารถให้บริการได้อย่างยั่งยืน อันจะส่งผลดีต่อการสร้างความเข้มแข็งในระดับชุมชน

ควรจัดทำแผนแม่บทด้านการพัฒนากิจการกระจายเสียงโดยเฉพาะ เพื่อจุดประสงค์ให้ผู้มีส่วน

ได้เสียได้มีโอกาสรับทราบแผนงานในระยะยาวที่มีความเกี่ยวข้องกันกับความเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายของกิจการกระจายเสียง เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนของการประกอบกิจการอย่างมีนัยสำคัญ

๒. การส่งเสริมผู้ประกอบการกระจายเสียง
ทุกระดับเพื่อให้สามารถยืนหยัดต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศของอุตสาหกรรมสื่อต่อกิจการกระจายเสียงได้ ปัจจัยสำคัญที่จำกัดศักยภาพในการพัฒนาขีดความสามารถด้านการแข่งขันของกลุ่มผู้ประกอบการกระจายเสียงในระดับชุมชน คือ ความแตกต่างในการประกอบกิจการและแนวทางกำกับดูแลของสำนักงาน กสทช. กับการประกอบกิจการวิทยุภายใต้ระบบใบอนุญาต กับกิจการวิทยุบนโครงข่ายอินเทอร์เน็ต และการมีรายได้ต่อหน่วยกิจการที่ไม่สามารถรองรับการลงทุน หรือการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์ และให้บริการแพลตฟอร์มออนไลน์ได้ ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาส่งเสริม สนับสนุน และสร้างสรรค์แพลตฟอร์มสื่อกลาง ที่รองรับการเข้าถึงและใช้ประโยชน์โดยบุคคลทุกฝ่ายได้อย่างทัดเทียมกัน โดยปราศจากค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมการบริการที่สมเหตุสมผลอย่างแท้จริง เพื่อจุดประสงค์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมกิจการกระจายเสียงในภาพรวม

๓. การดำเนินการของกองทุน กทปส. และมาตรการของสำนักงาน กสทช. ในการส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบวิชาชีพกิจการกระจายเสียง หากพิจารณาปัญหาอุปสรรคในภาพรวมที่เกิดขึ้นกับผู้ให้บริการทุกระดับ และทุกประเภทใบอนุญาตพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพมีความต้องการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ในกิจการกระจายเสียงโดยใช้เทคโนโลยีและโครงข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างมาก จึงควรเร่งดำเนินการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบวิชาชีพได้อย่างเท่าเทียมกันทุกระดับ โดยพิจารณาดำเนินแผนงานหรือโครงการที่มีเป้าประสงค์ดังกล่าว และมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อกระตุ้นให้เกิดกระบวนการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการพัฒนาถือเป็นสิ่งกีดขวางแรกที่เกิดขึ้น หรือ

ลดแรงจูงใจในการเข้ารับการพัฒนาทักษะ รวมถึงดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนให้ครอบคลุมการจัดทำแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนบริการกระจายเสียงต่อประชาชน ชุมชน ผู้ประกอบกิจการบริการชุมชน และอำนวยความสะดวกต่อผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาส

๔. ผลการดำเนินงานต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๓
ด้านการต่อใบอนุญาตวิทยุกระจายเสียง การพัฒนาช่องทางบริการ e-Service ถือเป็นพัฒนาการในการให้บริการของสำนักงาน กสทช. ที่มีผลลัพธ์ที่ดีและมีความเป็นรูปธรรมมาก จึงควรเร่งดำเนินการพัฒนาตามแผนงานเพื่อให้ระบบสามารถให้บริการอย่างเป็นดิจิทัล ทั้งกระบวนการได้โดยเร็ว และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่ระบบดิจิทัลยังไม่สามารถแก้ไข อาทิ การตอบกลับหรือแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณี ที่ไม่ทิ้งระยะเวลาของปัญหานั้นนานจนอาจก่อให้เกิดข้อขัดแย้งทางกฎหมายในภายหลัง

ด้านการควบคุมโฆษณาที่โฆษณาเกินจริงและชวนเชื่อ ควรมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการชี้แจงและการนำเสนอองค์ความรู้ที่ถูกต้อง โดยสำนักงาน กสทช. ควรบูรณาการกันกับสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ด้านการดำเนินโครงการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล ควรดำเนินการด้านการสื่อสารเชิงรุกเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายต่อแนวคิดของการให้บริการแบบเป็นทางเลือกหนึ่ง เพื่อจัดข้อสงสัยและคลายความกังวลใจต่อการวางแผนการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพกระจายเสียงเพื่อเป็นทางเลือกที่เหมาะสมได้ในอนาคต

(นายณภัทร วินิจฉัยกุล)

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการกระจายเสียง

สารกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรทัศน์

ปี ๒๕๖๔ นับได้ว่าเป็นปีที่โลกและประเทศไทยต้องเผชิญหน้ากับความท้าทายครั้งสำคัญ จากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่กลายพันธุ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบมากมายต่อทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมต่างๆ ต้องปรับตัวเพื่อฝ่าวิกฤตในการรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ยิ่งไปกว่านั้น ความท้าทายที่เกิดจากการพลิกผันทางดิจิทัล (Digital Disruption) ที่มีวิกฤตโรคระบาดเป็นตัวเร่งให้เกิดการหลอมรวมของสื่อ (Media Convergence) ซึ่งส่งผลให้กิจการโทรทัศน์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จึงมีความต้องการปรับปรุงศักยภาพในการให้บริการอย่างก้าวกระโดดเพื่อให้สมกับที่เป็นสื่อที่มีมูลค่าต่อสังคม เป็นสื่อที่ทรงอิทธิพลต่อความคิดเห็น ทศนคติ ของประชาชน ในสังคม นับว่าเป็นความท้าทายของ กสทช. ในฐานะหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และภารกิจความรับผิดชอบในการกำกับดูแล และส่งเสริมการแข่งขัน ในขณะเดียวกันต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์จากผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแล ลดปัญหาอุปสรรค ความซ้ำซ้อนของการกำกับดูแล

การดำเนินงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. นั้น มีกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน หรือ กตป. ด้านกิจการโทรทัศน์ ทำหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ และการบริหารงานเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่ได้รับ รวมถึงยังได้มีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงงานด้านกิจการโทรทัศน์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยในปี ๒๕๖๔ ยังได้มีการติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านการกิจการโทรทัศน์ ได้แก่ ๑) นโยบายการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ๒) นโยบายการปรับปรุงโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลเพื่อรองรับการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz และ ๓) นโยบายการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อทดลองส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ และการบริหารงานในปี ๒๕๖๔ ของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. พบว่ามี

ดร.บัณฑิต ตั้งประเสริฐ
กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการโทรทัศน์

ความสอดคล้องกับแผนนโยบายระดับชาติ มีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน

ในนามของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน หรือ กตป. ด้านกิจการโทรทัศน์ ขอชื่นชม กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ที่มีความทุ่มเทในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ท่ามกลางสถานการณ์ที่มีความท้าทายอย่างมากตลอดปี และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้เห็นการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. อย่างต่อเนื่องในการทำงานให้ประชาชนได้รับการบริการที่เป็นเลิศให้องค์กรเติบโตและก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคงยั่งยืน เพื่อสร้างผลประโยชน์ตอบแทนให้สังคมอย่างเต็มที่ และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

(ดร.บัณฑิต ตั้งประเสริฐ)
กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการโทรทัศน์

สารกรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม

“ กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคมมีเจตนาสมบูรณ์ ในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ในรูปแบบ Check and Balance หรือหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ โดยมุ่งหวังเพื่อให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการได้รับ ประโยชน์สูงสุดจากการกำกับดูแลของ กสทช. และ ต้องการให้ผู้ประกอบการด้านกิจการโทรคมนาคม ได้รับการกำกับดูแลที่ดีและเพียงพอจาก กสทช. ”

การปฏิบัติหน้าที่ของกรมการติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน มุ่งหวังผลสัมฤทธิ์ ให้เกิดขึ้นผ่านการติดตามตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการ โทรคมนาคม เพื่อให้เกิดกลไกในการกำกับดูแลการ ประกอบกิจการโทรคมนาคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส สอดคล้องกับกฎหมาย และนโยบายของรัฐบาล มุ่งให้เกิดการแก้ไขกฎระเบียบ และการบังคับใช้กฎหมาย ต่างๆ กับผู้ประกอบการอย่างเป็นธรรม ลดการผูกขาด และส่งเสริมการแข่งขันอย่างเสรี ตลอดจนการเข้าถึง การสื่อสารทุกประเภทของประชาชนอย่างทั่วถึง และ เหมาะสมในยุคเทคโนโลยีหลอมรวม เกิดการปรับปรุง พัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ และ เป็นที่พึ่งพาของประชาชนได้ โดยในปี ๒๕๖๔ ได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลใน ๖ ประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. ความคืบหน้าของการจัดสรรคลื่นความถี่ 5G ที่ผ่านมา และการเตรียมความพร้อมในการจัดสรร และการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz พบว่า

พันเอก ดร.สัททเมศร์ ปัทมรงค์ศรี
กรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการโทรคมนาคม

กสทช. สามารถดำเนินการด้านส่งเสริมการใช้งาน เทคโนโลยี 5G ที่เกิดจากการจัดสรรคลื่นความถี่ที่ผ่านมา ได้ตามแผนงานที่กำหนด ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ทดลอง ทดสอบ 5G โครงการนำร่อง Smart Hospital และ Smart AgriculTRUE โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใดๆก็ดี กสทช. ควรส่งเสริมและผลักดันการใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยี 5G โดยการทำงานร่วมกับ ผู้ที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น และผลักดันการใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยี 5G ในด้านอื่นๆ เพิ่มเติม อาทิ ด้านการ ศึกษา ด้านการเงิน ด้านการคมนาคมและขนส่ง ในส่วน ของการเตรียมความพร้อมในการจัดสรรและการประมูล คลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz พบว่า กสทช. ได้ดำเนินการ ศึกษาผลกระทบจากการปรับปรุงการใช้งานคลื่นความถี่ ย่าน 3500 MHz และวิเคราะห์ทางเลือกมาตรการลด ผลกระทบจากการปรับปรุงการใช้งานคลื่นความถี่ ดังกล่าว นอกจากนี้ ที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบ กรอบระยะเวลาการปรับปรุงการใช้งานคลื่นความถี่ ย่าน 3500 MHz ในการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษา ผลกระทบและแนวทางการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการดำเนินการดังกล่าวต่อไป ใดๆก็ดี กสทช. ควรเร่งการดำเนินการปรับปรุงการใช้งานคลื่นความถี่ ประชาสัมพันธ์และเยียวยาแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบตาม กรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อลดค่าเสียโอกาสทาง เศรษฐกิจอันจะเกิดจากการนำคลื่นความถี่มาใช้ประโยชน์

ได้ล่าช้ากว่าที่กำหนด นอกจากนี้ควรทำงานร่วมกับ คณะกรรมการขับเคลื่อน 5G แห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การใช้ประโยชน์ของคลื่นความถี่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพภายหลังการจัดสรรคลื่นความถี่เรียบร้อยแล้ว

๒. การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) พบว่า การดำเนินการยังไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ เนื่องจากมีผู้สนใจเข้าร่วมประมูลเพียงรายเดียว สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เหมาะสมของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประมูลฯ ดังนั้น กสทช. ควรพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประมูลฯ ให้เหมาะสม โดยการศึกษาบริบทของกิจการดาวเทียมอย่างรอบด้าน เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสากล และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเร่งรัดการดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ตลอดจนการสร้างความเข้าใจและการรับรู้ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างครบถ้วน

๓. การจัดตั้งศูนย์ทดสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center) พบว่า ปัจจุบันยังไม่มีความคืบหน้าและผลลัพธ์ของการจัดตั้งศูนย์ทดสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น กสทช. จึงควรเร่งกำหนดบทบาทหน้าที่ภารกิจหลัก และวิธีการดำเนินงานให้ชัดเจน รวมถึงการสื่อสารให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อสร้างความร่วมมือที่ดี ให้สามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างลุล่วง นอกจากนี้ กสทช. ควรพิจารณาจัดทำช่องทางในการเปิดเผยข้อมูลการตรวจสอบคลื่นความถี่ โดยอาจจะจัดทำเป็นรายงานการนำเสนอผลการตรวจสอบรายเดือน รายไตรมาส หรือรายปี

๔. การเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร พบว่า กสทช. มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง แต่การดำเนินการยังมีความล่าช้า และประชาชนบางส่วนยังมีความกังวลเรื่องผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินงาน อาทิ การเกิดอุบัติเหตุ การจราจรติดขัด บดบังทัศนียภาพ ความไม่สะดวกในการเดินทาง เป็นต้น ดังนั้น กสทช.

จึงควรเร่งรัดการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดร่วมกับการสร้างการมีส่วนร่วมและการรับรู้ต่อการดำเนินงานแก่ประชาชนในพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย และการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในระหว่าง การดำเนินงาน นอกจากนี้ กสทช. ควรพิจารณาการเยียวยาสำหรับประชาชนและผู้ประกอบการ ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินงานโดยอาจอยู่ในรูปแบบของกองทุนเยียวยาหรือการจัดทำประกันภัยรูปแบบต่างๆ

๕. มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการและประชาชนในช่วง COVID-19 พบว่า ประชาชนที่รับทราบ และใช้บริการมาตรการช่วยเหลือฯ ส่วนใหญ่พึงพอใจในการออกมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. แต่ยังมีประชาชนบางส่วนที่ไม่ทราบถึงมาตรการช่วยเหลือ และไม่เคยรับบริการจากมาตรการช่วยเหลือดังกล่าว ดังนั้น กสทช. จึงควรสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์มาตรการช่วยเหลือฯ ในหลายช่องทาง ตรวจสอบคุณภาพของบริการให้เป็นไปตามที่กำหนด และกำหนดแนวทางการให้บริการประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง นอกจากนี้ กสทช. ควรกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการสนับสนุนผู้ประกอบการ เพื่อลดภาระการแบกรับค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการที่มากเกินไป

๖. มาตรการแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์และ SMS หลอกหลวงประชาชน พบว่า การดำเนินการ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากการขาดความเป็นเอกภาพในการดำเนินงาน และระยะเวลาในการเตรียมการที่มีอยู่อย่างจำกัด ส่งผลให้ประชาชนยังประสบปัญหานี้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น กสทช. ควรหารือร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยเฉพาะสถาบันการเงิน และสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน นอกจากนี้ กสทช. ควรพิจารณาจัดทำฐานข้อมูลกลางในการเก็บข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ของมิจฉาชีพร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาพัฒนาต่อยอดแอปพลิเคชันของ กสทช. เดิมที่มีอยู่แล้ว

อาทิ “กันกวน” “๓ ชั้น” ให้สามารถมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ด้วย ตลอดจนมีการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงแนวทางการป้องกันและรู้เท่าทันมิจฉาชีพแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

ท้ายนี้ ผมในนามของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผล รวมทั้ง กสทช. สำนักงาน กสทช. เลขาธิการ กสทช. และพนักงาน กสทช. ทุกคนที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้ดำเนินการกิจด้านกิจการโทรคมนาคมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผมขอให้คำมั่นว่า กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม จะปฏิบัติหน้าที่ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคมอย่างเป็นธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนา ด้านกิจการโทรคมนาคมของประเทศ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และเพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติสืบไป

พันเอก ดร.

(รณัทเมศร์ ภัทรนรงค์ศรีคม)

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
 ด้านกิจการโทรคมนาคม

สารกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน

นับตั้งแต่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ กตป. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา และจะครบวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี ในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๕ นับเป็นความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน แม้ว่า การทำงานในปีแรกจะมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้าง เพราะได้เข้ามาทำหน้าที่ในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ แต่ด้วยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. การปฏิบัติงานและการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ของ กตป. จึงแล้วเสร็จทันตามเวลาที่กฎหมายกำหนด และได้เข้าร่วมชี้แจงต่อสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

ตลอด ๓ ปีที่ผ่านมาได้มุ่งเน้นไปที่หลักการสำคัญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฯ ที่ว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารถึงกันไม่ว่าในทางใดๆ และคลื่นความถี่เป็นสมบัติของชาติที่ต้องบริหารจัดการเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน และต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่นั้น อีกทั้งยังมุ่งเน้นไปในอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ตามบทบัญญัติของกฎหมายองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ที่ต้อง “คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวและเสรีภาพของบุคคลในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม และส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม”

“ความเสมอภาคของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่” ถือเป็นสิ่งสำคัญเบื้องต้น เพราะหากประชาชนในประเทศไทยยังเข้าไม่ถึงซึ่งคลื่น

นายไพโรจน์ โพธิ์ไสย

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ความถี่อย่างเท่าเทียมกันแล้ว ก็จะไม่สามารถใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่นั้นได้อย่างแน่นอน

จากการศึกษาติดตาม ตรวจสอบ และลงพื้นที่พบประชาชน (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย) พบว่าคนไทยในประเทศไทยยังเข้าไม่ถึงคลื่นความถี่ทุกคน ซึ่งสาเหตุของการเข้าไม่ถึงซึ่งคลื่นความถี่ดังกล่าวก็มีหลายปัจจัย เช่น พื้นที่ที่อาศัยไม่มีสัญญาณ ไม่มีคลื่นความถี่ เพราะไม่ได้อยู่ใกล้เสาส่งสัญญาณ ไม่มีเสาสัญญาณหรือไม่สามารถตั้งเสาส่งสัญญาณได้เพราะเป็นเขตป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ เขตอุทยาน หรือเป็นทะเล มหาสมุทร ส่วนพื้นที่ที่มีคลื่นความถี่ก็จะมีปัญหาความไม่เสถียรของสัญญาณหรือเป็นที่อับสัญญาณ เป็นต้น ซึ่งการเข้าไม่ถึงคลื่นความถี่นี้ยังมีปัจจัยสำคัญอื่นๆ อีก เช่น ศักยภาพของแต่ละบุคคล ความสามารถในการซื้อหาอุปกรณ์เครื่องรับสัญญาณ ด้านความรู้ความสามารถในการใช้อุปกรณ์เครื่องรับที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ต้องมีความรู้เฉพาะ หรือศัพท์และวิธีการเฉพาะต่างๆ นอกจากนี้เมื่อมีอุปกรณ์เครื่องรับครบถ้วนแล้ว ยังต้องมีค่าใช้จ่ายในการรับคลื่นที่มีการเปลี่ยนแปลงและ

ปรับปรุงอุปกรณ์ให้ทันสมัยอยู่เสมอ สิ่งเหล่านี้คือ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนไทยทุกคนยังเข้าไม่ถึงและยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ดังกล่าว แต่เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ที่ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนผ่าน ทั้งของ กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ที่กำลังมีการสรรหาชุดใหม่ อีกทั้งได้เกิดวิกฤตการณ์การระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ข้อเสนอแนะต่างๆ จึงยังไม่ได้รับการแก้ไขเท่าที่ควร “คนไทยในชาติต้องมีโอกาสเสมอกัน ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ ซึ่งถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคน”

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คนไทยในชาติทุกคน จะเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ได้ในเร็ววัน และรายงานการติดตามและประเมินผล ของ กตป. ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ จะเป็นประโยชน์ต่อ กสทช. สำนักงาน กสทช. เลขาธิการ กสทช. และ กตป. ชุดใหม่ ที่จะเข้ามาทำงานต่อ ก่องานใหม่เพื่อการบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

(นายไพโรจน์ โพธิ์ไสย)

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ประวัติ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑

๒

๓

๔

๕

๑ **ดร.พันธ์ศักดิ์ จินทร์ปัญญา**
ประธานกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

๒ **นายณภัทร วิณีจัยกุล**
กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการกระจายเสียง

๓ **ดร.บัณฑิต ตั้งประเสริฐ**
กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการโทรทัศน์

๔ **พันเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรนรงค์รัมย์**
(ชื่อสกุลเดิม พันเอก ดร.พิรวัส พรหมกลัดพะเนา)
กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการโทรคมนาคม

๕ **นายไพโรจน์ โพธิ์ไสย**
กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ดร.พันธ์ศักดิ์ จันทรปัญญา

ประธานกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

ประวัติการศึกษา

- ปรัชญาคุชฌ์บัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก
- รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก
- ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกริก

หลักสูตรการฝึกอบรม (ที่เกี่ยวข้อง)

- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.) รุ่นที่ ๑๘
- หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง ระดับสูงสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (พตส.) รุ่นที่ ๗
- หลักสูตรการบริหารการรักษาสงบเรียบร้อย ของสังคมภาครัฐร่วมเอกชน (บรอ.) รุ่นที่ ๕
- หลักสูตรบริหารงานตำรวจชั้นสูง (บตส.) รุ่นที่ ๔๕
- หลักสูตร ABC สถาบันพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เชิงธุรกิจ รุ่นที่ ๘
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 286 top executive program for creative & amazing Thai 2

ประสบการณ์ทำงาน (ที่เกี่ยวข้อง)

- กรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- กรรมการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการ แห่งแปซิฟิก

- ผู้ปฏิบัติงานประจำรองประธาน กลทช.
- กรรมการฝ่ายกิจกรรมพิเศษ สมาคมสิทธิผู้บริโภค
- คณะอนุกรรมการกิจการกระจายเสียงบริการทางธุรกิจ

ประสบการณ์ทำงาน

- พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ กรรมการพัฒนาระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ผู้ปฏิบัติงานประจำ รองประธาน กลทช. สำนักงาน กลทช.
- พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ วุฒิสภา
- พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำ คณะกรรมการการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และกิจการตำรวจ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ วุฒิสภา
- พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ที่ปรึกษาสมาคมสันนิบาต เทศบาลแห่งประเทศไทย
- พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ อนุกรรมการกิจการ กระจายเสียงบริการทางธุรกิจ สำนักงาน กลทช.
- พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำ คณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา
- พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๓ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ การพิจารณาก่อนการร้องเรียน (ชุดที่ ๑) ในคณะกรรมการการตำรวจ สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร
- พ.ศ. ๒๕๕๒ - ปัจจุบัน ที่ปรึกษาสมาคมสิทธิผู้บริโภค
- พ.ศ. ๒๕๓๕ - ปัจจุบัน รองประธานมูลนิธิ สมาคมโหวตตระกูลแห่งประเทศไทย

นายณภัทร วิจิตรกุล

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการกระจายเสียง

ประวัติการศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หลักสูตรการฝึกอบรม

- หลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครอง ระดับสูง (ปปป.๑)
- หลักสูตรการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance)
- หลักสูตรการดำเนินธุรกิจของบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ตามกฎหมาย กสทช.
- หลักสูตรการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในอนาคต
- หลักสูตรการจัดทำแผนรองรับ กสทช. กับการประกอบธุรกิจวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ โครงการแสดงนิทรรศการและสัมมนาทางเทคโนโลยีวิทยุและโทรทัศน์ NAB SHOW ณ ลาสเวกัส ประเทศสหรัฐอเมริกา โครงการแสดงนิทรรศการ และสัมมนาทางเทคโนโลยีวิทยุและโทรทัศน์ IBC ณ กรุงอัมสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์
- ผู้นำการเปลี่ยนแปลงระดับสูง รุ่นที่ ๑
- การบริหารทรัพยากรการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- หลักสูตรเสาหลักเพื่อแผ่นดินเกียรติยศ รุ่นที่ ๒ (สภพ ๒)

ประสบการณ์ทำงาน

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

- นิติกร แผนกกฎหมาย ส่วนนิติการและจัดซื้อ ฝ่ายอำนวยการ
- นิติกรระดับ ๕ แผนกนิติการและสัญญา ส่วนนิติการ ฝ่ายอำนวยการ
- หัวหน้าแผนกนิติการและสัญญา ระดับ ๖ ส่วนนิติการ ฝ่ายอำนวยการ
- หัวหน้าส่วนนิติการ ระดับ ๗ ฝ่ายอำนวยการ
- ผู้ตรวจการ ระดับ ๗ ฝ่ายตรวจสอบ
- หัวหน้าส่วนจัดหา ระดับ ๘ ฝ่ายบริการกลาง
- หัวหน้าฝ่ายบริการกลาง ระดับ ๘
- หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ระดับ ๙
- หัวหน้าฝ่ายการพนักงาน ระดับ ๙
- ผู้ตรวจการ ระดับ ๙
- ผู้ตรวจการอาวุโส
- ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายธุรกิจ
- ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สำนักงานกฎหมาย
- ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ประจำสำนักกรรมการผู้อำนวยการใหญ่
- ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สำนักอำนวยการ
- ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สำนักทรัพยากรมนุษย์
- รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานพัฒนาธุรกิจ

ดร.บัณฑิต ตั้งประเสริฐ

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการโทรทัศน์

ประวัติการศึกษา

- คุุณบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา (Ph.D. Ed.Admin) มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
ทุนมหาวิทยาลัยและกรมประชาสัมพันธ์
- พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (เกียรตินิยมดี)
นโยบายสาธารณะและการบริหารโครงการ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)
- การศึกษบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์ทำงาน

- ปี ๒๕๕๘ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
(ประเภทบริหารระดับสูง)
- ปี ๒๕๕๖ รองเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครอง
ผู้บริโภค
- ปี ๒๕๕๔ รางวัลกิตติคุณสัมพันธ์สังข์เงินประเภท
องค์กร (ราชบัณฑิตยสถาน)
- ปี ๒๕๕๓ รองเลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน
- ปี ๒๕๕๒ ผู้อำนวยการ สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑
กรมประชาสัมพันธ์
- ปี ๒๕๕๐ ผู้อำนวยการ สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๒
กรมประชาสัมพันธ์
- ปี ๒๕๔๘ ผู้อำนวยการ สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
- ปี ๒๕๔๖ รางวัลชนะเลิศการประกวดสถานีวิทยุ
กระจายเสียงแห่งประเทศไทยดีเด่นระดับประเทศ
๓ ปีซ้อน
- ปี ๒๕๔๕ บริหารศูนย์ข่าวโทรทัศน์ดีเด่นของ สปช. ๑
(ศูนย์ข่าวโทรทัศน์นครราชสีมา)

- ปี ๒๕๔๕ รางวัลหน่วยงาน PSO ดีเด่น
ของสำนักงาน ก.พ.
- ปี ๒๕๓๔ งานวิจัยดีเด่นคณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปี ๒๕๓๑ ประชาสัมพันธ์จังหวัดดีเด่นคนแรก
ของกรมประชาสัมพันธ์

หลักสูตรการฝึกอบรม

- ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)
- ประกาศนียบัตรวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.)
- ประกาศนียบัตรการบริหารงานวิทยุกระจายเสียง
และวิทยุโทรทัศน์ สถาบัน Deutsche Welle
- ปริญญาป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร (วปอ. ๒๕๕๑)
- หลักสูตรฝ่ายอำนวยการ รุ่น ๓๑ สถาบันการ
ประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์
- หลักสูตรนักปกครองระดับสูง รุ่นที่ ๓๘ (นปส. ๓๘)
กระทรวงมหาดไทย
- หลักสูตรนักบริหารงานระดับสูง สถาบันพัฒนา
ข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. (SES)
- หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง (สจว. ๗๔)
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
- หลักสูตรการบริหารงานวิทยุกระจายเสียงของ BBC
- หลักสูตรการบริหารงานวิทยุกระจายเสียงยุคใหม่
(Modern Broadcasting Management)
ของ Deutsche Welle

- หลักสูตรการบริหารงานประชาสัมพันธ์สู่ความเป็นเลิศของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หลักสูตรผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง รุ่นที่ ๒๓ (Chief Information Officer : CIO23) OCSC & NECTEC) ๒๕๕๓
- หลักสูตรการบริหารการจัดการด้านความมั่นคง ขั้นสูง รุ่นที่ ๒ (วปอ.มส. ๒) (Advanced Security Management Program) สมาคมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ปี ๒๕๕๔
- หลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางการปกครอง ระดับสูง รุ่นที่ ๒ (บยป.๒) วิทยาลัยการยุติธรรมทางการปกครอง ศาลปกครอง ปี ๒๕๕๔
- หลักสูตรโครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส.๒) รุ่นที่ ๔ สถาบันพัฒนาราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ปี ๒๕๕๕
- หลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ ๑ สถาบันพระปกเกล้า ปี ๒๕๕๗
- หลักสูตรประกาศนียบัตรขั้นสูง การบริหารเศรษฐกิจ สาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๑๓ สถาบันพระปกเกล้า ปี ๒๕๕๗
- หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้บริหารระดับสูงด้านการบริหารงานพัฒนาเมือง รุ่นที่ ๔ (มหานคร ๔) สถาบันวิทยาลัยพัฒนามหานคร กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๘
- หลักสูตรวิทยาการประกันภัยระดับสูง รุ่นที่ ๕ (วปส.๕) สถาบันวิทยาการประกันภัยระดับสูง สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ปี ๒๕๕๘
- หลักสูตรผู้ตรวจราชการระดับกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับ สำนักงาน ก.พ. ปี ๒๕๕๘
- หลักสูตรประกาศนียบัตรขั้นสูง การบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ ๑๖ สถาบันพระปกเกล้า ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐
- หลักสูตรประกาศนียบัตรขั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ ๙ สถาบันพระปกเกล้า ปี ๒๕๖๑
- หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง ระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส.๑๐) สถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปี ๒๕๖๒
- หลักสูตรการบริหารความมั่นคง สำหรับผู้บริหารระดับสูง (สวปอ.มส. SML รุ่นที่ ๒) สมาคมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี ๒๕๖๓

พินเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์รัชม์ (ชื่อสกุลเดิม พินเอก ดร.พีรวัส พรหมกลัดพะเนา)

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านกิจการโทรคมนาคม

ประวัติการศึกษา

- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (จปร. รุ่นที่ ๔๓)
วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร
- รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
มหาวิทยาลัยบูรพา
- ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

ประสบการณ์ทำงานด้านโทรคมนาคม

บริษัท วิทยูการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
(๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ - ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒)

- กรรมการบริษัท
- กรรมการตรวจสอบ
- กรรมการพิจารณาค่าตอบแทน
- กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
และการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม

กระทรวงกลาโหม

- ที่ปรึกษา คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัล
เพื่อสนับสนุน “ไทยแลนด์ ๔.๐”
- ที่ปรึกษา คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบาย
ด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ภายใต้คณะทำงาน
การขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัลเพื่อสนับสนุน
“ไทยแลนด์ ๔.๐”
- ที่ปรึกษา คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายด้านไซเบอร์
และระบบสารสนเทศ ภายใต้คณะทำงานการขับเคลื่อน
นโยบายดิจิทัลเพื่อสนับสนุน “ไทยแลนด์ ๔.๐”

- ที่ปรึกษา คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายด้านกิจการ
อวกาศ ภายใต้คณะทำงานการขับเคลื่อนนโยบาย
ดิจิทัลเพื่อสนับสนุน “ไทยแลนด์ ๔.๐”
- กรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
สภาการศึกษาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
- อนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนด้าน
กิจการโทรคมนาคม กสทช.
- กรรมการรัฐวิสาหกิจ ตามประกาศกระทรวงการคลัง
เรื่องบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจ ประจำปี ๒๕๖๔
(ครั้งที่ ๑) (ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ปัจจุบัน)
ความเชี่ยวชาญสาขาโทรคมนาคม สาขาบริหารองค์กร
และสาขาความมั่นคง
- กรรมการรัฐวิสาหกิจ ตามประกาศกระทรวงการคลัง
เรื่อง บัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจเพิ่มเติม
ประจำปี ๒๕๕๙ (ครั้งที่ ๓) ความเชี่ยวชาญสาขา
โทรคมนาคม สาขาบริหารองค์กร สาขาความมั่นคง
สาขาการประสานงานหน่วยงานภาครัฐ (ตั้งแต่วันที่
๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔)
- รองหัวหน้าคณะทำงานศึกษาความเป็นไปได้ในการนำ
เทคโนโลยีระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่มาใช้ประโยชน์
เพื่อการแจ้งเตือนภัย สำนักงาน กสทช.
- รองหัวหน้าคณะทำงานติดตามและประสานงาน
ข้อมูลข่าวสารในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.
- คณะทำงานประสานงานความมั่นคงในพื้นที่
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงาน กสทช.

- คณะทำงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่ ในกิจการวิทยุคมนาคม สำหรับหน่วยงานเพื่อความมั่นคงของรัฐ สำนักงาน กสทช.

ประสบการณ์ทำงานด้านราชการทหาร

- ผู้บังคับหมวดวิทยุถ่ายทอด กองร้อยสายและวิทยุถ่ายทอด กองพันทหารสื่อสารที่ ๒ กองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์
- ผู้บังคับกองร้อย กองร้อยกองบังคับการ กองพันทหารสื่อสารที่ ๑๒ รักษาพระองค์
- เจ้าหน้าที่ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.) ประเภทวิสามัญ ตำแหน่ง หัวหน้าชุด (ระดับ ๕) SNG 1-2 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก
- นายทหารยุทธการและการข่าว กองพันทหารสื่อสารที่ ๑๒ รักษาพระองค์
- รองผู้บังคับทหารสื่อสารกองพล กองพันทหารสื่อสารที่ ๑๒ รักษาพระองค์ กองพลทหารม้าที่ ๒ รักษาพระองค์
- นายทหารนักเรียน หลักสูตรหลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ ๘๔

ประวัติการเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิที่สำคัญของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

- ผู้ช่วยเลขานุการ ประธานกรรมการ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (พล.อ. มนตรี สังขทรัพย์)
- กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการ กำกับดูแลการดำเนินงานและโครงการ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
- กรรมการตามมาตรา ๑๓ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ดำเนินการ กรณี บริษัท ทรู มูฟ จำกัด และบริษัท ดิจิทัล โฟน จำกัด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมการงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕
- กรรมการตามมาตรา ๒๒ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ดำเนินการ กรณี บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด บริษัท ทรู มูฟ จำกัด และบริษัท ดิจิทัล โฟน จำกัด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมการงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕

- คณะทำงานเพื่อศึกษาเรื่องการดำเนินการปรับปรุงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้เทคโนโลยี HSPA เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมการงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
- อนุกรรมการด้านเทคนิคของ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) คณะที่ ๒ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
- ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
- ช่วยปฏิบัติงานสำนักงาน กสทช. ประจํางานเลขานุการรองประธานกรรมการ กสทช./ประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคม (ตั้งแต่ ๑ เม.ย. ๕๕ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)
- ปฏิบัติหน้าที่ในคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ส่วนติดตามสื่อสังคมออนไลน์ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่เทคนิคขั้นสูง

ประวัติการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน

- หลักสูตร นายทหารอิเล็กทรอนิกส์ เหล่า สื่อสาร รุ่นที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๓๙
- หลักสูตร ขั้่นนายร้อย เหล่า สื่อสาร รุ่นที่ ๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๒
- หลักสูตร ขั้่นนายพัน เหล่า สื่อสาร รุ่นที่ ๓๗ พ.ศ. ๒๕๔๕
- หลักสูตร หลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ ๘๔ พ.ศ. ๒๕๔๘
- ศึกษาดูงานหน่วยงานราชการและสภาพภูมิศาสตร์ประเทศออสเตรเลีย พ.ศ. ๒๕๔๘
- หลักสูตร นายทหารปลัดบัญชี โรงเรียนการเงินทหารบก รุ่นที่ ๒๖ พ.ศ. ๒๕๔๙
- ศึกษาดูงานเรื่อง Wi-MAX พ.ศ. ๒๕๕๐ ประเทศไต้หวัน
- หลักสูตรประกาศนียบัตร ของกรมการสนเทศทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด
- ศึกษาดูงานการช่วยเหลือประชาชน การฝึกคอบบร้าโกลด์ พ.ศ.๒๕๕๓ มลรัฐฮาวาย สหรัฐอเมริกา

- หลักสูตรวิทยุบัตร การกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน รุ่นที่ ๑๓ (Public Director Institute: PDI 13) จากสถาบันพัฒนากรรมการและผู้บริหารระดับสูงภาครัฐ สถาบันพระปกเกล้า
 - ศึกษาดูงาน Mobile World Congress 2014 วันที่ ๒๔ - ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ เมืองบาร์เซโลนา ประเทศสเปน และเข้าร่วมการประชุม 4th International Conference - Advanced materials and technologies for transport - lightweight materials: sustainable solutions for the next vehicles generation วันที่ ๒๗-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ เมืองโตริโน ประเทศอิตาลี
 - ศึกษาดูงานหน่วยงานด้านการพัฒนาบริการการเดินอากาศกับหน่วยงาน EUROCONTROL Experimental Centre (EEC) สาธารณรัฐฝรั่งเศส และหน่วยงาน National Air Traffic Control Services (NATCS) สหราชอาณาจักร
 - ศึกษาดูงานหน่วยงานการจัดการจราจรทางอากาศและกำกับดูแลด้านการบินพลเรือน ประเทศเยอรมนีและสวีเดน พ.ศ. ๒๕๕๔
 - ศึกษาดูงานหน่วยงานการจัดการจราจรทางอากาศและกำกับดูแลด้านการบินพลเรือน สาธารณรัฐประชาชนจีน และเขตบริหารพิเศษฮ่องกง พ.ศ. ๒๕๖๐
 - ศึกษาดูงานหน่วยงานการจัดการจราจรทางอากาศและกำกับดูแลด้านการบินพลเรือน ประเทศญี่ปุ่น พ.ศ. ๒๕๖๑
 - ศึกษาดูงานหน่วยงานการจัดการจราจรทางอากาศและกำกับดูแลด้านการบินพลเรือน สาธารณรัฐเช็ก ออสเตรีย และสาธารณรัฐเยอรมนี พ.ศ. ๒๕๖๑
 - หลักสูตรความรู้ด้านการบินสำหรับผู้ทำงานด้านการบิน (นักบินส่วนบุคคล ภาควิชาการ) (PPL.56/61) พ.ศ. ๒๕๖๑ บริษัท ไทยเจนเนอรัล เอวิเอชั่น เทคโนโลยี จำกัด
 - หลักสูตรการบริหารท่าอากาศยาน (Basic Airport Management Course : BAM. 5/61) พ.ศ. ๒๕๖๑ บริษัท ไทยเจนเนอรัล เอวิเอชั่น เทคโนโลยี จำกัด
- หลักสูตรสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย Thai Institute of Directors (IOD)**
- หลักสูตร Financial Statements for Directors (FSD) รุ่นที่ ๒๐๑/๒๕๕๗
 - หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ ๒๐๑/๒๕๕๘
 - หลักสูตร Boards that Make a Difference (BMD) รุ่นที่ ๑/๒๕๕๙
 - หลักสูตร Board Matters and Trends (BMT) รุ่นที่ ๑/๒๕๕๙
 - หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ ๒๖/๒๕๖๐
 - หลักสูตร Risk Management Program for Corporate Leaders (RCL) รุ่นที่ ๙/๒๕๖๐
 - หลักสูตร Board Nomination and Compensation Program (BNCP) รุ่นที่ ๒/๒๕๖๐
 - หลักสูตร Driving Company Success with IT Governance (ITG) รุ่นที่ ๕/๒๕๖๐
 - หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น ๔๓/๒๐๑๘

นายไพโรจน์ โพธิ์ไสย

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ประวัติการศึกษา

- ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์ การปกครอง)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายมหาชน)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การศึกษา/หลักสูตรการฝึกอบรม

- นักวิจัยทางสังคมศาสตร์ สภาวิจัยแห่งชาติ
- นักปกครองระดับสูง สถาบันดำรงราชานุภาพ
กระทรวงมหาดไทย
- การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย
สำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.) รุ่นที่ ๑๕
สถาบันพระปกเกล้า
- การบริหารจัดการด้านความมั่นคงขั้นสูง สมาคม
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรในพระบรมราชูปถัมภ์
(สวปอ.มส. รุ่นที่ ๗)
- การเสริมสร้างสังคมสันติสุข (สสสส.) รุ่นที่ ๙
สถาบันพระปกเกล้า

ประวัติการรับราชการ

- รับราชการตำแหน่งวิทยากร และนิติกร
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย (ระดับ ๗)
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- ผู้อำนวยการกลุ่มงานแต่งตั้ง ถอดถอน และตรวจสอบ
(ระดับ ๘) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ผู้อำนวยการสำนักกำกับและตรวจสอบ (ระดับ ๙)
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ (ระดับ ๙)
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- รองเลขาธิการวุฒิสภา (ระดับ ๑๐)
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- ที่ปรึกษาด้านการเมือง การปกครอง และการบริหาร
จัดการ (ระดับ ๑๑) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- เหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)
- มหาวชิรมงกุฏ (ม.ว.ม.)
- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ประสบการณ์การทำงานอื่นๆ

- ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ ปี ๒๕๔๒
- ทำหน้าที่หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ ปี ๒๕๔๒
- กรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๙
- กรรมการที่ปรึกษาในคณะกรรมการวิจัยและพัฒนา
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒
- กรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙
- อนุกรรมการดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของ
ประชาชน ในคณะกรรมการวิจัยและพัฒนา
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒

- อนุกรรมการการประมวลความคิดเห็นประชาชน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญฯ ฉบับปี ๒๕๔๐ และฉบับปี ๒๕๕๐)
- กรรมการโครงการสมาชิกรัฐธรรมนูญแห่งชาติ พบประชาชน ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒
- ดำเนินการร่วมกับกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รณรงค์/บรรยาย/เผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชน เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ทั่วทุกภูมิภาค ในปี ๒๕๔๒
- วิทยากรบรรยายเรื่องรัฐธรรมนูญ สิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน/บทบาทอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา วุฒิสภา สมาชิกผู้แทนราษฎร และองค์กรตาม รัฐธรรมนูญ ให้แก่ข้าราชการรัฐสภา วิทยาลัยการทัพบก สถาบันพระปกเกล้า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และโครงการ เผยแพร่ความรู้ที่รัฐสภาจัดขึ้น ปี ๒๕๓๘ - ๒๕๕๙
- เขียนหนังสือ บทความ เอกสารวิชาการเกี่ยวกับสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนเผยแพร่ในรัฐสภาสาร สารวุฒิสภา ปี ๒๕๓๘ - ๒๕๕๓
- ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการติดตามสถานการณ์ บ้านเมือง วุฒิสภา ปี ๒๕๕๓
- กรรมการจริยธรรมของรัฐสภา ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๘
- กรรมการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน กรรมการ ปปช. (ของสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๙)
- กรรมการวิชาการของวุฒิสภา และกรรมการวิชาการ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๙
- กรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๙
- อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการบรรยาย ด้านการเมืองการปกครองไทย สิทธิและเสรีภาพ ของชนชาวไทย ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐
- กรรมการกำหนดตัวชี้วัดให้หน่วยงานสังกัดรัฐสภา (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒
- อนุกรรมการการปฏิรูประบบรัฐสภา สถาปนาปฏิรูป แห่งชาติ ปี ๒๕๖๐

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ขึ้นคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗๒ กล่าวคือ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบภายในเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภาพร้อมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ตามมาตรา ๗๖ และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงาน กสทช. หรือวิธีการอื่นที่เห็นสมควร โดยการประเมินดังกล่าวต้องอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงและข้อมูลต่างๆ และต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งคณะกรรมการอาจมอบหมายให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานประกอบกับมาตรา ๗๓ กำหนดให้รายงานตามมาตรา ๗๒ อย่างน้อยจะต้องมีเนื้อหาประกอบด้วย (๑) ผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. (๒) รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะ (๓) ความเห็นเกี่ยวกับรายงานประจำปี ที่ กสทช. ได้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๗๖ (๔) เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควรรายงานให้ กสทช. รัฐสภา หรือประชาชนทราบ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน คณะปัจจุบันเข้ารับหน้าที่ตามประกาศสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๗๘ ง หน้า ๒๗ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ได้ประกาศรายชื่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน ๕ คน ๕ ด้าน ได้แก่

๑) นายณภัทร วินิจนัยกุล	ด้านกิจการกระจายเสียง
๒) นายบัณฑิต ตั้งประเสริฐ	ด้านกิจการโทรทัศน์
๓) พันเอก ดร.พีรวัส พรหมกลัดพะเนาว์ ^๑	ด้านกิจการโทรคมนาคม
๔) ดร.พันธ์ศักดิ์ จันทร์ปัญญา	ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
๕) นายไพโรจน์ โพธิ์ไสย	ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

โดยเริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา

การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน แบ่งภารกิจออกเป็น ๕ ด้าน ตามมาตรา ๗๐ กำหนดคุณสมบัติดังนี้ เป็นผู้ที่มีผลงานหรือความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์เฉพาะด้าน ตามที่ได้รับการคัดเลือกมาจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้แก่ (๑) ด้านกิจการกระจายเสียง (๒) ด้านกิจการโทรทัศน์ (๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม (๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และ (๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้ทำการติดตามและประเมินผลจากการดำเนินงานของ กสทช. จากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม แผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. แผนปฏิบัติการประจำปี กิจกรรม/โครงการ และผลการดำเนินงานต่างๆ ของสำนักงาน กสทช. รวมถึง (ร่าง) ผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ประกอบกับการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักวิชาการ ระเบียบวิธีวิจัย การจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั่วทุกภูมิภาค โดยดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ๔ วิธีการ ดังนี้ จากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม (Survey) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การจัดประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) และการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) ทั้ง ๕ ด้าน และ ๕ ภาค ทั่วประเทศ และทำการประเมินผลโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duties) รูปแบบการประเมินซีพี (CIPP Evaluation Model) รูปแบบการประเมิน CIPPI (CIPPI Evaluation Model) รูปแบบการประเมินหลักทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Model) และรูปแบบการประเมินห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain) เพื่อจัดทำรายงานติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. โดยอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงและข้อมูลต่างๆ เพื่อความถูกต้องและสมบูรณ์ ก่อนนำเสนอให้ กสทช. และนำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภาต่อไป สรุปเป็นรายด้านดังนี้

(๑) ด้านกิจการกระจายเสียง

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการกระจายเสียง และดำเนินการเก็บข้อมูลประชากรในกลุ่มนี้จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการกระจายเสียงที่กำหนดไว้ ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่

- ๑) การเปลี่ยนผ่านระบบการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียงไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียง โดยแยกเป็น ๓ มิติ ได้แก่
 - (๑) ด้านหลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตการใช้คลื่นความถี่ พบว่า สำนักงาน กสทช. ยังคงขาดประสิทธิภาพในส่วนของการกำหนดมาตราที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการ ดังนั้นทางผู้ประกอบการจึงเสนอให้ทางสำนักงาน กสทช. เร่งกำหนดหลักเกณฑ์ในส่วนของการให้

^๑ ชื่อสกุลใหม่ พันเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรีคม

ความช่วยเหลือ เยียวยากลุ่มผู้ประกอบการอย่างเร่งด่วนที่สุด และในส่วนของหลักเกณฑ์ การจัดประมูล
คลื่นใหม่ (๒) แผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็มกำลังส่งต่ำ ทางผู้ประกอบการให้
ความคิดเห็นว่า การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ในประเด็นนี้มีลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับบริบท
สถานการณ์ปัจจุบันของอุตสาหกรรมวิทยุ ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้บริโภค
ภายในประเทศ ภายใต้บริบทพื้นฐานของสังคมไทย (๓) ความคิดเห็นจากภาคผู้รับบริหารต่อแนวทาง
ในการเปลี่ยนผ่านระบบการอนุญาต พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกับผู้ประกอบการ
วิชาชีพ กล่าวคือ การจัดสรรคลื่นใหม่ด้วยการประมูลนั้น แม้ในมุมมองของผู้บริโภคเอง ยังประกอบ
ไปด้วยใจความของสารที่สื่อถึงการลดจำนวนลงของสถานีวิทยุภายในชุมชน

- ๒) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศของอุตสาหกรรมสื่อต่อกิจการกระจายเสียง ซึ่งดำเนินการ
ประเมินผลกระทบจากการให้บริการในการกำกับดูแล และการให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเสนอในประเด็นดังกล่าวว่า ปัจจุบัน การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ยังขาด
ประสิทธิภาพในด้านการกระตุ้น หรือส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันอย่างเท่าเทียม นอกจากนี้ จากเทคโนโลยี
และเทรนด์ใหม่ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ก็ยังส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่จำเป็นต้องแบกรับ
ภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังนั้นสำนักงาน กสทช. ควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาส่งเสริม หรือกระตุ้น
การเข้าถึงบริการวิทยุในกลุ่มผู้บริโภคมากขึ้น นอกจากนี้ ควรพิจารณาให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ
หรือการให้บริการอินเทอร์เน็ตฟรีแก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือด้อยโอกาส
และกลุ่มผู้สูงอายุ ที่มีความต้องการด้านสันติภาพ และการสื่อสารโต้ตอบในเบื้องต้น รวมไปถึงจนถึง
การพิจารณาให้การสนับสนุนด้านพัฒนาศักยภาพ และองค์ความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี และ
ความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันแก่ประชาชน และผู้ประกอบการท้องถิ่นอย่างสอดคล้องกัน ท้ายที่สุด
สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณากระตุ้น และผลักดันประเด็นด้านการมอบบริการอย่างมีจรรยาบรรณ
ภายในกลุ่มผู้ประกอบการ หรือบุคลากรด้านสื่อ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งสิ่งสำคัญที่ทางสำนักงาน กสทช.
ควรให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วน
- ๓) การดำเนินการของกองทุน กทปส. และมาตรการของสำนักงาน กสทช. ในการส่งเสริมและช่วยเหลือ
ประชาชนและผู้ประกอบวิชาชีพกิจการกระจายเสียง โดยแยกออกเป็น ๒ มิติ ได้แก่ (๑) การดำเนินการ
ของกองทุน กทปส. ให้ประชาชนได้รับบริการด้านกิจการกระจายเสียงอย่างทั่วถึง ตลอดจน
ส่งเสริมชุมชนและสนับสนุนผู้ประกอบการบริการชุมชนตามมาตรา ๕๒ ผู้ประกอบการวิชาชีพ
ให้ความเห็นว่า การชี้แจงรายละเอียดข้อมูลในการขอรับเงินทุนภายใต้โครงการต่างๆ ก่อนข้างเข้าถึงยาก
และไม่มีความชัดเจน มีลักษณะที่ละเลย หรือมองข้ามความจำเป็น หรือรูปแบบของพัฒนาการ
ในลักษณะต่างๆ ของการบริการโดยเฉพาะเกณฑ์การอนุมัติการสนับสนุนของกองทุน กทปส. ดังนั้นทาง
กองทุน กทปส. ควรพิจารณายืดหยุ่นในรายละเอียดด้านหลักเกณฑ์ หรือการกำหนดจุดประสงค์ด้านอื่นๆ
เพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอนุมัติเงินทุนช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการวิทยุชุมชน
โดยกลุ่มผู้ประกอบการและ (๒) มาตรการในการส่งเสริมและช่วยเหลือจากสำนักงาน กสทช. พบว่า
การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ยังคงขาดประสิทธิภาพและเสถียรภาพในหลากหลายด้าน
และในความคิดเห็นจากภาคประชาชน เสนอให้สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณามาตรการในการ
ส่งเสริมและช่วยเหลือ ได้แก่ การสนับสนุนด้านการประเมินและมอบรางวัล การลดอัตราค่าธรรมเนียม
การบริการด้านอินเทอร์เน็ต การส่งเสริมกิจการวิทยุอย่างจริงจัง การจัดทำแผนงาน แผนกลยุทธ์ หรือ
โครงการด้านการส่งเสริมทักษะ ความรู้ การจัดทำแผนส่งเสริม มาตรการเชิงรุก และกระบวนการสนับสนุน

โครงสร้างการดำเนินงานของบริการวิทยุ และการส่งเสริม หรือจัดฝึกอบรม การนำเสนอการเรียนรู้ หรือการทดลองปรับใช้องค์ความรู้ในเชิงปฏิบัติจริง

- ๔) การติดตามประเด็นจากผลการศึกษาระดับปี ๒๕๖๓ ที่ต้องการให้ กสทช. แก้ไขปัญหาต่างๆ โดยแยกออกเป็น ๓ มิติได้แก่ (๑) การต่อใบอนุญาตวิทยุกระจายเสียง ผู้ประกอบวิชาชีพมองว่า กระบวนการดำเนินงานต่อใบอนุญาตวิทยุกระจายเสียงของสำนักงาน กสทช. ยังคงมีข้อจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติของการมีช่องทาง ถึงแม้จะมีการพัฒนาบริการ e-Service ขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดสำคัญของการบริการ e-Service คือ ระยะเวลาการได้รับใบเสร็จภายหลังการดำเนินการ นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ยังควรเร่งพิจารณาจัดการแก้ไขปัญหาด้านการนำเสนอข้อมูลผ่านวิทยุออนไลน์ด้วยการไลฟ์สดผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย (๒) การควบคุมการโฆษณาที่เกินจริงและชวนเชื่อ ผู้ประกอบวิชาชีพได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาที่เกินจริงและชวนเชื่อของสำนักงาน กสทช. สังเกตได้จากเนื้อหาของโฆษณาในปัจจุบันที่ยังมีการใช้คำพูดที่เกินความเป็นจริง ต้องการให้ผู้บริโภคหลงเชื่อ และถูกหลอกลวงในลำดับถัดมา รวมถึงการควบคุมวิธีการใช้คำพูด หรือข้อกำหนดที่ห้ามไม่ให้มีการกล่าวถึงสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ (๓) การดำเนินโครงการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล ด้านการทดลองออกอากาศในระดับภูมิภาค ผู้ประกอบวิชาชีพมีความเห็นต่อการดำเนินงานดังกล่าว สำนักงาน กสทช. ยังมองข้ามปัญหาด้านกระบวนการจัดสรรเครื่องรับสัญญาณแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนพิการ ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพึ่งพาบริการวิทยุในชีวิตประจำวันอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาสร้างสรรค์กระบวนการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์

(๒) ด้านกิจการโทรทัศน์

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรทัศน์ ได้กำหนดประเด็นที่สำคัญที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ๑๓ ประเด็นหลัก ได้แก่

- ๑) ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย ในภาพรวมของกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทยค่อนข้างดี มีการให้บริการในส่วนของการเผยแพร่ข่าวสารโดยเฉพาะรายการประเภทข่าว ที่มีการให้ข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจรอบด้านและเป็นประโยชน์ และประชาชนตั้งข้อสังเกตว่าปัจจุบันกิจการโทรทัศน์ในประเทศไทย มักจะนำเสนอข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลเพียงด้านเดียว โดยเฉพาะในส่วนของการส่งเสริมภาพลักษณ์ของรัฐบาล และยังขาดรายการที่ให้บริการสาธารณะ สิทธิสำหรับผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสยังมีจำนวนน้อย ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการรับชมรายการของผู้พิการทางสายตา ลักษณะการนำเสนอและเนื้อหารายการมุ่งเน้นการนำเสนอให้กับกลุ่มผู้ชมทั่วไปมากกว่า อีกทั้งยังไม่มีบริการต่างๆ รองรับการรับชมสำหรับผู้พิการทางสายตา
- ๒) ปัญหาในการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย ภาพรวมการให้บริการเสียงภาษาสำหรับผู้พิการทางสายตายังมีค่อนข้างน้อย ดังนั้นผู้พิการจึงเลือกรับชมรายการของต่างประเทศที่มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงหรือภาษามือ อีกทั้งประชาชนพบว่า ปัจจุบันพบโฆษณาแฝง โฆษณาเกินจริง โฆษณาที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ช่วยเพิ่มสมรรถนะทางเพศ และในส่วนของทางเทคนิคพบว่า กล่องแปลงสัญญาณโทรทัศน์ดิจิทัล (Set top box) ที่ประชาชนซื้อจากร้านต่าง ๆ ในจังหวัด สามารถใช้ได้เพียงระยะเวลาสั้นๆ ทำให้ผู้บริโภคต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ รวมถึงปัญหาเรื่องคุณภาพสัญญาณที่ไม่เสถียร บางช่วงเวลาไม่สามารถรับชมรายการจากสถานีได้ แต่อย่างไรก็ตามประชาชน

มองว่า กสทช. ได้มีการดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลโทรทัศน์ดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน แต่ยังมีอีกหลายช่องรายการที่ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และไม่ได้รับบทลงโทษ หรือเป็นการลงโทษที่ไม่รุนแรง ทำให้มีการกระทำความผิดแบบเดิมซ้ำซาก

- ๓) **ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔** ประเด็นความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการจากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่า ประชาชนส่วนมากยังไม่ทราบถึงรายละเอียดของโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่ กสทช. ดำเนินการในปี ๒๕๖๔ ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่า การดำเนินงานโครงการต่างๆ ของ กสทช. นั้น ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนหรือไม่ ดังนั้น กสทช. จึงควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยวิธีการสื่อสารที่สั้น กระชับ และเข้าใจง่าย แต่สำหรับโครงการที่จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะประชาชนให้ความเห็นว่าเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน เนื่องจากมีการให้ผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรเข้ามาชี้แจงรายละเอียด และให้ความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เป็นอย่างมาก
- ๔) **ความพร้อมของทรัพยากรในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔** กสทช. ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีเป็นจำนวนมาก และมีความพร้อมด้านทรัพยากรอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านของงบประมาณ บุคลากร และเทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการในกิจการโทรทัศน์ และนโยบายต่างๆ ดังนั้น กสทช. ควรนำทรัพยากรต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถเข้าถึงและเป็นประโยชน์แก่ประชาชนได้ทุกกลุ่ม จึงควรเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้มากขึ้น รวมทั้งนำความคิดเห็นที่ได้รับมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตามยังมีประชาชนบางส่วนที่มองว่าทาง กสทช. ไม่สามารถดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการใช้จ่ายเพื่อการบริหารจัดการภายในองค์กรของ กสทช. แต่ยังไม่เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจนและคุ้มค่า เมื่อเทียบกับงบประมาณที่มีอยู่
- ๕) **ความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานกับปัญหา สาเหตุของปัญหา และกิจกรรมดำเนินงานในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔** การดำเนินงานของ กสทช. มีความสอดคล้องกับปัญหา สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ยังไม่เห็นถึงผลลัพธ์หลังจากการดำเนินงานที่เสร็จแล้วนั้น ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตามส่วนของรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องประชาชนไม่สามารถตอบได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการของ กสทช. ยังไม่สามารถสร้างการรับรู้และเข้าใจในรายละเอียดของโครงการให้แก่ประชาชนได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางโครงการที่มีความซับซ้อน มีประเด็นทางด้านเทคนิคเข้ามาเกี่ยวข้อง ยิ่งทำให้ประชาชนทั่วไปทำความเข้าใจได้ยาก
- ๖) **ความคิดเห็นต่อกระบวนการ (Process) ในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔** กระบวนการกำกับดูแลสื่อโทรทัศน์ของ กสทช. ยังไม่ทั่วถึง ยังมีความเหลื่อมล้ำกันในทางปฏิบัติ ส่งผลทำให้ผู้ประกอบการสื่อหลายรายต้องปิดกิจการลง ซึ่งขัดแย้งกับเจตนารมณ์ของ กสทช. ที่ต้องการให้วิทยุทดลองออกอากาศ และเคเบิลทีวีสามารถดำเนินกิจการในชุมชนพื้นที่นั้นๆ เพื่อเป็นกระบอกเสียงในการสร้างการรับรู้ และพัฒนาองค์ความรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ แต่ระเบียบกติกา หลักเกณฑ์ หรือข้อบังคับต่างๆ ที่ กสทช. ได้ประกาศกลับมีความเข้มงวดจนส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ ทำให้ผู้ประกอบการต้องทยอยปิดตัวลง

- ๗) **การเข้าถึงการดำเนินงาน/กิจกรรมของ กสทช. ด้านโทรทัศน์** การดำเนินงานของ กสทช. เน้นให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการหรือนายทุนมากกว่าประชาชน รวมถึงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน/กิจกรรมต่างๆ ของ กสทช. ด้านโทรทัศน์ ที่ประชาชนยังไม่สามารถเข้าถึงได้ ดังนั้น กสทช. ควรที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทร่วมกันตัดสินใจในการดำเนินงานต่างๆ ของ กสทช. ไม่มากก็น้อย ซึ่งประชาชนมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการจัดกิจกรรมในพื้นที่ห่างไกล เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชน ตลอดจนช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทาง เพื่อเข้าร่วมประชุม ถือเป็นเครื่องมือที่จะช่วยสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมได้มากยิ่งขึ้น
- ๘) **ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์** ประชาชนมองว่าการดำเนินงานของ กสทช. ยังไม่มีความชัดเจน เนื่องจากประชาชนส่วนมากยังไม่ทราบถึงบทบาท อำนาจ หน้าที่ของ กสทช. และโครงการต่างๆ ที่ กสทช. ได้ดำเนินการมีผลลัพธ์อย่างไรบ้าง รวมถึงการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของ กสทช. มีความล่าช้ามาก จนประชาชนบางส่วนต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง อีกทั้งในระหว่างกระบวนการนั้น ยังขาดการสื่อสารเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับรู้ ทำให้ประชาชนมองว่า กสทช. ไม่มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง
- ๙) **ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์** ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างมากมาย เช่น ได้รับความรู้ด้านสิทธิเสรีภาพของผู้บริโภค ทำให้สามารถรู้เท่าทันผู้ประกอบการ รวมทั้งวิธีการป้องกันแก้ไข โดยสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลที่รู้จัก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินกิจกรรมประจำวันได้ อีกทั้งยังช่วยลดปัญหาที่เกิดจากการถูกเอารัดเอาเปรียบหรือละเมิดสิทธิผู้บริโภค ตลอดจน กสทช. ยังเข้ามาช่วยควบคุม กำกับดูแล และกำหนดแนวทางการประกอบกิจการสื่อสารของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ให้มีความเหมาะสม และทำให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมในกิจการโทรทัศน์
- ๑๐) **ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์** ผลกระทบในเชิงบวกจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์ มีดังนี้ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับการให้บริการกิจการโทรทัศน์ จนนำไปสู่ความรู้สึกรับประกัน และเป็นเจ้าของ รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของคลื่นความถี่สาธารณะในฐานะทรัพยากรที่เป็นสมบัติของชาติ รวมถึงรับประโยชน์จากการจัดให้มีคลื่นความถี่เพื่อประโยชน์สาธารณะในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน อย่างไรก็ตาม ผลกระทบในการจัดให้มีการให้ใบอนุญาตโทรทัศน์ดิจิทัลทำให้มีช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น
- ๑๑) **ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และเลขาธิการ กสทช.** ประชาชนส่วนใหญ่มีความคาดหวังให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีการกำกับดูแลการดำเนินงานของสื่ออย่างเหมาะสม ไม่ให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบแก่ประชาชน โดยปัจจุบันการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์โดยคณะกรรมการ กสทช. ในปัจจุบันยังขาดความเข้มงวดและเอาจริงเอาจัง ทำให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์หลายรายมีการกระทำผิดอย่างซ้ำซาก โดยถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดบทลงโทษไว้อย่างชัดเจน แต่โดยส่วนมากโทษที่ได้รับก็มักเป็นโทษสถานเบา
- ๑๒) **แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับกิจการโทรทัศน์ในอนาคต** กสทช. ควรมีแผนงานหรือโครงการต่างๆ ที่ช่วยสร้างองค์ความรู้ในด้านที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ประชาชน

และผู้ประกอบกิจการสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นด้านข้อกฎหมายที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจ หรือเข้าใจแบบผิวเผิน หรือยังไม่เข้าใจถึงแก่นที่เป็นสาระสำคัญโดยแท้จริง รวมทั้งประเด็นด้านการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ให้กับกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชน ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันได้เกิดภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่แฝงมากับสื่อต่างๆ เป็นจำนวนมาก

- ๑๓) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านกิจการโทรทัศน์ ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านกิจการโทรทัศน์ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในปีถัดๆ ไป โดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้ (๑) บทบาทของ กสทช. ในการกำกับดูแล กิจการโทรทัศน์ ควรมีการดำเนินงานในเชิงรุก (๒) การรองรับผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาส โดยส่วนใหญ่ของผู้ร่วมประชุมอยากให้ทาง กสทช. กำหนดให้รายการโทรทัศน์ทุกรายการมีล่ามภาษามือ แอปพลิเคชันที่สามารถรองรับการใช้งานของผู้พิการได้ ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ สำหรับผู้พิการ หรือผู้ด้อยโอกาส (๓) การแต่งกายของผู้ดำเนินรายการ (๔) การเป็นกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของผู้ประกาศข่าวหรือผู้ดำเนินรายการ (๕) การสนับสนุนการผลิตรายการที่มีคุณภาพ

(๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม ได้กำหนดประเด็นที่สำคัญที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ๕ ประเด็นหลัก ได้แก่

- ๑) การเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz ทาง กสทช. ได้มีการดำเนินการโครงการนำร่อง Smart Hospital โรงพยาบาลศิริราช-Siriraj 5G Smart Hospital Project สามารถดำเนินการได้ตามแผนงาน และได้ผลลัพธ์ตามแผนงานที่วางไว้อย่างครบถ้วนในช่วงระยะแรก ถือเป็นนิมิตหมายที่ดีสำหรับการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G ในอนาคตต่อไป ส่วนของโครงการอื่นๆ ที่เป็นโครงการนำร่องผลักดันการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี 5G ที่เพิ่งเริ่มดำเนินการในช่วงปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา เช่น โครงการนำร่อง“เกษตรดิจิทัล” ระบบชลประทานอัจฉริยะที่อ่างเก็บน้ำห้วยคล้าย จังหวัดอุดรธานี และบ้านฉาง 5G Smart City ต้นแบบชุมชนแห่งอนาคต นอกจากนี้จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์สื่อสารที่สามารถรับสัญญาณ 5G ได้ รวมถึงอุปกรณ์สื่อสารที่สามารถรับสัญญาณ 5G ได้มีราคาที่ยังค่อนข้างสูง อีกทั้งมองว่าสัญญาณ 4G ยังสามารถใช้ได้ตามต้องการ ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นในการเปลี่ยนไปใช้งาน 5G และในส่วนของความรู้เรื่องสัญญาณ 4G และ 5G ประชาชนไม่ทราบเลยว่าสัญญาณทั้งสองแบบมีความแตกต่างและการใช้งานอย่างไร ดังนั้นประชาชนจึงอยากให้ทาง กสทช. ดำเนินการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี 5G รวมถึงสร้างความตระหนักรู้เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และอยากให้ กสทช. ออกมาตรการ และกฎระเบียบการประมูลคลื่นย่าน 3500 MHz ที่รัดกุม เพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม
- ๒) การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด ทาง กสทช. มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบาย ข้อกำหนด และหลักเกณฑ์ที่สำคัญ รวมถึงมีการบูรณาการกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหลากหลายภาคส่วน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการมองว่า ประกาศ กสทช. ด้านกิจการดาวเทียมในปัจจุบันยังไม่ชัดเจนและไม่เอื้อต่อการดำเนินงานจริง ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรศึกษาสถานะแวดล้อมหรือบริบทของกิจการดาวเทียมในปัจจุบันให้รอบด้าน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดภายใต้แนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อนำมา

ปรับปรุงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่สามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง นอกจากนี้เมื่อประเมินประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. พบว่า สำนักงาน กสทช. มีผลการดำเนินงานที่ยังไม่สัมฤทธิ์ผลตามแผนการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ประจำปี และถ้าหากสำนักงาน กสทช. สามารถดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมได้สำเร็จ จะส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจในเชิงบวกเป็นอย่างมาก ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรเร่งรัดการดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยการปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานจริง ภายใต้กรอบระยะเวลาที่เหมาะสม มีความสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

- ๓) **การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center)**
ถึงแม้ในปีที่ผ่านมา กสทช. ไม่ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ ตามแผนการปฏิบัติงานของสำนักงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตามจะสังเกตได้ว่าทาง กสทช. ไม่ได้เพิกเฉยต่อการตรวจสอบคลื่นความถี่ จึงได้มีการดำเนินการตรวจสอบคลื่นความถี่ ผ่านการดำเนินการทดสอบคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคม (QoS) แทน เพื่อให้มั่นใจว่าคลื่นความถี่ที่ให้บริการยังมีคุณภาพ มีราคาที่เหมาะสม โดยปัจจุบันอาจจะยังไม่สามารถประเมินผลลัพธ์ของการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติได้ เนื่องจากทาง กสทช. ยังไม่ได้มีการดำเนินการดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามทาง กสทช. มีการดำเนินการตรวจสอบคลื่นความถี่ตามสถานที่ต่างๆ แทน เช่น โรงพยาบาลสนามในจังหวัดราชบุรี สมุทรปราการ และจันทบุรี เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมการตรวจสอบคลื่นความถี่ถือเป็นกิจกรรมที่ดี และควรได้รับการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ประชาชนได้รับประโยชน์เป็นอย่างมากถือเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคอีกทางหนึ่ง ดังนั้น กสทช. ควรเร่งผลักดันการตรวจสอบคลื่นความถี่ให้เป็นรูปธรรมในรูปแบบการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ ตามที่ระบุไว้ในแผนการปฏิบัติงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๔) **การเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร** จากการดำเนินการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสารสามารถสร้างประโยชน์หลายประการให้กับประชาชนและประเทศ ได้แก่ การลดลงของอัตราการเกิดอุบัติเหตุ ทัศนียภาพของประเทศไทยที่สวยงามขึ้น และระบบการสื่อสารและโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยนอกจากประโยชน์ดังกล่าวแล้ว การดำเนินการที่จะแล้วเสร็จในอนาคตยังสามารถเพิ่มความพึงพอใจของประชาชนให้อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนเกิดความกังวลเพิ่มขึ้น ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรนำข้อกังวลของประชาชนต่อการดำเนินการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสารมาทบทวนเพื่อพิจารณาการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานในอนาคต เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความชัดเจน และกำหนดมาตรการเพื่อรองรับความต้องการของประชาชน อาทิ การระบุผู้รับผิดชอบและวิธีการร้องเรียนที่ชัดเจน การดำเนินการที่รอบคอบและปลอดภัย เพื่อลดอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน นอกจากนี้ จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ประชาชนมองว่ายังไม่มีหน่วยงานใดที่เข้ามารับผิดชอบและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังมีการปฏิเสธความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานเมื่อพบปัญหาต่างๆ ซึ่งหลังจากที่ได้รับความรู้แล้ว ประชาชนเห็นด้วยในการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความกังวลสำหรับการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ดังนี้ หากมีการชำรุดของสายสื่อสารที่อยู่ใต้ดิน จะทราบและสามารถจัดการได้อย่างไร เรื่องการดำเนินการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน และการจัดระเบียบสายสื่อสารว่าอาจเป็นสาเหตุทำให้ท่อน้ำประปาใต้ดินเกิดความชำรุด

- ๕) **มาตรการช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการในช่วงวิกฤตของ COVID-19** สำนักงาน กสทช. ได้ออกมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 สำหรับปี ๒๕๖๔ แต่การประกาศใช้มาตรการอาจมีความล่าช้าต่อสถานการณ์ และมีการใช้มาตรการแค่เพียงในระยะสั้น ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม จนถึง ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งระยะเวลาของการใช้มาตรการอาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในปัจจุบัน ซึ่งจากการดำเนินการมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 สามารถสร้างประโยชน์หลายประการให้กับประชาชน และประเทศ ได้แก่ การลดลงของค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ต ประชาชนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวัคซีน การรักษา และการสนับสนุนอุปกรณ์ที่จำเป็นให้กับประชาชนที่ติดเชื้อ COVID-19 อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวประชาชนมีความคิดเห็นว่ายังมีเรื่องที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้น ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรนำข้อเสนอแนะของประชาชนต่อมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 มาต่อยอด เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ๖) **มาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชน** พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้ออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการ โทรคมนาคมทุกรายทำการบล็อก SMS ที่มีเนื้อหาชัดเจนว่าเป็นการหลอกหลวง เว็บบันไดออนไลน์ หรือ ลามกอนาจาร และให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมแชร์ข้อมูล SMS หลอกหลวงระหว่างกัน นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ได้ยกระดับการจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการออกมาตรการเพิ่มอีก ๕ มาตรการ ถึงแม้ว่า สำนักงาน กสทช. ได้มีการออกคำสั่งและมีมาตรการกำกับดูแลปัญหา แก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงไปแล้ว ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และยังไม่เห็นผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง อาทิ การบังคับใช้กฎหมายเพื่อเอาผิดแก่ผู้ประกอบการ โทรคมนาคมที่เข้าข่ายการเอาเปรียบผู้บริโภคเนื่องด้วยไม่สามารถบล็อก SMS หลอกหลวงได้ ส่งผลให้ผู้ใช้บริการได้รับความเดือดร้อน
- กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม ได้มีข้อเสนอเพิ่มเติมอีก ๑๔ ประเด็น ดังนี้
- (๑) **ความต่อเนื่องในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล โครงการการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายขอบ Zone C และ Zone C+** พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าของโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) และโครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) ในปี ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา พบว่า มีความคืบหน้าของโครงการกว่าร้อยละ ๒๐ มีรายละเอียดของความก้าวหน้าในการดำเนินการ ดังนี้
- โครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) มีทั้งสิ้น ๑๐ สัญญา ครอบคลุม ๓,๙๑๒ หมู่บ้าน
 - โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) จำนวน ๘ สัญญา ครอบคลุม ๑๕,๗๒๓ หมู่บ้าน ๒๐,๑๖๘ จุดบริการ
- (๒) การดำเนินการหลังการประมูลคลื่นความถี่ 5G โดย กสทช. และสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงานที่สำคัญภายหลังการประมูลคลื่นความถี่ 5G เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

- การจัดให้มีโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อการประกอบกิจการและบริการโทรคมนาคมที่ครอบคลุมพื้นที่ในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ (EEC)
 - การจัดทำมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคม IMT-2020 ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักเทคโนโลยีและมาตรฐานโทรคมนาคม (ทท.)
 - การชำระเงินประมูล โดยผู้ประกอบการที่ชนะการประมูลและได้รับใบอนุญาตได้ดำเนินการชำระเงินประมูลงวดที่ ๑ มาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
 - การส่งเสริมการประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยี 5G สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงาน ๒ โครงการที่สำคัญ ได้แก่ ๑) โครงการทดลองทดสอบ 5G และพัฒนารูปแบบการใช้งาน (Use Case) ๒) โครงการนำร่องการใช้ประโยชน์ 5G ของประเทศไทยในระยะสั้น ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อน 5G แห่งชาติ
- (๓) **การเตรียมการและดำเนินการประมูลวงโคจรดาวเทียมของ กสทช.** ในปี ๒๕๖๔ สำนักงาน กสทช. มีแผนการดำเนินการประมูลวงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยได้กำหนดกรอบระยะเวลาตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคม โดยสำนักงาน กสทช. ได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิฯ ออกมาทั้งสิ้นจำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งมีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามที่ประชุม กสทช. ได้มีมติยกเลิกการประมูลวงโคจรดาวเทียม เนื่องจากมีผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นรับคำขอมาเพียงรายเดียว พร้อมพิจารณาให้มีการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์เพิ่มเติม
- (๔) **การแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ หลอกหลวงประชาชนของ กสทช. และสำนักงาน กสทช.** ปัจจุบันประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงประชาชนยังไม่ได้รับการแก้ไข และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยประชาชนได้รับข้อความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโฆษณา การแจกรางวัล ชิงโชค และอื่นๆ ซึ่งมาตรการแก้ไขปัญหาของ กสทช. เป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ โดยประชาชนส่วนมากมีความกังวล ต่อความปลอดภัย โดยเฉพาะในประชาชนกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่อาจถูกหลอกหลวงได้ง่าย ดังนั้น กสทช. จึงควรมีมาตรการป้องกันปัญหา SMS หลอกหลวงโดยทำการตรวจสอบหาต้นกำเนิดของปัญหาให้ได้ เพื่อลดและบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของประชาชน
- (๕) **การจัดทำศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ กสทช.** ยังไม่มีการเผยแพร่ความคืบหน้าของการดำเนินงานดังกล่าวสู่สาธารณะให้แก่ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ จากการรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม พบว่า ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมส่วนใหญ่ไม่ทราบและไม่เคยได้ยินเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติเลย นอกจากนี้ ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับความซ้ำซ้อนของบทบาทหน้าที่ของศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติกับหน่วยงานอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. จึงควรมีความชัดเจนในนโยบายการดำเนินงาน จัดทำรายงานความคืบหน้า และมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่สำคัญ อาทิ ภารกิจและการดำเนินงานของศูนย์ฯ สู่สาธารณะ รวมถึงผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมทุกราย เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน
- (๖) **การหาความร่วมมือในการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกันของค่ายมือถือ เพื่อแก้ไขปัญหาสัญญาณโทรศัพท์ที่ไม่ครอบคลุม** จาก พ.ร.บ. และประกาศ กสทช. ทำให้เกิดการบริการระหว่าง

ผู้ให้ใช้ที่เป็นผู้ประกอบการที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง กับผู้ขอใช้ซึ่งอาจจะเป็นผู้ประกอบการที่มีหรือไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเองก็ได้ โดยการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกัน สามารถลดการลงทุนสร้างโครงข่ายซ้ำซ้อนของผู้ประกอบการ ตลอดจนส่งผลประโยชน์แก่ผู้บริโภค ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน กสทช. ในการส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม และควบคุมอัตราค่าตอบแทนให้เหมาะสม ถึงแม้ว่า สำนักงาน กสทช. มีการส่งเสริมการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกัน สอดรับกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง แต่จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบปัญหาจากการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สัญญาณไม่เสถียร ตลอดจนมีความกังวลต่อผลกระทบด้านสุขภาพจากการติดตั้งเสาส่งสัญญาณในบริเวณที่อยู่อาศัย ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรพิจารณาการออกหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของผู้ประกอบการในปัจจุบัน และสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยของเสาส่งสัญญาณ

- (๓) **การจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายจากกิจการด้านโทรคมนาคม** ประชาชนส่วนใหญ่มักประสบปัญหา และได้รับผลกระทบจากกิจการที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม โดยเฉพาะอุบัติเหตุที่เกิดจากสายสื่อสาร ซึ่งผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างปัดความรับผิดชอบ จนไม่มีผู้ประกอบการรายใดรับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้น ประชาชนจึงมีข้อเสนอแนะให้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน และความเสียหายจากกิจการด้านโทรคมนาคม โดยอาจดำเนินการผ่านกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ซึ่งเป็นกองทุนภายใต้การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช.
- (๔) **ความชัดเจนในการควมรวมกิจการระหว่าง บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE กับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC** การควมรวมกิจการของ TRUE และ DTAC ครั้งนี้ ทำให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความกังวลในประเด็นสำคัญ ดังนี้
 - ผลกระทบต่ออัตราค่าบริการที่อาจเพิ่มสูงขึ้นและการรักษาคุณภาพของบริการ
 - แนวทางหรือมาตรการเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
 - การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภคจากการควมรวมกิจการฯ
 - ความไม่ชัดเจนของอำนาจการกำกับดูแลและแนวทางการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช.
- (๕) **ประเด็นของผู้ประกอบการ OTT ที่ให้บริการในประเทศไทย** การให้บริการกระจายเสียงหรือบริการโทรทัศน์ผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการใช้บริการในรูปแบบ OTT ของประเทศไทยในปัจจุบันมีความเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การใช้บริการในรูปแบบ OTT จะเข้ามาทดแทนการให้บริการผ่านโครงข่ายกระจายเสียงและโทรทัศน์ในรูปแบบเดิม และส่งผลกระทบต่อการใช้บริการของผู้ประกอบการโทรคมนาคมทั้งหมด จากการศึกษาแบบการให้บริการ OTT ในประเทศไทย พบว่า สามารถจำแนกออกได้เป็น ๔ ประเภทรายละเอียดดังนี้
 - ผู้ให้บริการ OTT อิสระ
 - ผู้ให้บริการช่องโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก (Pay TV)
 - ผู้ให้บริการโทรคมนาคม
 - ผู้ให้บริการช่องโทรทัศน์ ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล (Free TV)

- ๑๐) การบริหารความเสี่ยงของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ต่อการเข้ามาของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากการให้บริการดาวเทียมวงโคจรต่ำ LEO ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา สำนักงาน กสทช. ได้มีการออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียมจำนวน ๓ ฉบับ และมีการดำเนินการตามประกาศดังกล่าว อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงผ่านของกิจการดาวเทียมโดยการเข้ามาของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจากดาวเทียมวงโคจรต่ำ จะส่งผลให้บทบาทของผู้ให้บริการดาวเทียมเปลี่ยนไปเป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรพิจารณาศึกษาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ตลอดจนหาหรือแนวทางในการเตรียมความพร้อม การใช้งาน และการกำกับดูแลร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๑๑) แผนการดำเนินการและกรอบระยะเวลาในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา สำนักงาน กสทช. มีการเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ จากการดำเนินงานข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ดังจะเห็นได้จากการเปิดโอกาสประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์ และร่างประกาศต่างๆ อันนำไปสู่การประกาศพระราชกฤษฎีกาฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๑๒) การดำเนินการของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. กรณีการขอใช้เอียวยา การเรียกคืนคลื่นความถี่ 2600 MHz ต่อผู้ประกอบการและกองทัพบก ก่อนการประมูลคลื่นความถี่ 5G ที่ประชุม กสทช. ได้มีมติเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 2600 MHz (2500 - 2690 MHz) เป็นจำนวนทั้งหมด 190 MHz จากผู้ใช้งานเดิม คือ กองทัพ และบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ประชุม กสทช. มีมติจ่ายเงินเยียวยาการเรียกคืนคลื่น 2600 MHz จาก บมจ.อสมท ก่อนกำหนดเพื่อนำมาใช้ในการประมูลฯ เป็นเงิน ๓,๒๓๕.๘๓๖ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดในการเยียวยาเรียกคืนคลื่น 2600 MHz เนื่องด้วยการเรียกคืนคลื่นความถี่จาก บมจ.อสมท ส่งผลกระทบต่อบริษัท เพลย์เวิร์ค จำกัด ที่ได้ทำสัญญาเชิงพาณิชย์ไว้ร่วมกัน ซึ่งมีแผนการลงทุนร่วมกับ AIS TRUE และ CAT ดังนั้น กสทช. จึงต้องทำการชดเชยเยียวยาให้
- ๑๓) ความคืบหน้าของการจัดทำโครงการต่างๆ ของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ด้านกิจการโทรคมนาคม จากการศึกษางบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับสายงานกิจการโทรคมนาคมจำนวนทั้งสิ้น ๖๖,๐๒๓,๓๐๐ บาท แบ่งออกเป็นโครงการที่ผูกพันงบประมาณมาจากปีก่อน จำนวน ๓ โครงการ และโครงการใหม่ จำนวน ๘ โครงการ มีรายละเอียดของการจัดสรรงบประมาณหลังปรับเปลี่ยน
- ๑๔) ความพึงพอใจของประชาชนต่อ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔ จากผลสรุปแบบสอบถามข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภูมิภาค ด้านความพึงพอใจต่อการรับบริการโทรคมนาคมใน ๖ ประเด็น ได้แก่ ๑) การใช้งานโทรศัพท์บ้าน ๒) การใช้งานอินเทอร์เน็ตบ้าน ๓) การใช้งานบริการเสียงบนโทรศัพท์มือถือ ๔) การใช้งานบริการข้อความบนโทรศัพท์มือถือ ๕) การใช้งานบริการอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์มือถือ และ ๖) การใช้งานบริการอื่นๆ บนโทรศัพท์มือถือ พบว่า ประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการได้รับบริการโทรคมนาคม

ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ด้านการรับรู้ต่อกิจกรรมที่สำนักงาน กสทช. ดำเนินการในแต่ละประเด็นจากการสำรวจที่มีทั้งสิ้น ๕ ประเด็น พบว่า ประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีระดับการรับรู้ต่อกิจกรรมที่สำนักงาน กสทช. ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง สอดรับกับผลการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะและการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภูมิภาคที่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงความคืบหน้าของกิจกรรมการดำเนินงานที่สำคัญของสำนักงาน กสทช. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการดำเนินการหลังการประมูลคลื่นความถี่ 5G และด้านมาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกลวงประชาชนที่ปัจจุบันยังไม่เห็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานอย่างเป็นที่ประจักษ์

(๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กำหนดประเด็นที่สำคัญที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่

- ๑) การดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคการดำเนินการ/การให้บริการด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของสำนักงาน กสทช. กสทช. มีการดำเนินงานที่ดี มีประสิทธิภาพ เนื่องจาก กสทช. มีช่องทางการประสานงานแก้ไขปัญหาในด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และปรับตัวตามยุคสมัย อย่างไรก็ตามมีผู้เข้าร่วมประชุมบางส่วนได้เสนอแนะเพิ่มเติมในด้านของความรวดเร็วในการให้บริการ ทาง กสทช. ควรที่จะเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่ใช้สำหรับการประชาสัมพันธ์งาน หรือสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทั่วถึงทุกกลุ่มช่วงอายุให้มากขึ้น โดยใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์หรือแพลตฟอร์ม (Platform)
- ๒) การบริหารงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน กสทช. ที่เป็นหน่วยงานดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แต่ไม่ทราบถึงรายละเอียดที่เกี่ยวกับ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ทำให้ประชาชนเสนอแนะให้กับ กสทช. สร้างการรับรู้ของประชาชนโดยการใช้สื่อทุกแขนง ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนในทุกช่วงวัยเกิดความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ตลอดจนควรดำเนินการจัดเวทีสาธารณะเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์น่าติดตาม และมีการรับฟังปัญหาของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสร้างเครือข่ายชุมชน เพื่อประสานงานและติดตามการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช.
- ๓) การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ การดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ในปัจจุบันมีระบบกลไก และเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อการติดตามประเมินผลการกำกับดูแลเนื้อหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของสำนักงาน กสทช. และควรเพิ่มเติมการให้ความรู้ในประเด็นใหม่ๆ และจัดตั้งภาคีเครือข่าย ตลอดจนประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ และสนับสนุนให้มีการผลิตเนื้อหาที่มีคุณภาพสร้างสรรค์หลากหลาย และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
- ๔) การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมให้มีประสิทธิภาพ ควรพัฒนามาตรฐานคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมของสำนักงาน กสทช. ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่า กสทช. มีการพัฒนาในส่วนของกิจการโทรคมนาคมแต่ยังไม่มากพอ เพราะมีประชาชนบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมได้ นอกจากนี้ยังควรให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องสัญญาณโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร และปริมาณการโฆษณาเกินจริงที่มากเกินไป ในส่วนของการประชาสัมพันธ์

เกี่ยวกับการสนับสนุนการศึกษา และวิจัยเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภค รวมถึงการนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ของสำนักงาน กสทช. ประชาชนให้ความเห็นว่า กสทช. ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้ในด้านการคุ้มครองผู้บริโภค แต่ไม่ละเอียดเท่าที่ควร

(๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ได้กำหนดประเด็นที่สำคัญที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ๘ ประเด็นหลัก และอีก ๕ ประเด็นเพิ่มเติม ได้แก่

- ๑) การรับรู้ต่อการดำเนินการของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนหนึ่งมีการรับรู้บทบาทหน้าที่ของ กสทช. และการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ โดยส่วนใหญ่เป็นการรับรู้ทางอ้อม คือ ไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจาก กสทช. โดยตรง แต่เป็นการรับรู้จากบุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ อีกทั้งการรับรู้ดังกล่าวเป็นเพียงการรับรู้ในเบื้องต้น ไม่ใช่การรับรู้ในเชิงลึก อย่างไรก็ตาม ยังมีประชาชนอีกส่วนหนึ่งที่มีการรับรู้ข้อมูลที่ผ่านมาค่อนข้างน้อย และมีความต้องการให้ กสทช. เพิ่มการประชาสัมพันธ์ต่างๆ มากยิ่งขึ้น
- ๒) ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ/การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากบริการกระจายเสียง บริการโทรทัศน์ และบริการโทรคมนาคม ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ ซึ่งที่ปรึกษาสามารถแบ่งหัวข้อปัญหาของการถูกละเมิดสิทธิออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านกิจการกระจายเสียง ประชาชนมักพบการโฆษณาชวนเชื่อต่างๆ ที่เกินความเป็นจริง รวมถึงปัญหาทางด้านเทคนิค (๒) ด้านกิจการโทรทัศน์ ที่ประชาชนยังคงได้รับความเดือดร้อน เช่น การซื้อกล่องแปลงสัญญาณโทรทัศน์ดิจิทัลที่ไม่สามารถใช้งานได้ รวมถึงการรับชมเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่ขาดคุณภาพ และสร้างสรรค์ที่จะเป็นประโยชน์ให้แก่สังคม ซึ่งในระยะยาวหากไม่มีการควบคุมดูแลคุณภาพของเนื้อหารายการที่นำออกอากาศผ่านโทรทัศน์จะส่งผลทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการลอกเลียนแบบ และเห็นว่าการใช้ความรุนแรง ลามก อนาจาร เป็นเรื่องปกติของสังคม (๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม ยังคงพบเจอปัญหาเรื่องสายสื่อสารพาดระโยงระยาง ซึ่งอาจทำให้เกิดอันตรายทั้งชีวิตและทรัพย์สินกับผู้สัญจรไปมา สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ยังพบปัญหาสัญญาณขาดหายในบางพื้นที่ ในขณะที่ประชาชนหรือผู้รับบริการยังคงชำระค่าใช้จ่ายในการให้บริการเต็มจำนวน ตลอดจนการให้ความรู้ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งเสาสัญญาณของผู้ประกอบการรายต่างๆ แก่ประชาชน
- ๓) สภาวะแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม กฎหมาย เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดบทบาท หน้าที่ของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา กสทช. มีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ สำหรับการกำกับดูแลเนื้อหารายการที่ออกอากาศ รวมทั้งควบคุมการดำเนินกิจการหรือข้อกำหนดที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค และผู้ประกอบการ
- ๔) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา พบว่า กสทช. ขาดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานที่ชัดเจน ถึงแม้ว่าในปี ๒๕๖๔ จะมีโครงการที่ กสทช. พยายามสร้างการรับรู้และความเข้าใจในด้านการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ

โทรคมนาคม ตลอดจนนำเสนอบทบาทหน้าที่ของ กสทช. โดยในส่วนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน แต่ก็มีประชาชนเพียงบางส่วนเท่านั้นที่รับรู้หรือได้เข้าร่วมโครงการ

- ๕) **ความพร้อมของทรัพยากรสำหรับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของ กสทช. ที่ผ่านมา** ประชาชนมองว่า กสทช. มีความพร้อมในด้านงบประมาณสำหรับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ แต่ยังขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อให้บริการประชาชน และศูนย์บริการแบบ One Stop Service ในทุกจังหวัด นอกจากนี้ กสทช. ยังขาดความพร้อมด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาอื่นๆ ตามมา ส่งผลให้ไม่สามารถสนับสนุนการทำงานของ กสทช. ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
- ๖) **ความเหมาะสมของขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา** ประชาชนไม่รับรู้ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของ กสทช. หรือรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น จึงไม่สามารถพิจารณาได้ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไรก็ดี ประชาชนมีการเสนอแนะให้สำนักงาน กสทช. ยกระดับการสื่อสารถึงประชาชนให้มากยิ่งขึ้น และชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ โดยเฉพาะรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณภายในโครงการต่างๆ รวมทั้งสร้างช่องทางเพิ่มเติมสำหรับรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือปัญหาจากประชาชนในทุกภาคส่วน
- ๗) **จุดแข็ง และจุดอ่อนของกระบวนการ (Process) ในการดำเนินการของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา** จุดแข็งของ กสทช. สำหรับกระบวนการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ได้แก่ กสทช. มีอำนาจในการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม มีความพร้อมด้านงบประมาณที่เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานให้เกิดความคล่องตัว และมีโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานมากขึ้น ในส่วนจุดอ่อนของ กสทช. สำหรับกระบวนการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน คือ การขาดการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายผู้บริโภค ทำให้ กสทช. ไม่สามารถเข้าถึงประชาชนเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชนได้ครอบคลุมทุกพื้นที่
- ๘) **ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา** ประชาชนมองว่ากระบวนการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนนั้นมีความพร้อม แต่ยังสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนมองไม่เห็นภาพรวมของการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ ทั้งนี้ การทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ กสทช. ควรมีการสื่อสารเชิงรุกให้ประชาชนเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการดำเนินงานของ กสทช.
- ๙) **ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product/Outcome) ต่อการดำเนินการของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา** ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลผลิต และผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของ กสทช. ในหลายๆ โครงการ อย่างไรก็ตาม ประชาชนมองว่า กสทช. ยังขาดความชัดเจน เนื่องจาก กสทช. ขาดการชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง ดังนั้น กสทช. ควรสร้างช่องทางการสื่อสารเพื่อเข้าถึงประชาชน นอกจากนี้แล้ว การดำเนินงานใดๆ ของ กสทช. ควรเอื้ออำนวยความสะดวกด้านข้อมูลข่าวสารให้ผู้พิการได้รับรู้ด้วยเช่นกัน
- ๑๐) **การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนสามารถสร้างผลประโยชน์/ผลกระทบจากโครงการในด้านใดบ้าง** ในแง่ของการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนสามารถสร้างผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยผลกระทบเชิงบวก ได้แก่ ประชาชนได้รับการส่งเสริม และปกป้องด้านสิทธิเสรีภาพ

มีมาตรการควบคุมการดำเนินงานในกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งการจัดตั้งโครงการที่เอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ในส่วนผลกระทบเชิงลบ ได้แก่ ปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนเกิดความสับสนหรือเข้าใจผิดพลาด และการไม่ตรวจสอบและติดตามกระบวนการทำงานอย่างเข้มงวด ส่งผลให้โครงการมีความผิดพลาด เป็นต้น

- ๑๑) **ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และเลขาธิการ กสทช.** ที่ผ่านมา กสทช. มีความพยายามที่จะดำเนินงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทั้งการสนับสนุนการจัดการคลื่นความถี่ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการบูรณาการฐานข้อมูลกลางของสำนักงาน กสทช. แต่ประชาชนยังไม่เกิดความมั่นใจในการทำงานของ กสทช. เท่าที่ควร เนื่องจากขาดการรับรู้รายงานที่ชี้แจงการดำเนินงานโดยละเอียด
- ๑๒) **ข้อเสนอแนะแผนงานโครงการ และแผนงบประมาณสำหรับการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน** สำหรับการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพประชาชน กสทช. ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่ประชาชนพึงได้รับให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มคนพิการและผู้ด้อยโอกาส และจัดสรรงบประมาณโครงการต่างๆ เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน และ กสทช. ควรเพิ่มช่องทางการร้องเรียนโดยแบ่งออกเป็นส่วนงานต่างๆ อย่างชัดเจน เช่น การคุ้มครองผู้บริโภคสื่อวิทยุ การคุ้มครองผู้บริโภคสื่อโทรทัศน์ การคุ้มครองผู้บริโภคด้านโทรคมนาคม เป็นต้น
- ๑๓) **ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน** ที่ผ่านมา ประชาชนจากทั้ง ๕ ภูมิภาคได้มีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อให้ กสทช. ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการทำงานทั้งปัจจุบันและอนาคตต่อไป โดยรายละเอียดแบ่งออกเป็น ๖ ด้าน ดังนี้ (๑) เร่งรัดให้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ (๒) กำกับดูแลการทำงานของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (๓) จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบและจัดการแก้ไขปัญหา (๔) เพิ่มการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๕) จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพและช่องทางการทำงานให้แก่ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส และ (๖) แก้ไขปรับปรุงมาตรการสำหรับผู้ประกอบการ

บทที่

.....

คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผล
การปฏิบัติงาน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑.๑ ความเป็นมาของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เนื่องจากมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ต่อไปจะเรียกว่า พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานและบริหารงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. โดยวิธีการสรรหาคัดเลือกกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติคัดเลือกกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการคัดเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๘ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีรายชื่อคณะกรรมการ ประกอบด้วย

- ๑) นายณัฏฐ์ วจิตกุล ด้านกิจการกระจายเสียง
- ๒) ดร.บัณฑิต ตั้งประเสริฐ ด้านกิจการโทรทัศน์
- ๓) พันเอก ดร.พีรวัส พรหมกลัดพะเนา^๒ ด้านกิจการโทรคมนาคม
- ๔) ดร.พันธ์ศักดิ์ จันทร์ปัญญา ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
- ๕) นายไพโรจน์ โพธิ์ไสย ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ทั้งนี้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่นับตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ นี้ เป็นต้นไป โดยมี นายณัฏฐ์ วจิตกุล ด้านกิจการกระจายเสียง ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการฯ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ - ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ ต่อมา ดร.พันธ์ศักดิ์ จันทร์ปัญญา ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน

๑.๒ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

มาตรา ๗๒ ประกอบมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีอำนาจหน้าที่ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภา

๒ ชื่อสกุลใหม่ พันเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรีคม

พร้อมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ตามมาตรา ๗๖ และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงาน กสทช. หรือวิธีการอื่นที่เห็นสมควร

การประเมินตามวรรคหนึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงและข้อมูลต่างๆ และต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการมอบหมายให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงาน

มาตรา ๗๓ รายงานตามมาตรา ๗๒ อย่างน้อยจะต้องมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

(๑) ผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

(๒) รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะ

(๓) ความเห็นเกี่ยวกับรายงานประจำปีที กสทช. ได้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๗๖

(๔) เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควรรายงานให้ กสทช. รัฐสภา หรือประชาชนทราบ

ให้ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามที่ร้องขอ

นอกจากนี้ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานสามารถเรียกให้หน่วยงานหรือบุคคลอื่นนำเอกสารอื่นๆ หรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อให้การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงดังนี้

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ กสทช. และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดให้ชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

๑.๓ เป้าประสงค์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้กำหนดเป้าประสงค์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานของ กสทช. ให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลอย่างสูงสุด และเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง รายละเอียดดังนี้

๑) เพื่อให้เกิดกระบวนการและกลไกในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนา

๒) เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ให้เกิดความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้มาตรฐานในการกำกับดูแลกิจการสื่อสาร

๓) เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารการดำเนินงานระหว่าง กสทช. สำนักงาน กสทช. ผู้ประกอบการ และประชาชนผู้บริโภค

๔) เพื่อสร้างโอกาสในพัฒนากลไกการติดตามและประเมินผลสะท้อนความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภค

๕) เพื่อให้เกิดการผลักดันของทุกภาคส่วนในการกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. เลขาธิการ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และครบถ้วนมากที่สุด

เป้าประสงค์ในการปฏิบัติงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช.

เพื่อให้เกิดกระบวนการ
และกลไกในการกำกับดูแล
กลไกในกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม

เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการ
ปรับปรุงพัฒนา
ความสามารถในการ
ปฏิบัติงานของสำนักงาน
กสทช.

เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสาร
การดำเนินงาน
ระหว่างสำนักงาน กสทช.
และผู้ประกอบการ รวมถึง
ผู้บริโภคและประชาชน

เพื่อส่งเสริมโอกาส
ในการพัฒนาระบบกลไก
การติดตามและประเมินผล
ที่สะท้อนความต้องการจริง
ของผู้บริโภค

รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงาน กสทช.

สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔

รูปที่ ๑-๑: เป้าประสงค์ในการดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

๑.๔ กรอบการประเมินการบริหารงานของคณะกรรมการ กสทช. กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

กรอบการประเมินการบริหารงานของคณะกรรมการ กสทช. กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประกอบด้วย ๒ หลักการประเมิน ได้แก่ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) และหลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duties) รายละเอียดดังนี้

๑.๔.๑ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐ ภาครัฐกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยา ภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน ตามเจตนารมณ์ ของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบด้วย ๔ หลักการสำคัญ และ ๑๐ หลักการย่อย^๓ ได้แก่

^๓ สำนักงาน ก.พ.ร., คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating).

รูปที่ ๑-๒: หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ที่ใช้สำหรับประเมินการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

๑. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ประกอบด้วย ๓ หลักย่อย ได้แก่

- **หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)** การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทั้งนี้ต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวก และลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกการดำเนินการบางอย่างที่ไม่มีความจำเป็น
- **หลักประสิทธิผล (Effectiveness)** การปฏิบัติงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และอยู่ในระดับที่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- **หลักการตอบสนอง (Responsiveness)** การปฏิบัติงานที่ต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายอย่างเหมาะสม

๒. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วย ๔ หลักย่อย ได้แก่

- **การรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability)** ความสามารถในการตอบคำถาม และสามารถชี้แจงข้อมูลเมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ ตลอดจนการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

- **เปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)** การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้ง ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและน่าเชื่อถือให้แก่ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปอย่างง่ายดาย
- **หลักนิติธรรม (Rule of Law)** การปฏิบัติงานโดยอาศัยอำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ
- **ความเสมอภาค (Equity)** การบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกเพศ ถิ่นกำหนด เชื้อชาติ ภาษา อายุ การศึกษา สถานะบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทาง ศาสนา และอื่นๆ รวมถึงต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะ ของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม

๓. ประชาธิปไตย (Participatory State) ประกอบด้วย ๒ หลักย่อย ได้แก่

- **การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented)** การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ เสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ ในประเด็นสำคัญ
- **การกระจายอำนาจ (Decentralization)** การปฏิบัติงานควรมีการมอบอำนาจและกระจาย ความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

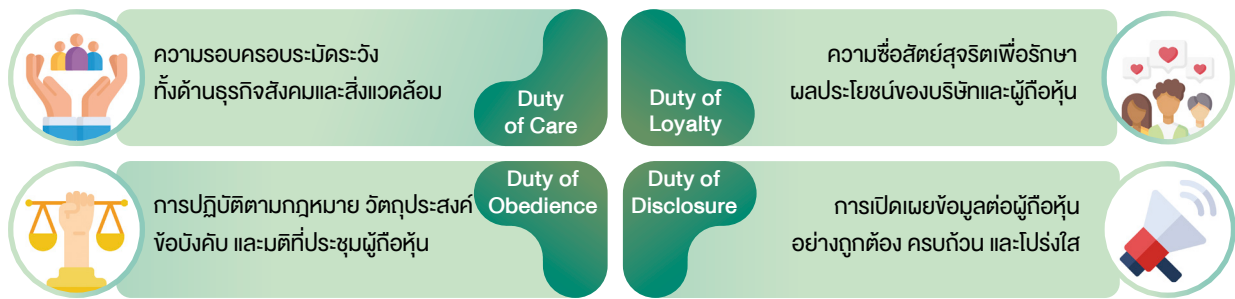
๔. ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) ประกอบด้วย ๑ หลักย่อย ได้แก่

- **คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)** การปฏิบัติงานโดยอาศัยจิตสำนึกความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง

๑.๔.๒ หลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duties)

หลักการที่ใช้ในการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการขององค์กร ถือเป็นเครื่องมือในการสร้าง หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) เพื่อให้กรรมการรับผิดชอบต่อการกระทำ ต่างๆ โดยคณะกรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กร ประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบ^๔ ได้แก่

^๔ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD), Fiduciary Duty กับความยั่งยืนขององค์กร.

รูปที่ ๑-๓: หลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duties) ที่ใช้สำหรับประเมินการบริหารงานของคณะกรรมการ กสทช. กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

๑. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง (Duty of Care) การปฏิบัติหน้าที่อย่างรอบคอบ ระมัดระวัง โดยตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมให้ครอบคลุมด้านต่างๆ เช่น ธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
๒. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์เพื่อรักษาผลประโยชน์ของกรรมการ (Duty of Loyalty) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกรรมการ เพื่อไม่ให้เกิด ข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์ และนำข้อมูลไปใช้เพื่อประโยชน์ของตัวเองหรือบุคคลอื่น
๓. การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติที่ประชุม (Duty of Obedience) การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ โดยอาจกำหนดจรรยาบรรณ หรือ แนวทางการปฏิบัติภายในองค์กร เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม
๔. การเปิดเผยข้อมูลต่อกรรมการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และโปร่งใส (Duty of Disclosure) การเปิดเผยข้อมูลต่อคณะกรรมการ

๑.๕ กรอบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช.

กรอบการติดตามและประเมินการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ทั้ง ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๔ หลักการ ประเมิน ได้แก่ การประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Evaluation Model) การประเมิน CIPPIEST (CIPPIEST Evaluation Model) การประเมินหลักทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Model) และการประเมินห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain) รายละเอียดดังนี้

๑.๕.๑ รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Evaluation Model) และรูปแบบการประเมิน CIPPI (CIPPI Evaluation Model)

การประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการ ตัดสินใจอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารอย่างชัดเจน กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่ นำผลการประเมินที่ได้รับมาประกอบการตัดสินใจและบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน เพื่อดำเนินกิจการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งถือว่าเป็นรูปแบบการประเมินที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบัน^๕ ของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam & Shinkfield) ผ่านการประเมินออกเป็น ๔ มิติ ได้แก่ สถานะแวดล้อม (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) รายละเอียดดังนี้

^๕ International Handbook of Educational Evaluation, CIPP evaluation model.

รูปที่ ๑-๔: กรอบการประเมิน CIPPI (CIPPI Evaluation Model)

๑. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) การประเมินให้ได้ข้อมูลสำคัญเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการดังกล่าวสามารถตอบสนองปัญหาหรือความจำเป็นได้อย่างแท้จริง

๒. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) การประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน เป็นต้น

๓. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) การประเมินระหว่างการดำเนินโครงการสำหรับหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการที่จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินงานช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการค้นหาจุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของโครงการซึ่งมักจะไม่สามารถศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการ

๔. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) การประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมถึงพิจารณาผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของโครงการ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสถานะแวดล้อมร่วมด้วย

๕. การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation : I) การประเมินผลกระทบเชิงคุณค่าหรือผลที่เกิดขึ้น โดยการตั้งคำถามถึงผู้รับผลประโยชน์ว่าจะได้รับผลประโยชน์ที่เกินกว่าความต้องการนั้นมีอะไรบ้าง โดยสิ่งที่ได้รับเกินกว่าความต้องการนั้น ไม่ว่าจะไปในทางบวกหรือทางลบล้วนเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้น

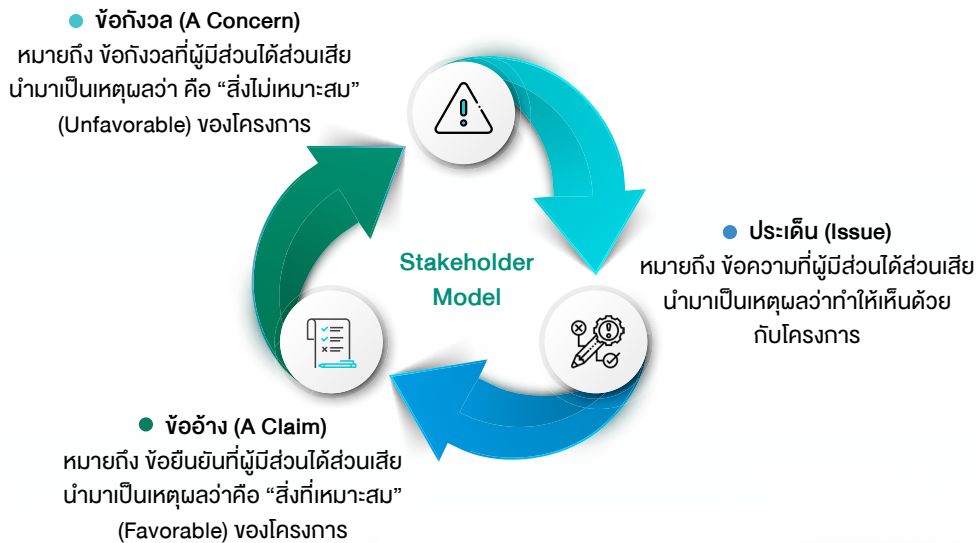
๑.๕.๒ รูปแบบการประเมินหลักทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Model)

รูปแบบการประเมินหลักทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Model) ของเวดิง (Vedung) มีหลักการสำคัญ คือ สนใจคนที่ผลประโยชน์และได้รับผลกระทบจากโครงการ ซึ่งได้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดทุกกลุ่ม เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ตัวแบบตอบสนอง” คือ การกระทำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ ซึ่งเป็นผู้กำหนดเกณฑ์วัดและขอบเขตของการประเมินผลเนื่องจากโครงการใช้เวลาและทรัพยากรไปไม่เหมือนกัน โดยเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในมิติที่สำคัญ ๓ ด้าน คือ

๑. **ข้ออ้าง (A Claim)** หมายถึง ข้อยืนยันที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำมาเป็นเหตุผลว่าคือ “สิ่งที่เหมาะสม” (Favorable) ของโครงการ

๒. **ข้อกังวล (A Concern)** หมายถึง ข้อกังวลที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำมาเป็นเหตุผลว่าคือ “สิ่งที่ไม่เหมาะสม” (Unfavorable) ของโครงการ

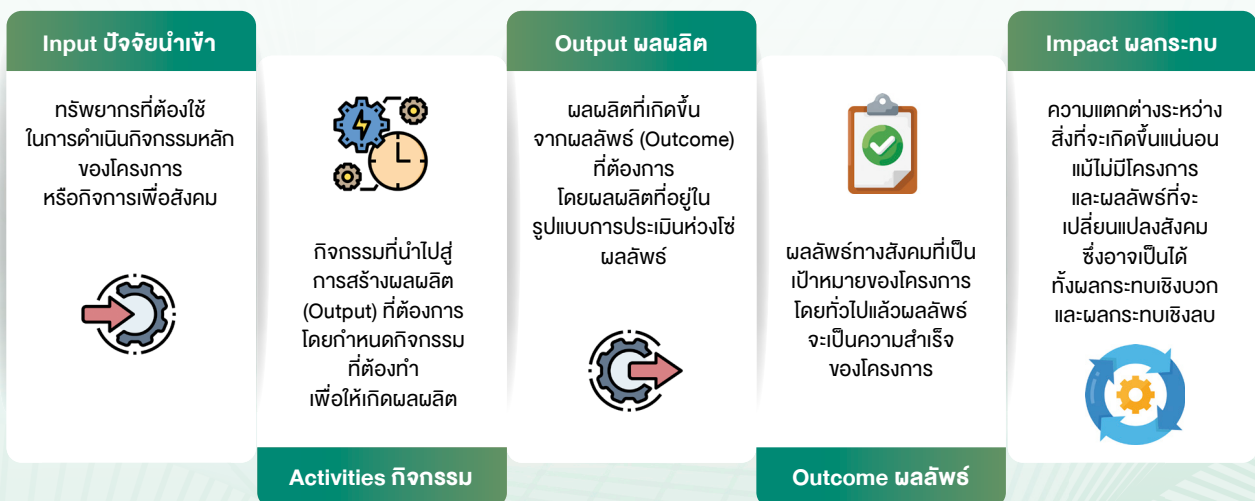
๓. **ประเด็น (Issue)** หมายถึง ข้อความที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำมาเป็นเหตุผลว่าทำให้เห็นด้วยกับโครงการ

รูปที่ ๑-๕: รูปแบบการประเมินโดยใช้แนวทางตัวแบบมีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholder Model

๑.๕.๓ รูปแบบการประเมินห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain)

รูปแบบการประเมินที่สรุปภาพรวมและความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่างๆ ในการดำเนินงานโครงการเพื่อสังคม โดยแนวคิดการประเมินดังกล่าวสามารถจำแนกองค์ประกอบสำหรับการติดตามและประเมินผลออกเป็น ๔ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กิจกรรม (Activities) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ ๑-๖: การประเมินแบบห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain)

๑. ปัจจัยนำเข้า (Input) ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรมหลักของโครงการหรือกิจการ เพื่อสังคม เช่น งบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์ และสถานที่

๒. กิจกรรม (Activities) กิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างผลผลิต (Output) ที่ต้องการ โดยกำหนด กิจกรรมที่ต้องทำเพื่อให้เกิดผลผลิต

๓. ผลผลิต (Output) ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากผลลัพธ์ (Outcome) ที่ต้องการ โดยผลผลิตที่อยู่ในรูปแบบการประเมินห่วงโซ่ผลลัพธ์ ควรมีความสอดคล้องและนำไปสู่การเกิดผลลัพธ์ทางสังคม รวมทั้งเป็นข้อมูลเชิงรูปธรรมที่มีหน่วยวัดผลและตัวชี้วัดที่ชัดเจน

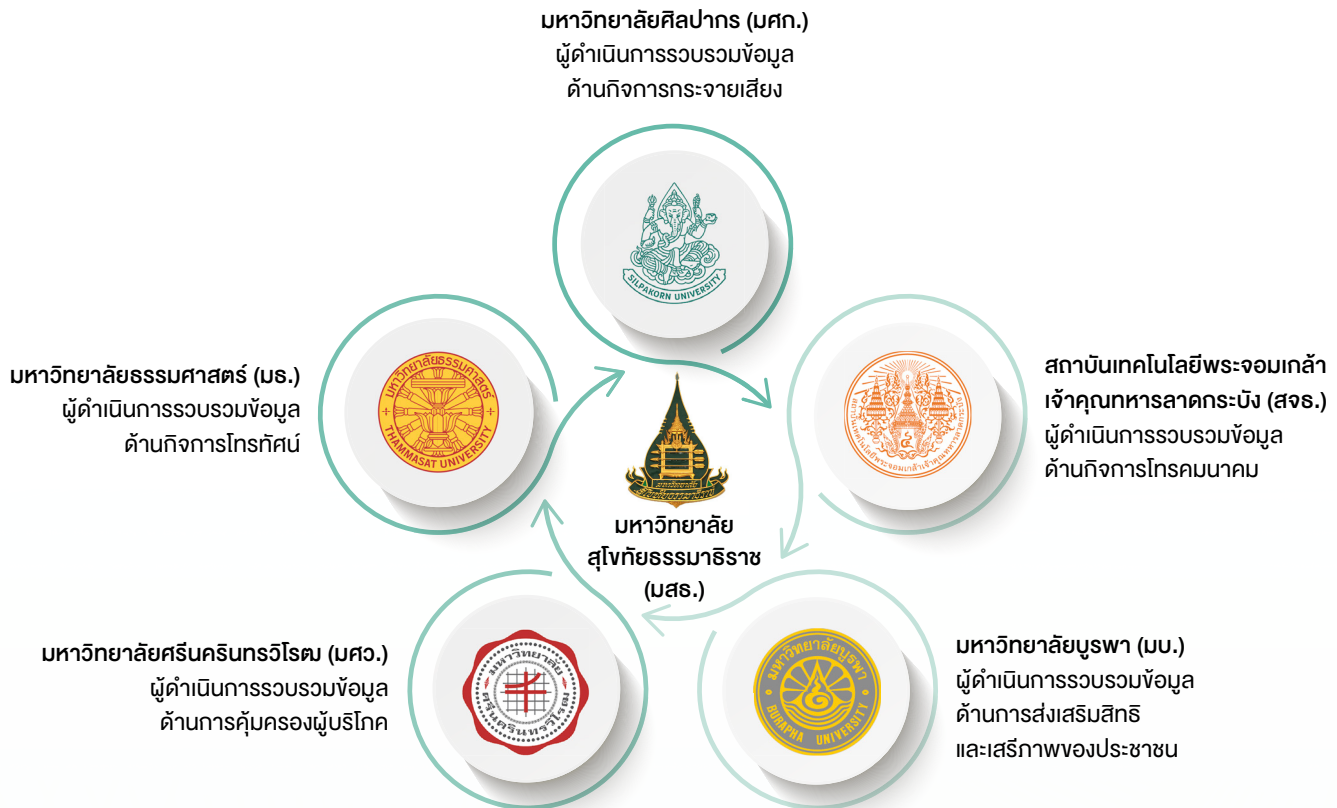
๔. ผลลัพธ์ (Outcome) ผลลัพธ์ทางสังคมที่เป็นเป้าหมายของโครงการ โดยทั่วไปแล้ว ผลลัพธ์จะเป็นความสำเร็จของโครงการ โดยอาจเป็นเป้าหมายระยะยาวของการดำเนินโครงการหรือกิจการ เพื่อสังคม เพราะการเกิดผลลัพธ์ทางสังคมมักใช้เวลาหลายปี และต้องเกิดจากการที่เราสะสมผลผลิต (Output) อย่างเป็นระยะเวลาดำเนินการ

๕. ผลกระทบ (Impact) ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นแน่นอนแม้ไม่มีโครงการ และผลลัพธ์ ที่จะเปลี่ยนแปลงสังคม ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งผลกระทบเชิงบวกและผลกระทบเชิงลบ

๑.๖ การมอบหมายให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงาน

ในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ที่ถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ โดยผ่านหลักวิชาการผ่านกระบวนการตามระเบียบวิจัย คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน จึงมอบหมายให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้รวบรวม วิเคราะห์ในการติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการจัดรายงานประจำปี ๒๕๖๔ เป็นรายด้านตามความเชี่ยวชาญของกรรมการแต่ละด้าน โดยได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผล รวมถึงจัดทำรายงานการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

รูปที่ ๑-๗: หน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นผู้รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลทั้ง ๕ ด้าน

- ๑) ด้านกิจการกระจายเสียง มอบหมายให้ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ๒) ด้านกิจการโทรทัศน์ มอบหมายให้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม มอบหมายให้ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค มอบหมายให้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน มอบหมายให้ มหาวิทยาลัยบูรพา

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์สรุปผลของทั้ง ๕ ด้าน มารวบรวม เรียบเรียง บูรณาการร่วมกัน โดยครอบคลุมบริบททั้ง ๕ ประเด็น เพื่อจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภาพร้อมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔ ของ กสทช. ตามมาตรา ๗๒ ประกอบมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนรับทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงาน กสทช. หรือวิธีการอื่นที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นผู้รวบรวมรายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ตามมาตรา ๗๒ ประกอบมาตรา ๗๓ แห่ง พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประจำปี ๒๕๖๔ ตามแนวทางที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้ให้ความเห็นชอบทั้ง ๕ ด้าน รายละเอียดมีดังนี้

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีอำนาจหน้าที่ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภา พร้อมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ตามมาตรา ๗๖ และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงาน กสทช. หรือวิธีการอื่นที่เห็นสมควร

การประเมินตามวรรคหนึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงและข้อมูลต่างๆ และต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบด้วย คณะกรรมการอาจมอบหมายให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงาน

มาตรา ๗๓ รายงานตามมาตรา ๗๒ อย่างน้อยจะต้องมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

- (๑) ผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.
- (๒) รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะ
- (๓) ความเห็นเกี่ยวกับรายงานประจำปีที กสทช. ได้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๗๖
- (๔) เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควรรายงานให้ กสทช. รัฐสภา หรือประชาชนทราบ

ให้ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามที่ร้องขอ

บทที่

.....

๒

ข้อมูลทั่วไปของ กสทช.
สำนักงาน กสทช.
และเลขาธิการ กสทช.

ข้อมูลทั่วไปของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

๒.๑ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐) กำหนดให้การใช้คลื่นความถี่ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ความมั่นคงของรัฐ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ ต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์จากผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระแก่ผู้บริโภคเกินความจำเป็น ป้องกันมิให้คลื่นความถี่รบกวนกัน ป้องกันการกระทำที่มีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้หรือปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องตามความเป็นจริงของประชาชนและป้องกันมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของประชาชนทั่วไป รวมถึงป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาจเกิดจากการใช้คลื่นความถี่ ตลอดจนการกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำที่ผู้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

๒.๑.๑ อำนาจหน้าที่ของ กสทช.

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

- ๑) จัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม แผนความถี่วิทยุ แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและแผนเลขหมายโทรคมนาคม และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว แต่แผนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- ๒) กำหนดการจัดสรรคลื่นความถี่ระหว่างคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการโทรคมนาคม
- ๓) กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- ๔) พิจารณานุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และเครื่องวิทยุคมนาคมในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือในกิจการวิทยุคมนาคม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว ในการนี้ กสทช. จะมอบหมายให้สำนักงาน กสทช. เป็นผู้อนุญาตแทน กสทช. เฉพาะการอนุญาตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องวิทยุคมนาคมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ กสทช. กำหนดก็ได้

- ๕) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกัน ทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละประเภท
- ๖) พิจารณานุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว
- ๗) พิจารณานุญาตและกำกับดูแลการใช้เลขหมายโทรคมนาคม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว
- ๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้หรือเชื่อมต่อ และหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดอัตราค่าใช้หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละประเภท ให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการและผู้ลงทุน หรือระหว่างผู้ให้บริการโทรคมนาคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ
- ๙) กำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและโครงสร้างอัตราค่าบริการในกิจการเสียงกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ
- ๑๐) กำหนดมาตรฐานและลักษณะพึงประสงค์ทางด้านเทคนิคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และในกิจการวิทยุคมนาคม
- ๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- ๑๒) กำหนดมาตรการให้มีการกระจายบริการด้านโทรคมนาคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตามมาตรา ๕๐

(๑๒ /๑) เรียกคืนคลื่นความถี่ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าหรือนำมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่ายิ่งขึ้น ตามที่กำหนดไว้ในแผนซึ่งจัดทำขึ้นตาม (๑) จากผู้ที่ได้รับอนุญาตเพื่อนำมาจัดสรรใหม่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กสทช. กำหนด โดยเงื่อนไขดังกล่าวต้องกำหนดวิธีการทดแทน ชดใช้ หรือจ่ายผู้ที่ถูกเรียกคืนคลื่นความถี่โดยให้คำนึงถึงสิทธิของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการถูกเรียกคืนคลื่นความถี่ในแต่ละกรณีด้วย

- ๑๓) คุ่มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการ และคุ่มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพของบุคคลในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม และส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- ๑๔) ดำเนินการในฐานะหน่วยงานอำนาจการของรัฐที่มีอำนาจในการบริหารกิจการสื่อสารระหว่างประเทศกับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศอื่น รัฐบาลและหน่วยงานต่างประเทศ ตามที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสทช. หรือตามที่รัฐบาลมอบหมาย รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของรัฐเพื่อให้มีดาวเทียมหรือให้

ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามแผนซึ่งจัดทำตาม (๑) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๑๔/๑) ดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และดำเนินการให้มีการใช้สิทธิดังกล่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและประชาชน ในกรณีที่การรักษาสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ กลทข. อาจสละสิทธิดังกล่าวได้ตามที่กำหนดในแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และให้รายงานคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งประกาศเหตุผลโดยละเอียดให้ประชาชนทราบ ในการดำเนินการให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว ให้ กลทข. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการอนุญาตค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียมการอนุญาต รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตแล้วแต่กรณีจะต้องรับภาระโดยค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าวเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการอนุญาตแล้วเหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

(๑๔/๒) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข และค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว

- ๑๕) วินิจฉัยและแก้ไขปัญหาการใช้คลื่นความถี่ที่มีการรบกวนซึ่งกันและกัน
- ๑๖) ติดตามตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- ๑๗) กำหนดลักษณะการควบคุม การครองสิทธิข้ามสื่อ หรือการครอบงำ กิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ ระหว่างสื่อมวลชนด้วยกันเองหรือโดยบุคคลอื่นใด ซึ่งจะมีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือปิดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชน
- ๑๘) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องกับการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่างๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพและการควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม
- ๑๙) ออกระเบียบหรือประกาศตามมาตรา ๕๘
- ๒๐) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กลทข. รวมทั้งเงินที่จะจัดสรรเข้ากองทุนตามมาตรา ๕๒
- ๒๑) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุนตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนเสนอตามมาตรา ๕๕
- ๒๒) ให้ข้อมูลและร่วมดำเนินการในการเจรจาหรือทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒๒ /๑) ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของ กสทช. และผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตจาก กสทช. ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัลตามที่สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร้องขอเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

- ๒๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรคลื่นความถี่และการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความถี่กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- ๒๔) ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช.
- ๒๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

การกำหนดลักษณะการควบคุม การครองสิทธิข้ามสื่อหรือการครอบงำตาม (๑๗) ให้ กสทช. รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย

การใช้อำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม และกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใดๆ ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง กสทช. ต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ ทั้งต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์จากผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรมหรือสร้างภาระแก่ผู้บริโภคเกินความจำเป็นป้องกันมิให้คลื่นความถี่รบกวนกัน ตลอดทั้งป้องกันการกระทำที่มีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้หรือปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลหรือข่าวสารที่ถูกต้องตามความเป็นจริงของประชาชน และป้องกันมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของประชาชนทั่วไป รวมถึงป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้คลื่นความถี่ ตลอดทั้งการกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำที่ผู้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคห้า มิให้ถือว่าเป็นการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

โดย กสทช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้ กสทช. สามารถออกกฎหรือประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารของสำนักงาน กสทช. เลขาธิการ กสทช. ดังต่อไปนี้

มาตรา ๕๘ ให้ กสทช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน กสทช. โดยให้รวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

- ก) การแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน กสทช. และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- ข) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการ กสทช. พนักงาน

และลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. ตลอดจนค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของกรรมการอื่น และอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

- ค) การคัดเลือกหรือการประเมินความรู้ความสามารถเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หรือการเลื่อนขั้นเงินเดือน หลักเกณฑ์การต่อสัญญาจ้าง และการจ่ายเงินชดเชยกรณีเลิกจ้างเนื่องจากไม่ผ่านการประเมิน
- ง) การบริหารงานบุคคล รวมตลอดทั้งการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และร้องทุกข์
- จ) การรักษาการแทนและการปฏิบัติการแทน
- ฉ) การกำหนดรูปแบบและการแต่งกายของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสทช.
- ช) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. รวมทั้งจำนวนและอัตราค่าตอบแทนของตำแหน่งดังกล่าว ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการปฏิบัติงานและระยะเวลาการปฏิบัติงานของตำแหน่งนั้นด้วย
- ซ) การบริหารและจัดการงบประมาณ ทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงาน กสทช.
- ฌ) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่น

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนาม และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๒.๑.๒ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของ กสทช.

มาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดองค์ประกอบ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของ กสทช. ดังต่อไปนี้

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กสทช.” จำนวนเจ็ดคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ และมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกิจการกระจายเสียง ด้านกิจการโทรทัศน์ ด้านกิจการโทรคมนาคม ด้านวิศวกรรม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านการคุ้มครองผู้บริโภคหรือส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ ที่จะต้องยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช.

มาตรา ๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- ๑) คุณสมบัติทั่วไป
 - (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด และ
 - (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- ๒) ลักษณะต้องห้าม
 - (๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 - (๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง
 - (๓) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
 - (๔) ติดยาเสพติดให้โทษ

- (๕) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๖) เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๗) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดใด เว้นแต่เป็นความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท
- (๘) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากการราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๑๐) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- (๑๑) เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง
- (๑๒) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้บริหาร ที่ปรึกษา พนักงาน ผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วน ในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลอื่นใดบรรดาที่ประกอบธุรกิจด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนได้รับการคัดเลือกตามมาตรา ๑๕
- (๑๓) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๔) เคยเป็นผู้ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการ หรือผู้บริหารบริษัทมหาชนจำกัดเพราะเหตุมีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารจัดการกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๘ กรรมการต้อง

- (๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น และไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ
- (๓) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระอื่นใดที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

ปัจจุบัน กรรมการ กสทช. มีจำนวน ๖ คน และยังคงปฏิบัติหน้าที่เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘/๒๕๖๒ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

- (๑) พลเอก สุกิจ ขมะสุนทร กรรมการ ทำหน้าที่ประธานกรรมการ
- (๒) พันเอก นที ศุกลรัตน์ รองประธานกรรมการ
- (๓) พลโท พีระพงษ์ มานะกิจ กรรมการ
- (๔) นายประเสริฐ ศิลไพพัฒน์ กรรมการ
- (๕) นายธวัชชัย จิตรภาษนันท์ กรรมการ
- (๖) นายประวิทย์ ลีสถาพรวงศ์ กรรมการ

๒.๒ สำนักงาน กสทช.

ตามมาตรา ๕๖ ประกอบมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กสทช.” เป็นนิติบุคคล มีรายละเอียดดังนี้

มาตรา ๕๖ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยเรียกย่อว่า “สำนักงาน กสทช.” เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

กิจการของสำนักงาน กสทช. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๖๐ ให้สำนักงาน กสทช. มีเลขาธิการ กสทช. คนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสทช.

ในกิจการของสำนักงาน กสทช. ที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการ กสทช. เป็นผู้แทนของสำนักงาน กสทช. เพื่อการนี้เลขาธิการ กสทช. จะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระเบียบดังกล่าวจะกำหนดในลักษณะบังคับให้เลขาธิการ กสทช. ต้องมอบอำนาจให้บุคคลใดมิได้

๒.๒.๑ อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน กสทช.

สำนักงาน กสทช. มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รายละเอียดมีดังนี้

ให้สำนักงาน กสทช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๑) รับผิดชอบในการรับและจ่ายเงินรายได้ของสำนักงาน กสทช.
- ๒) จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. เพื่อเสนอ กสทช. อนุมัติ โดยรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. ให้หมายความรวมถึงรายจ่ายใดๆ อันเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และสำนักงาน กสทช. งบประมาณรายจ่ายประจำปีดังกล่าวต้องจัดทำโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า การประหยัด และประสิทธิภาพ รายการหรือโครงการใดที่ใช้งบประมาณไปแล้วและมีได้จ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันภายในปีงบประมาณนั้น ให้รายการหรือโครงการนั้นเป็นอันพับไป และให้สำนักงาน กสทช. นำส่งงบประมาณสำหรับรายการหรือโครงการดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดิน
- ๓) ตรวจสอบและติดตามการใช้คลื่นความถี่
- ๔) รับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่การประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปัญหาหรือเสนอความเห็นต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด

- ๕) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคลื่นความถี่ การใช้คลื่นความถี่ การประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- ๖) รับผิดชอบงานธุรการของ กสทช. กสท. กทค. และคณะกรรมการบริหารกองทุน
- ๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่ กสทช. กสท. และ กทค. มอบหมาย

สำนักงาน กสทช. มีหน้าที่ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช.

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก่อนที่สำนักงาน กสทช. จะเสนอ กสทช. อนุมัติ ให้สำนักงาน กสทช. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็น และให้สำนักงาน กสทช. พิจารณาดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีดังกล่าว เว้นแต่งบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้สำนักงาน กสทช. เสนอไปยังคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุง ในกรณีที่สำนักงาน กสทช. หรือคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วแต่กรณี ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้สำนักงาน กสทช. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีดังกล่าวพร้อมความเห็นของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาต่อไป

เมื่อ กสทช. อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. ตามวรรคสองแล้ว ให้สำนักงาน กสทช. เปิดเผยงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นพร้อมทั้งรายการหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือวิธีการอื่นที่เข้าถึงได้โดยสะดวก

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเสนองบประมาณรายจ่ายสำหรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗๑ วรรคเจ็ด ต่อสำนักงาน กสทช. เพื่อจัดสรรเป็นงบประมาณของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ไว้ในร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. ในการนี้ สำนักงาน กสทช. อาจทำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวไว้ในรายงานการเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ได้

ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้สำนักงาน กสทช. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติก่อนวันเริ่มปีงบประมาณไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและให้คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นให้แล้วเสร็จก่อนวันเริ่มปีงบประมาณไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และเมื่อได้รับความเห็นหรือเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วให้สำนักงาน กสทช. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อ กสทช. เพื่อดำเนินการต่อไป

สำนักงาน กสทช. ต้องเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช.

ตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ สำนักงาน กสทช. เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือวิธีการอื่นที่เห็นสมควร โดยอย่างน้อยต้องเปิดเผยข้อมูล ดังต่อไปนี้

- ๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการของผู้ได้รับใบอนุญาตทุกราย พร้อมทั้งเงื่อนไขที่กำหนด
- ๒) รายได้ของสำนักงาน กสทช. ตามมาตรา ๖๕ เป็นรายเดือนโดยสรุป
- ๓) รายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. เป็นรายเดือนโดยสรุป

- ๔) รายละเอียดของอัตราค่าตอบแทนกรรมการ จำนวนคณะอนุกรรมการและอัตราค่าตอบแทนของอนุกรรมการเป็นรายบุคคล และอัตราค่าตอบแทน ที่ปรึกษา ที่ กสทช. แต่งตั้งเป็นรายบุคคล
- ๕) ผลการศึกษาวิจัยและผลงานอื่นๆ ที่ว่าจ้างให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการ
- ๖) รายการเรื่องร้องเรียน ความคืบหน้าและผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภคและผู้รับใบอนุญาตและจำนวนเรื่องที่ยังค้างพิจารณา
- ๗) รายละเอียดของผลการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงาน กสทช. และสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒ รูปแบบโครงสร้าง กสทช.

กสทช. ได้ปรับปรุงโครงสร้างสำนักงาน กสทช. เพื่อให้การดำเนินการกิจของสำนักงาน กสทช. สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงาน กสทช. ตามระเบียบ กสทช. ว่าด้วยการแบ่งส่วนงานภายในของ สำนักงาน กสทช. พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้สอดคล้องกับกฎหมายและสถานการณ์ปัจจุบัน

โดยให้สำนักงาน กสทช. สามารถปฏิบัติงานในการสนับสนุนภารกิจของ กสทช. ตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมีความคล่องตัวในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงการหลอมรวมของเทคโนโลยีสื่อสาร และรองรับภารกิจในการกำกับดูแลกิจการดาวเทียม ตลอดจนเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลและการบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุวิสัยทัศน์ของสำนักงาน กสทช. โดยโครงสร้างสำนักงาน กสทช. ประกอบด้วย ๕ สายงาน ๔๓ สำนัก ๔ สำนักงาน กสทช. ภาค และ ๑ สถาบัน ดังนี้

สายงานบริหารองค์กร (๑๐ สำนัก)

• สำนักประธานกรรมการและการประชุม	• สำนักกองทุนวิจัยและพัฒนา
• สำนักกรรมการและเลขาธิการ	• สำนักบริหารคลื่นความถี่
• สำนักอำนวยการกลาง	• สำนักกิจการดาวเทียมสื่อสาร
• สำนักสื่อสารองค์กร	• สำนักบริหารข้อมูลกลาง
• สำนักสนับสนุนการตรวจสอบภายในติดตาม ประเมินผล และต่อต้านการทุจริต	• สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

สายงานยุทธศาสตร์และกิจการองค์กร (๗ สำนัก ๑ สถาบัน)

• สำนักยุทธศาสตร์และการงบประมาณ	• สำนักการคลัง
• สำนักทรัพยากรบุคคล	• สำนักการต่างประเทศ
• สำนักบริหารคดีและนิติการ	• สำนักพัฒนาองค์กรดิจิทัล
• สำนักการพัสดุและบริหารทรัพย์สิน	• สถาบันวิทยากร

สายงานกิจการภูมิภาค (๑ สำนัก ๔ สำนักงาน กสทช. ภาค และ ๒๑ สำนักงาน กสทช. เขต)

• สำนักกิจการภูมิภาค	• สำนักงาน กสทช. เขต ๑๒ จันทบุรี
• สำนักงาน กสทช. ภาค ๑ นนทบุรี	• สำนักงาน กสทช. เขต ๑๓ สุพรรณบุรี
• สำนักงาน กสทช. เขต ๑๑ สมุทรปราการ	• สำนักงาน กสทช. เขต ๑๔ ปราจีนบุรี

- สำนักงาน กสทช. เขต ๑๕ อโยธยา
- สำนักงาน กสทช. เขต ๑๖ ราชบุรี
- สำนักงาน กสทช. ภาค ๒ ขอนแก่น
- สำนักงาน กสทช. เขต ๒๑ ร้อยเอ็ด
- สำนักงาน กสทช. เขต ๒๒ อุบลราชธานี
- สำนักงาน กสทช. เขต ๒๓ นครราชสีมา
- สำนักงาน กสทช. เขต ๒๔ อุดรธานี
- สำนักงาน กสทช. เขต ๒๕ นครพนม
- สำนักงาน กสทช. ภาค ๓ เชียงใหม่
- สำนักงาน กสทช. เขต ๓๑ ลำปาง
- สำนักงาน กสทช. เขต ๓๒ ตาก
- สำนักงาน กสทช. เขต ๓๓ พิษณุโลก
- สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ เชียงราย
- สำนักงาน กสทช. เขต ๓๕ นครสวรรค์
- สำนักงาน กสทช. ภาค ๔ สงขลา
- สำนักงาน กสทช. เขต ๔๑ ยะลา
- สำนักงาน กสทช. เขต ๔๒ ภูเก็ต
- สำนักงาน กสทช. เขต ๔๓ นครศรีธรรมราช
- สำนักงาน กสทช. เขต ๔๔ สุราษฎร์ธานี
- สำนักงาน กสทช. เขต ๔๕ ชุมพร

สายงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (๑๒ สำนัก)

- สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- สำนักกฎหมายกระจายเสียงและโทรทัศน์
- สำนักค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- สำนักการอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- สำนักการอนุญาตประกอบกิจการโครงข่ายสิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องวิทยุคมนาคม
- สำนักกำกับการใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- สำนักส่งเสริมการแข่งขันและกำกับดูแลกันเอง
- สำนักกำกับผังเนื้อหารายการและพัฒนาผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- สำนักพัฒนาองค์วิชาชีพและส่งเสริมการบริการทั่วถึง
- สำนักวิศวกรรมและเทคโนโลยีในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- สำนักรับรองมาตรฐานวิศวกรรมในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- สำนักรับรองร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

สายงานกิจการโทรคมนาคม (๑๓ สำนัก)

- สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม
- สำนักกฎหมายโทรคมนาคม
- สำนักค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม
- สำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๑
- สำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๒
- สำนักกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม
- สำนักเทคโนโลยีและมาตรฐานโทรคมนาคม
- สำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม
- สำนักการอนุญาตวิทยุคมนาคม ๑
- สำนักการอนุญาตวิทยุคมนาคม ๒
- สำนักโครงข่ายพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย
- สำนักบริการโทรคมนาคมโดยทั่วถึงและเพื่อสังคม
- สำนักรับรองร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม

๒.๓ เลขาธิการ กสทช.

มาตรา ๖๐ กำหนดให้สำนักงาน กสทช. มีเลขาธิการ กสทช. คนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสทช.

ในกิจการของสำนักงาน กสทช. ที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการ กสทช. เป็นผู้แทนของสำนักงาน กสทช. เพื่อการนี้เลขาธิการ กสทช. จะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระเบียบดังกล่าวจะกำหนดในลักษณะบังคับให้เลขาธิการ กสทช. ต้องมอบอำนาจให้บุคคลใดมิได้

มาตรา ๖๑ กำหนดให้ประธานกรรมการ โดยความเห็นชอบของ กสทช. เป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอน เลขาธิการ กสทช.

เลขาธิการ กสทช. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันแต่งตั้งและต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ รวมทั้งคุณสมบัติอื่นตามที่ กสทช. กำหนด

มาตรา ๖๒ กำหนดให้ เลขาธิการ กสทช. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๖๓ กำหนดให้ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๖๒ เลขาธิการ กสทช. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- ๑) ตาย
- ๒) มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์
- ๓) ลาออก
- ๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- ๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- ๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง
- ๗) กสทช. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หย่อนความสามารถ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๖๔ กำหนดให้เลขาธิการ กสทช. และพนักงานของสำนักงาน กสทช. เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พนักงานของสำนักงาน กสทช. ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด และต้องไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้บริหาร ที่ปรึกษา พนักงาน ผู้ถือหุ้น หรือหุ้นส่วนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน หรือนิติบุคคลอื่นใดบรรดาที่ประกอบธุรกิจด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์หรือกิจการโทรคมนาคม

ให้เลขาธิการ กสทช. เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ เลขาธิการ กสทช. และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา

บทที่

.....

๓

การติดตามและประเมินผล
การปฏิบัติงานของ
กสทช. สำนักงาน กสทช.
และเลขาธิการ กสทช.

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

๓.๑ ความสอดคล้องกับนโยบายและแผนนโยบายชาติ

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงกรอบยุทธศาสตร์ของประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องในระดับชาติกับแนวทางการดำเนินงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. เพื่อให้เห็นถึงแนวทางในการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ของ สำนักงาน กสทช. ที่มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบายการพัฒนาประเทศในระยะยาว ทั้งนี้ การวิเคราะห์แผนนโยบายการพัฒนาประเทศในระยะยาว จะพิจารณาถึงแผนหลักระดับชาติที่มีความเกี่ยวข้องกับ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้แก่

- ๑) กฎหมายรัฐธรรมนูญ
- ๒) ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)
- ๓) แผนการปฏิรูปประเทศ
- ๔) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๓.๑.๑ กฎหมายรัฐธรรมนูญ

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นกฎหมายที่มีศักดิ์สูงสุดของรัฐในการกำหนดรูปแบบการปกครอง ระบอบราชการ อำนาจอัคร์ต่างๆ ตลอดจนสิทธิต่างๆ ของประชาชนในประเทศ ซึ่งกฎหมายอื่นๆ ที่ถือได้ว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายแม่บทของกฎหมายทุกฉบับในรัฐ เนื่องจากกฎหมายได้มีการกำหนดให้มืองค์กรเพื่อรับผิดชอบและกำกับการดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ซึ่งที่ปรึกษาจะศึกษาประเด็นในรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของรายละเอียดมีดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นที่มาของการกำเนิดพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๔๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๕๐) ได้กำหนดว่า “คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ ให้มืองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ...”

ประกอบกับมาตรา ๔๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๕๐) ได้กำหนดว่า “คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ ให้มืองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประกอบกับมาตรา ๖๐ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐) ได้กล่าวว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน การจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน

ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ...”

จากข้อความที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทั้ง ๓ ฉบับ จะเห็นได้ว่ากฎหมายมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม และเกิดการตรากฎหมายลูก ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓^๖ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม^๗ ในการจัดตั้งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) โดยมีสำนักงาน กสทช. เป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินการของ กสทช.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐) ได้กำหนดให้ กสทช. มีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่ ตามที่กำหนดในมาตรา ๖๐ ได้กำหนดว่า “รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน การจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย...”

ประกอบกับมาตรา ๒๗๔ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐) ได้กำหนดว่า “ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นองค์กรตามมาตรา ๖๐ วรรคสาม” ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเพิ่มเติมและประกาศอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ให้ชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการรักษาคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเป็นสมบัติของชาติ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการใช้งานคลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียง ได้แก่ การกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำที่ผู้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ ดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๐ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐) และส่งผลให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้นเพื่อให้ทิศทางการบริหารคลื่นความถี่ซึ่งเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติในระดับนโยบายมีความสอดคล้องกัน

๓.๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) นับเป็นแผนแม่บทหลักในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐) มาตรา ๖๕

^๖ จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์, โดย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. (๒๕๕๕), กรุงเทพฯ.

^๗ ฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมในที่นี้ประกอบไปด้วย พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒.

^๘ จาก พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม, โดย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. (๒๕๕๓).

กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยมีวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่สังคมที่ดี ตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ โดยยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปี ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

จากการศึกษาพบว่า สำนักงาน กสทช. ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ กสทช. มีทั้งสิ้น ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

• ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกระดับและทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

เมื่อวิเคราะห์กรอบยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงเทียบกับการปฏิบัติงานของ กสทช. สามารถวิเคราะห์เห็นความเกี่ยวข้องในเรื่องการเตรียมความพร้อมการป้องกันและบรรเทาภัยสาธารณะและภัยพิบัติ ดังที่ระบุไว้ในแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดมีดังนี้

กสทช. ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประสานงานคลื่นความถี่ สำหรับการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อป้องกันและบรรเทาภัยสาธารณะและภัยพิบัติ เนื่องจาก กสทช. เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาต และกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และเครื่องวิทยุคมนาคมในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือในกิจการวิทยุคมนาคม รวมไปถึงการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยบริบทของการเตรียมความพร้อมในการป้องกัน บรรเทาภัยสาธารณะและภัยพิบัติใน พ.ศ. ๒๕๖๔ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้มีการประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ตามบริเวณชายแดน และประสาน

แจ้งการใช้งานคลื่นความถี่ในประเทศไทยต่อสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) และประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในปีที่ผ่านมาทาง กสทช. ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและจัดสรรคลื่นวิทยุตามบริเวณชายแดน (JTC) กับประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่องทุกปี รวมทั้งได้ร่วมประสานงานกับหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการรบกวนระหว่างประเทศที่เกิดขึ้น แต่เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดประชุมระหว่างประเทศใน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ จึงจำเป็นต้องจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online) ทดแทนการจัดประชุมในรูปแบบเดิม (On-Site) เพื่อประสานงานแก้ไขปัญหาการรบกวนคลื่นความถี่ รวมทั้งสนับสนุนการใช้คลื่นความถี่ในย่านความถี่ต่างๆ ร่วมกันระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งทิศทางของแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่

- ๑) การส่งเสริมบริการด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง
- ๒) การสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาบุคลากร การคุ้มครองผู้บริโภค และการบริหารจัดการกองทุน ให้มีประสิทธิภาพและมั่นคง
- ๓) การขับเคลื่อนการให้ทุนอย่างเต็มรูปแบบผ่านกลไกการสนับสนุนทุน ๒ ประเภท เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพ

การให้พัฒนาด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม และประชาชนได้รับการส่งเสริมในการใช้บริการที่เท่าเทียม ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์และพันธกิจเพื่อนำไปสู่เป้าประสงค์ เพื่อให้การดำเนินงานของ กสทช. เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้สามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

• ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งหวังการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชาชนโดยส่วนของ กสทช. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ จึงมีความจำเป็นในการสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในด้านกิจการกระจายเสียง ด้านกิจการโทรทัศน์ และด้านกิจการโทรคมนาคม รายละเอียดดังนี้

กสทช. ดำเนินโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และได้กำหนดหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) และพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับการดำเนินโครงการ^๙ ดังนี้

- ๑) เพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมด้วยเทคโนโลยีโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านสื่อสัญญาณสายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber-To-The-x: FTTx) ไปยังหมู่บ้านเป้าหมายและรองรับการขยายโครงข่ายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายในการเข้าถึงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นการสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนในการเข้าถึงบริการต่างๆ ของภาครัฐได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

^๙ เน็ตประชารัฐ, <https://npcr.netpracharat.com/>

- ๓) เพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้านเป้าหมายในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ การศึกษา การสาธารณสุข การเกษตร การค้าขายออนไลน์ ฯลฯ

ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม ในแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) โดยปีที่ผ่านมา กสทช. ได้ดำเนินการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแล้วเสร็จในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) จำนวน ๑๕,๗๓๒ หมู่บ้าน จุดบริการมีอาคารศูนย์ USO NET ในโรงเรียน พร้อมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และจุดบริการ Wi-Fi พร้อมเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ ๒๒๘ โรงเรียน มีห้อง USO NET ในโรงเรียน พร้อมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และจุดบริการ Wi-Fi พร้อมเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ ๑,๖๒๓ โรงเรียน มีจุดบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ Wi-Fi โรงเรียนพร้อมเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน ๓,๑๗๐ โรงเรียน รวมโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลที่จะได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น ๕,๐๒๑ แห่ง และมีจุดบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ Wi-Fi โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๙๑ แห่งและพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) จำนวน ๓,๙๒๐ หมู่บ้าน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกองทุน USO ประมาณ ๑๙,๖๗๔.๗๘ ล้านบาท โดยทั้งหมดนี้ กสทช. จะสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานให้บริการ และบำรุงรักษาต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ๕ ปี รวมทั้งจะมีแพ็คเกจอินเทอร์เน็ตบ้านที่ราคาถูกกว่าท้องตลาดให้กับประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่โครงการ โดยคิดราคาไม่เกิน ๓๖๐ บาทต่อเดือน ซึ่งคาดว่าจะให้บริการได้ภายในเดือน มีนาคม ๒๕๖๒^{๑๐}

• ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพิ่มความสะดวกในการดำรงชีวิต ภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ ทาง กสทช. จึงเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนกฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของทางภาครัฐ รายละเอียดมีดังนี้

กสทช. ได้ดำเนินการทบทวนและปรับปรุง (ร่าง) แผนแม่บทกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กทปส.) เพื่อประโยชน์สาธารณะระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖) ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท กสทช. ซึ่งมีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ^{๑๑} ได้แก่

- ๑) การส่งเสริมบริการด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม อย่างทั่วถึง
- ๒) การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนานวัตกรรมที่มีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศชาติ
- ๓) การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ นักศึกษา ผู้ปฏิบัติงาน หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจการกระจายเสียง โทรทัศน์ โทรคมนาคม รวมถึงกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถก้าวเข้าสู่อาชีพงานด้านนี้ ได้อย่างมีทักษะและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

^{๑๐} สำนักงาน กสทช., เลขาธิการ กสทช. ชี้แจงเรื่องเน็ตประชารัฐ.

^{๑๑} นโยบายและแผนแม่บท, กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม.

- ๔) สนับสนุน ส่งเสริม และคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้เกิดกลไกการคุ้มครองผู้บริโภค มีความเข้มแข็งสามารถคุ้มครองและปกป้องสิทธิผู้บริโภค โดยเฉพาะคนพิการ เด็ก คนชรา และผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕) การบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพและมั่นคง เพื่อให้กองทุนมีความมั่นคง และสามารถสนับสนุนการให้ทุนเพื่อพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๖) สนับสนุนการใช้คลื่นความถี่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการใช้คลื่นความถี่ที่คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน รวมถึงสนับสนุนให้มีโครงสร้างพื้นฐานคลื่นความถี่เพื่อรองรับนโยบายประเทศไทย ๔.๐

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ทาง กสทช. สำนักงาน กสทช. ร่วมกับกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ดำเนินการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนแม่บทกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะในระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารงานกองทุน อันจะนำมาซึ่งการใช้จ่ายเงินจากกองทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะได้อย่างยั่งยืน และคุ้มค่า และมีการทบทวนแผนเพื่อให้มีความทันสมัยเป็นปัจจุบันสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

๓.๑.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ

การดำเนินการปฏิรูปประเทศ ได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน เพื่อกำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอน การดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และรายงานต่อรัฐสภาเพื่อทราบแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และใช้บังคับต่อไป เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ จำนวน ๑๑ คณะ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้าน และในการพิจารณาเชิงนโยบายแผนงานของสำนักงาน กสทช. ที่จะนำมาประกอบในการพิจารณาเชิงนโยบาย แผนงบประมาณของสำนักงาน กสทช. ได้แก่ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีประเด็นในการปฏิรูปจำนวน ๖ ด้าน รายละเอียดมีดังนี้

- ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ : การปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน
- ประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ : แนวทางการส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อ
- ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ : การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรม สื่อสารมวลชน และเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ : การปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อออนไลน์
- ประเด็นการปฏิรูปที่ ๕ : การปฏิรูปการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์/ กิจการอวกาศ และระบบและเครื่องมือด้านการสื่อสารมวลชน และโทรคมนาคมเพื่อสนับสนุนการกิจการป้องกัน บรรเทาสาธารณภัยฯ
- ประเด็นการปฏิรูปที่ ๖ : การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เช่น การเข้ามาของอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โซเชียลมีเดีย สมาร์ททีวี ที่เป็นปัจจัยในการกระตุ้นให้ผู้บริโภคเข้าใช้งานแพลตฟอร์มต่างๆ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (YouTube) เน็ตฟลิกซ์ (Netflix) ดิสนีย์พลัส ฮอตสตาร์ (Disney Hotstar) และอื่นๆ ทำให้รายได้ที่เกิดจากการใช้งานแพลตฟอร์มของผู้บริโภคมีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีสัดส่วนรายได้ที่มากกว่าผู้ประกอบการสื่อสารมวลชนในประเทศไทย

นอกจากนี้แพลตฟอร์มต่างๆ ที่ได้กล่าวในข้างต้น ยังช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริโภค โดยการเผยแพร่ข้อมูลเข้าสู่สังคมให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น แต่ในขณะเดียวกันผู้บริโภคก็ต้องใช้ความระมัดระวังและพิจารณาญาณในการบริโภคสื่อ

แผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศมีเป้าหมายรวมเพื่อให้สื่อเป็นแหล่งความรู้ของประชาชน และเน้นการใช้สื่อและพื้นที่ดิจิทัลอย่างมีเสรีและถูกจรรยาบรรณ ตัวชี้วัดที่สำคัญกับเป้าหมายรวมมีทั้งหมด ๑๐ ตัวชี้วัด แต่อย่างไรก็ตาม กสทช. ได้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่เพื่อสนับสนุนภารกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติในปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๗ ของแผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการกำหนดให้ กสทช. ควรดำเนินการให้มีความพร้อมในการใช้งานคลื่นความถี่ในช่วงคลื่นความถี่ 814 - 824 MHz และ 859 - 869 MHz ไว้ใช้งานและให้บริการเป็นการเฉพาะภารกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและประโยชน์สาธารณะ ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีที่มีการรับส่งข้อมูลได้ในปริมาณที่มากขึ้น รวดเร็วขึ้น และหลากหลายขึ้น เช่น การรับส่งข้อมูลภาพ วิดีโอ นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดการใช้งานคลื่นความถี่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้งานคลื่นความถี่ในย่าน VHF

นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช. ได้กล่าวถึงจำนวนนับของการบรรลุเป้าหมายของตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ยุทธศาสตร์ทางด้านบริหารคลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะ ประชาชน และความมั่นคงของรัฐ ซึ่งสำนักงาน กสทช. ได้วางแผนให้การใช้งานคลื่นความถี่ในช่วงคลื่นความถี่ 814 - 824 MHz และ 859 - 869 MHz ร่วมกับอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อให้ประชาชนสามารถส่งรูป วิดีโอ หรือไฟล์เอกสารได้ โดยกำหนดให้หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องมีสิทธิใช้นั้น ได้แก่ กลุ่มที่มีภารกิจบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง กลุ่มอาสาสมัครในกรณีฉุกเฉิน และกลุ่มที่ประกอบกิจการด้านประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่สื่อ ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานแรกที่ความถี่ในช่วงคลื่นความถี่ 814 - 824 MHz และ 859 - 869 MHz มาใช้งาน โดยระยะแรกเป็นการใช้งานในส่วนกลาง และในอนาคตจะขยายการใช้งานไปสู่ส่วนภูมิภาค^{๑๒} นอกจากนี้ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ ของสำนักงาน กสทช. ได้เน้นการกระตุ้นให้มีเนื้อหารายการที่สร้างสรรค์เพื่อช่วยพัฒนาสังคมและประเทศ ซึ่งได้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๒ ของแผนการปฏิรูปประเทศ

แผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศได้กำหนดประเด็นหลักในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นไปตามเป้าหมาย ทั้งหมด ๖ ประเด็นซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช. ดังต่อไปนี้

^{๑๒} มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง, รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการศึกษาความต้องการใช้คลื่นความถี่สำหรับประเทศไทย.

• **ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ : การปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน**

การปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชนมีจุดประสงค์เพื่อสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐ - เอกชน รวมถึงประชาชนให้มีส่วนร่วมในการรณรงค์การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ และรู้เท่าทันสื่อ การวางระบบกลไกในการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนรู้ที่เท่าทันนวัตกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตลอดจนมีการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมสื่อสาร (คลังปัญญาของแผ่นดิน) ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ : การปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน ในตัวชี้วัดที่ ๒ และตัวชี้วัดที่ ๓ ดังนี้

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ : การปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน ตัวชี้วัดที่ ๒ ในมิติของการลดลงของจำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตที่เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางเพื่อก่อให้เกิดการคุกคาม ล่อลวง และกลั่นแกล้ง (Cyberbully) มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. โดยสำนักงาน กสทช. ได้ลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับประเทศรัสเซียเพื่อขอความร่วมมือใน ๓ ด้าน ได้แก่

- ๑) กลยุทธ์ที่เน้นความปลอดภัยด้านไซเบอร์
- ๒) ลดค่าบริการข้ามแดนระหว่างไทยและรัสเซีย
- ๓) การแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับภาคกระจายเสียง

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ : การปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน ตัวชี้วัดที่ ๓ ในมิติของการเพิ่มขึ้นของจำนวนรายการที่มีเนื้อหาสาระที่สร้างสรรค์มีประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างผู้มีอารยธรรม ความสอดคล้องกับการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. โดยมีการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อและการผลิตสื่อจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ รวมถึงการจัดทำโครงการสำรวจพฤติกรรมและแนวโน้มการบริโภคสื่อของไทย ปี ๒๕๖๒ เพื่อศึกษาว่ารายการใดที่ผู้บริโภคมีความสนใจเป็นพิเศษและแสดงให้เห็นถึงเนื้อหารายการที่มีผลกระทบต่อสังคม

• **ประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ : แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อ**

แนวทางการส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อ มีจุดประสงค์เพื่อจัดตั้งสภาผู้ประกอบการและนักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชน รวมถึงสนับสนุนให้เกิดระบบผู้ตรวจสอบ (ombudsman) ในการกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีมาตรฐานสากล บนพื้นฐานของการเคารพกฎหมาย สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนา เสริมสร้างศักยภาพ ตลอดจนมาตรฐานกลางด้านจริยธรรมของนักสื่อสารมวลชน ประกอบด้วยตัวชี้วัดทั้งหมด ๑๐ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ๑) มีพระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและวิชาชีพสื่อมวลชนบังคับใช้ และมีคู่มือมาตรฐานกลางทางด้านจริยธรรมของวิชาชีพสื่อ
- ๒) เกิดการรวมกลุ่มของผู้ประกอบกิจการสื่อเป็นองค์กรวิชาชีพสื่อ
- ๓) มีคณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพสื่อมวลชนและกลไกต่างๆ ตามกฎหมายเกิดขึ้น
- ๔) องค์กรวิชาชีพสื่อจัดตั้งเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพสื่อมวลชนจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ องค์กร
- ๕) มีกลไกการตรวจสอบที่มีผู้แทนผู้บริโภคในทุกระดับของผู้ประกอบกิจการสื่อองค์กรวิชาชีพสื่อ และสภาวิชาชีพสื่อมวลชน
- ๖) มีองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคสื่อที่เข้มแข็ง และทำงานร่วมกับองค์กรวิชาชีพสื่ออย่างใกล้ชิด และสร้างสรรค์
- ๗) มีระบบการติดตามผลการร้องเรียนด้านจริยธรรมของผู้บริโภคสื่อที่เป็นรูปธรรม
- ๘) มีการอบรมเพื่อสร้างมาตรฐานด้านจริยธรรมสื่อในระดับต่างๆ รวมถึงการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติหน้าที่แก่บุคลากรในวิชาชีพไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คน ภายในปี ๒๕๖๕

- ๙) เกิดหลักสูตรจริยธรรม และรู้เท่าทันสื่อในระบบการศึกษาและนอกระบบอย่างกว้างขวาง
- ๑๐) สื่อมวลชนได้รับการร้องเรียนด้านปัญหาจริยธรรมน้อยลง

โดยตัวชี้วัดทั้งหมดที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้นมีความสอดคล้องกับการดำเนินการของสำนักงาน กสทช. ซึ่งได้ถูกระบุในส่วนของแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ กล่าวถึงความสำเร็จในการมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง และยุทธศาสตร์ที่ ๓ ในเรื่องความสำเร็จของการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการกำกับดูแลกิจการ

• ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ : การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการจัดสรรคลื่นความถี่ และระบบใบอนุญาตประกอบกิจการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนไทย และเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ การวางระบบสนับสนุนการกระตุ้นการผลิต และเผยแพร่ “นวัตกรรม” ด้านการสื่อสาร ครอบคลุมทั้งในระดับโครงข่ายการสื่อสาร เครื่องมือสื่อสาร ข้อมูลข่าวสารและสาระบันเทิงที่สร้างสรรค์ การพิจารณาปรับปรุงมาตรการภาษี และกลไกการสนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดทางเลือกในการเข้าถึง และการบริโภคเนื้อหาข่าวสารและข่าวสารที่หลากหลาย มีประโยชน์ รวมทั้งสอดคล้องกับจิตของสาธารณชน การจัดทำระบบการแจ้งต่างๆ

ทั้งนี้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวในการบริหารโครงข่าย เทคโนโลยี และผลผลิตด้านเนื้อหาสาระข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมการส่งออกนวัตกรรม และผลผลิตจากอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศไทยในเวทีระดับนานาชาติ ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดทั้งหมด ๗ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ๑) มีร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔)
- ๒) มีแผนงาน หรือแนวทางการพัฒนาศักยภาพของสื่อสารมวลชน ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์อย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตรายการ
- ๓) มีแผนงาน หรือแนวทางการพัฒนาส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันสื่อ
- ๔) การเพิ่มจำนวนของบุคลากรด้านสื่อสารมวลชน และผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ จริยธรรมหรือจรรยาบรรณ
- ๕) แผนการปฏิรูปสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จัดทำโดยคณะกรรมการหรือคณะทำงานฯ ที่แต่งตั้งโดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือรัฐบาล
- ๖) ผังรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยที่มีการจัดสรรช่วงเวลาให้หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้ผลิต ในรูปแบบเช่าเวลาหรือผลิตรายการร่วมกันในอัตราส่วนร้อยละ ๓๐ หรือ ๔๐
- ๗) แผนงานพัฒนาด้านการผลิตข่าวและเนื้อหาสาระ

ตัวชี้วัดทั้งหมดที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่ ๑ และตัวชี้วัดที่ ๒ ที่กล่าวถึงการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนแม่บทคลื่นความถี่ และแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อสนับสนุนและเป็นกลไก

ให้ กสทช. ในการบริหารจัดการทรัพยากรสื่อสารของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรม และสนับสนุนเนื้อหารายการในเชิงสร้างสรรค์สังคม

• **ประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ : การปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อออนไลน์**

การปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อออนไลน์ มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางในการกำกับดูแลสื่อออนไลน์ให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น โดยมีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและประชาชน รวมถึงการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อป้องกันการเผยแพร่ของข้อมูลที่ผิดกฎหมาย หรือเป็นภัยต่อสังคมให้กับเด็กและเยาวชน รวมถึงใช้เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในกรณีที่มีเรื่องร้องเรียน แก้ไขปัญหาให้กับประชาชน และป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่ต้องมีการทำธุรกรรมออนไลน์ ประกอบด้วยตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

- ๑) มีระบบการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) กับสื่อออนไลน์ต่างประเทศ มีการจัดตั้งส่วนงานหรือหน่วยงาน ทำหน้าที่ประสานงานที่มีรูปแบบชัดเจน มีลักษณะเป็น Official Point of Contact เพียงหน่วยงานเดียว
- ๒) แผนงานหรือโครงการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับผู้ให้บริการสื่อออนไลน์ต่างประเทศ เพื่อให้มีการจัดทำโครงการร่วมกับภาครัฐ ในการส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์อย่างปลอดภัย
- ๓) มีระบบการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่ทำหน้าที่ Official Point of Contact กับหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐ เพื่อให้เกิดการรวมศูนย์ข้อมูลและการบริหารจัดการในการประสานงานกับผู้ให้บริการสื่อออนไลน์ต่างประเทศ
- ๔) มีระบบหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการใช้มาตรการทางกฎหมายต่อผู้ให้บริการสื่อออนไลน์ต่างประเทศ เช่น ยื่นฟ้องร้องทางแพ่ง ในกรณีเป็นการเผยแพร่เนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติและสถาบันหลักของประเทศที่ไม่สามารถเจรจาขอความร่วมมือได้ โดยมีการประสานความร่วมมือกับฝ่ายตำรวจ
- ๕) มีแนวทางหรือมาตรการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลกับผู้ให้บริการภายในประเทศ โดยเฉพาะการตรวจสอบข้อมูลจรรยาบรรณ การปิดกั้นเว็บไซต์ที่เผยแพร่ข้อมูลไม่เหมาะสมและผิดกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ๖) มีระบบศูนย์ข้อมูลกลางการระงับการแพร่หลายข้อมูลที่ไม่เหมาะสมหรือผิดกฎหมายที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในทุกมิติ
- ๗) มีระบบตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกิจออนไลน์ของผู้ให้บริการสื่อออนไลน์ต่างประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจโฆษณาบนสื่อออนไลน์ต่างประเทศ
- ๘) จำนวนการลดลงของการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมและผิดกฎหมายบนสื่อออนไลน์ต่างประเทศ โดยเฉพาะข้อมูลที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติและสถาบันหลักของประเทศในแต่ละปี
- ๙) มีแผนงานหรือโครงการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพื่อต่อรองในการดำเนินมาตรการด้านภาษี ความร่วมมือในด้านการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในแต่ละปี
- ๑๐) แผนงานหรือโครงการประสานความร่วมมือผ่านเครือข่ายหรือองค์กรในต่างประเทศ ที่มีการทำงานด้านการสืบสวน ปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ หรือมีภารกิจเกี่ยวกับ Cyber Security ในแต่ละปี

แผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กลทข. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มีความสอดคล้องกับ ประเด็นที่ ๔ ของแผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ ในตัวชี้วัดที่ ๑ การสร้างระบบประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ กับสื่อออนไลน์ต่างประเทศโดยควรที่จะมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ประสานงานและรับการติดต่อหน่วยงานภาครัฐหรือสื่อออนไลน์ในประเทศในหน่วยงานเดียว และตัวชี้วัดที่ ๓ ในการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกลางที่กล่าวเมื่อข้างต้นกับหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ เพื่อทำให้เกิดการแบ่งปันข้อมูลและเชื่อมโยง การประสานงานให้กับผู้ให้บริการสื่อออนไลน์ในต่างประเทศ โดยสำนักงาน กลทข. ได้เห็นถึงความสำคัญและมีการดำเนินการสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๑๐ ของแผนปฏิรูป ในปี ๒๕๖๐ โดยสำนักงาน กลทข. ได้เชิญอดีตที่ปรึกษาด้านความมั่นคงประธานาธิบดีสหรัฐฯ มาบรรยายในหัวข้อเรื่อง ความปลอดภัยไซเบอร์ ให้กับประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง^{๑๓} และในปี ๒๕๖๒ สำนักงาน กลทข. ร่วมกับกระทรวงพัฒนาดิจิทัล โทคมอนาคต และการสื่อสารมวลชน แห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการออกนโยบายและกฎระเบียบด้านโทรคมนาคม สื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐเซีย เพื่อสร้างความร่วมมือและยกระดับการพัฒนา ด้านกิจการวิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคมของทั้งสองประเทศ ใน ๓ ประเด็นหลัก^{๑๔} ได้แก่

- ๑) International Mobile Roaming (IMR) เน้นความร่วมมือ และส่งเสริมการเจรจาเชิงธุรกิจเพื่อลดต้นทุนการให้บริการ โดยมีเจตนาให้เกิดการลดอัตราค่าบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (Roaming) ระหว่างกัน
- ๒) Digital Broadcasting Television แลกเปลี่ยนข้อมูล แนวปฏิบัติในการพัฒนาโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล รวมถึงการพัฒนาเนื้อหาที่ออกอากาศ
- ๓) Security of Telecommunication Usage แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ในด้านความปลอดภัยในการใช้บริการโทรคมนาคม

โดยการประชุมแบ่งเป็นด้านโทรคมนาคมและวิทยุโทรทัศน์ รวมถึงด้านการศึกษา ซึ่งมีหัวข้อสำคัญในการประชุม คือ ด้านกิจการโทรคมนาคม หรือเรื่องการอำนวยความสะดวกและบริการที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บริโภคในการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ โอกาสและความท้าทายในการประกอบกิจการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแผนในการเปิดให้บริการ 5G ของทั้งสองประเทศ ตลอดจนนโยบายความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) และแนวทางการป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต

• **ประเด็นการปฏิรูปที่ ๕ : การปฏิรูปการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์ กิจการอวกาศและระบบและเครื่องมือด้านการสื่อสารมวลชนและโทรคมนาคมเพื่อสนับสนุนภารกิจการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยฯ**

การปฏิรูปการบริหารจัดการความปลอดภัยไซเบอร์ กิจการอวกาศ และระบบและเครื่องมือด้านการสื่อสารมวลชนและโทรคมนาคมเพื่อสนับสนุนภารกิจการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยฯ มีจุดประสงค์ เพื่อพัฒนาเครื่องมือและการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในด้านไซเบอร์ และป้องกัน

^{๑๓} กลทข., สำนักงาน กลทข. ดึงอดีตที่ปรึกษาด้านความมั่นคงประธานาธิบดีสหรัฐฯ สร้างความปลอดภัยไซเบอร์ยุคดิจิทัล เดินหน้าเศรษฐกิจดิจิทัล ในงานสื่อสารแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐.

^{๑๔} ไทยรัฐ ออนไลน์., กลทข. จับมือ กระทรวงดิจิทัลรัสเซีย จัดงาน “Forum on Digital Cooperation” ยกระดับพัฒนารัฐกิจสื่อสาร.

ภัยธรรมชาติ สาธารณภัย รวมถึงการส่งเสริมกิจการอวกาศของประเทศ ซึ่งแผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศได้กำหนดตัวชี้วัดเป็นจำนวน ๕ ตัวชี้วัด สำหรับการดำเนินการตามประเด็นนี้ได้แก่

- ๑) มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒) มีการจัดทำนโยบายหรือแผนยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญด้านสารสนเทศของประเทศ ตลอดจนแผนเตรียมความพร้อมหรือประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ในระดับอุตสาหกรรมหรือระดับหน่วยงานที่เป็นเจ้าของหรือมีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญด้านสารสนเทศของประเทศ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานในระดับสากล
- ๓) การเพิ่มขึ้นของจำนวนบุคลากรด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์
- ๔) กสทช. ดำเนินการให้มีความพร้อมในการใช้งานคลื่นความถี่ในช่วง 814 - 824 MHz และ 859 - 869 MHz ไว้ใช้งานและให้บริการเป็นการเฉพาะภารกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และประโยชน์สาธารณะ ในต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๕) มีพระราชบัญญัติว่าด้วยดาวเทียมสื่อสารและการดำเนินกิจการในอวกาศ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานทำหน้าที่ด้านอวกาศแห่งชาติ

แผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ได้มุ่งเน้นการบริหารจัดการที่มีระบบ กลไก และมาตรการในการเพิ่มปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนหรือนโยบายที่เน้นด้านความมั่นคงปลอดภัยด้านไซเบอร์ รวมถึงการจัดทำประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้งานคลื่นความถี่ เพื่อสนับสนุนภารกิจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินและภัยพิบัติ (ฉบับแก้ไขปรับปรุง) และจัดประชุมการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเพื่อพัฒนาประกาศ กสทช. ที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม จำนวน ๓ ฉบับ

• ประเด็นการปฏิรูปที่ ๖ : การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ

การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ มีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนาเทคนิคในการนำเสนอข่าวสารเพื่อตอบรับกับความต้องการของประชาชน รวมถึงการสร้างคลังข้อมูลข่าวสารความรู้อัจฉริยะ (Intelligence-Information/Knowledge Center System) และพัฒนาบุคลากรของรัฐเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอเนื้อหารายการอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ยังเน้นการพัฒนาช่องทาง การร้องเรียนและการตอบรับผลการร้องเรียนโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี สำหรับประเด็นนี้ ประกอบด้วยตัวชี้วัดเป็นจำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ๑) การให้ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐ มีมาตรฐานความแม่นยำความรวดเร็ว และมีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่เพิ่มมากขึ้น
- ๒) หลักสูตรด้านการสื่อสารในยุคดิจิทัลได้รับการบรรจุในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของภาครัฐของหน่วยงานต่างๆ

การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. มีความสอดคล้องตัวชี้วัดตามแผนปฏิรูปในตัวชี้วัดที่ ๑ การให้ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐ มีมาตรฐานความแม่นยำความรวดเร็ว และมีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่เพิ่มมากขึ้น โดยในปี ๒๕๖๔ สำนักงาน กสทช. เปิดตัว “Mobile ID” เบอร์มือถือ แพนบัตร แพนตัวคุณ

ซึ่งต่อยอดการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลลงทะเบียน SIM Card ของเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้กลายเป็นหนึ่งใน Digital Identity ของประเทศไทย โดยร่วมมือกับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมทั้ง ๔ ราย ได้แก่ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (AIS) บริษัท โทเทิ่ล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (DTAC) บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TRUE) และบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (NT) สำนักงาน กสทช. ได้ลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับกรมการปกครอง กรมการขนส่งทางบก และสำนักงานประกันสังคม ในการพัฒนาการใช้ระบบ Mobile ID แทนบัตรเพื่อให้ประชาชนจะสามารถทำธุรกรรมโดยใช้ Mobile ID แทนบัตรประชาชน เมื่อต้องการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐสามารถนำระบบนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนทำธุรกรรมผ่านช่องทางออนไลน์ได้มากขึ้น และลดเวลาการดำเนินงานของทั้งสองฝ่าย

๓.๑.๔ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) มาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุน (Enabling Technology) ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีนโยบายเร่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ โดยในบริบทของประเทศไทย เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถตอบสนองความท้าทายที่ประเทศกำลัง เผชิญอยู่ หรือเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม จึงได้ประกาศใช้แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม โดยกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ๖ ด้าน ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

จากการศึกษาพบว่า กสทช. ได้มีการจัดทำนโยบายและแผนการดำเนินการให้สอดคล้องกับแผน พัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ กสทช. ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติ องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุม ทั่วประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล มีรายละเอียดดังนี้

• ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระบุไว้ว่า “โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ เพื่อรองรับการเป็นดิจิทัลไทยแลนด์ ซึ่งถือเป็นการยกระดับเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญ ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ โทรคมนาคม และการแพร่ภาพกระจายเสียงที่มีความทันสมัย มีคุณภาพ ขนาดเพียงพอ ครอบคลุม ทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการติดต่อสื่อสาร การเชื่อมต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล สารสนเทศ การค้าและพาณิชย์ การบริการภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนการใช้งานรูปแบบต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการ สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงทางสังคมของประเทศ รวมทั้งเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัล ในอนาคต” ซึ่งเห็นได้ชัดในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เมื่อวิเคราะห์ เทียบกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ กสทช. แล้ว สามารถเห็นความเกี่ยวข้องทางตรงใน ๓ ประเด็น ดังนี้

- ๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับบริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดย กสทช. มีแผนในการขยายความครอบคลุมของโครงข่ายบรอดแบนด์ความเร็วสูงที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนากิจการโทรคมนาคม และส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ตามแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) ซึ่งมุ่งเน้นการเพิ่มขึ้นเพื่อครอบคลุมโครงข่ายอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ ในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม โดยการดำเนินงานดังกล่าวมีแนวทางการกำกับดูแล เพื่อส่งเสริมการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการลงทุน ขยายโครงข่ายโทรคมนาคมในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อยกระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่ครอบคลุมรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้ดิจิทัล

การพัฒนากิจการโทรคมนาคม และส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม จากอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดมาตรการให้มีการกระจายบริการด้านโทรคมนาคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้หรือเชื่อมต่อ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดอัตราค่าใช้หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละประเภท ให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการ และผู้ลงทุน หรือระหว่างผู้ให้บริการโทรคมนาคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า กสทช. มีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินนโยบาย เนื่องจากการขยายพื้นที่ให้บริการบรอดแบนด์ออกไปในพื้นที่ห่างไกลนั้น จำเป็นต้องมีการลงทุนที่สูง และผู้ให้บริการอาจเลือกไม่ลงทุนหากพิจารณาว่าจำนวนผู้ใช้งานไม่เพียงพอ แต่หาก กสทช. สามารถกระตุ้นให้เกิดการเข้าใช้โครงข่ายร่วมกันโดยเฉพาะในพื้นที่รอบนอก จะทำให้ผู้ให้บริการแต่ละรายสามารถกระจายการลงทุนออกไปในแต่ละพื้นที่และการแบ่งกันเข้าใช้โครงข่าย จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการขยายพื้นที่บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ได้เร็วขึ้น รวมถึงการดำเนินงานตามโครงการการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) เพื่อให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพเพียงพอสำหรับการดำเนินธุรกิจของผู้ให้บริการ นอกจากนั้น กสทช. ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุ สามารถจัดสรรคลื่นความถี่บางส่วนเพื่อการใช้งานบริการสาธารณะ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนในการขยายพื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตได้

- ๒) ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อ และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ ประเทศไทยจำเป็นต้องแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านที่นำเสนอบริการแบบเดียวกัน ตลาดบริการโทรคมนาคมจึงควรเป็นตลาดที่เปิด และทุกบริการมีอัตราค่าบริการอย่างเหมาะสม และสามารถแข่งขันได้ เพื่อดึงดูดให้ผู้ให้บริการทั้งในและต่างประเทศมีความสนใจที่จะใช้บริการเชื่อมต่อระหว่างประเทศของไทย ซึ่งการกำกับดูแลการแข่งขันในอุตสาหกรรมนั้น เป็นหน้าที่โดยตรงของ กสทช. กล่าวคือ กสทช. มีอำนาจหน้าที่

ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดอัตราค่าใช้หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่าย และกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน การสร้างให้เกิดการแข่งขันในตลาดนั้น จะช่วยผลักดันให้ราคาค่าบริการต่ำลง ดังนั้น กสทช. ได้มีมาตรการต่างๆ เช่น การร่วมใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานทั้งโครงข่ายสื่อสารหลักภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในภาคพื้นดิน และเคเบิลใต้น้ำ

- ๓) **พัฒนานโยบาย หรือแผนเพื่อบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน คลื่นความถี่และบริการคอนเวอร์เจนต์** กสทช. ในฐานะของหน่วยงานกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม มีบทบาทโดยตรงต่อการวางนโยบาย เพื่อบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน คลื่นความถี่ และบริการหลอมรวมทางเทคโนโลยี โดยการผลักดัน มาตรการในการกำกับดูแลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การกำหนดอัตราค่าเช่าใช้โครงข่าย การกำหนดสิทธิแห่งทางและการปกเสภาพาดสาย เพื่อให้โครงสร้างพื้นฐานถูกใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการจัดการอย่างเป็นระเบียบ และการพัฒนา แผนแม่บทคลื่นความถี่ที่มีความเหมาะสม และการบริหารจัดการคลื่นความถี่อย่างเป็น ระบบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการคลื่นความถี่อีกด้วย

การบริหารจัดการการหลอมรวมทางเทคโนโลยี เป็นอีกหนึ่งบทบาทที่สำคัญ ของ กสทช. โดยเฉพาะความซับซ้อนของบริการที่เกี่ยวข้องกันทำให้ต้องการหน่วยงาน ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการกำกับดูแล และจำเป็นต้องมีการวางกรอบการกำกับ ดูแลที่เหมาะสมเพื่อให้การให้บริการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

• ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระบุไว้ว่า “การสร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาประเทศไทยที่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่อยู่ในชุมชน ห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ ให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการต่างๆ ของรัฐ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งได้มีการรวบรวมและแปลงข้อมูล องค์ความรู้ของประเทศ ทั้งระดับประเทศ และระดับท้องถิ่นให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล เพื่อที่จะสามารถให้ประชาชนเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ ได้โดยสะดวก และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยประชาชนจำเป็นต้องมีความรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับยุทธศาสตร์ที่ ๓ เป็นการสร้างสังคมเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีคุณภาพ (Digital Society) มีจุดประสงค์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางโอกาสของประชาชนที่เกิดจากการเข้าไม่ถึงโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีดิจิทัล การขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเทคโนโลยีดิจิทัล หรือการไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ยังมีราคาแพงเกินไปและให้ความสำคัญกับการพัฒนาพลเมืองที่ฉลาด รู้เท่าทันข้อมูล และมีความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ โดยสุดท้ายเมื่อโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล พร้อม และพลเมืองดิจิทัลพร้อมแล้วเทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกกลุ่ม ผ่านบริการดิจิทัลต่างๆ”

การสร้างสังคมคุณภาพที่ครอบคลุม และทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหนึ่งในนโยบายและภาระหน้าที่ที่ กสทช. ปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่อง และเมื่อวิเคราะห์เทียบกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ ของ กสทช. แล้ว สามารถเห็นถึงความเกี่ยวข้องทางตรงใน ๒ ประเด็น ได้แก่ ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่ม

ผู้อาศัยในพื้นที่ห่างไกล ผู้สูงอายุ และคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล และประชาชนสามารถเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุข และบริการสาธารณะผ่านระบบดิจิทัล รายละเอียดมีดังนี้

- ๑) การสร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้อาศัยในพื้นที่ห่างไกล ผู้สูงอายุ และคนพิการ บทบาทของ กสทช. ในการพัฒนาบริการโทรคมนาคมและสื่อเพื่อประชาชนทุกกลุ่มนั้น เป็นหนึ่งในภาระหน้าที่ที่ กสทช. ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น การกำหนดเงื่อนไขพื้นที่การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับผู้ให้บริการที่ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่จากการประมูล และการดำเนินการผ่านโครงการการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) ซึ่งเป็นการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานในพื้นที่ห่างไกลที่ยังไม่มีบริการ การร่วมมือกับผู้ให้บริการในการพัฒนาช่องทางการให้บริการที่มีมาตรฐานสากล ให้แก่ผู้สูงอายุ และคนพิการ มีการขยายศูนย์บริการของชุมชนที่บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นที่สามารถให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ โดยมีการให้ความรู้ด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการทำธุรกรรม และประกอบอาชีพผ่านระบบออนไลน์ของชุมชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ กสทช. ยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาบริการดังกล่าวต่อไป
- ๒) ประชาชนสามารถเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุข และบริการสาธารณะผ่านระบบดิจิทัล กสทช. มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ กสทช. จึงได้มีมาตรการดำเนินการผลักดันเพื่อให้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมนั้นมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการด้านการศึกษา สาธารณสุข และบริการสาธารณะผ่านระบบดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนประชาชนในเขตพื้นที่ที่ห่างไกล และทุรกันดาร อาทิเช่น การส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในโลกดิจิทัล โดยมีการบรรจุเรื่องการรู้เท่าทันสื่อที่มีมาตรฐานในหลักสูตรการศึกษาในทุกระดับชั้น มีการดำเนินการวัดระดับความรู้เท่าทันสื่อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้ชัดเจน รวมถึงมีการรณรงค์ให้เกิดความรู้ด้านการรู้เท่าทันสื่อในวงกว้าง โดยมุ่งเน้นในเรื่องความสามารถในการแยกแยะ วิเคราะห์สื่อ และข้อมูลข่าวสาร การใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา แต่นอกเหนือไปจากนั้น อีกบทบาทหนึ่งของ กสทช. คือการสนับสนุนให้มีการพัฒนาเนื้อหาของสื่อที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บริการแก่ประชาชน ผ่านการกำหนดแนวทางการใช้สื่อ เช่น การกำหนดให้มีช่องสัญญาณทีวีดิจิทัลเพื่อเด็กและเยาวชน เป็นต้น

นอกจากความเกี่ยวข้องในทางตรงแล้ว กสทช. ยังมีความเกี่ยวข้องทางอ้อมกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ คือ บทบาทในฐานะหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง เช่น การกำหนดเงื่อนไข และอัตราการใช้โครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งเป็นกรอบในการกำกับดูแลที่เหมาะสมช่วยให้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับนโยบายและแผนการพัฒนาประเทศ

๓.๒ ความสอดคล้องของการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทของ กสทช.

ตามมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า กสทช. มีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) แผนแม่บทการประกอบกิจการโทรคมนาคมฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) และแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) เพื่อให้บุคลากรของสำนักงาน กสทช. ดำเนินการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกัน มีศักยภาพเพียงพอเพื่อเตรียมพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการบูรณาการกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒.๑ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒)

แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ ตลอดจนข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการบริหารคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยต้องคำนึงถึงการใช้งานด้านความมั่นคงของภาครัฐตามความจำเป็น ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ เพื่อให้ประเทศไทยมีแนวทางในการบริหารคลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ รายละเอียดดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจัดหาคลื่นความถี่ให้เพียงพอต่อความต้องการ ทันกาล และสอดคล้องกับสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การบริหารคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์อย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การเพิ่มศักยภาพในการบริหารคลื่นความถี่

• ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดหาคลื่นความถี่ให้เพียงพอต่อความต้องการ ทันกาล และสอดคล้องกับสากล ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

๑) แนวโน้มการใช้คลื่นความถี่ในอนาคต (Spectrum Outlook)

๒) แผนการนำคลื่นความถี่มาใช้งานตามความต้องการ (Spectrum Release Plan)

ซึ่งรวมถึงการใช้คลื่นความถี่ด้านความมั่นคง เพื่อการจัดหาคลื่นความถี่ให้เพียงพอ และทันต่อความต้องการใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการอื่นๆ ซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และความสอดคล้องกับการใช้คลื่นความถี่ในระดับสากล รวมถึงการใช้งานด้านความมั่นคงของภาครัฐตามความจำเป็น โดยมีการระบุความต้องการใช้คลื่นความถี่สำหรับประเทศไทยให้เหมาะสมกับแนวโน้มการใช้คลื่นความถี่ในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงผลักดันการดำเนินการนำคลื่นความถี่มาใช้งาน จำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการ (Spectrum Release Plan) ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช.

ซึ่งในช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ทางสำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการต่างๆ เพื่อเข้ามาช่วยสนับสนุนแผนการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) และแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ให้บรรลุตามเป้าประสงค์ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เบื้องต้น เช่น โครงการจัดงานสัมมนาและนิทรรศการนานาชาติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และประเทศอัจฉริยะด้วยเทคโนโลยี 5G^{๑๕} เช่น โครงการ Siriraj 5G Smart Hospital โครงการร้อยใจรักษ์ จังหวัดเชียงใหม่ โครงการบ้านฉาง 5G Smart City ต้นแบบชุมชนแห่งอนาคต^{๑๖} จังหวัดระยอง โครงการสื่อสารเส้นทางโทรคมนาคมในพื้นที่ชายขอบและโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบดูแลการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพื่อครอบครัว ระยะที่ ๒^{๑๗} เป็นต้น

• **ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์อย่างทั่วถึง** ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ๑) มีการลดข้อจำกัดในการใช้คลื่นความถี่ เพื่อเพิ่มการใช้งานรูปแบบใหม่ โดยผ่านกลไกการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เป็นการทั่วไป การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ร่วมกัน และเพื่อเพิ่มการใช้คลื่นความถี่เพื่อสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และทดสอบนวัตกรรม
- ๒) มีการกำหนดคลื่นความถี่ในกิจการที่สนับสนุนนโยบาย ๔.๐ ดังนี้
 - มีคลื่นความถี่เพื่อรองรับการสื่อสารเคลื่อนที่ความเร็วสูงไม่น้อยกว่า 500 MHz ในย่านความถี่ต่ำกว่า 6 GHz
 - มีคลื่นความถี่เพื่อรองรับเทคโนโลยี 5G/IoT
- ๓) มีการเสนอให้แก้ไขพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในประเด็นคำตอบแทนการใช้คลื่นความถี่ให้ครอบคลุมผู้ใช้คลื่นความถี่ทุกภาคส่วนและมีแนวทางในการคิดคำตอบแทนการใช้คลื่นความถี่ให้สอดคล้องกับข้อเสนอในการแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ซึ่งมีเป้าประสงค์เพื่อบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพอย่างคุ้มค่าและคำนึงการใช้ประโยชน์สูงสุดเพื่อประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยการเพิ่มการเข้าใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ ทั้งการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เป็นการทั่วไป (Unlicensed Spectrum) การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่เพื่อการวิจัย พัฒนา และทดสอบนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคลื่นความถี่เพื่อสนับสนุนนโยบาย ๔.๐ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ดังนี้

- ๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่
- ๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรม และตัวชี้วัดที่ ๔ ระดับความสำเร็จของการสร้างเครือข่าย และความร่วมมือในการกำกับดูแลการประกอบกิจการ

^{๑๕} สำนักงาน กสทช., เทคโนโลยี 5G ในเชิงการพาณิชย์.

^{๑๖} กรุงเทพฯธุรกิจ., บ้านฉาง 5G Smart City ต้นแบบชุมชนแห่งอนาคต.

^{๑๗} สำนักงาน กสทช., กสทช. สนองนโยบายรัฐบาล คืนความสุขให้แก่ผู้มรายได้น้อย ๖ แสนกว่าครัวเรือน หรือ ๑.๘ ล้านคนในพื้นที่ชายขอบ ๓,๘๒๐ หมู่บ้าน ใช้อินเทอร์เน็ตบ้านฟรี ๓ ปี หน่วยงานรัฐใช้อินเทอร์เน็ตงานฟรี ๕ ปี.

- ๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยกระดับการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช.

ในช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ทางสำนักงาน กสทช. มีการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อสนับสนุนแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) และแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เช่น โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลพื้นที่การให้บริการโทรคมนาคมและครอบคลุมจำนวนประชากรของประเทศไทย เพื่อกำกับดูแลตามเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ (ระยะที่ ๒) งานพัฒนาระบบบริหารจัดการการตรวจมาตรฐานทางเทคนิคเครื่องส่งกระจายเสียง และโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบกำกับดูแลผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ระยะที่ ๒ เป็นต้น

- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มศักยภาพในการบริหารคลื่นความถี่ ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่
 - ๑) บุคลากรด้านการบริหารคลื่นความถี่ ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานสากลในทุกด้าน ทั้งด้านเทคนิค เศรษฐศาสตร์ และกฎหมาย
 - ๒) มีระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่บูรณาการข้อมูลการบริหารคลื่นความถี่สำหรับการจัดสรรคลื่นความถี่ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานเครื่องวิทยุคมนาคม รวมถึงระบบชำระค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องสำหรับประชาชนและหน่วยงานภายนอก และมีบริการเข้าถึงฐานข้อมูลกลางร่วมกัน (Integrated Database) สำหรับหน่วยงานภายในของสำนักงาน กสทช.
 - ๓) มีศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center) ที่บูรณาการข้อมูลการตรวจสอบจากทุกหน่วยงานของสำนักงาน กสทช.

ซึ่งมีเป้าประสงค์เพื่อการบริหารคลื่นความถี่ที่ทันสมัย สามารถให้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยมีการกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารคลื่นความถี่ให้มีความสามารถและมีประสิทธิภาพในระดับมาตรฐานสากล มีการสร้างระบบบริหารคลื่นความถี่ที่บูรณาการให้ได้มาตรฐานสากลและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ดังนี้

- ๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล และสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ ๔ ความสำเร็จในการมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง
- ๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่
- ๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ ๒ ความสำเร็จของการยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในการใช้บริการทางการเงินผ่านบริการโทรคมนาคม ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรม และตัวชี้วัดที่ ๔ ระดับความสำเร็จของการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการกำกับดูแลการประกอบกิจการ
- ๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยกระดับการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช.

ในช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ทางสำนักงาน กสทช. มีการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) และแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เช่น โครงการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบ และหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่รองรับการให้บริการ 5G โครงการสนับสนุน และเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรในการปฏิบัติการกิจของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. และโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงพร้อมตอบสนองต่อภารกิจในการบริหารคลื่นความถี่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

๓.๒.๒ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖)

กสทช. ได้อนุมัติแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) เป็นกรอบการดำเนินงานในระยะเวลา ๕ ปี เพื่อกำหนดทิศทางการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีใหม่ นโยบายระดับชาติและปัญหาเชิงโครงสร้างของตลาดโทรคมนาคมไทยที่ได้วิเคราะห์จากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นการจัดสรรทรัพยากรโทรคมนาคมให้คุ้มค่า อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่ครอบคลุม และมุ่งเสริมสร้างกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบัน

ในฐานะองค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแลด้านกิจการโทรคมนาคมจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเชื่อมโยงนโยบายอันเป็นกลไกสำคัญเพื่อสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมดิจิทัล ซึ่งคาดการณ์ว่า เทคโนโลยี 5G และ Internet of Things (IoT) จะมีบทบาทสำคัญเพื่อช่วยเพิ่มโอกาสลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าในนวัตกรรมใหม่ๆ ให้แก่ภาคธุรกิจและผู้บริโภค นำไปสู่การปรับเปลี่ยนบริบทการกำกับดูแลให้เหมาะสมเพื่อรองรับกับบริบทใหม่ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการโทรคมนาคม ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนากิจการโทรคมนาคม และส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรี
อย่างเป็นธรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การอนุญาต และกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม
และกิจการวิทยุคมนาคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง และบริการเพื่อสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม และการให้บริการ
เพื่อประโยชน์สังคมและสาธารณะ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจุบันสำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขึ้นเป็นกรอบการดำเนินงานในระยะเวลา ๔ ปีข้างหน้าเพื่อให้บุคลากรของสำนักงาน กสทช. ดำเนินการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกัน มีศักยภาพเพียงพอพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นเพื่อให้สำนักงาน กสทช. สามารถดำเนินการเพื่อให้บรรลุต่อวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสำนักงาน กสทช. จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญ โดยยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล และสมรรถนะสูง
อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์
ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านดิจิทัลเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ยกระดับการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์

ดังนั้นเพื่อให้ กสทช. เตรียมพร้อมรองรับกับการเปลี่ยนแปลงจึงต้องมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อม การจัดสรรทรัพยากรโทรคมนาคมให้คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ รองรับการใช้งานให้เพียงพอ ส่งเสริมการพัฒนา โครงสร้างโทรคมนาคมที่ครอบคลุม ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการโทรคมนาคม รวมทั้ง เพิ่มประสิทธิภาพของการเชื่อมต่อโครงข่าย เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ เมื่อนำมาวิเคราะห์ในภาพรวมเทียบกับระหว่างแผนแม่บทการประกอบกิจการโทรคมนาคมฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) กับแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) พบว่ามีการดำเนินการ ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

• การพัฒนากิจการโทรคมนาคม และส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

สำนักงาน กสทช. มุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนโครงข่าย บรอดแบนด์ ความเร็วสูงที่ครอบคลุมอย่างทั่วถึง และส่งเสริมนวัตกรรม การเข้าถึงบริการและการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยประชาชนสามารถเข้าถึงบริการบรอดแบนด์ความเร็วสูงในราคาที่เหมาะสม ตลอดจน สร้างแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ สนใจเข้ามาลงทุนขยายโครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อยกระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่ครอบคลุมรองรับระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล สนับสนุน การเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลในระดับอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานกำกับดูแล เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการแข่งขันอย่างเหมาะสม เพื่อก่อให้เกิด การแข่งขันอย่างเท่าเทียมและสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อพิจารณาแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) พบว่า ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ตัวชี้วัดที่ ๑ สอดคล้องกับแผนแม่บทโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) บรรลุตาม ตัวชี้วัดในแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ เพื่อบริหารจัดการคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพอย่างคุ้มค่า และคำนึงถึง การใช้ประโยชน์สูงสุดเพื่อประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และยุทธศาสตร์ที่ ๓ ตัวชี้วัดที่ ๑ ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๒ ตัวชี้วัดที่ ๓ และตัวชี้วัดที่ ๔ ในแผนแม่บทโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

ดังนั้นทางสำนักงาน กสทช. จึงได้วางแผนดำเนินแผนงาน/โครงการต่างๆ ที่จะเข้ามาช่วย สนับสนุนแผนแม่บทโทรคมนาคม และแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ให้บรรลุตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เบื้องต้น เช่น โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการและประชาชน ด้านกิจการ โทรคมนาคม โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบดูแลการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพื่อครอบคลุม และโครงการดำเนิน กิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับความสามารถของประชาชนในการเข้าถึง และการใช้ประโยชน์จากบริการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม และการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล เป็นต้น

• การพัฒนากฎเกณฑ์การอนุญาต และกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคมรองรับการพัฒนาทางเทคโนโลยี

สำนักงาน กสทช. มุ่งเน้นการพัฒนากฎเกณฑ์การอนุญาต และกำกับดูแลประกอบกิจการ โทรคมนาคมโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวก เพิ่มประสิทธิภาพ ในการให้บริการสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาต และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการเข้าสู่ตลาด

ของผู้ประกอบการทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนนโยบายการกำกับดูแล การให้บริการดาวเทียมสื่อสาร ให้มีแนวทางการอนุญาต และการกำกับดูแลการให้บริการสื่อสารดาวเทียมที่สอดคล้อง กับนโยบายรัฐ ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อบูรณาการ กระบวนการและขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาตที่เกี่ยวข้อง เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการขออนุญาตที่เชื่อมโยง การตัดสินใจอย่างบูรณาการ

ซึ่งระยะเวลาที่ผ่านมาสำนักงาน กสทช. ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ที่มีตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนแม่บทโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) เช่น ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ตัวชี้วัดที่ ๓ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช. เป็นต้น ที่มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ตัวชี้วัดที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๒ และตัวชี้วัดที่ ๓ ของแผนแม่บทโทรคมนาคม

ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงได้วางแผนดำเนินแผนงาน/โครงการต่างๆ ที่เข้ามาช่วยผลักดัน การขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ เสริมสร้าง ความเข้มแข็งดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและยกระดับการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ เช่น โครงการ พัฒนาฐานข้อมูลและสารสนเทศเชิงวิชาการ เพื่อการกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ โครงการพัฒนาศักยภาพ บุคลากร ให้มีสมรรถนะสูงพร้อมตอบสนองต่อภารกิจการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลพื้นที่การให้บริการโทรคมนาคมและครอบคลุมจำนวนประชากรของประเทศไทยเพื่อ กำกับดูแลตามเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ และโครงการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบและหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้ คลื่นความถี่รองรับการให้บริการ 5G เป็นต้น

• การบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงาน กสทช. มุ่งเน้นการจัดสรรเพื่อบริหารทรัพยากรโทรคมนาคมคลื่นความถี่ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยการส่งเสริมการเข้าถึงบริการบรอดแบนด์ไร้สายความเร็วสูงที่ครอบคลุม จัดทำ แผนการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลระยะ ๕ ปี (Spectrum Roadmap) กำหนดกรอบระยะเวลาในการจัดสรรคลื่นความถี่ล่วงหน้า ให้เหมาะสมกับสภาพการแข่งขันของตลาดโทรคมนาคม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรเลขหมายโทรคมนาคม โดยจัดทำแผนเลขหมายโทรคมนาคม และกฎเกณฑ์ การบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม ให้เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมและสอดคล้องกับ เทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและ กำกับดูแลการใช้เลขหมาย รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ และเลขหมายโทรศัพท์ อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ

สำนักงาน กสทช. ได้มีการจัดแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ที่มีตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนแม่บทโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) เช่น ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ตัวชี้วัดที่ ๒ ระดับความสำเร็จของการยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในการใช้บริการทางการเงินผ่านบริการโทรคมนาคม ตัวชี้วัดที่ ๔ ระดับความสำเร็จของการสร้างเครือข่าย และความร่วมมือในการกำกับดูแลการประกอบกิจการ เป็นต้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ ตัวชี้วัดที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๒ และตัวชี้วัดที่ ๓ ของแผนแม่บทโทรคมนาคม

ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงผลักดันการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ให้เกิดผล สัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ข้างต้น เช่น โครงสร้างการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายไร้สาย ให้สามารถรองรับมาตรฐาน IEEE 802.11ac และปรับปรุงระบบลงทะเบียนในการขอใช้บริการ Wi-Fi โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง

พร้อมตอบสนองภารกิจในการบริหารคลื่นความถี่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อรองรับการบริหารจัดการงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะที่ ๒ เป็นต้น

• การบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง และบริการเพื่อสังคม

สำนักงาน กสทช. ส่งเสริมการจัดให้มีการบริการโทรคมนาคมพื้นฐานให้ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพ เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยมุ่งเน้นการพัฒนาโครงข่ายบรอดแบนด์และบริการโทรคมนาคมสาธารณะในพื้นที่ชนบท เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการโทรคมนาคม สนับสนุนการเข้าถึง ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านบริการสาธารณะ ตลอดจนส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อยกระดับการใช้ชีวิตของประชาชน ชุมชนและสังคม ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนรองรับ การพัฒนาไปสู่สังคมดิจิทัล เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มีตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนแม่บทโทรคมนาคมฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) เช่น ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมาย ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๔ ตัวชี้วัดที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๒ และตัวชี้วัดที่ ๓ ของแผนแม่บทโทรคมนาคม

ซึ่งในช่วงปีที่ผ่านมา ทางสำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินงานแผนการ/โครงการต่างๆ ที่สอดคล้องและเป็นในทิศทางเดียวกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. กับแผนแม่บทโทรคมนาคม เพื่อผลักดัน การขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ เช่น โครงการ ศึกษาแนวทางการบริหารความถี่ย่าน 3.5 GHz ที่ซ้อนทับกับความถี่ย่าน C Band และย่าน 28 GHz ที่ซ้อนทับ ความถี่ย่าน KU Band เพื่อให้เกิดความสมดุลการใช้งานในกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 5G และกิจการดาวเทียมสื่อสาร ประจำที่ (Fixed Satellite Service) โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลพื้นที่การให้บริการโทรคมนาคม และครอบคลุม จำนวนประชากรของประเทศไทยเพื่อกำกับดูแลตามเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ เป็นต้น

• การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม และการให้บริการเพื่อประโยชน์สังคม และสาธารณะ

สำนักงาน กสทช. ให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้บริโภค โดยการส่งเสริม และสร้างความตระหนักถึงการใช้ประโยชน์จากการบริการโทรคมนาคม เพื่อให้ประชาชนเข้าใจถึงการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงพัฒนากลไกการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การกำหนด เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคม การกำกับดูแลในส่วนของราคา การส่งเสริมและสนับสนุนให้ ผู้ประกอบการให้บริการอย่างมีจริยธรรมและสนับสนุน

แผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มีตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ตัวชี้วัด ๓ การบรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดตามแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ตัวชี้วัดที่ ๑ ความสำเร็จของการสร้างความเข้าใจ ความสามารถในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของประชาชนชน ตัวชี้วัดที่ ๓ การเพิ่มขึ้นของงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ดิจิทัล โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๕ ตัวชี้วัดที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๒ และตัวชี้วัดที่ ๓ ของแผนแม่บทโทรคมนาคม

สำนักงาน กสทช. ได้วางแผนเพื่อดำเนินงานแผนการ/โครงการต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น การดำเนินโครงการแต่ละครั้งจะยึดหลักแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. และ แผนแม่บทโทรคมนาคมเพื่อเข้ามาช่วยผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ในทิศทาง ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ เช่น โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการ และประชาชนในด้านโทรคมนาคม และโครงการปรับปรุงฐานข้อมูลพื้นที่การให้บริการโทรคมนาคมและครอบคลุม จำนวนประชากรของประเทศไทยเพื่อกำกับดูแลตามเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ เป็นต้น

• **สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม**

สำนักงาน กสทช. ได้ส่งเสริมความร่วมมือขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี ที่สามารถสร้างคุณค่าให้แก่อุตสาหกรรมโทรคมนาคม ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้นับสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศดิจิทัล และคุ้มครองความปลอดภัย โดยการนำนโยบายแสดงตัวตน (e-Identification) เพื่อการสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนในการใช้บริการโทรคมนาคม รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลอื่นๆ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ซึ่งระยะเวลาที่ผ่านมาทางสำนักงาน กสทช. ได้มีการจัดแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ที่มีตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนแม่บทโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ตัวชี้วัดที่ ๒ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนการบริหารคลื่นความถี่ ตัวชี้วัดที่ ๓ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ตัวชี้วัดที่ ๔ การเพิ่มขึ้นของงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล ตัวชี้วัดที่ ๕ ระดับความสำเร็จของการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการกำกับดูแลการประกอบกิจการ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช. เป็นต้น ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๕ ตัวชี้วัดที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๒ และตัวชี้วัดที่ ๓ ของแผนแม่บทโทรคมนาคม

สำนักงาน กสทช. ได้วางแผนเพื่อดำเนินงานแผนการ/โครงการต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นการดำเนินโครงการแต่ละครั้งจำเป็นต้องยึดตามแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. และแผนแม่บทโทรคมนาคมเพื่อเข้ามาช่วยผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศได้มีการดำเนินการติดตามประเมินผลการนำผลงานโครงการที่ได้รับการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในแต่ละด้าน และมีการต่อยอดการวิจัยต่อไปในอนาคต ดังนี้

- ๑) **ประโยชน์เชิงนโยบาย** ได้แก่ โครงการศึกษาและพัฒนาบุคลากรเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานและพัฒนาเครื่องมือในการเฝ้าระวัง ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์สำหรับองค์กรขนาดเล็ก และโครงการสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับภัยคุกคามและอาชญากรรมทางไซเบอร์
- ๒) **ประโยชน์เชิงวิชาการ** ได้แก่ โครงการวิจัยและพัฒนาชุดทดสอบคุณภาพสัญญาณคลื่นความถี่กระจายเสียงตามแนวชายแดน และโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ชนบทด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับการเรียนการสอนและการบริหารจัดการสถานศึกษา
- ๓) **ประโยชน์เชิงพัฒนาสังคม/ชุมชน** ได้แก่ โครงการพัฒนาต้นแบบของเทคโนโลยีที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์ฉุกเฉินทางไกลในชนบท โดยผ่านเครือข่ายดิจิทัลความเร็วสูง และโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดทำบริการคำบรรยายเสียงในช่วงเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกับเวลาออกอากาศ เป็นต้น

๓.๒.๓ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘)

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒) มาตรา ๒๗ (๑) และมาตรา ๔๙ กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

แห่งชาติ (กสทช.) จัดให้มีแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการระยะ ๕ ปี ซึ่งแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดระยะเวลาบังคับใช้ไปแล้ว แต่เนื่องด้วยระยะเวลาดังกล่าว เป็นช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกับการเปลี่ยนผ่านกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมถึงมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กสทช. จึงได้มีประกาศให้นำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ มาใช้บังคับเป็นการชั่วคราว จนกว่าการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียง ฉบับใหม่จะแล้วเสร็จ เพื่อให้การพัฒนากิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ของประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) ได้คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของอุตสาหกรรม ตลอดจนความสอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย และตอบสนองแผนระดับชาติต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตลอดจนการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์เพื่อรองรับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ในระยะต่อไป

ทั้งนี้ ทิศทางของแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) มุ่งเน้นการพัฒนากิจการกระจายเสียง เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบกิจการและเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการรับบริการและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารพื้นฐานที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ตลอดจนการกำกับดูแลด้านเนื้อหา การคุ้มครองผู้บริโภคให้ถูกเอาเปรียบและได้รับการอย่างเป็นธรรม ส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายได้อย่างเท่าเทียม โดยพัฒนาการให้บริการและการกำกับดูแลให้มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัลผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการให้บริการและการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งได้มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อนำไปสู่เป้าประสงค์ เพื่อให้การดำเนินงานของ กสทช. เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐและประโยชน์สาธารณะตามที่กฎหมายบัญญัติรวมถึงส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้สามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ รายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนากิจการกระจายเสียงในประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศให้เหมาะสมกับบริบทใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การกำกับดูแลด้านเนื้อหา การคุ้มครองผู้บริโภคและการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การให้บริการและการกำกับดูแลที่มุ่งสู่ความเป็นดิจิทัล

• ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนากิจการกระจายเสียงในประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนากิจการกระจายเสียงในประเทศไทย การพัฒนากิจการกระจายเสียงเพื่อยกระดับมาตรฐานกิจการกระจายเสียงให้เป็นที่ยอมรับ ลดการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ เพิ่มทางเลือกให้

กับประชาชนในการรับบริการรวมถึงให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นพื้นฐานได้อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๕ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ๑) การลดลงของการกระทำความผิดด้านกิจการกระจายเสียง
- ๒) การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการกระจายเสียงที่ได้มาตรฐาน
- ๓) การลดลงของจำนวนการรบกวนการใช้คลื่นความถี่เข้าข่ายมีผลต่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน
- ๔) ผู้ประกอบกิจการตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีความจำเป็นได้รับการพิจารณาให้ใบอนุญาต
- ๕) มีผลการทดลองจากโครงการนำร่องกระจายเสียงในระบบดิจิทัลที่ชัดเจน

ซึ่งรวมถึงการใช้คลื่นความถี่ด้านความมั่นคง เพื่อการจัดหาคลื่นความถี่ให้เพียงพอ และทันต่อความต้องการใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการอื่นๆ ซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และความสอดคล้องกับการใช้คลื่นความถี่ในระดับสากล รวมถึงการใช้งานด้านความมั่นคงของรัฐตามความจำเป็น โดยมีการระบุความต้องการใช้คลื่นความถี่สำหรับประเทศไทยให้เหมาะสมกับแนวโน้มการใช้คลื่นความถี่ในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงผลักดันการดำเนินการนำคลื่นความถี่มาใช้งาน จำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการ (Spectrum Release Plan) ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดที่ ๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช.

ซึ่งในช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ทางสำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการต่างๆ เพื่อเข้ามาช่วยสนับสนุนแผนการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) และแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ให้บรรลุตามเป้าประสงค์ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เบื้องต้น เช่น โครงการจัดงานสัมมนาและนิทรรศการนานาชาติเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและประเทศอัจฉริยะด้วยเทคโนโลยี 5G^{๑๘} เช่น โครงการ Siriraj 5G Smart Hospital โครงการร้อยใจรักจังหวัดเชียงใหม่ โครงการบ้านฉาง 5G Smart City ต้นแบบชุมชนแห่งอนาคต^{๑๙} จังหวัดระยอง โครงการสื่อสารเส้นทางโทรคมนาคมในพื้นที่ชายขอบและโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบดูแลการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต เพื่อครอบคลุมระยะที่ ๒^{๒๐} เป็นต้น

ซึ่งนอกจากแผนแม่บทแล้ว สำนักงาน กสทช. ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ ฉบับที่ ๒ ขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการของสำนักงานสำหรับ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ โดยมีการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อม เช่น กฎหมาย แผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาของเทคโนโลยี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนา

^{๑๘} สำนักงาน กสทช., เทคโนโลยี 5G ในเชิงการพาณิชย์.

^{๑๙} กรุงเทพฯธุรกิจ., บ้านฉาง 5G Smart City ต้นแบบชุมชนแห่งอนาคต.

^{๒๐} สำนักงาน กสทช., กสทช. สนองนโยบายรัฐบาล คืนความสุขให้แก่ผู้มีรายได้น้อย ๖ แสนกว่าครัวเรือน หรือ ๑.๘ ล้านคน ในพื้นที่ชายขอบ ๓,๘๒๐ หมู่บ้าน ใช้อินเทอร์เน็ตบ้านฟรี ๓ ปี หน่วยงานรัฐใช้อินเทอร์เน็ตงานฟรี ๕ ปี.

ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล การพัฒนาของเทคโนโลยีและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในแผน ยุทธศาสตร์ ฉบับที่ ๒ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ทั้งสิ้น ๔ ยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนางค์กรให้เป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล และสมรรถนะสูง อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทาง ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านดิจิทัลเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ยกระดับการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์

๓.๓ การปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของเลขาธิการ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ประกอบด้วย

- ๑) การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๒) การติดตามตรวจสอบ การใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคม
- ๓) การดำเนินงานตามมติ กสทช. ของสำนักงาน กสทช.
- ๔) การเงินและงบประมาณ
- ๕) การวิเคราะห์งบประมาณ
- ๖) การจัดซื้อจัดจ้าง
- ๗) การบริหารงานกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ

๓.๓.๑ การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำนักงาน กสทช. ได้มีการปฏิบัติงานตามทุกประเด็นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรร คลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไป

สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยกระบวนการที่ครบถ้วน ตามที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีการเผยแพร่รายงานและระยะเวลา ในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งการนำรายงานการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาประกอบการพิจารณา

อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมา เหตุผล ความจำเป็นและสรุปสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนประเด็นที่รับฟังความคิดเห็นของ สำนักงาน กสทช. พบว่า สำนักงาน กสทช. ควรเพิ่มเติมรายละเอียดในเรื่องข้อมูลก่อนการประชุมรับฟังความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้ร่วมรับฟังความคิดเห็นได้ร่วมแสดงความคิดเห็นบนฐานข้อมูลที่เพียงพอ และทัดเทียมกัน นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ต้องใช้ความระมัดระวัง และมุ่งเน้นระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นให้อยู่ในกรอบ ๓๐ วันในทุกกรณี

๒) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ

สำนักงาน กสทช. มีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดไว้ ตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การอิสระคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดว่า สำนักงาน กสทช. ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ให้กับประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ โดยในความหมายคือ เว็บไซต์ของสำนักงาน กสทช. (<http://www.nbtc.go.th>) โดยสามารถสรุปประเด็นที่สำนักงาน กสทช. มีประเด็นที่ต้องเปิดเผยต่อประชาชนดังต่อไปนี้

• การเปิดเผยข้อมูลใบอนุญาตประกอบกิจการ

สำนักงาน กสทช. มีการเปิดเผยข้อมูลใบอนุญาตประกอบกิจการของผู้ได้รับอนุญาตทุกราย ทั้งในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยสำนักงาน กสทช. ได้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับประชาชนรับทราบผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงาน กสทช. ซึ่งแสดงรายละเอียดของผู้ได้รับอนุญาต โดยครอบคลุมถึงเลขที่ใบอนุญาต รายชื่อผู้ขอใบอนุญาต ประเภทกิจการ ระยะเวลาของใบอนุญาตจนถึงเงื่อนไขใบอนุญาต

• การเปิดเผยข้อมูลในส่วนของการรายได้และรายจ่าย

สำนักงาน กสทช. มีการเปิดเผยข้อมูลในส่วนของการรายได้และรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. เพื่อแสดงความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ในส่วนของการเปิดเผยรายได้และรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงาน กสทช. นั้น มีการรายงานรายได้และรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ตามมาตรา ๖๕ เป็นรายเดือนโดยสรุป ตั้งแต่เดือนมกราคม - พฤศจิกายน ไม่มีการรายงานรายได้และรายจ่ายของ กสทช. ตามมาตรา ๖๕ เป็นรายเดือนโดยสรุปของเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ จากการตรวจสอบข้อมูลเปิดเผยผ่านเว็บไซต์ดังกล่าวข้างต้น

• การเปิดเผยอัตราค่าตอบแทนอนุกรรมการ

สำนักงาน กสทช. มีการเปิดเผยอัตราค่าตอบแทนอนุกรรมการ แต่ควรมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันมากขึ้นเนื่องจากความล่าช้าของสำนักงานทรัพยากรบุคคลในการนำมติ กสทช. เกี่ยวกับการแต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นทดแทนผู้ที่พ้นสภาพมาปรับปรุงข้อมูลที่ได้เปิดเผยอยู่บนเว็บไซต์ทำให้เกิดความไม่ครบถ้วนของการรายงานอัตราค่าตอบแทนของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ ทั้งนี้จนกว่าสำนักงานทรัพยากรบุคคลจะทำหนังสือขอปรับปรุงแก้ไขข้อมูลบนเว็บไซต์มายังสำนักงานสื่อสารองค์กรเพื่อดำเนินการต่อไป จึงแนะนำให้สำนักทรัพยากรบุคคล มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ

• การเปิดเผยผลการศึกษาวิจัยและผลงานอื่นๆ

สำนักงาน กสทช. มีการเปิดเผยผลการศึกษาวิจัยและผลงานอื่นๆ ที่ว่าจ้างให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการ โดยสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๗ เรื่อง^{๒๑} เป็นที่เรียบร้อย แต่อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า การเปิดเผยข้อมูลผลการศึกษาวิจัยและผลงานอื่นๆ บนเว็บไซต์มีจำนวนน้อยกว่าการเปิดเผยข้อมูลในร่างรายงานประจำปี ดังนั้นสำนักงาน กสทช. ควรดำเนินการปรับปรุงข้อมูลผลการศึกษาวิจัยและผลงานอื่นๆ บนเว็บไซต์ให้มีความเป็นปัจจุบันมากขึ้น

^{๒๑} สำนักงาน กสทช., ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงาน กสทช.

- **การเปิดเผยการรายงานเรื่องร้องเรียน ความคืบหน้า และผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค**

สำนักงาน กสทช. มีการเปิดเผยการรายงานเรื่องร้องเรียน ความคืบหน้า และผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค ซึ่งได้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักรับเรื่องร้องเรียนทั้งในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม โดยมีข้อสังเกตว่า สำนักงาน กสทช. ควรมีการเปิดเผยข้อมูลให้ละเอียดและเป็นปัจจุบันมากขึ้น เนื่องจากยังไม่มีเปิดเผยถึงสถิติข้อร้องเรียน การรายงานสถานะเรื่องร้องเรียนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และเพื่อเพิ่มความสอดคล้องของข้อมูลการรับเรื่องระหว่างร่างรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔ และเว็บไซต์ให้สมบูรณ์มากขึ้น

- **การเปิดเผยรายละเอียดมติที่ประชุม กสทช. ๒๕๖๔ และแผนแม่บท**

สำนักงาน กสทช. มีการเปิดเผยรายละเอียดมติที่ประชุม กสทช. ๒๕๖๔ และแผนแม่บท กสทช. โดยในปี ๒๕๖๔ กสทช. ได้มีมติที่ประชุม จำนวน ๓๐ ครั้ง^{๒๒} โดยสำนักงาน กสทช. ได้มีการจัดทำ การสรุปรายละเอียดมติ กสทช. และเปิดเผยรายงานการประชุมพร้อมทั้งผลการลงมติของที่ประชุม ทั้งรายบุคคล และทั้งคณะให้สาธารณชนรายงานผลการปฏิบัติตามมติที่ประชุมในเว็บไซต์ของสำนักงาน กสทช. ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นอกจากนี้สำนักงาน กสทช. ยังได้มีการเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดของแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) แผนแม่บทการประกอบกิจการ โทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) และแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) รวมถึงกระบวนการในการจัดทำแผนแม่บท

- **การเปิดเผยรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี รายงานติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี**

สำนักงาน กสทช. อยู่ในช่วงเวลาการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔ และรายงานติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี โดยพิจารณาได้จากการเปิดเผยรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีในปีก่อนหน้านี้ แต่เนื่องจากปัจจุบันสำนักงาน กสทช. อยู่ในช่วงเวลาการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔ และรายงานติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ สำนักงาน กสทช. จึงยังไม่สามารถเปิดเผยรายละเอียดต่อประชาชนได้

๓.๓.๒ การติดตามตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดว่า มาตรา ๘๒ เมื่อมีการแต่งตั้ง กสทช. แล้ว ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดที่ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่ หรือใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีหน้าที่แจ้งรายละเอียดการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ รวมทั้งเหตุแห่งความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ต่อ กสทช. ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่ กสทช. กำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญารวมถึงอายุสัญญาและค่าสัมปทานหรือค่าตอบแทน

^{๒๒} สำนักงาน กสทช., สรุปมติที่ประชุม กสทช. ๒๕๖๔.

ต่างๆ ตามการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาขึ้นต่อ กสทช. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสทช. กำหนดและให้ กสทช. ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญานั้น พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลและผลการตรวจสอบให้สาธารณชนทราบ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลและผลการตรวจสอบให้สาธารณชนทราบ ดังนี้

๑) การมีหน้าที่ต้องแจ้งรายละเอียดการใช้งานประโยชน์คลื่นความถี่

กสทช. ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยหลังจากการแต่งตั้ง ๓ ปี คือ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดที่ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม มีหน้าที่แจ้งรายละเอียดการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ รวมทั้งเหตุผลแห่งความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ต่อ กสทช. ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่ กสทช. กำหนด และให้ กสทช. ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญานั้น พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลและผลการตรวจสอบให้สาธารณชนทราบ

หากปฏิบัติตามข้อกำหนดข้างต้นแล้ว ถือว่าได้รับอนุญาตจาก กสทช. และให้ กสทช. กำกับดูแลให้ผู้ที่ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่นั้น ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และให้ กสทช. กำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวเพื่อนำไปจัดสรรใหม่หรือปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๔ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ และความจำเป็นของการประกอบกิจการและการใช้ความถี่ ทั้งนี้ให้นำเหตุแห่งความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่มาพิจารณาด้วย

ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารคลื่นความถี่และกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปราศจากการรบกวน ตลอดจนการตรวจสอบและติดตามการใช้คลื่นความถี่ โดยมีสำนักงาน กสทช. เป็นผู้ตรวจสอบและติดตามการใช้คลื่นความถี่ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยสำนักงาน กสทช. ส่วนกลาง และสำนักงาน กสทช. ส่วนภูมิภาค มีการตรวจสอบและติดตามการใช้คลื่นความถี่ที่ครอบคลุม ได้ติดตามตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมในประเด็นต่างๆ รายละเอียดดังนี้

• การตรวจสอบการครอบครองความถี่วิทยุ

สำนักงาน กสทช. มีการตรวจสอบการครอบครองความถี่วิทยุเพื่อควบคุมการใช้คลื่นวิทยุให้เป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สำนักงาน กสทช. อนุญาตและเพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลการครอบครองช่องความถี่วิทยุมาใช้ในการประกอบการพิจารณาการจัดสรรคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งกรณีการจัดสรรช่องความถี่ใหม่ การจัดสรรช่องความถี่ใช้ร่วม (Sharing Frequency) การเรียกคืนช่องความถี่ที่ไม่มีการใช้งานและเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตรวจสอบความถี่ที่ไม่ได้รับอนุญาต ภายใต้ข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 9001:2008 โดยปี ๒๕๖๔ สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการตรวจสอบการครอบครองคลื่นความถี่ประจำปี ดังนี้

- ๑) การตรวจสอบครอบครองการใช้ความถี่สำหรับกิจการวิทยุนำทางการบิน ตั้งแต่คลื่นความถี่ในช่วง 108 - 137 MHz โดยกำหนดให้ตรวจสอบ ๒๔ ชั่วโมงทุกวัน และเนื่องจากความถี่ที่ใช้ในการนำทางการบินเป็นความถี่ที่จำเป็นต่อการสื่อสารในกิจการการบิน

และจำเป็น เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของประชาชนส่วนใหญ่ จึงถือเป็นความถี่ ซึ่งต้องดำเนินการตรวจสอบเป็นประจำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการรบกวนวิทยุ นทางการบินได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรวดเร็ว แม่นยำและถูกต้อง

- ๒) การตรวจสอบความถี่วิทยุตามแผนโดยสำนักงาน กสทช. เขต ที่มีเครื่องมือตรวจสอบ การใช้คลื่นความถี่ทั้งแบบประจำที่และระบบควบคุมระยะไกลตั้งอยู่ ต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด
- ๓) การตรวจสอบการครอบครองความถี่ตามที่มีการร้องขอเป็นกรณี

• การตรวจสอบมาตรฐานการแพร่คลื่นวิทยุ

สำนักงาน กสทช. มีการตรวจสอบมาตรฐานการแพร่คลื่นวิทยุที่ได้มาตรฐานโดยทำการตรวจสอบ ภายใต้ข้อกำหนดตามมาตรฐาน ISO 9001:2008 และข้อเสนอแนะของ ITU ได้แก่ การวัดความถี่ Bandwidth Field Strength และการตรวจวัดการแพร่กระจายคลื่นที่ไม่ต้องการ (Spurious Emissions) โดยผลการตรวจสอบ ในปี ๒๕๖๔ พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้ตรวจสอบการแพร่คลื่นความถี่ของสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่ สถานีวิทยุคมนาคม สถานีกระจายเสียง สถานีวิทยุทดลองประกอบกิจการ และสถานีโทรทัศน์ ซึ่งมีสถานีที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน จำนวน ๓๑๐ สถานี หรือคิดเป็นร้อยละ ๕.๖ ของจำนวนสถานีทั้งหมด และสถานีที่ไม่สามารถตรวจสอบได้จำนวน ๓๐๐ สถานี ทั้งนี้สำนักงาน กสทช. ได้ให้ผู้ประกอบการดำเนินการแก้ไข และปรับปรุงเครื่องส่งให้เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กำหนด และกรณีสถานีที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ มีสาเหตุอื่นเนื่องมาจากสถานียังกล่าวได้ยุติการออกอากาศ ไปแล้ว หรือสถานียังกล่าวแจ้งพักที่จัดตั้งสถานีไม่ตรงตามใบอนุญาต โดยได้ดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผู้ร้อง เรียนที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว

• การตรวจสอบแก้ไขปัญหาการรบกวนการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุ

สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการแก้ไขและยุติปัญหาที่ก่อให้เกิดการรบกวนการใช้งาน คลื่นความถี่วิทยุอย่างมีประสิทธิภาพ จากการที่สำนักงานได้รับการแจ้งร้องเรียนการรบกวนการใช้งานความถี่วิทยุ จากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน และผู้ประกอบการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร จดหมาย และศูนย์ แก๊งคอลเซนเตอร์ 1200 จำนวนทั้งสิ้น ๑๖๑ ครั้ง โดยกิจการวิทยุการบิน มีจำนวนผู้ร้องเรียนสูงสุด จำนวน ๘๔ เรื่อง^{๒๓} รองลงมาคือ กิจการกระจายเสียง จำนวน ๓๗ เรื่อง กิจการวิทยุคมนาคม จำนวน ๑๕ เรื่อง อื่นๆ (อุปกรณ์ไฟฟ้า : Electronic Devices) จำนวน ๑๔ เรื่อง และกิจการโทรคมนาคม จำนวน ๑๑ เรื่อง ตามลำดับ

• การตรวจสอบความถี่ที่ไม่ได้รับอนุญาต

สำนักงาน กสทช. มีการตรวจสอบความถี่ที่ไม่ได้รับอนุญาต และสถานีวิทยุคมนาคมที่ตั้งขึ้น โดยมีได้รับอนุญาตตามบทบัญญัติของข้อบังคับวิทยุระหว่างประเทศ และพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อให้การใช้งานความถี่วิทยุเป็นไปอย่างถูกต้อง โดยในปี ๒๕๖๓ ได้ตรวจสอบเฝ้าระวังการใช้งานความถี่โดยสำนักงาน กสทช. ภาค สำนักงาน กสทช. เขต รวมทั้งกรณีที่ได้รับแจ้งจากประชาชน หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งสิ้น ๔๙ เรื่อง จากการตรวจสอบพบมีการใช้งานความถี่ที่ไม่ได้รับอนุญาต จำนวน ๓๘ เรื่อง แบ่งเป็นความถี่ ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ จำนวน ๑๓ เรื่อง และความถี่ในกิจการวิทยุคมนาคม จำนวน ๒๕ เรื่อง

^{๒๓} รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๓.

- **การตรวจค้นและจับกุมตามกฎหมาย**

สำนักงาน กสทช. มีการร่วมดำเนินงานตรวจค้นและจับกุมการใช้คลื่นความถี่ที่ไม่ได้รับอนุญาตอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องด้วยสำนักงาน กสทช. ส่วนกลาง สำนักงาน กสทช. ภาคและสำนักงาน กสทช. เขต รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารในการตรวจค้นจับกุมและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ที่มีการใช้ผิดตั้ง ค่า เครื่องวิทยุคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาตร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหารในการดำเนินการ โดยในปี ๒๕๖๓ พบผู้กระทำความผิด และได้ส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีจำนวนทั้งสิ้น ๕๙ คดี แบ่งเป็นกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ จำนวน ๘ คดี และกิจการวิทยุคมนาคม จำนวน ๕๑ คดี และพบจำนวนของกลางจำนวน ๙๗๖ รายการ

- **การกำกับดูแลความปลอดภัยต่อสุขภาพของมนุษย์จากการใช้เครื่องวิทยุคมนาคม และการตรวจระดับการแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าของสถานวิทยุคมนาคม (EMF)**

สำนักงาน กสทช. ได้มีการกำกับดูแลความปลอดภัยต่อสุขภาพของมนุษย์จากการใช้เครื่องวิทยุคมนาคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการตรวจระดับความแรงสนามไฟฟ้า (EMF) ของสถานีสถานของผู้ให้บริการโทรคมนาคมทั่วประเทศ เพื่อให้เป็นไปแนวทางในการกำกับดูแลความปลอดภัยต่อสุขภาพของมนุษย์ ที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานสากล และผลจากการตรวจวัดจะนำมาเปรียบเทียบกับระดับขีดจำกัดการได้รับคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากเครื่องวิทยุคมนาคมที่สามารถแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าอยู่ใกล้ชีวิตบริเวณเพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยทางด้านสุขภาพ โดยในปี ๒๕๖๔ ได้มีการตรวจวัดระดับการแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าตามแผนการดำเนินงานที่กำหนด พบว่าระดับการแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าของสถานวิทยุคมนาคม (EMF) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด อย่างไรก็ตาม การกำกับดูแลความปลอดภัยต่อสุขภาพของมนุษย์จากการใช้เครื่องวิทยุคมนาคมและการตรวจวัดระดับการแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าของสถานวิทยุคมนาคม (EMF) มีการใช้ภาษาที่เป็นคำศัพท์เทคนิค ศัพท์เฉพาะในทางวิชาการมากเกินไป ส่งผลให้ไม่สามารถสื่อสารให้แก่ประชาชนทั่วไปเข้าใจและเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น กสทช. ควรเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์ด้วยการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- **การตรวจสอบเนื้อหารายการโฆษณาที่ผิดกฎหมายอาหารและยาที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์**

สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงานโดยมีความร่วมมือภายในองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบการโฆษณาที่ผิดกฎหมายด้านอาหารและยา ตามบันทึกข้อตกลง (MOU) ในการกำกับดูแลการโฆษณา อาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมาย หรือการดำเนินการในลักษณะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นการปรับลดขั้นตอนการสื่อสารส่งต่อข้อมูลระหว่างกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบันได้ร่วมกันดำเนินการตรวจสอบเนื้อหาที่ผิดกฎหมายอาหารและยา ที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล โทรทัศน์ดาวเทียม เคเบิลทีวี และวิทยุ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสำนักงาน กสทช. และสำนักงาน กสทช. ภาค ๑ - ๔ ได้เฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบการออกอากาศรายการ หรือการโฆษณาของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งได้จัดทำระบบข้อมูลการกำกับดูแลและพัฒนาช่องทางการประสานงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อลดระยะเวลาการดำเนินการ โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับใบอนุญาตข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค ความคืบหน้าการดำเนินการ

ทางปกครองต่อผู้รับใบอนุญาต ที่ได้ดำเนินการกำกับดูแลตามแนวทางการกำกับดูแลการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยมีการประสานส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

- **การพัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสารกับสำนักงาน กสทช.**

สำนักงาน กสทช. ได้จัดให้มีการสร้าง LINE Official Account ของสำนักงาน กสทช. (@NBTC) นื่องสายลม ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการเพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างหน่วยงานรัฐกับประชาชน ให้มีความสะดวกมากขึ้น เป็นการปรับเปลี่ยนการสื่อสารให้เข้ากับยุคสมัยที่คนส่วนใหญ่ใช้สมาร์ทโฟนในชีวิตประจำวัน และมีการแบ่งปันข้อมูลผ่านโซเชียล ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จะมีการแบ่งปันอย่างรวดเร็ว แต่อาจขาดการตรวจสอบที่ถูกต้อง ดังนั้นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านไลน์ของหน่วยงานรัฐก็จะช่วยยืนยันความถูกต้องได้ในระดับหนึ่ง และยังเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ อีกด้วย

๓.๓.๓ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

กสทช. ได้มีส่วนสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลที่สำคัญและแผนระดับชาติ โดยได้มีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ. ๒๕๖๒ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) และในปี ๒๕๖๓ ได้มีการประกาศใช้แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) ซึ่งมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยถ่ายทอดลงสู่แผนยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เพื่อยกระดับการบริหารทรัพยากรบุคคลให้รองรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพสำนักงาน กสทช. อย่างยั่งยืน มุ่งหวังให้ระบบบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน กสทช. มีมาตรฐานสากล พัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีศักยภาพพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง สร้างองค์กรแห่งความสุข และส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้สอดคล้องกับกฎหมาย และสถานการณ์ปัจจุบัน กสทช. ได้ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการให้ป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล และสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพสำนักงาน กสทช. ไปสู่การเป็นสำนักงานดิจิทัล “NBTC Digitalization” และขับเคลื่อนเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย และประสิทธิภาพ มีการปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ รวดเร็ว สะดวก โปร่งใส รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตลอดจนการพัฒนาสำนักงาน กสทช. ไปสู่การเป็นสำนักงานดิจิทัล เพื่อรองรับนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ในการขับเคลื่อนประเทศโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

การแบ่งส่วนงานภายในสำนักงาน กสทช. ได้ออกระเบียบ กสทช. ว่าด้วยการแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน กสทช. พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยแบ่งส่วนงานภายในสำนักงาน กสทช. ออกเป็น ๕ สายงาน ได้แก่ สายงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สายงานยุทธศาสตร์และกิจการองค์กร สายงานบริหารองค์กร สายงานกิจการภูมิภาค และสายงานกิจการโทรคมนาคม ซึ่งแต่ละสายงานจะมีตำแหน่งรองเลขาธิการ จำนวน ๔ คน ตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการ จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย และภายในสายงานจะถูกแบ่งออกเป็น ๔๓ สำนัก ๔ สำนักงาน กสทช. และ ๑ สถาบัน มีอัตรากำลังทั้งสิ้น ๑,๘๓๘ คน ๒๔ ดังนี้

๒๔ กสทช., (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔.

รูปที่ ๓-๑: โครงสร้างสำนักงาน กสทช.๒๕

๓.๓.๔ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสทช.

อัตราเจ้าหน้าที่ในปี ๒๕๖๔ สำนักงาน กสทช. มีอัตรากำลังทั้งสิ้น ๑,๘๓๘ คน แบ่งออกเป็น ๔ ตำแหน่ง ได้แก่ ตำแหน่งผู้บริหาร ตำแหน่งวิชาการ ตำแหน่งปฏิบัติการ และผู้ปฏิบัติงานประจำ กสทช.

เมื่อวิเคราะห์สัดส่วนของจำนวนผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการต่อจำนวนบุคลากรทั้งหมดของแต่ละสายงานนั้น พบว่า จำนวนบุคลากรในสำนักงาน กสทช. มีสัดส่วนที่แตกต่างกันมาก ส่งผลให้สำนักงาน กสทช. เกิดการเสียสมดุลของสัดส่วนบุคลากรในองค์กร และอาจทำให้การดำเนินงานในโครงการต่างๆ ของ กสทช. เกิดความล่าช้า เนื่องจากจำนวนบุคลากรไม่เหมาะสมกับปริมาณงาน ดังนั้นสำนักงาน กสทช. จึงจำเป็นต้องดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินค่าของโครงการหรืองานต่างๆ ในองค์กร รวมทั้งวิเคราะห์อัตรากำลังโดยละเอียดตามหลัก การของการจัดโครงสร้างองค์กรและงาน เพื่อให้สามารถวางแผนบุคลากรและจัดโครงสร้างองค์กรได้อย่างเหมาะสม

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบจำนวนบุคลากรในปี ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา พบว่า จำนวนบุคลากรในปี ๒๕๖๔ มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากเดิมจำนวน ๑๑๙ คน หรือประมาณร้อยละ ๖.๔๗ ซึ่งรายจ่าย ต่อคนมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับบุคลากรที่เพิ่มขึ้น

 ตำแหน่งผู้บริหาร ๓๐๗ คน	ตำแหน่งผู้บริหาร	จำนวน
	รักษาการแทน เลขาธิการ กสทช. (ป๑)	๑ คน
	รองเลขาธิการ กสทช. (ป๑)	๓ คน
	ผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. (ป๒)	๔ คน
	ผู้อำนวยการสำนัก (ป๒)	๔๘ คน
 ตำแหน่งวิชาการ ๒๐ คน	ตำแหน่งวิชาการ	จำนวน
	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (ข๑)	๔ คน
	ผู้เชี่ยวชาญ (ข๒)	๖ คน
	ผู้ชำนาญการ (ข๓)	๑๐ คน
	ผู้อำนวยการสำนัก (ป๓)	๒๖๑ คน
 ตำแหน่งปฏิบัติการ ๑,๔๔๑ คน	ตำแหน่งปฏิบัติการ	จำนวน
	พนักงานปฏิบัติการระดับสูง (ก๑)	๔๔๗ คน
	พนักงานปฏิบัติการระดับกลาง (ก๒)	๔๑๖ คน
	พนักงานปฏิบัติการระดับต้น (ก๓)	๓๐๒ คน
	ลูกจ้าง	๒๓๖ คน
 ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานประจำ กสทช. ๖๐ คน	ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานประจำ กสทช.	จำนวน
	ที่ปรึกษา เลขานุการ ผู้ปฏิบัติงานฯ	๖๐ คน

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

ที่มา: สำนักทรัพยากรบุคคล สำนักงาน กสทช.

รูปที่ ๓-๒: อัตรากำลังคนของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔

๓.๓.๕ การวิเคราะห์งบการเงิน

จากรูปด้านล่าง แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนรายได้และค่าใช้จ่ายของสำนักงาน กสทช. ในช่วง ๕ ปี ย้อนหลัง ซึ่งรายได้ของสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ครอบคลุมรายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน ในขณะที่รายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนน้อยกว่ารายได้ของสำนักงาน กสทช. ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ในปี ๒๕๖๓ ทางสำนักงาน กสทช. มีรายได้ครอบคลุมรายจ่ายการดำเนินงาน อย่างไรก็ตามในปี ๒๕๖๔ มีรายได้รวมมากกว่ารายจ่าย ครอบคลุมค่าใช้จ่ายทั้งหมด

รายได้ของสำนักงาน กสทช. ตามมาตรา ๖๕		รายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน ของ กสทช. และสำนักงาน กสทช.	
๒๕๖๐	๔๖,๖๐๖,๙๒๖,๑๕๑.๕๗	๒๕๖๐	๓๖,๕๘๖,๔๖๒,๗๕๓.๕๒
๒๕๖๑	๕๕,๑๐๔,๘๒๖,๗๓๑.๘๒	๒๕๖๑	๓๗,๕๓๙,๑๓๔,๕๖๕.๒๓
๒๕๖๒	๑๙,๘๗๕,๘๐๙,๘๘๖.๐๙	๒๕๖๒	๔๕,๖๔๖,๒๙๐,๙๓๓.๓๑
๒๕๖๓	๖๒,๑๒๙,๘๐๘,๐๒๑.๒๑	๒๕๖๓	๕๗,๔๔๑,๔๕๐,๗๕๑.๗๒
๒๕๖๔	๔๔,๐๓๓,๙๑๐,๖๙๓.๘๑	๒๕๖๔	๕๔,๓๑๕,๗๐๙,๕๖๕.๓๐

รูปที่ ๓-๓: การเปรียบเทียบรายได้และรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ในช่วงปี ๒๕๖๐ ถึง ๒๕๖๔

รายได้และรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ยังคงมีความผันผวน

รายได้และรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ยังคงมีความผันผวน^{๒๗} สังเกตได้จาก รายได้ของปี ๒๕๖๓ ที่มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ ๒๑๓ และในปี ๒๕๖๔ ที่มีสัดส่วนที่ลดลงถึงร้อยละ ๔๑ ซึ่งการผันผวนของรายได้ของสำนักงาน กสทช. มาจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เนื่องจากรายได้หลักของสำนักงาน กสทช. ที่มีมูลค่าสัดส่วนต่อรายได้รวมมากกว่าร้อยละ ๗๐ ในตลอดระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา รายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ในช่วงปี ๒๕๖๐ ถึง ๒๕๖๓ มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยมีสัดส่วนสูงสุดถึงร้อยละ ๒๕.๘๔ แต่ในปี ๒๕๖๔ สัดส่วนของรายจ่ายลดลงร้อยละ ๕.๔๔ ซึ่งรายจ่ายหลักของสำนักงาน กสทช. คือ รายจ่ายส่งคืนรัฐค่าประมูลคลื่นความถี่ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ ๔๐ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในระยะเวลา ๕ ปี ที่ใช้ในการวิเคราะห์แหล่งที่มาของรายได้ในปี ๒๕๖๔

แหล่งที่มาของรายได้ในปี ๒๕๖๔

จากการคำนวณสัดส่วนรายได้ต่อรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ระหว่างปี ๒๕๖๐ ถึง ๒๕๖๔ พบว่า สัดส่วนรายได้ในปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๔๔,๐๓๓,๙๑๐,๖๙๓.๘๑ บาท หรือมีสัดส่วนที่ลดลงมาจากปีที่ผ่านมาประมาณร้อยละ ๓๘.๐๕ ซึ่งรายได้หลักของสำนักงาน กสทช. และ กสทช. มาจากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๔๒ วรรคสองและมาตรา ๔๕ วรรคสาม จำนวน ๔๐,๓๗๗,๓๒๐,๒๑๑.๘๒ บาท หรือร้อยละ ๙๑.๗๐ รองลงมาคือ รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. (มาตรา ๖๕(๒)) จำนวน ๓,๖๕๖,๕๙๐,๔๘๑.๙๙ บาท หรือร้อยละ ๘.๓๐

^{๒๗} รายได้และรายจ่ายปี ๒๕๖๔ คำนวณจากเดือนมกราคมถึงธันวาคม

 รายได้ของสำนักงาน กสทช. ตามมาตรา ๖๕	 ๒๕๖๓	สัดส่วน	 ๒๕๖๔	สัดส่วน
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง และมาตรา ๔๕ วรรคสาม	๕๗,๗๖๒,๘๓๓,๙๖๗.๘๓	ร้อยละ ๙๓	๔๐,๓๗๗,๓๒๐,๒๑๑.๘๒	ร้อยละ ๙๒
รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. มาตรา ๖๕ (๒)	๔,๓๖๖,๙๗๔,๐๕๓.๓๘	ร้อยละ ๗	๓,๖๕๖,๕๙๐,๔๘๑.๙๙	ร้อยละ ๘
รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. มาตรา ๖๕ (๒)	-	-	-	-
รายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน กสทช. มาตรา ๖๕ (๔)	-	-	-	-
เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สำนักงาน กสทช. มาตรา ๖๕ (๔)	-	-	-	-
เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ มาตรา ๖๕ (๕)	-	-	-	-

รูปที่ ๓-๔: รายละเอียดรายได้ของสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔

แหล่งที่มาของรายจ่ายในปี ๒๕๖๔

ในปี ๒๕๖๔ รายจ่ายของการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. และ กสทช. มีมูลค่า ๖๑,๙๖๑,๑๙๙,๑๙๙.๒๐ บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ ๒๘.๒๑ ซึ่งค่าใช้จ่ายหลักของสำนักงาน กสทช. และ กสทช. มาจากค่าส่งคืนรัฐ ค่าประมวลคลื่นความถี่ (๙๐๐, ๑๘๐๐, ทีวีดิจิทัล), เลขสวย, อื่นๆ จำนวน ๓๙,๓๘๓,๙๒๑,๙๐๒.๓๗ บาท หรือ ร้อยละ ๖๓.๕๖ จากสัดส่วนแหล่งที่มาของรายจ่ายในปี ๒๕๖๔ รองลงมา คือ เงินสมทบกองทุนพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน ๑๑,๔๕๐,๗๐๓,๓๑๘.๐๙ บาท หรือร้อยละ ๑๘.๔๘ จากสัดส่วนแหล่งที่มาของรายจ่าย ในปี ๒๕๖๔ ถัดมา คือ ค่าทดแทน ขดใช้ หรือค่าตอบแทนตามคำสั่งหัวหน้า คสช. จำนวน ๕,๘๘๕,๐๖๙,๔๖๖.๖๖ บาท หรือร้อยละ ๙.๕๐

 รายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช.	 ๒๕๖๓	สัดส่วน	 ๒๕๖๔	สัดส่วน
รายจ่ายบุคลากร	๑,๓๑๙,๗๕๕,๔๑๗.๐๙	ร้อยละ ๑.๕	๘๐๕,๗๗๗,๓๙๗.๗๔	ร้อยละ ๓
รายจ่ายจากการดำเนินงาน	๒,๑๐๓,๘๐๘,๒๒๖.๔๐	ร้อยละ ๒.๔	๖๙๘,๒๔๑,๘๗๓.๑๗	ร้อยละ ๒.๗
รายจ่ายสิ่งก่อสร้างและครุภัณฑ์	๗๔๑,๖๙๗,๕๔๗.๘๘	ร้อยละ ๐.๙	๗๒๒,๗๒๙,๑๒๖.๑๘	ร้อยละ ๑.๒
เงินสมทบกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการโทรคมนาคม	๑,๒๕๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๑.๕	๑๐๐,๘๕๒,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๑.๘
เงินสมทบกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา	๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๐.๒	๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๐.๐๒
เงินสมทบกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	๑,๗๐๑,๔๕๗,๓๔๐.๘๔	ร้อยละ ๒	๑๑,๔๕๐,๗๐๓,๓๑๘.๐๙	ร้อยละ ๑๘
ส่งคืนรัฐ ตามมาตรา ๖๕	๖,๘๔๓,๘๔๔,๗๘๘.๘๔	ร้อยละ ๘	๒,๓๖๒,๓๕๑,๑๕๒.๒๐	ร้อยละ ๔
ค่าทดแทน ขดใช้หรือค่าตอบแทนตามคำสั่งหัวหน้า คสช.	๒๙๓,๒๙๓,๖๑๘.๔๘	ร้อยละ ๐.๓	๕,๘๘๕,๐๖๙,๔๖๖.๖๖	ร้อยละ ๑๐
ส่งคืนรัฐ ค่าประมวลคลื่นความถี่ (๙๐๐, ๑๘๐๐, ทีวีดิจิทัล) เลขสวย และอื่นๆ	๗๑,๘๔๓,๙๐๖,๙๘๘.๘๒	ร้อยละ ๘๓	๓๙,๓๘๓,๙๒๑,๙๐๒.๓๗	ร้อยละ ๖๔

รูปที่ ๓-๕: รายละเอียดรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔

๓.๓.๖ การจัดซื้อจัดจ้าง

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าต่อภารกิจของรัฐและป้องกันปัญหาการทุจริต ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ และกฎกระทรวงระเบียบ และประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ และมีการกำหนดหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานของรัฐ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้เปิดเผยโดยเปิดเผย ณ สถานที่เปิดเผยของหน่วยงานของรัฐนั้น ดังนั้นสำนักงาน กสทช. ควรกำหนดหลักเกณฑ์ หรือวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมในการใช้ระเบียบ กสทช. ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้เป็นแนวทางแก่ผู้ปฏิบัติในการใช้ระเบียบใหม่นี้ตามเจตนารมณ์ของการออกระเบียบ รวมทั้งติดตามผลการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบใหม่นี้อย่างน้อยทุกไตรมาส

สัดส่วนของวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง

จากการสำรวจข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างโครงการของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ (ตั้งแต่ มกราคมถึงพฤศจิกายน) มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๗๕ โครงการ โดยแยกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ๓ วิธีดังต่อไปนี้

รูปที่ ๓-๖: สัดส่วนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔

- **วิธีเฉพาะเจาะจง** ได้แก่ การที่หน่วยงานภาครัฐเชิญชวนเฉพาะผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดรายใดรายหนึ่งให้เข้ายื่นข้อเสนอ หรือให้เข้ามาเจรจาต่อรองราคา รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับผู้ประกอบการโดยตรงในวงเงินเล็กน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๙๖ วรรคสอง มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๕๖ โครงการ
- **วิธีคัดเลือก** ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนเฉพาะผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๓ รายชื่อให้เข้ายื่นข้อเสนอ เว้นแต่ในงานนั้นมีผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดน้อยกว่า ๓ ราย มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๘ โครงการ

- **วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป** ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการทั่วไปที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดให้เข้ายื่นข้อมูล ให้ใช้กับงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๐ โครงการ

๓.๓.๗ การบริหารงานกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ (กองทุน กทปส.)

กทปส. ได้ดำเนินการมุ่งเน้นเป้าหมายเพื่อให้บริการของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และโทรคมนาคม เข้าถึงประชาชนได้ทุกภูมิภาค และสนับสนุนการค้นคว้าและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และโทรคมนาคม เพื่อพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนให้เท่าทันเทคโนโลยี โดยในปี ๒๕๖๔ ได้ให้ความเห็นชอบจัดสรรเงินกองทุนซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ตามคณะกรรมการบริหารกองทุนเสนอ^{๒๘} ได้แก่ ทุนประเภทที่ ๑ โครงการที่เกิดจากผู้มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนเงินจากกองทุนที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์กองทุนตามมาตรา ๕๒ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ จำนวน ๓๓ โครงการ จำนวน ๒๑๑.๔๘ ล้านบาท ทุนประเภทที่ ๒ โครงการที่มุ่งเน้นการบรรลุความสำเร็จตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยกำหนดเป็นขอบเขตงานโครงการ จำนวน ๒๕ โครงการ จำนวน ๔๖๖.๐๐ ล้านบาท รวมถึงสนับสนุนทุนกรณีทำความตกลงกับหน่วยงานของรัฐ จำนวน ๑๖๔.๐๓ ล้านบาท ทุนประเภทที่ ๓ โครงการหรือการดำเนินการที่ กสทช. ประกาศกำหนดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน ได้แก่ โครงการทดลองทดสอบ 5G และพัฒนารูปแบบการใช้งาน (Use Case) ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน ๑๕๐.๐๐ ล้านบาท และทุนประเภทที่ ๔ สนับสนุนกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท พร้อมทั้งได้ดำเนินการติดตามประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับทุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ในมิติต่างๆ ประกอบด้วย มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มิติด้านสังคม และมิติด้านความมั่นคงปลอดภัย แบ่งเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการวิจัยและพัฒนา (๒) ด้านเทคโนโลยีนวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวก (๓) ด้านการให้บริการ ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และ (๔) ด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะความรู้โดยผลจากการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลโครงการฯ

ประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนจัดสรรสำหรับทุนโครงการที่ ๑ และ ๒^{๒๙}

จำนวนโครงการของผู้ที่สมควรได้รับการสนับสนุนสำหรับทุนโครงการที่ ๑ จาก กทปส. มีทั้งหมด ๓๓ โครงการ มีวงเงินขอรับการจัดสรรรวม ๔๐๐ ล้านบาท ซึ่ง กทปส. ได้มีการเบิกงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับเนื้อหาางานที่มอบหมาย โดยที่วงเงินอนุมัติรวมเป็นจำนวน ๒๑๑.๔๘ ล้านบาท ซึ่งต่ำกว่าวงเงินขอรับจัดสรรถึง ๑๘๘.๕๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๓ ของวงเงิน

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าเนื้อหาหรือรายละเอียดของแต่ละโครงการจะแตกต่างกัน แต่ กทปส. สามารถจัดสรรวงเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการตรวจสอบอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อให้วงเงินที่จัดสรรให้แต่ละโครงการเป็นไปตามความเป็นจริงให้มากที่สุดซึ่งวัดได้จากค่าเฉลี่ยของสัดส่วนจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติจริงต่อวงเงินขอรับจัดสรรในแต่ละโครงการ ซึ่งในปี ๒๕๖๔ โครงการประเภทที่ ๒ มีวงเงินขอรับการจัดสรรรวม ๖๗๐.๐๐๐ ล้านบาท โดยโครงการที่ได้รับทุนสำหรับโครงการที่ ๒ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๕ โครงการ เป็นจำนวน

^{๒๘} กสทช., (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔.

^{๒๙} กสทช., (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔.

๔๖๖.๐๐ ล้านบาท สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเงินขอจัดสรรและจำนวนโครงการที่รออนุมัติในปี ๒๕๖๔ สำหรับโครงการที่ ๒ ได้มีการเปิดเผยในเว็บไซต์ของ กทปส. (<https://btfp.nbt.go.th>)

ประสิทธิภาพในการบริหารเงินสะสมกองทุน

ทางด้านการจัดสรรเงินสะสมของกองทุน กทปส. ได้นำเงินลงทุนที่เหลือจากภาระผูกพันที่จำเป็นต้องนำเข้าบัญชีออมทรัพย์ ไปลงทุนในสถาบันการเงินเฉพาะกิจในต่างประเทศ และเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ โดยใช้ผลประกอบการเพื่อประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องและหนี้สูญก่อนการเลือกสถาบันที่จะลงทุน กทปส. ได้รับอัตราการผลตอบแทนจากการบริหารเงินสะสมโดยเฉลี่ยเป็นจำนวนร้อยละ ๐.๘๐

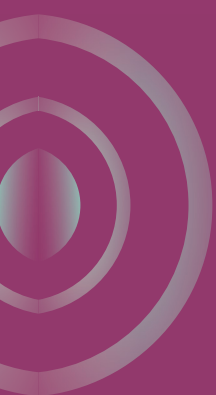
ประสิทธิผลของการบริหารเงินกองทุน

การบริหารรายได้ ค่าใช้จ่าย และกระแสเงินสด ในปี ๒๕๖๔ โดยกองทุนมีรายได้จำนวน ๘,๘๒๖.๒๖ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๓๒,๒๖๓.๓๓ ล้านบาท และมีค่าใช้จ่าย จำนวน ๒,๙๑๙.๔๒ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๕,๖๑๖.๔๕ ล้านบาท ถึงแม้ว่าในปี ๒๕๖๔ กองทุนจะมีสัดส่วนรายได้น้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของรายได้กับค่าใช้จ่าย ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า กทปส. มีการบริหารจัดการกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากสัดส่วนของรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

กองทุนมีการประมาณการกระแสเงินสดตามแผนการรับเงิน และแผนการใช้จ่ายของกองทุนที่มีภาระผูกพันไว้เท่าที่จำเป็นในบัญชีออมทรัพย์ ส่วนเงินที่เหลือนำไปลงทุนในเงินฝากประจำธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจในประเทศ ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาลงทุนที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ กำหนด ซึ่งจะพิจารณาความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ของแต่ละธนาคารและสถาบันการเงิน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ดีที่สุดและความเสี่ยงต่ำสุด โดยในปี ๒๕๖๔ กองทุนได้รับอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยร้อยละ ๐.๔๙ สูงกว่าอัตราเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ๕ แห่งที่มีอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยที่ร้อยละ ๐.๓๙ และการเบิกจ่ายในปี ๒๕๖๔ กองทุนมีแผนการเบิกจ่ายจำนวน ๑๔,๑๔๘.๐๖ ล้านบาท แต่สามารถเบิกจ่ายได้จำนวน ๔,๓๓๑.๖๗ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๒ ต่ำกว่าเป้าหมาย สาเหตุเกิดจากการดำเนินโครงการประเภทที่ ๓ (โครงการจัดให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่พื้นที่ชายขอบ (Zone C+) และโครงการจัดให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่พื้นที่ห่างไกล (Zone C) ซึ่งมีมูลค่าสูง ค่าสูงกว่าแผนที่กำหนด เนื่องจากปัญหาอุปสรรคในการเข้าพื้นที่เพื่อติดตั้งบริการในเขตป่าไม้หรือพื้นที่หวงห้าม ซึ่งจำเป็นต้องได้รับอนุมัติ/อนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ระเบียบและกฎหมายกำหนดก่อนดำเนินการ ประกอบกับปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งขณะนี้ อยู่ระหว่างสำนักงาน กสทช. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคู่สัญญา ประชุมหารือเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ฐานะการเงินของกองทุน ในปี ๒๕๖๔^{๓๐} กองทุนมีสินทรัพย์ จำนวน ๑๑๓,๙๙๐.๒๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๘,๕๙๓.๘๕ ล้านบาท หนี้สินรวม จำนวน ๖๙,๖๓๙.๐๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๒,๖๘๗.๐๑ ล้านบาท กองทุนมีเสถียรภาพ โดยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน คิดเป็น ๔.๘ เท่า ลดลงจากปีก่อน ๔.๗๕ เท่า และดีกว่าเกณฑ์มาตรฐานทางบัญชีที่ไม่ควรต่ำกว่า ๑.๕ เท่า และอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมคิดเป็น ๐.๖๑ เท่า ลดลงจากปีก่อน ๐.๐๓ เท่า ดีกว่าเกณฑ์มาตรฐานทางบัญชีที่ไม่ควรเกิน ๑.๕ เท่า

^{๓๐} กสทช., (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔.

..... บทที่ ๕

การประเมินผล
การปฏิบัติงานที่สำคัญ
ในปี ๒๕๖๔

การประเมินผลการปฏิบัติงานที่สำคัญในปี ๒๕๖๔

๔.๑ ด้านกิจการกระจายเสียง

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการกระจายเสียง และดำเนินการเก็บข้อมูลประชากรในกลุ่มนี้จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการกระจายเสียงกำหนดไว้ ๔ ประเด็นหลัก^{๓๑} ได้แก่

๑) การเปลี่ยนผ่านระบบการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียงไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่ และประกอบกิจการกระจายเสียง

๒) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศของอุตสาหกรรมสื่อต่อกิจการกระจายเสียง ซึ่งดำเนินการประเมินผลกระทบจากการให้บริการในการกำกับดูแล และการให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

๓) การดำเนินการของกองทุน กทปส. และมาตรการของสำนักงาน กสทช. ในการส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบวิชาชีพกิจการกระจายเสียง

๔) การติดตามประเด็นจากผลการศึกษาปี ๒๕๖๓ ที่ต้องการให้ กสทช. แก้ไขปัญหาต่างๆ

จากการศึกษาประเด็นความสำคัญด้านกิจการกระจายเสียง ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญสำหรับกิจการกระจายเสียง สืบเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทั้งจากการประกาศใช้แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) พัฒนาการของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ตอบสนองต่อพัฒนาการทางเทคโนโลยี ที่ปรึกษาจึงได้รวบรวมแนวคิดที่เหมาะสมสำหรับการประเมินการดำเนินงานที่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงนโยบาย โดยใช้รูปแบบการประเมินแนวทางตัวแบบมีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Model) มีหลักการสำคัญ คือ สนใจคนที่มีผลประโยชน์ และได้รับผลกระทบจากโครงการ

การเปลี่ยนผ่านระบบการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียง
ไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาต
ให้ใช้งานคลื่นความถี่ และประกอบกิจการกระจายเสียง

- หลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตการใช้คลื่นความถี่ โดยสำนักงาน กสทช.
- แผนความถี่วิทยุกระจายเสียงระบบ เอฟเอ็มกำลังส่งต่ำ
- ความคิดเห็นจากภาคผู้รับบริการต่อแนวทางในการเปลี่ยนผ่านระบบการอนุญาต

การดำเนินการของกองทุน กทปส.
และมาตรการของสำนักงาน กสทช.
ในการส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชน
และผู้ประกอบวิชาชีพกิจการกระจายเสียง

- การดำเนินการของกองทุน กทปส. ให้ประชาชนได้รับบริการด้านกิจการเสียง อย่างทั่วถึงตลอดจนส่งเสริมชุมชนและสนับสนุนผู้ประกอบการบริการชุมชนตามมาตรา ๕๒
- มาตรการในการส่งเสริมและช่วยเหลือจากสำนักงาน กสทช.

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศของ
อุตสาหกรรมสื่อต่อกิจการกระจายเสียง ซึ่งดำเนินการ
ประเมินผลกระทบจากการให้บริการในการกำกับดูแล และ
การให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

การติดตามประเด็นจากผลการศึกษาปี ๒๕๖๓ ที่ต้องการ
ให้ กสทช. แก้ไขปัญหาต่างๆ

- การต่อใบอนุญาตวิทยุกระจายเสียง
- การควบคุมการโฆษณาที่โฆษณาเกินจริงและชวนเชื่อ
- การดำเนินโครงการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัลด้านการทดลองออกอากาศในระดับภูมิภาค

รูปที่ ๔-๑: ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการกระจายเสียง

^{๓๑} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการกระจายเสียง ประจำปี ๒๕๖๔

๔.๑.๑ การเปลี่ยนผ่านระบบการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียงไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียง

จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะสามารถแยก ๓ มิติ ได้แก่ ๑) หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการใช้คลื่นความถี่โดยสำนักงาน กสทช. ๒) แผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็มกำลังส่งต่ำ และ ๓) ความคิดเห็นจากภาคผู้รับบริการต่อแนวทางในการเปลี่ยนผ่านระบบการอนุญาต รายละเอียดดังนี้

- ๑) ประเด็นด้านหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการใช้คลื่นความถี่ ทางผู้ประกอบการให้ความคิดเห็นว่า สำนักงาน กสทช. ยังคงขาดประสิทธิภาพในส่วนของการกำหนดมาตรการที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านหลักเกณฑ์ที่มุ่งกำหนดระยะเวลาการตรวจมาตรฐานการดำเนินงานของเครื่องนำส่งสัญญาณ และอัตราค่าธรรมเนียมการบริการที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้ประกอบการต้องชำระรวมไปถึงสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในระยะยาวของบริการวิทยุ และยังส่งผลกระทบเชิงลบโดยตรงต่อปัจจัยด้านภาระค่าใช้จ่ายของกลุ่มผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่อุตสาหกรรมวิทยุกำลังหดตัว รวมไปถึงจนถึงกระบวนการด้านการตรวจสอบหรือให้ความช่วยเหลือด้านมาตรฐานทางเทคนิคโดยผู้เชี่ยวชาญของสำนักงาน กสทช. ที่ยังคงมีความซับซ้อน ยุ่งยาก ไม่ว่าจะเป็นด้านการนำตัวเครื่อง หรืออุปกรณ์ เพื่อการนำส่งสัญญาณเคลื่อนย้ายไปยังสำนักงานส่วนกลาง เพื่อการตรวจสอบหรือซ่อมแซม ดังนั้นทางผู้ประกอบการจึงเสนอให้ทางสำนักงาน กสทช. เร่งกำหนดหลักเกณฑ์ในส่วนของการให้ความช่วยเหลือเยียวยากลุ่มผู้ประกอบการอย่างเร่งด่วนที่สุด และในส่วนหลักเกณฑ์การจัดประมูลคลื่นใหม่ ผู้ประกอบการมองว่าหลักเกณฑ์ที่ออกมา ยังไม่มีความสมเหตุสมผล เนื่องจากหลักเกณฑ์ที่ออกมานั้นถือเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มนายทุนเข้ามาร่วมการประมูลคลื่น และได้มีการให้ข้อเสนอแนะว่าควรนำจัดสรรคลื่นใหม่เพื่อโอกาสในการซื้อขายเวลาออกอากาศ และการนำเสนอโฆษณา ดังนั้น หากจำเป็นต้องมีการประมูล วิธีการ หลักเกณฑ์ จำเป็นต้องมีความยุติธรรมระหว่างกลุ่มนายทุนและกลุ่มผู้ประกอบการอิสระเพื่อคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมกับกลุ่มผู้ประกอบการในท้องถิ่น อีกทั้งควรมีการกำหนดเรทราคาการประมูลตั้งต้น โดยเฉพาะวิธีการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมวิทยุที่มุ่งไปสู่การจัดสรรคลื่นด้วยการประมูลแทนการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ

นอกจากนี้ ปัญหาด้านความไม่ชัดเจนด้านการปรับเปลี่ยนระบบ หรือเทคโนโลยีภายในเครื่องนำส่งสัญญาณ อัตราค่าธรรมเนียมประเภทต่างๆ หรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็มกำลังส่งต่ำ ที่ยังคงเป็นข้อมูลที่ไม่ได้รับการชี้แจงอย่างแพร่หลายภายในกลุ่มผู้ประกอบการ ด้วยเหตุนี้ สำนักงาน กสทช. ควรมอบความชัดเจนเกี่ยวกับประเด็นด้านการจัดสรรคลื่นใหม่อย่างเป็นธรรม และค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมต่างๆ แก่กลุ่มผู้ประกอบการอย่างครอบคลุมและเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติด้านผลกระทบด้านลบที่กลุ่มผู้ประกอบการรายเล็กต้องเผชิญ ซึ่งอาจส่งผลกระทบให้ต้องมีการยกเลิกการประกอบกิจการไปในท้ายที่สุด เนื่องจากการขาดศักยภาพในการอยู่รอดภายใต้สภาพแวดล้อมดังกล่าวไป

ข้างต้น ยิ่งไปกว่านั้น สำนักงาน กสทช. ควรชี้แจง หรือนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา การร้องเรียน หรือการรบกวนคลื่นที่เกิดขึ้นจริงแก่กลุ่มผู้ประกอบการ รวมไปถึง การทำงานในเชิงรุกมุ่งรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการอย่างกระตือรือร้น ก่อนการตัดสินใจปรับเปลี่ยน หรือสร้างความเปลี่ยนแปลงในลักษณะใดๆ เพื่อจุดประสงค์ ในการส่งมอบความชัดเจน และความโปร่งใสแก่กลุ่มผู้ประกอบการ

- ๒) แผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็มกำลังส่งต่ำ ทางผู้ประกอบการ ให้ความคิดเห็นว่า การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ในประเด็นนี้มีลักษณะ ที่ไม่สอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ปัจจุบันของอุตสาหกรรมวิทยุ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในมิติด้านการลดกำลังส่งให้เหลือเพียง 100 W (วัตต์) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ ระบบการคิดคำนวณอัตรากำลังส่งคลื่นความถี่ เสถียรภาพการให้บริการ ศักยภาพ ในการครอบคลุมขอบเขตการบริการ อัตราการแข่งขันในตลาด และภาระด้านต้นทุน การดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้น ที่เป็นการอ้างอิงจากแหล่งที่มาต่างประเทศ โดยไม่ได้พิจารณา ถึงบริบทพื้นฐานของประเทศ เช่น เขตพื้นที่ในภาคเหนือ ที่สภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูง หรือวิธีการดำเนินกิจการแบบดั้งเดิมของกลุ่มผู้ประกอบการท้องถิ่น มาพิจารณาพร้อมด้วย ส่งผลกระทบให้เกิดความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และกลุ่มผู้ประกอบการ ในหลากหลายมิติ ทั้งในเชิงกฎหมาย และการกีดกันการเข้าถึงการบริการของผู้บริโภค ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้บริโภคภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส หรือกลุ่มบุคคลที่ไม่มีศักยภาพเพียงพอในการเข้าถึงบริการ อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสำคัญ มากกว่าการมุ่งอ้างอิงข้อมูลที่มีการวิเคราะห์ รายละเอียดด้านต่างๆ ภายใต้บริบทที่แตกต่างกับบริบทพื้นฐานของสังคมไทย

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นด้านความไม่ชัดเจนด้านการลดกำลังส่งคลื่น ของสถานีวิทยุที่ผู้ประกอบการรายใหญ่ หรือสถานีขนาดใหญ่อาจไม่ต้องเผชิญ กับการเปลี่ยนแปลง หรือการประมูลเช่นเดียวกันกับกลุ่มผู้ประกอบการรายเล็กนั้น ก็เป็นอีกรายละเอียดสำคัญที่ท้ายที่สุด สำนักงาน กสทช. ควรมุ่งพิจารณา และให้ ความช่วยเหลืออุตสาหกรรมวิทยุเป็นสำคัญ มากกว่าการมุ่งตีกรอบ หรือสร้าง หลักเกณฑ์ที่มุ่งจำกัดการขยายตัวของบริการวิทยุ โดยเฉพาะด้านการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงของกลุ่มผู้ประกอบการที่น่าส่งข้อมูลไป พร้อมกันกับสร้างสรรคมาตรการ หรือกระบวนการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน และเปิดโอกาสให้กลุ่มผู้ประกอบการที่ น่าส่งข้อมูลไปสามารถตรวจสอบ ติดตาม และขอรับคำชี้แจง หรือการแจ้งเตือนเกี่ยวกับ ความเคลื่อนไหวใดๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกัน

- ๓) ความคิดเห็นจากภาคผู้รับบริการต่อแนวทางในการเปลี่ยนผ่านระบบการอนุญาต พบว่า ภาคประชาชนเองมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันกับกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ กล่าวคือ การจัดสรรคลื่นใหม่ด้วยการประมูลนั้น แม้ในมุมมองของผู้บริโภคเอง ยังประกอบ ไปด้วยความสนใจของสารที่สื่อถึงการลดจำนวนลงของสถานีวิทยุภายในชุมชน สาเหตุ เพราะกลุ่มผู้ประกอบการรายเก่าที่คุ้นเคยดีกับบริบทสังคม หรือวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมนั้น ไม่อาจมีศักยภาพเพียงพอในการเข้าร่วมการประมูล ในท้ายที่สุด บริการวิทยุชุมชน อาจต้องกลายเป็นหนึ่งในการบริการภายใต้สิทธิในการตัดสินใจของกลุ่มผู้ประกอบการ

รายใหม่ ที่ไม่มีความเข้าใจในความต้องการของผู้บริโภคในเขตพื้นที่ได้อย่างถ่องแท้ อีกนัยหนึ่ง รูปแบบการบริการที่เปลี่ยนแปลงไปจนส่งผลกระทบต่อวิถีการใช้ชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เช่น รูปแบบการให้ความช่วยเหลือ การแจ้งข้อมูลข่าวสาร หรือ การประชาสัมพันธ์ข้อมูล ที่กลุ่มผู้ประกอบการเดิมจะมีความเข้าใจในตัวประชาชนในเขตพื้นที่มากกว่า อีกทั้งยังสามารถนำเสนอข่าวสารในรูปแบบที่ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่ายกว่า เป็นต้น รวมถึงประชาชนยังมีความกังวลใจในแนวทางการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มผู้บริโภคที่มีความพิการทางสายตาที่มีความคิดเห็นว่า บริการวิทยุชุมชนนั้นยังคงไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ผู้บริโภคมักต้องพบกับปัญหาด้านคลื่นแทรก และจำนวนการโฆษณาเกินจริงจากผลิตภัณฑ์ประเภทยา และผลิตภัณฑ์อาหารเสริม ที่ส่งผลกระทบต่อประสบการณ์การรับบริการยิ่งไปกว่านั้น แม้ในภาพรวม สถานีวิทยุแห่งประเทศไทยจะมีมาตรฐานการบริการที่ดีแต่อย่างไรก็ตาม การบริการจากกลุ่มผู้ประกอบการรายอื่นๆ ยังคงไม่มีเสถียรภาพที่มั่นคงเพียงพอสำหรับผู้บริโภคในกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ นอกจากนี้ การมีอยู่ของบริการวิทยุชุมชนคือสิ่งสำคัญที่ยังคอยกระตุ้นและส่งเสริมคุณภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาและเร่งดำเนินการให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบการอย่างเต็มความสามารถ ให้กลุ่มผู้ประกอบการยังคงมีรายได้ และสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ในระยะยาว

๔.๑.๒ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศของอุตสาหกรรมสื่อต่อการกระจายเสียงซึ่งดำเนินการประเมินผลกระทบจากการให้บริการในการกำกับดูแล และการให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะสามารถพิจารณาจากมิติที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านความเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงถึงศักยภาพการให้บริการสื่อวิทยุ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ประกอบการวิชาชีพให้ความเห็นว่า ประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงถึงศักยภาพการให้บริการสื่อวิทยุ เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดจากทั้ง ๔ ประเด็นหลัก เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้รูปแบบหรือวิธีการบริโภคของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน ซึ่งจากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพมองว่า ณ ปัจจุบัน การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ยังขาดประสิทธิภาพในด้านการกระตุ้น หรือส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันอย่างเท่าเทียม และเป็นธรรมชาติต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีตลอดเวลา ทั้งในการบริการวิทยุแบบดั้งเดิม และวิทยุแบบออนไลน์ รวมไปถึงการคาดการณ์หรือประเมินสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมที่ส่งผลต่อ การออกนโยบายหรือข้อบังคับใช้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในสังคมที่เข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพมีศักยภาพในการแข่งขัน และอยู่รอดในอุตสาหกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีตลอดเวลา ดังนั้นสำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาด้านของการพัฒนาโครงสร้าง และระบบการดำเนินงานขององค์กรให้มีความเท่าทันเทคโนโลยีและเทรนด์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ส่งเสริมศักยภาพการให้บริการวิทยุแบบเดิม และบริการวิทยุแบบออนไลน์ รวมถึงส่งต่อองค์ความรู้ต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการวิชาชีพผ่านการจัดฝึกอบรมด้านการทำสื่อโฆษณาผ่านระบบออนไลน์ หรือหัวข้อในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการผ่านระบบออนไลน์ เพื่อการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันที่ผู้ประกอบการทุกกลุ่มสามารถแข่งขันกันได้อย่างเสรีและเป็นธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นด้านต้นทุนการดำเนินงาน ที่ผู้ประกอบการกิจการผ่านระบบออนไลน์นั้น ไม่ต้องมีการดำเนินการใดๆ เพื่อชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต การประกอบกิจการอย่างถูกต้องตามหลักเช่นเดียวกันกับกลุ่มผู้ประกอบการออฟไลน์ รวมถึง

การทดสอบวัดระดับที่มีทั้งประสิทธิภาพและมาตรฐานเดียวกัน เช่นเดียวกันกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มผู้บริโภคได้ตระหนัก รับรู้ และรับบริการสื่อจากบริการวิทยุในหลากหลายรูปแบบมากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพศึกษภาพในการแข่งขัน และอยู่รอดในอุตสาหกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

นอกจากนี้ จากเทคโนโลยี และเทรนด์ใหม่ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ก็ยังส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพที่จำเป็นต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ เช่น ค่าธรรมเนียมด้านอุปกรณ์ ซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ ค่าบริการอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงการประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อจุดประสงค์ในการสร้างสรรค์กระบวนการพัฒนาทั้งศักยภาพ ทักษะความสามารถ และจรรยาบรรณสื่อที่เท่าเทียม และสอดคล้องกันกับองค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักสากล อาทิ มาตรฐานการดำเนินงาน กระบวนการสื่อสาร การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงด้านอื่นๆ ได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบระเบียบ ดังนั้นสำนักงาน กสทช. ควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาส่งเสริม หรือกระตุ้นการเข้าถึงบริการวิทยุในกลุ่มผู้บริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดหาและจัดสรรอุปกรณ์นำส่งสัญญาณ การช่วยเหลือด้านค่าธรรมเนียม ภาษี ค่าใช้จ่ายในการจัดจ้างผู้ดำเนินรายการ ตลอดจนเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลใหม่ๆ ที่ช่วยให้กลุ่มผู้ประกอบการดั้งเดิมสามารถแข่งขันกับกลุ่มผู้ประกอบการออนไลน์ได้อย่างทัดเทียมกันมากขึ้น เพื่อผลักดันและเพิ่มศักยภาพการดำเนินการของธุรกิจวิทยุแบบออฟไลน์ให้เกิดความแพร่หลาย และกลายเป็นความเคยชินของกลุ่มผู้บริโภค ร่วมกันกับการพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านทรัพยากรอินเทอร์เน็ต อาทิ ระบบการร้องเรียน การละเมิดค่าธรรมเนียม การให้ความช่วยเหลือด้านค่าบริการที่เกี่ยวข้อง เพื่อการยกระดับการดำเนินงาน หรือการปรับตัวให้กับกลุ่มผู้ประกอบการวิทยุ ร่วมกันกับการพิจารณาดำเนินการแก้ไข หรือช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการอย่างเร่งด่วนในการจัดการปัญหาด้านลิขสิทธิ์ และปัญหาอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกันกับกระบวนการดำเนินงานด้านการให้บริการผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ รวมถึงพิจารณาสถานะทางระบบเศรษฐกิจของผู้บริโภคที่ส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่างกลุ่มผู้รับบริการวิทยุแบบออฟไลน์และวิทยุแบบออนไลน์ กล่าวคือ สำนักงาน กสทช. ควรมุ่งสนับสนุนบริการอินเทอร์เน็ตฟรี และ/หรือให้การสนับสนุนในการจัดหาและจัดสรรต้นทุนด้านทรัพยากร อาทิ โทรศัพท์มือถือ เพื่อจุดประสงค์ในการลดช่องว่าง หรือช่วยให้ผู้บริโภคในกลุ่มด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้อย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ในส่วนของความคิดเห็นจากภาคประชาชน พบว่า โดยภาพรวม การรับบริการสื่อวิทยุถือเป็นสิ่งสำคัญในวิถีการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค ที่อาจเป็นหนึ่งในช่องทางการเข้าถึงสื่อที่ง่ายที่สุดในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิงต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามผู้บริโภคกลับต้องเผชิญกับประเด็นปัญหาด้านการนำเสนอโฆษณาในลักษณะที่เกินจริง และไม่เหมาะสมในปริมาณที่มากเกินไป ยิ่งไปกว่านั้น เนื่องจากอัตราค่าลิขสิทธิ์ความถี่วิทยุของประเทศเพื่อนบ้านในละแวกใกล้เคียงที่มีอัตราค่าลิขสิทธิ์สูงมาก ส่งผลกระทบ และสร้างความรบกวนต่อการรับบริการจากสื่อวิทยุของกลุ่มผู้บริโภคในท้องถิ่นของประเทศไทย อาจส่งผลให้ผู้บริโภคในท้องถิ่นอาจต้องการยกเลิกการรับบริการจากผู้ประกอบการท้องถิ่นในประเทศไทย เพื่อไปรับบริการจากชายแดนอื่นแทน ดังนั้นสำนักงาน กสทช. จึงควรพิจารณาขอความช่วยเหลือในหลากหลายด้านแก่ผู้บริโภค อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพด้านเสถียรภาพการบริการ หรือเพิ่มกำลังส่งคลื่นสัญญาณเพื่อความคมชัด ความช่วยเหลือด้านการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตทั้งด้านค่าธรรมเนียมการบริการ และอุปกรณ์ดิจิทัลเพื่อการเชื่อมต่อ การรวบรวมกลุ่มผู้บริโภคที่มีความหลากหลายให้มีทักษะ ความสามารถ และศักยภาพทัดเทียมกันกับผู้บริโภคกลุ่มอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงผู้บริโภคสามารถเข้าถึงบริการวิทยุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ หรือการให้บริการอินเทอร์เน็ตฟรีแก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือด้อยโอกาส และกลุ่มผู้สูงอายุ ที่มีความต้องการด้านสนทนา และการสื่อสารโต้ตอบในเบื้องต้น รวมไปถึงการพิจารณาให้การสนับสนุนด้านพัฒนาศักยภาพ และองค์ความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันแก่ประชาชน และผู้ประกอบการ ท้องถิ่นอย่างสอดคล้องกัน ท้ายที่สุดสำนักงาน กสทช. ควรพิจารณากระตุ้น และผลักดันประเด็นด้านการมอบบริการอย่างมีจรรยาบรรณภายในกลุ่มผู้ประกอบการ หรือบุคลากรด้านสื่อ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งสิ่งสำคัญที่สำนักงาน กสทช. ควรให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วน

๔.๑.๓ การดำเนินการของกองทุน กทปส. และมาตรการของสำนักงาน กสทช. ในการส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบวิชาชีพกิจการกระจายเสียง

จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะสามารถแยก ๒ มิติ ได้แก่ ๑) การดำเนินการของกองทุน กทปส. ให้ประชาชนได้รับบริการด้านกิจการกระจายเสียงอย่างทั่วถึง ตลอดจนส่งเสริมชุมชนและสนับสนุนผู้ประกอบการกิจการบริการชุมชนตามมาตรา ๕๒ และ ๒) มาตรการในการส่งเสริมและช่วยเหลือจากสำนักงาน กสทช. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การดำเนินการของกองทุน กทปส. ให้ประชาชนได้รับบริการด้านกิจการกระจายเสียงอย่างทั่วถึง ตลอดจนส่งเสริมชุมชนและสนับสนุนผู้ประกอบการกิจการบริการชุมชนตามมาตรา ๕๒ ผู้ประกอบการวิชาชีพให้ความเห็นว่า การชี้แจงรายละเอียดข้อมูลในการขอรับเงินทุนภายใต้โครงการต่างๆ ค่อนข้างเข้าถึงยาก และไม่มีความสะดวก มีลักษณะที่ละเอียด หรือมองข้ามความจำเป็น หรือรูปแบบของพัฒนาการในลักษณะต่างๆ ของการบริการโดยเฉพาะเกณฑ์การอนุมัติการสนับสนุนของกองทุน กทปส. ที่มีข้อจำกัดในหลายด้าน เช่น การเกิดขึ้นของข้อพิพาท หรือข้อขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการวิทยุที่มีใบอนุญาตประเภทชุมชน และประเภทธุรกิจ ที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจออกอากาศ และไม่มุ่งมั่นที่จะสนับสนุน หรือผลักดันศักยภาพในการดำเนินงานของกลุ่มผู้ประกอบการวิทยุอย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น การขอรับทุนสนับสนุนภายใต้โครงการที่เกี่ยวข้องกันกับความมั่นคงของสถานีวิทยุ หรือด้านเทคนิค และเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินงาน เป็นต้น ซึ่งประเด็นดังกล่าวล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบและมีความสำคัญต่อกระบวนการดำเนินงานเพื่อสร้างสรรค์การบริการเพื่อประโยชน์สาธารณะของกลุ่มผู้ประกอบการวิทยุอย่างแท้จริง ยิ่งไปกว่านั้น กลุ่มผู้ประกอบการวิทยุยังมองว่าการประชาสัมพันธ์ข้อมูลอย่างทั่วถึงโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกองทุน กทปส. นั้นยังคงขาดประสิทธิภาพ อีกทั้งขอเสนอให้ การสนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบการประเภทใบอนุญาตอื่นๆ นั้น ยังเป็นไปในลักษณะที่ไม่เท่าเทียมกันอีกด้วย ดังนั้น กองทุน กทปส. ควรพิจารณายึดหยุ่นในรายละเอียดด้านหลักเกณฑ์หรือการกำหนดจุดประสงค์ด้านอื่นๆ เพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอนุมัติเงินทุนช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการวิทยุชุมชนโดยกลุ่มผู้ประกอบการ เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านค่าไฟหรือค่าอุปกรณ์ เป็นต้น รวมไปถึงการพิจารณาจัดสรรช่างเทคนิคที่สามารถให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มผู้ประกอบการภายในเขตพื้นที่ต่างๆ ได้อย่างครอบคลุม และพิจารณาจัดสรรงบกลางในลักษณะที่กระจายความช่วยเหลือไปยังสมาคมท้องถิ่นต่างๆ โดยเฉพาะเพื่อจุดประสงค์ด้านการรวมตัวกันเพื่อการพูดคุยหารือ หรือสร้าง

ความร่วมมือร่วมกัน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการให้บริการวิทยุแก่ชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น ในทิศทางเดียวกันสำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาแบ่งแยกลักษณะการบริการประเภทชุมชน สาธารณะ หรือธุรกิจ ให้ชัดเจนอย่างตัดขาดออกจากกัน โดยสิ้นเชิงเพื่อการส่งมอบการบริการที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพเพียงพอของผู้ประกอบการแก่ผู้บริโภค

- ๒) **มาตรการในการส่งเสริมและช่วยเหลือจากสำนักงาน กสทช. ผู้ประกอบการวิชาชีพ** ให้ความเห็นว่า การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ยังคงขาดประสิทธิภาพ และเสถียรภาพในหลากหลายด้าน อาทิ การกระจายอำนาจจากส่วนกลาง การประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เป็นไปอย่างล่าช้า และปิดกั้นโอกาสในการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ รวมไปถึงการให้บริการผ่านระบบ e-Service ที่ยังคงมีข้อจำกัดที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินงานโดยตรง เช่น ระบบการบริการตามลำดับคิวเท่านั้นของบริการ e-Service รวมถึงการที่ไม่สามารถกำหนดระยะเวลาการดำเนินการที่แน่นอนได้ และการประชาสัมพันธ์รายละเอียดเกี่ยวกับบริการอื่นๆ ที่สามารถดำเนินการผ่านบริการ e-Service ได้ ซึ่งไม่มีการชี้แจงอย่างชัดเจนว่ามีบริการอะไรบ้าง เป็นต้น ดังนั้น กสทช. ควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านภาระค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกันกับการจัดสรร จัดหา หรือจัดจ้างทรัพยากรบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคนิค รวมไปถึงด้านภาระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบคลื่นความถี่ที่เชื่อมโยงถึงปัญหาด้านการรบกวน และคลื่นแทรกต่างๆ อย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่ต่างจังหวัด ตลอดจนปัญหาด้านระเบียบการ และด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ ซึ่งควรครอบคลุมถึงความช่วยเหลือหรือการเยียวยากลุ่มผู้ประกอบการประเภทใบอนุญาตทดลองประกอบกิจการ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการดำเนินงานด้วยเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ จำนวนผู้บริโภคที่รับบริการจากสื่อวิทยุเริ่มลดลง เนื่องจากรูปแบบการบริการที่ไม่ตอบโจทย์ความต้องการ สาเหตุเพราะกิจการวิทยุถูกจำกัด และควบคุมกระบวนการดำเนินงานมากกว่ากิจการโทรทัศน์ดาวเทียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโฆษณา และวิธีการสื่อสารข้อมูลด้วยคำพูด ที่อาจเป็นไปได้ในลักษณะของการเน้นย้ำ หรือสร้างความเฉพาะเจาะจงมากเกินไป รวมถึงประเด็นด้านความไม่เป็นธรรมระหว่างการดำเนินกิจการ หรือการหารายได้ของธุรกิจวิทยุ ดังนั้นสำนักงาน กสทช. ควรเร่งพิจารณาการส่งเสริมให้กลุ่มผู้บริโภคเข้าถึงสื่อวิทยุได้อย่างแพร่หลาย

ในความคิดเห็นจากภาคประชาชน เสนอให้สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณา มาตรการในการส่งเสริมและช่วยเหลือ ได้แก่ (๑) สนับสนุนด้านการประเมิน และมอบรางวัล หรือเกียรติบัตรสำหรับผู้ประกอบการที่มีการดำเนินงานดีเด่น (๒) ลดอัตราค่าธรรมเนียมการบริการด้านอินเทอร์เน็ต หรือกำหนดเรทราคากลางที่สมเหตุสมผล (๓) ส่งเสริมกิจการวิทยุอย่างจริงจังเพื่อให้ผู้บริโภคหันมาสนใจรับบริการจากบริการวิทยุมากขึ้น (๔) จัดทำแผนงาน แผนกลยุทธ์ หรือโครงการด้านการส่งเสริมทักษะ ความรู้ ความสามารถในการนำเสนอเนื้อหารายการ ความสามารถด้านเทคนิค (๕) จัดทำแผนส่งเสริม มาตรการเชิงรุก และกระบวนการสนับสนุนโครงสร้างการดำเนินงาน

ของบริการวิทยุ และ (๖) ส่งเสริม หรือจัดฝึกอบรม การนำเสนอการเรียนรู้ หรือ การทดลองปรับใช้องค์ความรู้ในเชิงปฏิบัติจริง

๔.๑.๔ การติดตามประเด็นจากผลการศึกษาปี ๒๕๖๓ ที่ต้องการให้ กสทช. แก้ไขปัญหาต่างๆ

จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะสามารถแยก ๓ มิติ ได้แก่ ๑) การต่อใบอนุญาตวิทยุกระจายเสียง ๒) การควบคุมการโฆษณาที่โฆษณาเกินจริงและชวนเชื่อ ๓) การดำเนินโครงการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล ด้านการทดลองออกอากาศในระดับภูมิภาค ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การต่อใบอนุญาตวิทยุกระจายเสียง ผู้ประกอบวิชาชีพมองว่า กระบวนการดำเนินงานต่อใบอนุญาตวิทยุกระจายเสียงของสำนักงาน กสทช. ยังคงมีแง่มุมที่สามารถปรับปรุงให้สมบูรณ์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติของการมีช่องทางหรือแพลตฟอร์มในการให้ข้อมูล หรือความช่วยเหลือแก่กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพที่อาจต้องการรับทราบรายละเอียดหรือคำชี้แจงเกี่ยวกับระบบการบริการ เพื่อประสิทธิภาพการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และเท่าทันกัน ถึงแม้จะมีการพัฒนาบริการ e-Service ขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดสำคัญของบริการ e-Service คือ ระยะเวลาการได้รับใบเสร็จภายหลังการดำเนินการที่ไม่สามารถรับได้ทันที และระยะเวลาการตอบกลับ การชี้แจง การอนุมัติ หรือการตรวจสอบเอกสารของสำนักงาน กสทช. ว่า ครบถ้วนหรือไม่ครบถ้วนอย่างไร ซึ่ง ณ ปัจจุบันมีการใช้ระยะเวลาที่นานเกินไป และไม่มีมาตรฐานที่ชัดเจน ดังนั้นสำนักงาน กสทช. อาจพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การต่ออายุใบอนุญาตที่มีความสะดวกและรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านการนำส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสิทธิภาพการบริการที่ดีมากยิ่งขึ้นในทางเดียวกัน ประเด็นด้านการควบคุมการโฆษณาที่เกินจริงและชวนเชื่อ

นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ยังควรเร่งพิจารณา จัดการแก้ไขปัญหา ด้านการนำเสนอข้อมูลผ่านวิทยุออนไลน์ด้วยการไลฟ์สดผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก แอปพลิเคชัน เป็นต้น ที่นักจัดรายการมักต้องพบกับปัญหาด้านลิขสิทธิ์ การตัดเสียง การบล็อกภาพการออกอากาศ หรือการระงับบัญชีผู้ใช้งาน ซึ่งกระทบต่อความต่อเนื่องของการให้บริการ ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรเข้ามามีบทบาทและให้ความช่วยเหลืออย่างสอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นด้านสปอนเซอร์ ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อรายได้ของนักจัดรายการด้วยเช่นเดียวกัน

- ๒) การควบคุมการโฆษณาที่เกินจริงและชวนเชื่อ มุมมองของผู้ประกอบวิชาชีพได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาที่เกินจริงและชวนเชื่อของสำนักงาน กสทช. ยังคงขาดประสิทธิภาพ สังเกตได้จากเนื้อหาของโฆษณาในปัจจุบันที่ยังมีการใช้คำพูดที่เกินความเป็นจริง ต้องการให้ผู้บริโภคหลงเชื่อ และถูกหลอกลวงในลำดับถัดมา รวมถึงการควบคุมวิธีการใช้คำพูด หรือข้อกำหนดที่ห้ามไม่ให้มีการกล่าวถึงสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ หรือการนำข้อมูลที่อ้างว่าเป็นประสบการณ์จริงจากบุคคลที่ซื้อสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ไปทดลองใช้ และนำมาบรรยายในสรรพคุณ เป็นต้น ดังนั้นสำนักงาน กสทช. ควรมีการประสานงานร่วมกันกับหน่วยงาน หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในการสร้างกฎเกณฑ์ที่สามารถตรวจสอบ ประเมิน หรือคัดกรองบริษัทสปอนเซอร์ได้ว่า มีการประกอบธุรกิจที่ถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่

รวมถึงสามารถดำเนินการตรวจสอบกระบวนการอนุมัติเลข อย. ได้อย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพให้ปลอดภัยจากการถูกแอบอ้าง หรือหลอกลวง เพื่อการโฆษณาสินค้าและผลิตภัณฑ์ ในท้ายที่สุด การกำหนดหลักเกณฑ์ หรือการสร้าง ความเข้าใจร่วมกันระหว่างทั้งสำนักงาน กสทช. สถานีวิทยุ บริษัทสπονเซอร์ และ/ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่าง อย. ในประเด็นด้านการร่วมกันสร้างสรรค์แนวทางการดำเนินงานที่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นประโยชน์กับทุกฝ่าย อาทิ สคริปต์รายการ รูปแบบการนำเสนอ การสื่อสารสรรพคุณที่แท้จริงของสินค้า หรือลักษณะการดำเนินการ ในมิติด้านธุรกิจ เป็นต้น นั่นคือกระบวนการดำเนินงานหลักที่ทางสำนักงาน กสทช. ควรให้ความสำคัญมากที่สุดเป็นลำดับแรก เช่น กำหนดบทลงโทษ หรือการบังคับใช้ ข้อปฏิบัติ ที่มุ่งเน้นไปที่ผู้ผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์โดยตรง มากกว่าการเลือกลงโทษ หรือสั่งปรับผู้ประกอบการสื่อวิทยุอย่างไม่เป็นธรรม หรือไม่อ้างอิงตามหลักการที่ได้ชี้แจง อย่างชัดเจน ถูกต้อง และครบถ้วนต่อกลุ่มผู้ประกอบการล่วงหน้า เหตุเพราะ ในฐานะ สื่อกลาง ผู้ประกอบการสื่อวิทยุอยู่ในสถานะของผู้ส่งสารเท่านั้น ทั้งนี้ หากมีความจำเป็น มาตรฐาน หรือวิธีการลงโทษ หรือเรทการสั่งปรับกลุ่มผู้ประกอบการสื่ออื่น ควรได้รับการพิจารณา ชี้แจง และประกาศบังคับใช้อย่างถูกต้อง เป็นระบบ และต่อเนื่องเป็น อันดับแรก เพื่อป้องกันไม่เกิดเหตุการณ์การถูกพิจารณาโทษเป็นรายกรณี ภายใต้ รูปแบบการนำเสนอ และกรอบระยะเวลาที่เป็นไปตามข้อกำหนดที่ชัดเจน เพื่อป้องกันการ ถูกหลอกลวงของกลุ่มผู้บริโภค

ในส่วนความคิดเห็นจากภาคประชาชนที่มีต่อประเด็นด้านการควบคุมการ โฆษณาที่เกินจริงและชวนเชื่อนั้น เป็นไปในลักษณะที่สนับสนุนความคิดเห็นของ กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ คือ ยังคงพบเห็นโฆษณาเกินจริงได้ทั่วไป โดยเฉพาะกับสินค้า ประเภทยา อาหารเสริม และผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม เช่น “รักษาได้หมด” หรือ “๒-๓ วัน เห็นผล” และ “หายแน่นอน” เป็นต้น ที่มักได้รับการนำเสนอแบบซ้ำไป ซ้ำมาจนกระทบต่อประสิทธิภาพการรับทราบข้อมูลข่าวสารของผู้บริโภค ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาสร้างสรรคการดูแล การป้องกันการถูกหลอกลวง หรือให้ความช่วยเหลือผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสูงอายุ ที่มีแนวโน้ม หลงเชื่อการโฆษณาชวนเชื่อในอัตราที่สูง ให้ปลอดภัยจากการถูกหลอกลวง เช่น เดียวกันกับการพิจารณาจัดฝึกอบรมและส่งเสริมทักษะด้านวิชาชีพสื่อ รวมไปถึง การปรับใช้ระบบการทดสอบ วัดระดับทักษะ ความสามารถเพื่อการยื่นขอรับใบอนุญาต กับบุคคลที่ต้องการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมสื่อ

นอกจากนี้สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาจัดทำระบบการแจ้งเตือน ตรวจสอบ ติดตาม หรืออัปเดตข่าวสาร หรือความคืบหน้าต่างๆ ในกระบวนการดำเนินงาน ที่บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงได้ เพื่อจุดประสงค์ในการรับทราบ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อย่างทันท่วงที รวมไปถึงการพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์ หรือ มาตรฐานในการกำกับดูแลที่ปราศจากความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมกันระหว่างกิจการ วิทยุชุมชน และโทรทัศน์ดาวเทียม เช่น ความเข้มงวดในการตรวจสอบ ระยะเวลาที่ใช้ ในกระบวนการดำเนินงาน และรายละเอียดด้านบทลงโทษ สุดท้าย สำนักงาน กสทช.

ควรพิจารณาจัดทำกระบวนการ วิธีการ รวมไปถึงลักษณะการดำเนินงานร่วมกัน กับหน่วยงานด้านสาธารณสุขภายในจังหวัด ที่มุ่งเน้นการตรวจสอบอย่างเข้มงวด และสร้างความตระหนักให้กับกลุ่มผู้ประกอบการในมิติที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอโฆษณา ซึ่งควรเป็นไปอย่างเข้าอกเข้าใจ และมุ่งอธิบาย หรือชี้แจงรายละเอียดอย่างชัดเจนมากกว่า การสร้างความหวาดกลัว

- ๓) การดำเนินโครงการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัล ด้านการทดลองออกอากาศ ในระดับภูมิภาค ผู้ประกอบวิชาชีพมีความเห็นต่อการดำเนินงานดังกล่าวของ สำนักงาน กสทช. ไม่สามารถมอบผลลัพธ์ หรือผลประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็น รูปธรรมให้กับอุตสาหกรรมวิทยุได้อย่างแท้จริง เนื่องจาก ณ ปัจจุบัน ผู้ประกอบการ จำนวนมากยังคงไม่มีองค์ความรู้ ความเข้าใจในโครงการ ตลอดจนไม่มีศักยภาพด้าน ต้นทุน หรือทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจการวิทยุในระบบดิจิทัล ยิ่งไปกว่านั้น ผู้ประกอบการจำนวนมากยังคงไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเกี่ยวกับการ มีอยู่ของโครงการด้วยเช่นเดียวกัน รวมถึง สำนักงาน กสทช. ยังมองข้ามปัญหา ด้านกระบวนการจัดสรรเครื่องรับสัญญาณแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่กลุ่ม คนพิการ ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพึ่งพาบริการวิทยุในชีวิตประจำวันอย่างมาก ด้วยเหตุนี้สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาสร้างสรรค์กระบวนการดำเนินงานด้าน การประชาสัมพันธ์ ชี้แจง หรืออัปเดตข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ และทันทั่วถึง เพื่อการสร้างความเข้าใจที่ครอบคลุมแก่กลุ่มผู้ประกอบการ ร่วมกันกับการพิจารณา ส่งเสริมให้บริการสื่อด้านวิทยุกระจายเสียงสามารถคงอยู่ได้อย่างมั่นคงในระยะยาว มากกว่าการมุ่งเน้นการทดลองที่อาจไม่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติทางสังคม ณ ปัจจุบัน

๔.๒ ด้านกิจการโทรทัศน์

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรทัศน์ได้กำหนดประเด็นที่สำคัญที่ใช้ในการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ๑๒ ประเด็นหลัก และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีก ๑ ประเด็น^{๓๒} ได้แก่

- (๑) ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย
- (๒) ปัญหาในการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย
- (๓) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔
- (๔) ความพร้อมของทรัพยากรในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔
- (๕) ความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานกับปัญหา สาเหตุของปัญหา และกิจกรรม ดำเนินงานในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔

^{๓๒} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ประจำปี ๒๕๖๔.

- (๖) ความคิดเห็นต่อกระบวนการ (Process) ในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔
- (๗) การเข้าถึงการดำเนินงาน/กิจกรรมของ กสทช. ด้านโทรทัศน์
- (๘) ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์
- (๙) ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์
- (๑๐) ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์
- (๑๑) ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และเลขาธิการ กสทช.
- (๑๒) แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับกิจการโทรทัศน์ในอนาคต
- (๑๓) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านกิจการโทรทัศน์

โดยได้นำแนวคิดในรูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Evaluation Model) มาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ นอกจากนี้ยังได้มีการเก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น ๒,๕๐๐ ชุด เพื่อสอบถามความคิดเห็น ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านกิจการโทรทัศน์

รูปที่ ๔-๒: ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรทัศน์

๔.๒.๑ ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) พบว่า ในส่วนของผู้ประกอบการให้ความเห็นว่า ปัจจุบันต้นทุนค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานที่ค่อนข้างสูง ทั้งในส่วนของค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ค่าการผลิตรายการ และค่าบริหารจัดการภายในองค์กร ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความจำเป็นต้องเน้นผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากกว่าผลประโยชน์ที่สังคมพึงได้รับ ทำให้เนื้อหาโดยภาพรวมจึงยังไม่มี

คุณภาพ เกิดการละเมิดระเบียบ หลักเกณฑ์ และข้อบังคับต่างๆ เช่น การโฆษณาเกินจริง การโฆษณาแฝง การโฆษณาสินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพ ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) จึงส่งผลให้เกิดการหลงเชื่อ และเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา

เนื่องด้วยอิทธิพลของสื่อบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตัวเลือกในการรับชมรายการผ่านสื่อต่างๆ ส่งผลทำให้จำนวนผู้บริโภคที่มีการรับชมรายการโทรทัศน์ลดลง แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีกลุ่มผู้บริโภคบางกลุ่มที่ยังรับชมรายการผ่านสื่อโทรทัศน์ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ หรือกลุ่มคนที่ไม่สามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต ถึงแม้ว่าจำนวนผู้บริโภคที่มีการรับชมรายการโทรทัศน์ลดลง ในทางกลับกันจำนวนช่องรายการโทรทัศน์มีจำนวนที่เพิ่มสูงขึ้น หากเทียบกับในอดีต โดยรายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีเนื้อหารายการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเฉพาะอย่างยิ่งรายการที่ให้ความบันเทิง เช่น รายการประกวดต่างๆ รายการเพลง รายการตลก และละคร ซึ่งรูปแบบรายการต่างๆ ที่ให้ความบันเทิงเหล่านี้ มีเนื้อหาสาระความรู้อันเป็นประโยชน์ที่ค่อนข้างน้อย และยังมีพฤติกรรมที่ส่งเสริมการใช้ความรุนแรงเพื่อเพิ่มอรรถรสในการรับชม เช่น การตบตีระหองระแหง การจู่โจม หรือการใช้คำพูดที่ล้อแหลม โดยพฤติกรรมที่ได้กล่าวในข้างต้นล้วนเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการลอกเลียนแบบอันไม่เหมาะสม ในขณะที่รายการที่มีให้สาระความรู้อันเป็นประโยชน์กับมีจำนวนลดน้อยลงอย่างต่อเนื่อง เช่น รายการสารคดี รายการข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน ส่งผลทำให้ในปัจจุบันรายการโทรทัศน์ในประเทศไทยขาดคุณภาพ

นอกจากนี้จำนวนรายการโทรทัศน์ที่รองรับสำหรับผู้พิการทางการได้ยินมีสัดส่วนน้อยมาก โดยรายการส่วนใหญ่มุ่งเน้นการนำเสนอเนื้อหารายการที่นำเสนอให้กับผู้ชมทั่วไปมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีบางสถานีที่เล็งเห็นความสำคัญของกลุ่มผู้บริโภคดีังกล่าว ทำให้เกิดการบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายใต้ภาพ หรือบริการตัวอักษรวิ่ง ซึ่งถือเป็นบริการที่ดีที่ช่วยเหลือให้ผู้พิการทางการได้ยินให้สามารถเข้าถึงเนื้อหารายการต่างๆ ได้อย่างเท่าเทียม รวมถึงการกำหนดให้มีการนำเสนอรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัวให้มากขึ้น เพื่อที่จะช่วยในการพัฒนาทักษะ องค์ความรู้ และสติปัญญาของเด็กและเยาวชน ให้มีการเติบโตสมวัย ทั้งนี้ เพราะในปัจจุบันเนื้อหารายการที่เหมาะสมสำหรับเด็กมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่มักเป็นรายการข่าวที่ไม่สร้างสรรค์ ทำให้มีเด็กจำนวนหนึ่งหันไปเล่นเกมออนไลน์แทน

๔.๒.๒ ปัญหาในการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาในการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย ในเชิงเทคนิค พบว่ากล่องแปลงสัญญาณโทรทัศน์ดิจิทัล (Set Top Box) ที่ประชาชนซื้อจากร้านค้าต่างๆ ที่ให้บริการจำหน่ายกล่องแปลงสัญญาณดังกล่าว ซึ่งสามารถใช้งานได้เพียง ๒ - ๓ เดือนเท่านั้น พบว่าไม่สามารถใช้งานได้แล้ว อีกทั้งกล่องแปลงสัญญาณที่มีการจัดจำหน่าย ไม่ได้มีบริการหลังการขาย เช่น การรับประกันสินค้า ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากภาระค่าใช้จ่ายสำหรับการซื้อกล่องแปลงสัญญาณใหม่ เพื่อให้สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ได้ตามปกติ และส่วนของการรับชมโทรทัศน์ผ่านจานดาวเทียม ประชาชนแจ้งว่าผู้ประกอบการที่ให้บริการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมไม่มีการแจ้งรายละเอียดการติดตั้ง หรือวิธีการรับชมช่องรายการ บางครั้งอาจทำให้ไม่สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ ส่งผลให้ต้องเสียค่าบริการเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากในช่วงเวลาที่เกิดฝนตกหนัก ลมแรง ยิ่งทำให้สัญญาณทั้งภาพและเสียงขาดความเสถียร จนบางครั้งไม่สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ต่อไปได้

นอกจากประเด็นปัญหาในเชิงเทคนิคแล้ว ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่เป็นปัญหาในการให้บริการโทรทัศน์ ได้แก่ (๑) การโฆษณาผ่านรายการต่างๆ ที่มีปริมาณมาก และเผยแพร่เนื้อหาโฆษณาที่เกินความเป็นจริง และไม่เหมาะสม เช่น ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม ผลิตภัณฑ์ลดน้ำหนัก ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม ที่ช่วยเพิ่มสมรรถภาพทางเพศ ซึ่งกลุ่มผู้บริโภคบางกลุ่มอาจหลงเชื่อคำโฆษณา และซื้อมาทดลองใช้ในลำดับถัดมา

ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและร่างกาย (๒) การนำเสนอข้อมูลที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อน อันเนื่องมาจากจำนวนสถานีโทรทัศน์ และรายการโทรทัศน์ที่มีมากเกินไป การใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม การใช้ภาพกราฟิกที่ประกอบ การนำเสนอ รวมถึงการแต่งตัวที่ไม่เหมาะสมของผู้ร่วมรายการ ซึ่งจากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะทางประชาชนได้เสนอให้สำนักงาน กสทช. ทำงานในเชิงรุก เร่งเข้ามาควบคุม และกำกับดูแลเนื้อหาการใช้พูด และภาพกราฟิกที่ประกอบการนำเสนอให้มีความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามประชาชนมองว่า กสทช. ได้มีการดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลโทรทัศน์ดิจิทัลไว้อย่างชัดเจน แต่ยังมีอีกหลายช่องรายการที่ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และไม่ได้รับบทลงโทษ หรือเป็นการลงโทษที่ไม่รุนแรง ทำให้มีการกระทำความผิดแบบเดิมซ้ำซาก (๓) การนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นธรรม และไม่เป็นกลางของผู้ดำเนินรายการ เนื่องจากบางรายการมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นกลาง มักนำความรู้สึกของตนเองมาใช้วิจารณ์ หรือนำเสนอข้อมูลเพียงด้านใดด้านหนึ่ง (๔) การให้ความสำคัญของบริการเสียงหรือภาษาที่ค่อนข้างน้อย ผู้พิการทางสายตาหรือผู้พิการทางการได้ยินให้ความเห็นว่า ปัจจุบันยังมีเพียงบางรายการเท่านั้นที่เห็นความสำคัญของสิทธิความเท่าเทียมในการรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยมีการให้บริการคำบรรยายใต้ภาพแทนเสียง หรือมีการใช้ล่ามภาษามือ แต่ด้วยปริมาณรายการที่ผู้พิการทางสายตาหรือผู้พิการทางการได้ยินมีสัดส่วนที่น้อยมาก ทำให้ผู้พิการทางสายตาหรือผู้พิการทางการได้ยินเลือกที่จะรับชมรายการโทรทัศน์ของต่างประเทศมากกว่า เนื่องจากต่างประเทศมีสัดส่วนรายการโทรทัศน์ที่รองรับการเข้าถึงของผู้พิการทางสายตาหรือผู้พิการทางการได้ยิน

๔.๒.๓ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔

ในส่วนความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔ ซึ่งจากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่า การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ กสทช. ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้ประชาชนส่วนมากยังไม่ทราบถึงรายละเอียดของโครงการและกิจกรรมต่างๆ จึงมองว่า กสทช. มีการดำเนินงานที่ขาดประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามยังคงมีประชาชนบางส่วนที่ทราบถึงรายละเอียดของโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของ กสทช. จึงทราบว่า กสทช. มีการดำเนินงานที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้เป็นอย่างดี แต่ยังไม่สามารถเห็นผลลัพธ์ของโครงการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยจะสังเกตได้ว่าการดำเนินกิจการโทรทัศน์มีปัญหาเกิดขึ้นอยู่ตลอด และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมักเป็นปัญหาเดิม เช่น โฆษณาแฝง โฆษณาเกินเวลา และการเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จ

ถึงแม้ว่าโครงการอื่นๆ ของ กสทช. ในด้านกิจการโทรทัศน์ยังไม่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม แต่สำหรับโครงการที่จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะประชาชนให้ความเห็นว่าเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน เนื่องจากมีการให้ผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรเข้ามาชี้แจงรายละเอียด และให้ความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เป็นอย่างมาก ดังนั้นทางประชาชนผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะจึงอยากให้ กสทช. มีการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยวิธีการสื่อสารที่สั้น กระชับ และเข้าใจง่าย

๔.๒.๔ ความพร้อมของทรัพยากรในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔

ประชาชนให้ความเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของทรัพยากรในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔ ถึงแม้ว่า กสทช. มีความพร้อมด้านทรัพยากรอย่างเหมาะสมทั้งในด้านงบประมาณที่ได้มาจากการประมูลใบอนุญาตโทรทัศน์ดิจิทัล บุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและเทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการโทรทัศน์ และนโยบาย

ต่างๆ แต่อย่างไรก็ตาม กสทช. ไม่สามารถนำทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรรมาบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ กสทช. ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การควบคุมการโฆษณาเกินจริง โฆษณาแฝง หรือโฆษณาหลอกลวง ดังนั้น กสทช. ควรดำเนินการกำหนดตัวชี้วัด เพื่อใช้สำหรับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ กสทช. และทำให้สามารถวัดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับการเผยแพร่ผลลัพธ์การดำเนินงานของ กสทช. เพื่อให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชน

๔.๒.๕ ความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานกับปัญหา สาเหตุของปัญหา และกิจกรรมดำเนินงานในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ประชาชนให้ความเห็นว่า ยังไม่สามารถแสดงความคิดเห็นมากเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมที่ประชาชนเกี่ยวข้องเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของ กสทช. ไม่สามารถเห็นผลลัพธ์หลังจากการดำเนินงานที่เสร็จสิ้นแล้ว และ กสทช. ไม่ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์แจกแจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้ประชาชนไม่สามารถให้ความเห็นได้ว่า กิจกรรม หรือโครงการที่ กสทช. ดำเนินการขึ้นมามีความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานกับปัญหา สาเหตุปัญหา และกิจกรรมการดำเนินงานในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางโครงการที่มีความซับซ้อน มีประเด็นทางด้านเทคนิคเข้ามาเกี่ยวข้อง ยิ่งทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลและทำความเข้าใจได้ยาก แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีประชาชนบางส่วนให้ความเห็นว่า กสทช. มีการดำเนินงานในส่วนกิจการโทรทัศน์ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้มองว่า กสทช. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในกิจการโทรทัศน์เป็นจำนวนมากที่เข้ามาดำเนินการทบทวนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการสร้างความมีส่วนร่วมของประชาชนจากการลงพื้นที่ในจังหวัดต่างๆ เพื่อรับฟังความคิดเห็นที่เกิดขึ้นจากประชาชน ผู้ประสบปัญหาด้วยตนเอง จากนั้นจึงนำข้อมูลมาพิจารณา วิเคราะห์และดำเนินโครงการที่จะเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้การดำเนินงานต่างๆ สามารถดำเนินงานได้ครอบคลุมหลายมิติ และสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

๔.๒.๖ ความคิดเห็นต่อกระบวนการ (Process) ในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ในปี ๒๕๖๔

จากการดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมาทาง กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ประชาชนให้ความเห็นว่ากระบวนการ (Process) ในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ในปี ๒๕๖๔ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโครงการในเบื้องต้น ซึ่งนับว่าเป็นสัญญาณที่ดีที่เปิดโอกาสให้เกิดการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นส่วนหนึ่งสำหรับการนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนากิจการโทรทัศน์ของประเทศไทย ทั้งนี้ กสทช. ควรเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น การมีส่วนร่วมในการลงประชามติกำหนดนโยบาย เงื่อนไข ข้อกำหนดต่างๆ ภายในกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนเกิดการรับรู้ ตระหนักถึงความสำคัญ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

นอกจากนี้ในส่วนของกระบวนการกำกับดูแลสื่อโทรทัศน์ของ กสทช. ผู้ประกอบการให้ความเห็นว่า กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ยังมีการดำเนินงานไม่ทั่วถึง ยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันในทางปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้ประกอบการสื่อหลายรายจำเป็นต้องปิดกิจการ ขัดแย้งกับเจตนารมณ์ของ กสทช. ที่ต้องการให้วิทยุทดลองออกอากาศ และเคเบิลทีวีสามารถดำเนินการในชุมชน เพื่อเพิ่มช่องทางการรับรู้ และพัฒนาองค์กรความรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตาม ระเบียบ กติกา หลักเกณฑ์หรือข้อบังคับต่างๆ ที่ กสทช. ได้ประกาศมีความเข้มงวด ไม่มีความยืดหยุ่น ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ ทำให้ผู้ประกอบการบางรายจำเป็นต้องทยอยปิดกิจการ รวมถึงต้องการให้ กสทช. ดำเนินการในลักษณะเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

ด้านกิจการโทรทัศน์ที่เกิดขึ้น กระบวนการดำเนินงานต่างๆ ควรเป็นไปด้วย ความสะดวก รวดเร็ว และมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมถึงกระบวนการประชาสัมพันธ์ยังไม่มีประสิทธิภาพ ยังไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง และสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น กสทช. ควรที่จะเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงรายละเอียดสถานะของการดำเนินงานให้ประชาชนทราบเป็นระยะ

ดังนั้นทางประชาชน รวมถึงผู้ประกอบการ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า กสทช. ควรมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความรวดเร็วมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการในการแก้ไขปัญหาเรื่องข้อร้องเรียนให้กับประชาชน โดยที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหาของ กสทช. ค่อนข้างใช้เวลานาน ทำให้ประชาชนต้องแบกรับผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากปัญหาดังกล่าว รวมทั้งควรมีการแจ้งสถานะการดำเนินงานแก้ไขปัญหาให้ประชาชนได้รับทราบเป็นระบบ ผ่านระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ใช้งานง่าย และสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

๔.๒.๗ การเข้าถึงการดำเนินงาน/กิจกรรมของ กสทช. ด้านโทรทัศน์

ในส่วนของการเข้าถึงการดำเนินงาน/กิจกรรมของ กสทช. ด้านโทรทัศน์ พบว่า ประชาชนหลายรายต้องการเข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินงานในส่วนของกิจการด้านโทรทัศน์ แต่ส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงรายละเอียดของกิจกรรมที่ กสทช. ดำเนินการ ทำให้ประชาชนมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมค่อนข้างน้อย และหากจะทราบข้อมูลกิจกรรมที่ กสทช. ดำเนินการ จะเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ซึ่งรับรู้ข้อมูลจากก้านั้น ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน ทั้งนี้เพราะการประชาสัมพันธ์ของ กสทช. ขาดประสิทธิภาพ โดยข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ที่ได้รับนั้นไม่ได้มาจาก กสทช. โดยตรง แต่จะรับทราบมาจากหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งประชาชนมีข้อเสนอแนะว่า กสทช. ปรับปรุงวิธีการสื่อสารให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่ม โดยประชาชนจะมีความแตกต่างกันทางด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ และพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อ กสทช. จึงควรมีข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม นอกจากนั้นแล้ว กสทช. ควรให้การสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมได้มากขึ้น

๔.๒.๘ ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์

โดยภาพรวมของความพึงพอใจต่อการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์ พบว่า มีสัดส่วนความพึงพอใจที่น้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการกำกับดูแลเนื้อหารายการโทรทัศน์ ที่มีการนำเสนอเนื้อหาและภาพที่ไม่เหมาะสมออกอากาศอยู่เป็นประจำ เช่น การใช้คำพูดหยาบคาย ภาพความรุนแรง ฉากวาบหวาม ซึ่งขัดแย้งกับการจัดลำดับความเหมาะสมของรายการ โดยจากการนำเสนอเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมาจากกระแสวิพากษ์วิจารณ์ในสื่อสังคมออนไลน์ มองว่าเป็นกลไกทางสังคมที่ขับเคลื่อนและจัดการเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แทนการทำงานของ กสทช. เอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กสทช. ทำงานในเชิงรับมากกว่าเชิงรุก และขาดกระบวนการกลั่นกรองเนื้อหารายการที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากประชาชนมองว่า หากไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าว กสทช. ก็จะไม่ดำเนินการใดๆ

นอกจากนี้ประชาชนมองว่า การดำเนินงานของ กสทช. เน้นให้ความสำคัญกับผู้ประกอบกิจการหรือนายทุนมากกว่ากลุ่มประชาชน เช่น กรณีที่ประชาชนถูกเอารัดเอาเปรียบจากการให้บริการ และได้มีการดำเนินการแจ้งเรื่องร้องเรียนไปยัง กสทช. เพื่อให้ กสทช. ช่วยดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่กระบวนการดังกล่าวกลับดำเนินการอย่างล่าช้า จนประชาชนต้องดำเนินการแก้ไขด้วยตนเอง อีกทั้งในระหว่างกระบวนการนั้นยังขาดการสื่อสารเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับรู้ ทำให้ประชาชนมองว่า กสทช. ไม่มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง

ส่วนประชาชนบางส่วนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง โดยผลงานที่เห็นได้อย่างชัดเจนของ กสทช. คือ ผู้ผลักดันให้เกิดสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลหลายสถานี ทำให้ผู้ชมมีทางเลือกในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น อีกทั้งภาพและเสียงยังมีความคมชัด

ตามพัฒนาการของเทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม ด้านการกำกับดูแลผู้ประกอบการโทรทัศนียังทำได้ไม่มากนัก เพราะยังมีหลายสถานที่ละเมิดกฎระเบียบ เช่น โฆษณาเกินเวลา โฆษณาแฝง และโฆษณาเกินจริง

๔.๒.๙ ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์

จากการดำเนินงานของ กสทช. ด้านโทรทัศน์ ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างมากมาย เช่น ได้รับความรู้ด้านสิทธิเสรีภาพของผู้บริโภค ทำให้สามารถรู้เท่าทันผู้ประกอบการ รวมทั้งวิธีการป้องกันแก้ไข โดยสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้ ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลที่รู้จัก สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินกิจกรรมประจำวันได้ อีกทั้งยังช่วยลดปัญหาที่เกิดจากการถูกเอารัดเอาเปรียบหรือละเมิดสิทธิผู้บริโภค ตลอดจน กสทช. ยังเข้ามาช่วยควบคุม กำกับดูแล และกำหนดแนวทางการประกอบกิจการสื่อของผู้ประกอบการโทรทัศน์ให้มีความเหมาะสม และทำให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมในกิจการโทรทัศน์

๔.๒.๑๐ ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านโทรทัศน์

จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่า การดำเนินงานของ กสทช. ด้านโทรทัศน์ ที่ผ่านมา ทำให้ประชาชน และผู้ประกอบการโทรทัศน์ได้รับผลกระทบในเชิงบวก และได้รับผลกระทบในเชิงลบ ด้วยเช่นกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

• ผลกระทบในเชิงบวก

- ๑) ผลกระทบในการจัดให้มีการให้ใบอนุญาตโทรทัศน์ดิจิทัล ทำให้มีช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารมากขึ้น และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามด้วยจำนวนที่มากขึ้นทำให้เนื้อหาหรือข้อมูลข่าวสารที่น่าเสนอนั้นขาดคุณภาพที่ดี เพราะเน้นหากำไรจากการโฆษณามากเกินไป ผู้ดำเนินรายการใส่ความเห็นตัวเองลงไปใน การสื่อสารกับประชาชน สร้างความเข้าใจผิดในบางเรื่องได้ และอยากให้ กสทช. มาควบคุมผู้ประกอบการที่ได้รับความนิยมเกินไปมากกว่านี้
- ๒) การกำกับดูแล และกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขต่างๆ ให้ผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ อยู่ภายใต้บรรทัดฐานเดียวกันอย่างเหมาะสม ทำให้ช่วยลดและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น จากการดำเนินกิจการที่เป็นการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค ช่วยให้การบริหารจัดการคลื่น ความถี่ซึ่งเป็นสมบัติของชาติเกิดประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างสูงสุด
- ๓) การบริหารจัดการโทรทัศน์ดิจิทัลที่มีช่องรายการเป็นจำนวนมาก ช่วยให้ประชาชน มีทางเลือกในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารมากขึ้น มีทางเลือกในการรับชมรายการตามที่ สนใจ รวมทั้งคุณภาพของภาพและเสียงยังมีความคมชัด สอดคล้องกับการพัฒนา ทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน
- ๔) ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรทัศน์ และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับการดำเนินกิจกรรมประจำวันได้
- ๕) แนวโน้มที่ผู้ประกอบการสื่อโทรทัศน์จะดำเนินกิจการอย่างมีความรับผิดชอบต่อ สาธารณะมากขึ้น เพราะมี กสทช. คอยกำกับดูแล
- ๖) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมองว่า กสทช. มุ่งเน้นการกำหนดบทลงโทษเฉพาะผู้ประกอบการ สื่อเป็นสำคัญ มากกว่าเจ้าของผลิตภัณฑ์หรือการบริการต่างๆ ทำให้เมื่อมีการโฆษณาที่ ไม่เหมาะสม หรือผิดกฎหมายเกิดขึ้น ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือได้รับการลงโทษตาม กฎหมาย คือ ผู้ประกอบการสื่อ ไม่ใช่เจ้าของผลิตภัณฑ์หรือการบริการต่างๆ ในประเด็นนี้

จึงทำให้ผู้ประกอบการกิจการสื่อสารมองว่า กสทช. มุ่งเน้นที่จะเอาผิดกับผู้ประกอบการเพียงฝ่ายเดียว

- ๓) ผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องด้านกิจการโทรทัศน์ ควรแสดงให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ไม่ใช่เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณี (Case by Case) เช่น ปัญหาการโฆษณาหลอกลวง/เกินจริง จนทำให้ผู้บริโภคหลงเชื่อ ซื้อमतดลองใช้ จนส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ในกรณีดังกล่าว นอกจากจะมีบทลงโทษผู้ประกอบการ และให้การเยียวยาผู้เสียหายแล้ว สำนักงาน กสทช. จะต้องหาวิธีการป้องกันหรือแนวทางการดำเนินงานใดๆ ที่จะป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นกับผู้บริโภครายอื่นๆ อีกด้วย

• ผลกระทบในเชิงลบ

- ๑) การกำหนดให้มีสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลเป็นจำนวนมาก ทำให้ กสทช. ทำงานหนักมากขึ้น โดยที่ผ่านมาพบว่า มีการกระทำความผิดของผู้ประกอบการโทรทัศน์หลายราย จึงสะท้อนให้เห็นว่า กสทช. ยังไม่สามารถควบคุมและกำกับดูแลผู้ประกอบการโทรทัศน์ดิจิทัลได้ทั้งหมด จึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน เช่น การใช้สินค้าที่ไม่ได้รับมาตรฐาน การเกิดความเชื่อหรือทัศนคติที่ไม่ดี หรือการมีพฤติกรรมการเล่นแบบที่ไม่เหมาะสม
- ๒) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดสรรคลื่นความถี่ คือ ผู้ประกอบการนำความถี่ไปหาผลกำไรจากการโฆษณาต่างๆ หรือนำเสนอสินค้าเกินความจริง ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ผิดๆ

๔.๒.๑๑ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

ประชาชนส่วนใหญ่คาดหวังให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีการกำกับดูแลการดำเนินงานของสื่ออย่างเหมาะสม ไม่ให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบแก่ประชาชน ซึ่งประชาชนมองว่า การกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์โดยคณะกรรมการ กสทช. ในปัจจุบันยังขาดความเข้มงวด และเอาจริงเอาจัง ทำให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์หลายรายมีการกระทำผิดอย่างซ้ำซาก โดยถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดบทลงโทษไว้อย่างชัดเจน แต่โดยส่วนมากโทษที่ได้รับก็มักเป็นโทษสถานเบา เช่น ตักเตือน หรือปรับ ซึ่งเป็นบทลงโทษที่น้อยมากกว่า หากเปรียบเทียบกับผลของการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น เช่น ถูกปรับจากการโฆษณาเกินจริงหลักหมื่นบาท แต่สามารถจำหน่ายสินค้าได้กว่าหลักล้านบาท ดังนั้น คณะกรรมการ กสทช. และเลขาธิการ กสทช. รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรยกระดับการเอาจริงเอาจังกับผู้กระทำความผิดเพื่อแสดงให้เห็นถึงสัจธรรมเห็นว่า คณะกรรมการ กสทช. และเลขาธิการ กสทช. มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของ กสทช. รวมทั้งผลงานต่างๆ ทำให้ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการ และเลขาธิการ กสทช. ได้ และมีความคาดหวังให้ กสทช. ดำเนินการกำกับดูแลการดำเนินงานของสื่ออย่างเหมาะสม ดังนั้น กสทช. จึงควรมีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชน รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องรับรู้ และเข้าใจถึงอำนาจ บทบาทหน้าที่ ที่สำคัญ ตลอดจนโครงการที่ กสทช. เป็นผู้ดำเนินการ

๔.๒.๑๒ แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับกิจการโทรทัศน์ในอนาคต

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ประชาชนเสนอแนะให้ กสทช. ควรมีแผนงาน หรือโครงการต่างๆ ที่ช่วยสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์ และเป็นประโยชน์แก่ประชาชน และผู้ประกอบการสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นด้านข้อกฎหมายที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจถึงแก่นที่เป็นสาระสำคัญ

โดยแท้จริง รวมทั้งประเด็นด้านการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ให้กับกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชน เนื่องจากปัจจุบันได้เกิดภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่แฝงมากับสื่อต่างๆ เป็นจำนวนมาก และสื่อต่างๆ สามารถเข้าถึงได้ง่ายได้ ทำให้ข่าวสารบางอย่างไม่ได้ถูกคัดกรองความถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้น กสทช. จึงควรสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อรู้เท่าทันสื่อให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชน เพื่อป้องกันมิให้ได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามที่เกิดขึ้น รวมถึงสนับสนุนแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ช่วยให้ผู้พิการสามารถเข้าถึงสื่อได้

นอกจากนี้ ประชาชนเสนอให้ กสทช. ควรมีการดำเนินการจัดฝึกอบรมการเป็นผู้ประกาศข่าวโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการอบรม รวมทั้งโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะเสริมสร้างทักษะ ความรู้ให้แก่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยที่ผ่านมามีผู้ที่สนใจเข้าร่วมโครงการการฝึกอบรมการเป็นผู้ประกาศข่าวจำนวนมาก แต่ กสทช. มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับการอบรมดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ผู้สนใจหันไปเป็นนักจัดรายการทางสื่อสังคมออนไลน์แทน

ตลอดจนอยากให้ กสทช. สนับสนุนโครงการที่ช่วยเหลือทางสังคม ไม่ว่าจะเป็น โครงการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ โครงการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านต่างๆ เช่น การรู้เท่าทันสื่อ การใช้งานเทคโนโลยี โครงการสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนในกิจการโทรทัศน์ รวมถึงโครงการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้พิการเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงรายการโทรทัศน์ได้อย่างเท่าเทียม

๔.๒.๑๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านกิจการโทรทัศน์

จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านกิจการโทรทัศน์ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในปีถัดๆ ไป โดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้ (๑) บทบาทของ กสทช. ในการกำกับดูแล กิจการโทรทัศน์ ควรมีการดำเนินงานในเชิงรุก สังเกตได้จากปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรทัศน์หลายๆ เรื่องที่ผ่านมาที่ไม่ได้รับการแก้ไข รวมถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นประชาชนหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องเรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กสทช. ยังขาดการดำเนินงานที่กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งที่ กสทช. เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจโดยตรง อีกทั้งยังมีความพร้อมในด้านทรัพยากร ที่จะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (๒) การรองรับผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาส โดยส่วนใหญ่ของผู้ร่วมประชุมอยากให้ กสทช. กำหนดให้รายการโทรทัศน์ทุกรายการ มีล่ามภาษามือ แอปพลิเคชันที่สามารถรองรับการใช้งานของผู้พิการได้ ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ สำหรับผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาส เพื่อสิทธิความเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทุกๆ คน (๓) การแต่งกายของผู้ดำเนินรายการ ผู้ร่วมประชุมมีการเสนอให้ กสทช. มีการควบคุมดูแลการแต่งกายของผู้ดำเนินรายการ หรือนักแสดง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการประเภทให้ความบันเทิง เช่น เกมโชว์ และไม่ควรนำประเด็นเรื่องทางเพศ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเป็นตัวชี้้นำในการดำเนินรายการ รวมถึงการควบคุมการใช้ภาษาที่ในระหว่างการออกอากาศ ซึ่งประเด็นที่กล่าวในข้างต้นอาจส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดการลอกเลียนแบบ (๔) การเป็นกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของผู้ประกาศข่าวหรือผู้ดำเนินรายการ ซึ่ง กสทช. ควรมีมาตรการควบคุมการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร โดยอาจการกำหนดข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ให้ผู้ประกาศข่าวหรือผู้ดำเนินรายการจะต้องมีใบอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เหมือนกับใบประกอบวิชาชีพในสาขาอื่นๆ เพื่อให้สามารถการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ถูกจริยธรรม และจรรยาบรรณของสื่อมวลชน (๕) การสนับสนุนการผลิตรายการที่มีคุณภาพ โดย กสทช. ควรให้การสนับสนุนผู้ผลิตรายการที่มีคุณภาพ ผลิตเนื้อหารายการที่สร้างสรรค์สังคมหรือเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น การมอบรางวัลเป็นการตอบแทน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ผลิตรายการที่สร้างสรรค์สังคมต่อไป

๔.๓ ด้านกิจการโทรคมนาคม

ในปี ๒๕๖๔ กสทช. เลขานุการ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินงานด้านกิจการโทรคมนาคมมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวของสำนักงาน กสทช. อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเที่ยงธรรมและโปร่งใส ทั้งนี้ ที่ปรึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเพื่อคัดเลือกประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคมในประเทศไทย จากแหล่งข้อมูลที่สำคัญต่างๆ อาทิ แผนปฏิบัติการสำนักงาน กสทช. ประจำปี รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ประจำปี ข้อมูลเผยแพร่สาธารณะอื่นๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ ประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. อย่างตรงประเด็น โดยในเบื้องต้นมีประเด็นสำคัญที่จะทำการศึกษาทั้งหมด ๕ ประเด็น^{๓๓} ดังนี้

- (๑) การเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz
- (๒) การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด
- (๓) การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center)
- (๔) การเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร
- (๕) ประเด็นสำคัญอื่นๆ เช่น มาตรการช่วยเหลือและสนับสนุนภาครัฐและประชาชนของ กสทช.

เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (COVID-19) และมาตรการช่วยเหลือนักเรียนให้มีอินเทอร์เน็ตใช้ในการเรียนออนไลน์

โดยได้นำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duties) มาเป็นกรอบการประเมินการบริหารงานของคณะกรรมการ กสทช. กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขานุการ กสทช. รายละเอียดดังนี้

รูปที่ ๔-๓: ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม

- ผลการติดตามและประเมินผลเบื้องต้นตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

๑) ประสิทธิภาพ (Efficiency)

จากการประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๔ ด้านประสิทธิภาพสำนักงาน กสทช. มีการกำหนดแผนปฏิบัติการที่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง อย่างไรก็ตาม สำนักงาน กสทช.

^{๓๓} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขานุการ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔.

สามารถดำเนินการตามแผนได้สำเร็จเพียงบางส่วน อาทิ การเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz ที่ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการออกแบบและจัดทำหลักเกณฑ์สำหรับการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 3500 MHz รวมถึงการดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และการเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทั้งนี้ มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการและประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 และมาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชน สามารถดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนที่ กสทช. ได้กำหนดไว้ ดังนั้น กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. จึงควรเร่งรัดการดำเนินการที่ยังไม่แล้วเสร็จ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลด้านประสิทธิภาพมากที่สุด

๒) ประสิทธิภาพ (Effectiveness)

กสทช. และสำนักงาน กสทช. มีการดำเนินการตามแผนที่ได้กำหนดไว้ แต่การดำเนินการส่วนใหญ่ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และเป็นการดำเนินการที่ยังไม่แล้วเสร็จ เช่น

- การดำเนินการเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz ของ กสทช. พบการดำเนินการที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ อาทิ ศึกษารูปแบบและหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ของประเทศสวีเดน โดยเป็นเพียงการศึกษากรณีศึกษาจากต่างประเทศ ซึ่งยังไม่พบการดำเนินการเพื่อจัดทำและออกแบบการประมูล
- การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ที่มีมติยกเลิกการประมูล เพื่อการแข่งขันที่เป็นธรรมและเหมาะสมมากขึ้น
- การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center: NSMC) ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ และยังไม่พบความสำเร็จของการดำเนินการดังกล่าว
- การนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร เพื่อลดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน แล้วเสร็จไปเพียงบางส่วน โดยการดำเนินการไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนฯ เนื่องจากปัญหาของความรับผิดชอบที่ไม่ชัดเจนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19

๓) การตอบสนอง (Responsive)

ในปี ๒๕๖๔ การดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. เป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากปัญหาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทั้งนี้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ก็ยังคงสามารถปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคมได้อย่างสอดคล้อง และตอบสนองตามแผนปฏิบัติการ สำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการจัดสรรและการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ และการเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร ตลอดจนดำเนินการออกมาตรการช่วยเหลือประชาชน และผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 และมาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชน โดยผลการปฏิบัติงานโครงการต่างๆ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และนโยบายของทางภาครัฐที่ต้องการให้ประชาชนลดการเดินทางได้อย่างรวดเร็ว โดยตอบสนองมาตรการทำงานที่บ้าน (Work for Home) หรือเรียนออนไลน์ (Online) ผ่านมาตรการช่วยเหลือประชาชน และผู้ประกอบการในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของ COVID-19

นอกจากนี้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ยังมีการดำเนินงานที่สะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการดำเนินมาตรการเกี่ยวกับเนื้อหาของข้อความ และกำหนดชื่อผู้ส่ง (Sender Name) เพื่อติดตามและกำกับดูแล SMS หลอกหลวงประชาชน อีกทั้งยังมีการปรับการให้บริการงานอนุญาต และการชำระค่าธรรมเนียม และรับเรื่องร้องเรียนผ่านระบบออนไลน์ เพื่อช่วยเหลือประชาชนจากการถูกหลอกหลวงผ่านวิธีการต่างๆ และผู้ประกอบการโทรคมนาคมในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19

๔) ภาระความรับผิดชอบ (Accountability)

การปฏิบัติงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดย กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียนผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของ กสทช. อย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับนอกจากนี้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ยังมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ร้องเรียนปัญหาทุจริตที่พบจากการดำเนินงานของ กสทช. ได้ อีกทั้งยังมีการเผยแพร่เรื่องร้องเรียนดังกล่าว อย่างเป็นสาธารณะ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กสทช. มีการทำงานที่เป็นขั้นตอน มีการยอมรับข้อร้องเรียน ติดตามแก้ไขอย่างจริงจัง และเผยแพร่แก่สาธารณะ เพื่อแสดงถึงการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

๕) เปิดเผยหรือโปร่งใส (Transparency)

ในปี ๒๕๖๔ สำนักงาน กสทช. ได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) และได้รับคะแนนถึง ๙๖.๖๐ คะแนน ซึ่งเป็นอันดับ ๔ ในประเภทหน่วยงานของรัฐอื่นๆ ทั้งนี้ จากการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๔ พบว่า กสทช. และสำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงานที่เป็นไปตามหลักการเปิดเผยและโปร่งใส โดยมีการให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวด้วยการกำหนดมาตรการต่างๆ ที่ส่งเสริมความโปร่งใส และการต่อต้านการทุจริตของ กสทช. อาทิ มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. และแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงาน กสทช. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ อีกทั้งยังมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกิจการด้านโทรคมนาคมอย่างใกล้ชิดตาม สำนักงาน กสทช. ยังไม่มีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่ทราบถึงการดำเนินการดังกล่าว ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรดำเนินการเพื่อเปิดเผยข้อมูลและความคืบหน้าในการดำเนินการต่างๆ โดยเร็ว เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับผู้ประกอบการและประชาชนมากขึ้น

๖) หลักนิติธรรม (Rule of Law)

ในปี ๒๕๖๔ ทาง กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้มีการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่หลักที่ได้รับไว้ อีกทั้งยังมีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไป ตามมาตรา ๒๘ เพื่อเป็นช่องทางให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. อย่างเสรี เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

๗) หลักความเสมอภาค (Equity)

นโยบายและทิศทางการดำเนินงานของ กสทช. ในปี ๒๕๖๔ เป็นไปตามหลักความเสมอภาค เพื่อให้เกิดการให้บริการด้านโทรคมนาคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการใช้บริการจากโครงสร้างพื้นฐานทางโทรคมนาคมระหว่างประชาชนทั่วไป โดยทาง กสทช. กำหนดนโยบายตามหลักความเสมอภาคผ่านหลากหลายโครงการด้านกิจการโทรคมนาคม ทั้งแผนการดำเนินงานหลักของปี ๒๕๖๔ และโครงการอื่นๆ ซึ่งการ

ดำเนินงานดังกล่าวของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. เป็นการดำเนินงานที่เป็นไปตามหลักความเสมอภาค (Equity) ที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และกลุ่มผู้มีความบกพร่อง และผู้ด้อยโอกาส ได้แก่

- โครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) และพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) เพื่อยกระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตสำหรับประชาชนในระดับหมู่บ้านทั่วประเทศ
- โครงการพัฒนาระบบการให้บริการ USO เพื่อมิติเชิงสังคมในการพัฒนาระบบโทรคมนาคมเฉพาะทางเพื่อคนพิการ ซึ่งประกอบด้วยโครงการศูนย์ถ่ายทอดการสื่อสารแห่งประเทศไทย (Thai Telecommunication Relay Service: TTRS) และโครงการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต คนตาบอด ผ่านโครงข่ายโทรคมนาคม (DAISY)

๘) การมีส่วนร่วม (Participation)

ในปี ๒๕๖๔ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ และมีส่วนได้ส่วนเสียในประเด็นกิจการด้านโทรคมนาคม เข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินการของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. โดยมีการจัดการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อแผนการดำเนินงานต่างๆ ด้านกิจการโทรคมนาคม จำนวน ๑๗ ครั้ง ในปี ๒๕๖๔ อีกทั้งยังมีการเผยแพร่รายละเอียดความคิดเห็นในที่ประชุมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกิจการด้านโทรคมนาคมแต่ละครั้ง ทั้งหมด ๑๖ ฉบับผ่านเว็บไซต์ นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ยังมีการจัดประชุมหารือถึงแนวทางการดำเนินงานด้านกิจการโทรคมนาคมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นกัน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานของ กสทช. ซึ่งเป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วม (Participation) ของหลักธรรมาภิบาล

๙) การกระจายอำนาจ (Decentralization)

ปัจจุบัน กสทช. และสำนักงาน กสทช. มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ รวมถึงการแบ่งสายงานภายในองค์กรออกเป็น ๕ สายงาน ได้แก่ สายงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สายงานยุทธศาสตร์และกิจการองค์กร สายงานบริหารองค์กร สายงานกิจการภูมิภาค และสายงานด้านกิจการโทรคมนาคม และมีการจัดตั้งสำนักงานภายใต้สายงานเพื่อดูแลกิจการที่สำคัญทั้งสิ้น ๔๖ สำนัก นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ยังมีการกระจายอำนาจการทำงานไปสู่เขตพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจากการกำหนดภาระหน้าที่ และขอบเขตการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ของสำนักงาน กสทช. ส่งผลให้เกิดการกระจายอำนาจในการกำกับดูแลขององค์กรได้อย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑๐) การมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)

ในการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ในปี ๒๕๖๔ พบว่า กสทช. และสำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นทั้งหมด ๑๐ ครั้ง และการประชุมหารือแนวทางในการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการด้านโทรคมนาคม อาทิ ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และการดำเนินการในการเตรียมความพร้อมในการจัดสรรและการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานที่มุ่งเน้นฉันทามติ ทั้งนี้ แผนปฏิบัติงานบางแผนไม่ได้มีการจัดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กสทช. และสำนักงาน กสทช. จึงควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนมากขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องมากที่สุด

- ผลการติดตามและประเมินผลเบื้องต้น ตามหลักความไว้วางใจและการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ (Fiduciary Duties)

๑) หลักความระมัดระวัง (Duty of Care)

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และเลขาธิการ กสทช. เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ และระมัดระวัง อีกทั้งยังเป็นการปฏิบัติงานที่สมเหตุสมผล โดยมีการคำนึงถึงสถานการณ์ปัจจุบัน และผลกระทบที่เกิดขึ้น แล้วจึงกำหนดแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน ซึ่งเห็นได้จากแนวทางการดำเนินโครงการต่างๆ ของ กสทช. ดังนี้

- การดำเนินการยกเลิกการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) เพื่อทบทวนหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรม
- การออกมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการและประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 และมาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวง เพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชน ที่เกิดขึ้นกับประชาชนทั่วไป
- การกำชับและเร่งรัดผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมเพิ่มเติม เพื่อให้เร่งตรวจสอบ กำกับดูแลอย่างเคร่งครัด และดำเนินการบล็อก SMS ที่มีเนื้อหาเป็นการหลอกหลวง อีกทั้งเร่งรัดการดำเนินการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน

๒) หลักการปฏิบัติตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติคณะกรรมการ (Duty of Obedience)

กสทช. และเลขาธิการ กสทช. มีการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติที่ประชุมของคณะกรรมการ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์การทำงานที่มีมาตรฐาน ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น

- พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุและกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔
- กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารและบริการสื่อสารสาธารณะ สำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔
- กฎกระทรวง กำหนดให้เครื่องวิทยุคมนาคมและสถานีวิทยุคมนาคมบางประเภทได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๔๘
- ระเบียบคณะกรรมการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐
- คำสั่ง กสทช. ที่ ๓/๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับกรณีผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ตั้งสถานีวิทยุคมนาคมโดยไม่ได้รับใบอนุญาต
- แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘)

โดย กสทช. และเลขาธิการ กสทช. มีการยึดหลักกฎหมาย พระราชบัญญัติ แผนแม่บท และระเบียบในการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปในบรรทัดฐานเดียวกันทั้งองค์กร นอกจากนี้ กสทช. ยังได้เผยแพร่

กฎเกณฑ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานแก่สาธารณะทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้ามาเรียนรู้ได้ ทั้งนี้ ทำให้การทำงานของ กสทช. มีความโปร่งใส เนื่องจากสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานจริงกับกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ควรจะเป็นเผยแพร่ อย่างเป็นสาธารณะได้

๓) หลักความซื่อสัตย์สุจริต (Duty of Loyalty)

กสทช. มีการกำหนดนโยบายการทำงานหลัก ๑๑ ประการ ซึ่งมีการมุ่งเน้นการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนและประชาชาติเป็นหลัก อาทิ นโยบายการบริหารคลื่นความถี่ที่จะมีการจัดสรรอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน และประชาชาติ นอกจากนี้ กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ยังได้เข้าร่วมประชุมเพื่อลงความเห็นในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการด้านโทรคมนาคม โดยในปี ๒๕๖๔ กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ได้มีการจัดและเข้าร่วมการประชุมทั้งหมด ๒๓ ครั้ง และมีการเผยแพร่สรุปการประชุมผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน กสทช.

ดังนั้น จากการพิจารณาอำนาจหน้าที่ นโยบายการทำงานของ กสทช. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงการปฏิบัติงานของ กสทช. พบว่า คณะกรรมการ กสทช. และเลขาธิการ กสทช. มีการปฏิบัติงานที่เป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และกระบวนกรดำเนินการไม่ได้เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว แต่เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน และประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักความซื่อสัตย์สุจริต หรือ Duty of Loyalty

๔) หลักการเปิดเผยข้อมูล (Duty of Disclosure)

กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ได้มีการเปิดเผยข้อมูลตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ เพื่อให้สามารถติดตามการทำงานของ กสทช. ได้อย่างครบถ้วน และมีการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน กสทช. (www.nbtc.go.th) เพื่อให้ข้อมูลเข้าถึงได้ง่าย และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ โดยข้อมูลที่เปิดเผยได้แก่

- รายงานการประชุม กสทช. ซึ่งมีการเผยแพร่สรุปมติที่ประชุม กสทช. มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ถึงปี ๒๕๖๔ เอกสารการประชุมจะมีเนื้อหาที่แตกต่างกันไปตามมติการประชุมในครั้งนั้นๆ โดยเอกสารมีการจัดเนื้อหาให้ประชาชนทั่วไปสามารถอ่านและเข้าใจได้ง่าย
- แผนแม่บท กสทช. มีการเผยแพร่แผนแม่บทเพื่อให้เห็นถึงแนวทางในการดำเนินงานของ กสทช. ว่ามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ หรือมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติอย่างไร
- รายได้รายจ่าย กสทช. ได้มีรายงานรายรับรายจ่ายที่มีในแต่ละปีและมีการเผยแพร่มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ ถึงปี ๒๕๖๔
- อัตราค่าตอบแทน กสทช. มีการรายงานและระบุค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่แต่ละกลุ่มงานไว้อย่างชัดเจน อาทิ คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ที่ปรึกษา
- ผลการจัดซื้อจัดจ้าง กสทช. มีการเผยแพร่ผลการจัดซื้อจัดจ้างมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ ถึงปี ๒๕๖๔ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อโครงการ คู่สัญญา วงเงินตามสัญญา และข้อมูลอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง
- ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและคู่สัญญากับหน่วยงานรัฐ กสทช. มีการเผยแพร่หนังสือสัญญาในโครงการต่างๆ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับสัญญา
- ข้อมูลการเปิดเผยราคากลางจัดซื้อจัดจ้าง กสทช. มีการเผยแพร่ราคากลางในการจัดจ้างโครงการต่างๆ อาทิ ราคากลางจ้างจัดเก็บเอกสารและนำเข้าข้อมูลผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

- รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี กสทช. ได้จัดให้มีการทำรายงานการปฏิบัติงานในแต่ละปี และมีการเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอทุกปี ซึ่งในรายงานการปฏิบัติงานประกอบด้วย ๗ ส่วนหลักๆ ดังนี้ (๑) ข้อมูลทั่วไปของ กสทช. (๒) ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ (๓) ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ (๔) รายงานสภาพตลาด และการแข่งขันในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ปี ๒๕๖๔ (๕) การบริหารงบประมาณประจำปี ๒๕๖๔ (๖) แผนการดำเนินงานและงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ๒๕๖๔ (๗) ปัญหาอุปสรรคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมที่มีความสำคัญต่อประชาชน
- ผลการรับฟังความคิดเห็น กสทช. มีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานต่างๆ และมีการเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นไว้เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถ เข้ามาอ่านได้
- ผลการศึกษาวิจัย กสทช. มีการเผยแพร่รายงานการศึกษาต่างๆ อาทิ รายงานการศึกษา ผลกระทบของ OTT ต่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และแนวทางการส่งเสริม และกำกับดูแล รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) การจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและ ประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. ในการจัดระเบียบสายสื่อสารและ นำสายสื่อสารลงใต้ดิน
- รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. กสทช. ได้มีการเผยแพร่ รายละเอียดเกี่ยวกับรายงานการติดตามและประเมินการปฏิบัติงานของ กสทช. อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังนำแนวคิดในรูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Evaluation Model) และ รูปแบบการประเมินห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain) มาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม ซึ่งสามารถแจกแจงองค์ประกอบการติดตามและประเมิน ผลได้เป็น ๕ องค์ประกอบดังนี้ ๑) ปัจจัยนำเข้า (Input) ๒) กิจกรรม (Activities) ๓) ผลผลิต (Output) ๔) ผลลัพธ์ (Outcome) และ ๕) ผลกระทบ (Impact) โดยมีประเด็นสำคัญสำหรับการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น สาธารณะที่จะทำการศึกษา และวิเคราะห์ทั้งหมด ๕ ประเด็น รายละเอียดดังนี้

๔.๓.๑ การเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz

จากการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแนวความคิดที่กล่าวในข้างต้นใช้เป็นเครื่องมือ สำหรับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ภายใต้การเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การประเมินปัจจัยนำเข้า ทางที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ พบว่า เลขานุการ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ได้ดำเนินการ เตรียมความพร้อมในการจัดสรรและการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz โดยการแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาความพร้อมสำหรับการปรับปรุงการใช้งานคลื่น ความถี่ย่าน 3500 MHz เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการดำเนินงาน สำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz โดยมีการคำนึงผู้ที่ได้รับผลกระทบ การจัดให้มีมาตรการป้องกันการรบกวนความถี่ที่ใช้งาน ร่วมกันระหว่างกิจการโทรคมนาคม และกิจการอื่นๆ (๒) งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ

กสทช. ได้มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ ย่าน 3500 MHz ผ่านโครงการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบและหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz 3500 MHz และ 28 GHz เพียงหนึ่งโครงการ อย่างไรก็ตามสำนักงาน กสทช. ควรผลักดันโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการจัดสรรและการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz เพื่อให้สามารถนำคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- ๒) การประเมินกิจกรรม ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินกิจกรรมเกี่ยวข้อง ได้แก่
 - (๑) การจัดประชุมของคณะทำงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดสรรและการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz โดยในปีที่ผ่านมาการจัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดสรรและการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz เพียง ๒ ครั้ง ซึ่งอาจจะยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินการตามแผนการจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลของประเทศไทย และการปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz และไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่เตรียมไว้ก่อนหน้านี้ นอกจากนี้คณะทำงานฯ ไม่มีการจัดประชุมหรือหารือร่วมกับหน่วยงานภายนอกสำนักงาน กสทช. ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดสรรและประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz ดังนั้นการเพิ่มความถี่สำหรับการจัดประชุมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรและประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz รวมถึงการสร้างพันธมิตรสำหรับการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดสรรและการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz จะช่วยให้สามารถนำคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - (๒) แผนการจัดสรรและประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz ที่สำนักงาน กสทช. ได้วางแผนดำเนินการศึกษาและจัดทำหลักเกณฑ์ต่างๆ สำหรับเตรียมความพร้อมในการจัดสรรและประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz ที่คาดการณ์ว่าจะสามารถดำเนินการศึกษาในช่วงไตรมาสที่ ๒ หรือ ๓ ของปี ๒๕๖๔ สังเกตได้ว่ายังไม่มีเปิดเผยข้อมูลผลการศึกษาเกี่ยวกับการจัดสรรและประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz สู่สาธารณะ รวมถึงการออกหลักเกณฑ์สำหรับการประมูลที่คาดว่าจะออกภายในปี ๒๕๖๔ ซึ่งถือว่าสำนักงาน กสทช. ดำเนินการล่าช้า และไม่เป็นไปตามแผนการคาดการณ์ไว้ ดังนั้นสำนักงาน กสทช. ควรมีการกำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัดของแผนการในเชิงปริมาณ รวมถึงเป้าหมายในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้การติดตามและประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) การประเมินผลผลิต ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินผลผลิตเกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลผลิตจากปัจจัยนำเข้า และกิจกรรมข้างต้น ส่งผลให้เกิดการจัดตั้งศูนย์ 5G Use Cases สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินโครงการนำร่องอัจฉริยะเพื่อผลักดันการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี 5G ซึ่งโครงการนำร่อง Smart Hospital โรงพยาบาลศิริราช-Siriraj 5G Smart Hospital Project สามารถดำเนินการได้ตามแผนงาน และได้ผลลัพธ์ตามแผนงานที่วางไว้อย่างครบถ้วนในช่วงระยะแรก โดยโครงการดังกล่าวมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการร่วมมือเป็นอย่างดีระหว่าง ๓ หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ส่งผลให้โครงการนำร่อง Smart Hospital โรงพยาบาลศิริราช ถือเป็นนิมิตหมายที่ดีสำหรับการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G

ในอนาคตต่อไป ส่วนของโครงการอื่นๆ ที่เป็นโครงการนำร่องผลักดันการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี 5G ที่เพิ่งเริ่มดำเนินการในช่วงปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา เช่น โครงการนำร่อง “เกษตรดิจิทัล” ระบบชลประทานอัจฉริยะที่อ่างเก็บน้ำห้วยคล้าย จังหวัดอุดรธานี และบ้านฉาง 5G Smart City ต้นแบบชุมชนแห่งอนาคต

๔) การประเมินผลลัพธ์ จากการดำเนินการที่ผ่านมาที่ได้มีการจัดตั้งศูนย์ 5G Use Cases ทำให้เกิดผลลัพธ์อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ผ่านโครงการนำร่องต่างๆ ได้แก่

- โครงการนำร่อง Smart Hospital โรงพยาบาลศิริราช-Siriraj 5G Smart Hospital Project ผ่าน ๘ โครงการ โดยนำเทคโนโลยี 5G มาประยุกต์ใช้งานเพื่อประโยชน์ด้านสาธารณสุข ดังนี้

- พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินอัจฉริยะ ด้วยเทคโนโลยีเครือข่าย 5G และระบบปัญญาประดิษฐ์
- พัฒนาระบบห้องฉุกเฉินอัจฉริยะ ด้วยเทคโนโลยีเครือข่าย 5G และระบบปัญญาประดิษฐ์
- พัฒนาระบบการวินิจฉัยทางพยาธิวิทยา ด้วยปัญญาประดิษฐ์ ผ่านเครือข่าย 5G
- พัฒนาระบบสำหรับผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ด้วยระบบปัญญาประดิษฐ์ผ่านเครือข่าย 5G
- พัฒนาระบบทำนายปริมาณการใช้และการจัดการสินค้าคงคลัง ด้วยระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ผ่านเครือข่าย 5G
- พัฒนาระบบเวชระเบียนกลางด้วยเทคโนโลยีบล็อกเชน
- ระบบขนส่งกลางด้วยรถไร้คนขับ 5G
- ระบบ Multi-Access Edge computing (MEC) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ 5G

- โครงการนำร่อง “เกษตรดิจิทัล” SMART AGRICULTURE ผ่านโครงการร้อยใจรักจังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์ฝึกอบรมพหุมิติ จังหวัดเชียงราย เป็นโครงการนำร่องที่สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาใช้ควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น การให้น้ำให้ปุ๋ยและการเก็บเกี่ยว ผ่านระบบมือถือ แทนการใช้แรงงานคนและการพยากรณ์อากาศแบบดั้งเดิม เพื่อให้ได้เพิ่มผลผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน และเกิดความแม่นยำ

- บ้านฉาง 5G Smart City ต้นแบบชุมชนแห่งอนาคต ถือเป็นโครงการที่ความร่วมมือร่วมใจของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อทำให้เกิดต้นแบบการใช้เทคโนโลยี 5G ในการบริหารจัดการเมืองสู่ Smart City ภายใต้โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นอกจากนี้ยังมีการจัดสัมมนาให้ความรู้เรื่อง 5G สมาร์ทซิตี้ และเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ด้วยการสร้างชุมชนปลอดภัย สิ่งแวดล้อมชุมชนยั่งยืน บริการด้านสาธารณสุขและระบบสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนด้วยเทคโนโลยี 5G แห่งแรกของประเทศไทย

๕) การประเมินผลกระทบ หลังจากการจัดตั้งศูนย์เพื่อทดสอบการใช้งานของเทคโนโลยี 5G ผ่านโครงการนำร่องต่างๆ ทำให้ทราบถึงประโยชน์ และข้อจำกัดต่างๆ ของเทคโนโลยี 5G ในย่าน 3500 MHz ซึ่งข้อจำกัดดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อประชาชน ผู้ประกอบการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับผลกระทบ โดยจะส่งผลกระทบโดยตรงในด้านทางสังคม

ซึ่งผู้ที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวจะเป็นประชาชนที่รับชมโทรทัศน์ผ่านจานดาวเทียม ผู้ประกอบการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติมจากเดิมเพื่อให้สามารถยังคงรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านจานดาวเทียมได้ตามปกติ ซึ่งบางรายอาจรับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ได้ แต่บางรายก็อาจจะรับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ไม่ได้เช่นกัน ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบของผู้บริโภคเกิดการเปลี่ยนแปลงไป หันไปรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต จากเว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น YouTube Netflix Bugaboo 3Plus แต่ในทางกลับกันผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากการจัดสรรและการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz จะเข้ามาช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของไทยให้ดีขึ้นได้ สร้างโอกาสและความสามารถทางด้านการแข่งขันให้กับประเทศ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าตลาดโดยรวมที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยี 5G อีกด้วย ดังนั้นสำนักงาน กสทช. จึงควรเร่งหาแนวทางหรือนโยบายที่จะเข้ามาช่วยผลักดันการนำเทคโนโลยี 5G มาประยุกต์ใช้งานในอุตสาหกรรมต่างๆ

นอกจากนี้ จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์สื่อสารที่สามารถรับสัญญาณ 5G ได้ รวมถึงอุปกรณ์สื่อสารที่สามารถรับสัญญาณ 5G ได้มีราคาที่สูงเกินไป รวมถึงมองว่าสัญญาณ 4G ยังสามารถใช้ได้ตามต้องการ ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นในการเปลี่ยนไปใช้งาน 5G และในส่วนของความรู้เรื่องสัญญาณ 4G และ 5G ประชาชนไม่ทราบเลยว่าสัญญาณทั้งสองแบบมีความแตกต่างและการใช้งานอย่างไร ดังนั้นประชาชนจึงอยากให้ กสทช. ดำเนินการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี 5G รวมถึงสร้างความตระหนักรู้เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และอยากให้ กสทช. ออกมาตรการและกฎระเบียบการประมูลคลื่นย่าน 3500 MHz ที่รัดกุม เพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม

สำหรับกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) ประชาชนอยากให้ กสทช. มีมาตรการกำกับผู้ประกอบการในการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม อาทิ Free Wi-Fi ในสถานศึกษา โรงพยาบาล และพื้นที่สาธารณะอื่นๆ โดยอาจกำหนดเป็นสัดส่วนร้อยละจากผลประกอบการ และ กสทช. ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานในการวางระบบเพื่อตรวจสอบการให้บริการสัญญาณของผู้ประกอบการ อาทิ ระยะเวลาในการปล่อยสัญญาณจากเสาสัญญาณ

๔.๓.๒ การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)

จากการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแนวความคิดที่กล่าวในข้างต้นใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ภายใต้การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การประเมินปัจจัยนำเข้า ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) นโยบายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบาย ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ที่สำคัญ อาทิ พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓) ตลอดจนมีข้อบังคับวิเทศของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ระเบียบวิเทศ ITU) (๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ซึ่งมีการบูรณาการความร่วมมือกับหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม จากผลการประชุมรับฟัง

ความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม^{๓๔} ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่า ประกาศ กสทช. ด้านกิจการดาวเทียมในปัจจุบันยังไม่ชัดเจนและไม่เอื้อต่อการดำเนินงานจริง อาทิ หลักเกณฑ์การจัดชุดวงโคจร เงื่อนไขการให้ใบอนุญาต อำนาจในการควบคุมของผู้ได้รับอนุญาต แนวทางการดำเนินการภายหลังการได้รับสิทธิเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรศึกษาภาวะแวดล้อมหรือบริบทของกิจการดาวเทียมในปัจจุบันให้รอบด้าน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดภายใต้แนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อนำมาปรับปรุงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่สามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง

๒) การประเมินกิจกรรม ทางที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินกิจกรรมเกี่ยวข้อง ได้แก่

(๑) การปฏิบัติตามแผนงาน สำนักงาน กสทช. มีกิจกรรมการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ดังจะเห็นได้จากการออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับกิจการดาวเทียม อาทิ ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ประกาศ กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ได้เปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนทั่วไป ผ่านการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อ (ร่าง) ประกาศ กสทช. และการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มอันนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขแนวทางการดำเนินงาน และ (๒) อุปสรรคในการดำเนินงาน โดยจากการศึกษาพบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิฯ ในปัจจุบันยังเป็นข้อจำกัดในการดำเนินการของสำนักงาน กสทช. ที่ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน และทำให้การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิฯ ไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาการจัดทำเอกสารนำเสนอข้อมูล (Whitepaper) เพื่อศึกษาความสอดคล้องของแนวปฏิบัติ สภาพอุตสาหกรรมและบริบทของกิจการดาวเทียมไทย ตลอดจนผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมด อันเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน

๓) การประเมินผลผลิต ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินผลผลิตเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า สำนักงาน กสทช. มีผลการดำเนินงานที่ยังไม่สัมฤทธิ์ผลตามแผนการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ เนื่องด้วยข้อจำกัดด้านหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิฯ กรอบระยะเวลาที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อันนำไปสู่การออกประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) จำนวนทั้งสิ้น ๓ ฉบับ ทั้งนี้ การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงประกาศสำนักงาน กสทช. ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินโครงการศึกษาทิศทางการให้บริการดาวเทียมในอนาคต และแนวทางในการกำกับดูแลการให้บริการดาวเทียมในประเทศไทย โดยปัจจุบันมีการจัดทำรายงานผลการศึกษาจาก ๓ กิจกรรมหลักเป็นที่เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม จากการศึกษายังไม่พบรายงานผลความคืบหน้าของโครงการฯ และรายงานผล

^{๓๔} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔

การศึกษาเผยแพร่แก่สาธารณะ ดังนั้น ด้านข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กสทช. ควรพิจารณาให้มีการจัดทำรายงานความคืบหน้าและรายงานผลการศึกษาที่สำคัญเผยแพร่ให้สาธารณชนรับทราบ

- ๔) การประเมินผลลัพธ์ จากการติดตามและการประเมินผลลัพธ์ด้านการดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ของสำนักงาน กสทช. พบว่า การออกประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิ เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการกิจการดาวเทียมโดยตรง เป็นการเปิดโอกาสให้แก่ผู้สนใจเข้าร่วมการประมูลก่อให้เกิดการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม การดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิ ไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ปัจจุบันยังไม่มีประมูลเกิดขึ้น เนื่องจากมีผู้ยื่นเอกสารเข้าร่วมการคัดเลือกเพียงรายเดียวซึ่งอาจไม่ทำให้เกิดการแข่งขันเสรีอย่างเป็นธรรมในการประมูล ทั้งนี้ จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ^{๓๕} ผู้ประกอบการมีความเห็นว่า การกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาตเอื้อต่อผู้ประกอบการรายใหญ่และกีดกันผู้ประกอบการรายใหม่ อาทิ การกำหนดเกณฑ์ความสามารถด้านการเงินที่มีเกณฑ์การพิจารณาขั้นต่ำไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้สิทธิ ให้เอื้อต่อการแข่งขันของผู้ประกอบการรายย่อยด้วย
- ๕) การประเมินกระทบ จากการประเมินผลกระทบด้านการดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) พบว่า หากสำนักงาน กสทช. สามารถดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมได้สำเร็จ จะส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจในเชิงบวก อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันสำนักงาน กสทช. ยังไม่ได้ดำเนินการประมูลฯ เนื่องจากข้อจำกัดด้านหลักเกณฑ์และกรอบระยะเวลา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบการสื่อสารภายในประเทศในอนาคต ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรเร่งรัดการดำเนินการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยการปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานจริง ภายใต้กรอบระยะเวลาที่เหมาะสม มีความสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย และตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศให้มีความพร้อมต่อการรองรับการขยายตัวของการลงทุนจากต่างประเทศและการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยในอนาคต

๔.๓.๓ การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center)

จากการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแนวความคิดที่กล่าวในข้างต้นใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ภายใต้การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การประเมินปัจจัยนำเข้า ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - (๑) นโยบายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โดยสำนักงาน กสทช. มีการกำหนดข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ที่สำคัญ อาทิ พ.ร.บ.องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

^{๓๕} สำนักงาน กสทช., โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านกิจการโทรคมนาคม.

พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ และ (๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโดยทางสำนักงาน กสทช. มีการบูรณาการความร่วมมือกับหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม จากผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม^{๓๖} ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นที่ไม่เคยทราบเรื่องการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติมาก่อน แต่ในแง่ของกิจกรรมมีการให้ความร่วมมือกับ กสทช. อยู่แล้ว เช่น การตรวจสอบการรบกวนคลื่นความถี่ ซึ่งผู้ประกอบการไม่ได้มีข้อคัดค้านในส่วนของการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ และยินดีที่จะให้ความร่วมมือเสมอ แต่อย่างไรก็ตามอยากให้ กสทช. มีการระบุภารกิจหลักๆ และวิธีการทำงานของศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติให้ชัดเจน เนื่องจากกังวลว่าการจัดตั้งศูนย์ฯ จะมีการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกับการตรวจสอบการรบกวนคลื่นความถี่ที่ดำเนินมาก่อนหน้านี้ ดังนั้น กสทช. จึงควรเร่งกำหนดบทบาทหน้าที่ ภารกิจหลัก รวมถึงวิธีการดำเนินงานของศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ

- ๒) การประเมินกิจกรรม ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินกิจกรรมเกี่ยวข้อง ได้แก่
 - (๑) การปฏิบัติตามแผนงาน ถึงแม้ กสทช. จะมีการดำเนินการตรวจสอบคลื่นความถี่ผ่านการดำเนินการทดสอบคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคม (QoS) แทนการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ ตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) และ (๒) อุปสรรคในการดำเนินงาน โดยปัจจัยหลักที่ทำให้การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่ล่าช้า เกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลทำให้ กสทช. ไม่สามารถดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) ที่ต้องการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center) ดังนั้น กสทช. จึงควรกำหนดมาตรการ หรือนโยบายที่รองรับกับสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เพื่อให้ กสทช. สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้สำเร็จลุล่วง
 - ๓) การประเมินผลผลิต ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินผลผลิตเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า ถึงแม้ในปีที่ผ่านมา กสทช. ไม่ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ ตามแผนการปฏิบัติงานของสำนักงาน ประจำปี ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตาม จะสังเกตได้ว่า กสทช. ไม่ได้เพิกเฉยต่อการตรวจสอบคลื่นความถี่ จึงได้มีการดำเนินการตรวจสอบคลื่นความถี่ ผ่านการดำเนินการทดสอบคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคม (QoS) แทน เพื่อให้มั่นใจว่าคลื่นความถี่ที่ได้ให้บริการยังมีคุณภาพ มีราคาที่เหมาะสม ดังนั้น กสทช. จึงควรเพิ่มช่องทางที่ใช้สำหรับการเปิดเผยข้อมูลการตรวจสอบคลื่นความถี่ในภาคส่วนอื่นๆ โดยมีการนำเสนอผลการตรวจสอบเป็นรายเดือน รายไตรมาส

^{๓๖} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔.

หรือรายปี เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้การดำเนินการตรวจสอบคลื่นความถี่ของ กสทช. ตลอดจนกำหนดตัวชี้วัดให้ชัดเจนสำหรับการตรวจสอบคลื่นความถี่ หรือจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติตามรายปี เพื่อให้ง่ายต่อการติดตามและประเมินผลในลำดับถัดไป

- ๔) การประเมินผลลัพธ์ โดยการประเมินผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ด้านการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ ณ ปัจจุบันอาจจะยังไม่สามารถประเมินผลลัพธ์ของการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติได้ เนื่องจาก กสทช. ยังไม่ได้มีการดำเนินการดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม กสทช. มีการดำเนินการตรวจสอบคลื่นความถี่ตามสถานที่ต่างๆ แทน เช่น โรงพยาบาลสนามในจังหวัด ราชบุรี สมุทรปราการ และจันทบุรี เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมการตรวจสอบคลื่นความถี่ถือเป็นกิจกรรมที่ดี และควรได้รับการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ประชาชนได้รับประโยชน์เป็นอย่างมาก ถือเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคอีกทางหนึ่ง ดังนั้น กสทช. ควรเร่งผลักดันการตรวจสอบคลื่นความถี่ให้เป็นรูปธรรมในรูปแบบการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ ตามที่ระบุไว้ในแผนการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔
- ๕) การประเมินกระทบ จากการประเมินผลกระทบด้านการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ ยังไม่สามารถประเมินผลกระทบในส่วนนี้โดยตรง เนื่องจากสำนักงาน กสทช. ยังไม่มีการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติโดยตรง แต่อย่างไรก็ตาม ในปีที่ผ่านมาสำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินการทดสอบคลื่นความถี่แทนที่การจัดตั้งศูนย์ดังกล่าว ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าวส่งผลกระทบด้านสังคม โดยเฉพาะประชาชนผู้เข้ารับการรักษา บุคลากรทางการแพทย์ ดังนั้น กสทช. จึงควรเร่งดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ภายใต้กรอบระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติมาใช้ประโยชน์ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี

๔.๓.๔ การเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร

จากการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแนวความคิดที่กล่าวในข้างต้นใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ภายใต้การเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การประเมินปัจจัยนำเข้า ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - (๑) สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากสายสื่อสาร พบว่า ประชาชนยังคงประสบปัญหาจากสายสื่อสารอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยประชาชนส่วนมากได้เรียกร้องให้สำนักงาน กสทช. ดำเนินการโครงการดังกล่าวให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็วที่สุด นอกจากนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้ง กสทช. การไฟฟ้า หน่วยงานท้องถิ่น และผู้ประกอบการโทรคมนาคมมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการหาแนวทางร่วมกัน เพื่อดำเนินการและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนต่อไป (๒) การจัดสรรทรัพยากรเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร

สำนักงาน กสทช. มีการจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ สำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้การดำเนินการล่าช้ากว่าแผนที่ได้กำหนดไว้ โดยระยะเวลาของโครงการมีระยะเวลาเพียง ๑ - ๒ ปี ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ นอกจากนี้ งบประมาณควรถูกจัดสรรให้กองทุนสำหรับการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาที่เกิดจากสายสื่อสารด้วย เพื่อเป็นการเยียวยาประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน โดยไม่ต้องรอการดำเนินงานของหน่วยงาน หรือผู้ประกอบการ และ (๓) การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการดำเนินการ สำนักงาน กสทช. สามารถดำเนินการด้านการดำเนินการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสารได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวยังมีข้อจำกัดในเรื่องหลักเกณฑ์ในการโน้มน้าวผู้ประกอบการ หรือมาตรการช่วยเหลือยังไม่ความสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่แท้จริงของผู้ประกอบการ ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรมีการกำหนดมาตรการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินสายสื่อสารใหม่ ค่าเช่าท่อร้อยสาย เป็นต้น ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ประกอบการในรูปแบบอื่นๆ เช่น การลดหย่อนค่าธรรมเนียมใบอนุญาต การเบิกค่าธรรมเนียมกองทุน USO

- ๒) การประเมินกิจกรรม ที่ปรึกษาพิจารณากิจกรรมด้านการเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน และการจัดระเบียบสายสื่อสาร ทั้งสิ้น ๒ องค์ประกอบ ดังนี้ (๑) การสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์ต่อประชาชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง พบว่าในการดำเนินงานด้านการเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินการสร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ต่อประชาชนและผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การประชาสัมพันธ์ดังกล่าวยังไม่มีความทั่วถึง โดยประชาชนส่วนมากได้รับข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์จากช่องทางอื่นๆ ที่ไม่ใช่ช่องทางของสำนักงาน กสทช. ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการที่ทั่วถึงมากขึ้น โดยอาจดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านโทรศัพท์มือถือออนไลน์ และสื่ออื่นๆ ที่ประชาชนส่วนมากเข้าถึงได้ เพื่อให้ประชาชนรับทราบถึงความคืบหน้าของการดำเนินการ อีกทั้งยังควรประชาสัมพันธ์ช่องทางร้องเรียนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนทราบถึงวิธีการร้องเรียนปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ นอกจากนี้ ประชาชนยังมีข้อเสนอแนะให้สำนักงาน กสทช. ควรมีการจัดประชุมในเขตภูมิภาค เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกับประชาชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น และ (๒) อุปสรรคในการดำเนินงานซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานล่าช้า และไม่เป็นไปตามแผนการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสารในปี ๒๕๖๔ ที่ได้วางไว้ โดยปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน อาทิ งบประมาณการดำเนินงาน และสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรนำอุปสรรคที่เกิดขึ้นไปพิจารณาประกอบการกำหนดแผนการดำเนินการในปีต่อไป และหาแนวทางหรือมาตรการที่จะช่วยขจัดอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่ราบรื่น และเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนด

- ๓) **การประเมินผลผลิต** สำนักงาน กสทช. ได้มีการวางแผนการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน และการจัดระเบียบสายสื่อสาร สำหรับปี ๒๕๖๔ แต่ผลการดำเนินงานยังไม่แล้วเสร็จ ทุกแผนงานและโครงการที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรเร่งรัด การดำเนินการ เพื่อให้โครงการแล้วเสร็จตามแผนการดำเนินงานในแต่ละปี โดยกำหนด มาตรการและวิธีการดำเนินงานที่ช่วยลดอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นตลอดการดำเนินโครงการ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
- ๔) **การประเมินผลลัพธ์** จากการดำเนินการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบ สายสื่อสารสามารถสร้างประโยชน์หลายประการให้กับประชาชนและประเทศ ได้แก่ การลดลงของอัตราการเกิดอุบัติเหตุ ทัศนียภาพของประเทศไทยที่สวยงามขึ้น และระบบ การสื่อสารและโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยนอกจากประโยชน์ดังกล่าวแล้ว การดำเนินการที่จะแล้วเสร็จในอนาคตยังสามารถเพิ่มความพึงพอใจของประชาชนให้ อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนเกิด ความกังวลเพิ่มขึ้น ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรนำข้อกังวลของประชาชนต่อ การดำเนินการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสารมาทบทวน เพื่อพิจารณาการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานในอนาคต เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน ให้มีความชัดเจน และกำหนดมาตรการเพื่อรองรับความต้องการของประชาชน เช่น การระบุ ผู้รับผิดชอบและวิธีการร้องเรียนที่ชัดเจน การดำเนินการที่รอบคอบ และปลอดภัย เพื่อลดอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน
- ๕) **การประเมินผลกระทบ** ถึงแม้ว่าการเร่งจัดระเบียบสายสื่อสาร และนำสายสื่อสาร ลงใต้ดินจะมีประโยชน์ในหลากหลายด้าน แต่ในทางกลับกันก็ยังส่งผลกระทบหลัก ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยในด้านเศรษฐกิจ การดำเนินการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและ การจัดระเบียบสายสื่อสารให้แล้วเสร็จ จะช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของไทยให้ดีขึ้นได้ โดยการพัฒนาทัศนียภาพให้สวยงาม ซึ่งจะส่งผลดีต่อภาคการท่องเที่ยวไทย อีกทั้ง ยังส่งผลให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายโทรคมนาคมให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น เพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่กำลังจะขยายตัวในอนาคต ส่วนในด้านสังคม การนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสารจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของ ประชาชน โดยประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้โดยมีความกังวลลดลง และเพิ่มความ ปลอดภัยให้กับประชาชน ทั้งนี้ ผู้ประกอบการอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการ ให้บริการ เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างสายสื่อสารรูปแบบใหม่ ดังนั้น สำหรับการพัฒนา ประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำนักงาน กสทช. ควรกำหนดแนวทางการดำเนิน งานที่จะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนฯ และเร่งการดำเนินการให้แล้วเสร็จ อย่างรวดเร็ว

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในประเด็นที่ ๒ พบว่า ปัญหาสายสื่อสารที่ไม่เป็นระเบียบ รกรุงรัง ทำให้ประชาชนที่ไร้รถใช้ถนนได้รับผลกระทบทั้งทางด้านชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ไฟไหม้ สายสื่อสาร สายสื่อสารเกี่ยวคอ ซึ่งปัจจุบันประชาชนมองว่า ยังไม่มีหน่วยงานใดที่เข้ามารับผิดชอบและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังมีการปฏิเสธความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานเมื่อพบปัญหาต่างๆ ประชาชนจึงเสนอแนะให้มีการจัดระเบียบสายสื่อสารให้อยู่ในระดับความสูงที่ได้มาตรฐาน ๕.๕๐ เมตร หากไม่สามารถนำสาย

สื่อสารลงดินได้ในทุกพื้นที่ รวมถึงการทำสัญลักษณ์ไว้ที่สายสื่อสารเพื่อให้ทราบว่ายาสื่อสารดังกล่าวที่เป็นปัญหาเป็นสายสื่อสารของผู้ประกอบการรายใด

หลังจากได้รับทราบข้อมูล ประชาชนเห็นสอดคล้องกับที่ปรึกษาฯ ในการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความกังวลสำหรับการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ดังนี้ หากมีการชำรุดของสายสื่อสารที่อยู่ใต้ดิน จะทราบและสามารถจัดการได้อย่างไร เรื่องการดำเนินการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน และการจัดระเบียบสายสื่อสารว่า อาจเป็นสาเหตุทำให้ท่อน้ำประปาใต้ดินเกิดความชำรุด ดังนั้น กสทช. จึงควรเร่งออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน เพื่อคลายความกังวลของประชาชนที่ได้แจ้งในข้างต้น รวมถึงในระหว่างดำเนินการจัดระเบียบสายสื่อสาร และนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ยากให้มีการติดประกาศเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบโครงการในแต่ละระยะให้ชัดเจน

๔.๓.๕ มาตรการช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19

จากการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแนวความคิดที่กล่าวในข้างต้นใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ภายใต้มาตรการช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการในช่วง COVID-19 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การประเมินปัจจัยนำเข้า ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - (๑) ระเบียบและประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 จากการดำเนินการมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รับรู้ถึงการมีมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในขณะที่ประชาชนที่รับรู้ถึงมาตรการก็ไม่สามารถใช้บริการได้จริง หรือหากมีการใช้บริการได้ก็ต้องพบกับปัญหาสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วไม่เพียงพอและไม่เสถียร โดยประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้มีมาตรการสนับสนุนค่าบริการที่ประชาชนใช้อยู่แล้ว และต้องการให้การเข้าถึงการใช้บริการมาตรการง่ายขึ้นกว่านี้ รวมถึงการมีการประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมทั่วถึงประชาชนในทุกพื้นที่ ดังนั้นการออกมาตรการยังคงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขโดยต้องยึดความต้องการของประชาชนเป็นหลัก และ (๒) การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการดำเนินการจากมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 เป็นการดำเนินการที่ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ผู้ประกอบการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (กระทรวงดีอีเอส) และโรงเรียนของรัฐภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวยังต้องคำนึงถึงการแบกรับค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ ซึ่งสำนักงาน กสทช. ควรมีการกำหนดมาตรการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการดำเนินการมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ให้กับผู้ประกอบการ
- ๒) การประเมินกิจกรรม ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินกิจกรรมเกี่ยวข้อง ได้แก่
 - (๑) การสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์ต่อประชาชน ในการดำเนินการมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ต่อประชาชนบ้าง อย่างไรก็ตาม การประชาสัมพันธ์ดังกล่าวยังไม่มีความทั่วถึง โดยประชาชนส่วนมากได้รับข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์จากช่องทางอื่นๆ ที่ไม่ใช่ช่องทางของสำนักงาน กสทช. ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการที่ทั่วถึง

มากขึ้น โดยอาจดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ และสื่ออื่นๆ ที่ประชาชนส่วนมากเข้าถึงได้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงมาตรการช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งสำนักงาน กสทช. ควรให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการให้ความสนับสนุนเพื่อให้เกิดมาตรการช่วยเหลือขึ้นมาได้ และ

(๒) อุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดการดำเนินการมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ยังมีอุปสรรคที่เกิดขึ้นซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน อาทิ งบประมาณการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนได้รับรู้ ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรนำอุปสรรคที่เกิดขึ้นไปพิจารณาประกอบการกำหนดมาตรการในครั้งต่อไป และหาแนวทางที่จะช่วยขจัดอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่ราบรื่น และเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่ได้กำหนด

- ๓) **การประเมินผลผลิต** สำนักงาน กสทช. ได้มีการออกมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 สำหรับปี ๒๕๖๔ แต่การประกาศใช้มาตรการอาจมีความล่าช้าต่อสถานการณ์และมีการใช้มาตรการแค่เพียงในระยะสั้นเท่านั้น อาทิ มาตรการสนับสนุนการจัดให้มีแพ็คเกจอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียน เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ ในราคา ๗๙ บาทต่อเดือน (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) เป็นระยะเวลาไม่เกิน ๒ เดือน สำหรับภาคการศึกษาต้นของปีการศึกษา ๒๕๖๔ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม จนถึง ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งระยะเวลาของการใช้มาตรการอาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในปัจจุบัน
- ๔) **การประเมินผลลัพธ์** จากการดำเนินการมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 สามารถสร้างประโยชน์หลายประการให้กับประชาชนและประเทศ ได้แก่ การลดลงของค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ต ประชาชนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับวัคซีน การรักษา และการสนับสนุนอุปกรณ์ที่จำเป็นให้กับประชาชนที่ติดเชื้อ COVID-19 อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวประชาชนมีความคิดเห็นว่ายังมีเรื่องที่ต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรนำข้อเสนอแนะของประชาชนต่อมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 มาต่อยอด เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ๕) **การประเมินผลกระทบ** การดำเนินการมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 สามารถส่งผลกระทบหลักในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยในด้านเศรษฐกิจ การดำเนินการมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 จะช่วยระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ไม่หยุดชะงักจนเกินไป โดยการช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในด้านการโทรศัพท์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต แต่อย่างไรก็ตามสำนักงาน กสทช. ก็ต้องให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมมีอไม่ให้อัดแบกรับค่าใช้จ่ายที่มากจนเกินไปอยู่ฝ่ายเดียว นอกจากนี้ในด้านสังคม การดำเนินการมาตรการช่วยเหลือของ กสทช. เพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 จะส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำของประชาชนแต่ละกลุ่มประชาชน อาจมีบางกลุ่มที่ไม่สามารถเข้าถึงมาตรการการช่วยเหลือได้

แต่ในขณะเดียวกันผู้ที่สามารถเข้าถึงมาตรการได้จะสามารถทำกิจกรรมในรูปแบบที่เปลี่ยนไปได้ อาทิ รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการให้บริการ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้น สำหรับการพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำนักงาน กสทช. ควรให้ความสำคัญกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครบทุกฝ่ายและมีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพทั่วถึง

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงรายละเอียดมาตรการช่วยเหลือประชาชน และผู้ประกอบการในช่วงวิกฤต COVID-19 เนื่องจากยังไม่มี การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเข้าและวิธีการใช้งานที่ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามยังประชาชนส่วนน้อย (กลุ่มนักศึกษา) ทราบถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องแต่ลงทะเบียนเพื่อรับบริการดังกล่าวไม่ทัน ถึงแม้ว่า กสทช. จะมีมาตรการช่วยเหลือดังกล่าวมา แต่ไม่สามารถตอบโจทย์การใช้งาน เช่น การทำงานที่บ้าน (Work from Home) การเรียนออนไลน์ ในทางกลับกันประชาชนมีความต้องการให้ กสทช. ออกมาตรการช่วยเหลือในรูปแบบของการลดค่าบริการรายเดือน มากกว่ามาตรการช่วยเหลือที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน รวมถึงต้องการให้เพิ่มความเร็วของอินเทอร์เน็ต และต้องการให้มีความเสถียรมากกว่านี้ ซึ่งในส่วนของผู้ประกอบการก็ได้มีการให้ความช่วยเหลือกับประชาชนด้วยเช่นกัน อาทิ NT มีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตฟรีในจุดพักคอย การให้บริการซิมฟรีแก่บุคลากรทางการแพทย์ในจังหวัดลำปาง

๔.๓.๖ มาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชน

จากการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแนวความคิดที่กล่าวในข้างต้นใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ภายใต้มาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การประเมินปัจจัยนำเข้า ปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงประชาชนเป็น ปัญหาที่ส่งผลกระทบและสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชน โดยพิจารณาถึง
 - (๑) นโยบายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ในปี ๒๕๖๔ มีผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ส่งผลให้ประชาชนมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ตลอดจนการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบดิจิทัลขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด ด้วยเหตุนี้ สำนักงาน กสทช. จึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายและหลักเกณฑ์ที่สำคัญ อาทิ พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ พ.ศ. ๒๕๖๔ และ (๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โดยสำนักงาน กสทช. ได้บูรณาการความร่วมมือกับหลายภาคส่วน อาทิ ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ จากการศึกษาค้นคว้า ที่ผ่านมาสํานักงาน กสทช. ได้มีการจัดประชุมหารือร่วมกับแต่ละหน่วยงานถึงแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาการจัดประชุมหารือร่วมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันทั้งหมด เพื่อสร้างการรับรู้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ตลอดจนการนำไปสู่การออกมาตรการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ

- ๒) การประเมินกิจกรรม ที่ปรึกษาได้ดำเนินการประเมินกิจกรรมเกี่ยวข้อง ได้แก่
- (๑) การดำเนินการแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงประชาชน โดยสำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการจัดประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงประชาชนที่เกิดขึ้น โดยมีการกำหนด Blacklist เพื่อให้ผู้ประกอบการทุกราย ดำเนินการบล็อก SMS ดังกล่าวจากผู้ส่งรายเดียวกัน ทั้งนี้ ปัจจุบันยังคงพบปัญหาและด้านข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการดำเนินงาน ความไม่ครอบคลุมของการบูรณาการการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความไม่เป็นเอกภาพในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. และ (๒) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีข้อสงสัยและข้อกังวลเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงาน กสทช. ผู้ประกอบการโทรคมนาคม และผู้ที่เกี่ยวข้อง เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล การกีดกันหมายเลขโทรศัพท์ที่เป็นมิจฉาชีพว่ามีกระบวนการดำเนินการอย่างไร เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า แม้สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ปัจจุบันประชาชนยังคงประสบปัญหาดังกล่าวอยู่ และไม่มีแนวโน้มที่ลดลง ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยการผนึกกำลังร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทย และสถาบันการเงิน เนื่องจาก ประชาชนส่วนใหญ่ที่ประสบปัญหาจะได้รับความเสียหายทางทรัพย์สินจากการทำธุรกรรมออนไลน์ โดยมักจะเป็นการถูกหลอกหลวงในรูปแบบหลอกขายของออนไลน์ เงินกู้ออนไลน์ หลอกให้ลงทุน โดยอ้างผลตอบแทนสูง และหลอกให้เล่นพนันออนไลน์
- ๓) การประเมินผลผลิต จากการศึกษาผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ร่วมกับ ผู้ประกอบการโทรคมนาคม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงประชาชน พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้ออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมทุกรายทำการบล็อก SMS ที่มีเนื้อหาชัดเจนว่าเป็นการหลอกหลวง เว็บไซต์ออนไลน์ หรือลามกอนาจาร และให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมแชร์ข้อมูล SMS หลอกหลวงระหว่างกัน นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ได้ยกระดับการจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการออกมาตรการเพิ่มอีก ๕ มาตรการ รวมถึงแนวปฏิบัติในการรวบรวมข้อมูล และการดำเนินการสำหรับผู้ประกอบการโทรคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาสถิติเรื่องร้องเรียนปี ๒๕๖๔ ของสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม ตั้งแต่เดือนกันยายน - ธันวาคม^{๓๗} พบว่า สถิติเรื่องร้องเรียน เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการได้รับข้อความสั้น SMS มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด ถึงแม้ว่า สำนักงาน กสทช. ได้มีการออกคำสั่งและมีมาตรการกำกับดูแลปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงไปแล้ว ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และยังไม่เห็นผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น สำนักงาน กสทช.

^{๓๗} สำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม, สถิติเรื่องร้องเรียน (เดือนกันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๔).

ควรดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง อาทิ การบังคับใช้กฎหมายเพื่อเอาผิดแก่ผู้ประกอบการโทรคมนาคมที่เข้าข่ายการเอาเปรียบผู้บริโภคเนื่องด้วยไม่สามารถบล็อก SMS หลอกหลวงได้ ส่งผลให้ผู้ใช้บริการได้รับความเดือดร้อน

- ๔) **การประเมินผลลัพธ์** จากการประเมินผลลัพธ์ด้านมาตรการแก้ไขปัญหากังคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงประชาชน พบว่า สำนักงาน กสทช. มีการปฏิบัติงานสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่กำหนด โดยแนวทางการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ด้านมาตรการแก้ไขปัญหากังคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวง ก่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลระหว่างผู้ประกอบการในการจัดทำ Blacklist ของมิจฉาชีพ และก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน อาทิ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อันนำไปสู่การปิดรายการ SMS หลอกหลวง การกีดกันมิจฉาชีพ และการดำเนินการเอาผิดกับมิจฉาชีพตามข้อกฎหมายและเห็นพ้องกันว่า**การแก้ไขปัญห**ของสำนักงาน กสทช. **ยังไม่สามารถแก้ไขปัญห**ได้จริง ดังนั้น นอกจากการดำเนินการเชิงรุกร่วมกับผู้ประกอบการโทรคมนาคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว สำนักงาน กสทช. **ควรขยายความร่วมมือไปยังหน่วยงานท้องถิ่น** ในการสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนในทุกพื้นที่และทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง ตลอดจน**ควรมีการสื่อสารและให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางและ**การดำเนินการ**แก้ไขปัญห**อย่างต่อเนื่อง เนื่องด้วยประชาชนบางส่วนยังไม่ทราบถึงรายละเอียดของมาตรการแก้ไขปัญหฯ ของสำนักงาน กสทช. และไม่ทราบถึงความคืบหน้าของการดำเนินงานเลย
- ๕) **การประเมินผลกระทบ** จากการประเมินผลกระทบด้านมาตรการแก้ไขปัญหากังคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงประชาชน พบว่า **ปัจจุบันสำนักงาน กสทช. ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างคล่อง** ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ประชาชนมีข้อสงสัยถึงการดำเนินการของผู้ประกอบการโทรคมนาคมเรื่องการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ว่าเพราะเหตุใดมิจฉาชีพจึงสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล อาทิ หมายเลขโทรศัพท์ ได้โดยง่าย และปัจจุบันยังไม่เห็นการดำเนินการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในบทลงโทษกับมิจฉาชีพอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น หากสำนักงาน กสทช. สามารถ**แก้ไขปัญห**กังคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกหลวงประชาชนได้สำเร็จ จะส่งผลความเชื่อมั่นของประชาชนในการทำธุรกรรมออนไลน์ และความเชื่อมั่นของนักลงทุนในเชิงบวก ด้วยเหตุนี้ **สำนักงาน กสทช. ควรหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาการปรับปรุงข้อกฎหมายอย่างเร่งด่วน** เพื่อลดช่องว่างในการดำเนินงาน และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสามารถทำได้อย่างเข้มงวดและเป็นธรรมมากที่สุด

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในส่วนของมาตรการแก้ไขปัญห SMS หลอกหลวงประชาชน พบว่า ประชาชนไม่มีความมั่นใจว่า กสทช. จะสามารถแก้ปัญห SMS หลอกหลวงได้ เนื่องจากประชาชนมีการแจ้งตำรวจเพื่อดำเนินคดีแต่ตำรวจไม่สามารถดำเนินคดีใดๆ ต่อได้ และแนวโน้มของปัญห SMS หลอกหลวงยังไม่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น ซึ่งจากปัญห SMS หลอกหลวงทำให้ประชาชนมีความกังวลอย่างมากมาย เช่น การรั่วไหล

ของข้อมูลส่วนบุคคล การดำเนินงานและกำกับดูแลของ กสทช. เด็กและเยาวชนอาจถูกล่อลวงจาก SMS หลอกหลวง เนื่องจากไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังนั้นประชาชนจึงมีความต้องการให้ผู้ประกอบการเข้ามาดูแลในเรื่อง SMS หลอกหลวง อย่างเข้มงวด มีการประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้อย่างทั่วถึง ซึ่งครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่อาจถูกล่อลวงได้ง่าย

๔.๔ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นผู้บริโภคหรือประชาชนทั่วไป ได้แก่ ผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม และดำเนินการเก็บข้อมูลประชากรในกลุ่มนี้จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคที่กำหนดไว้ ๔ ประเด็นหลัก^{๓๘} ได้แก่

- (๑) การดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคการดำเนินการ/การให้บริการด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของสำนักงาน กสทช.
- (๒) การบริหารงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๓) การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- (๔) การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม

โดยได้นำแนวคิดในรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Evaluation Model) มาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการประเมินในครั้งนี้ และมีนารูปแบบการประเมินหลักทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Model) มาประกอบการประเมินเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังมีการขยายการประเมินไปสู่เครื่องมือที่เรียกว่าการประเมิน CIPPI (CIPPI Evaluation Model) ที่ประเมินถึงผลกระทบ ประสิทธิภาพ และความยั่งยืนของการดำเนินงานซึ่งจากผลการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคพบว่า สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินการให้บริการด้านการคุ้มครองผู้บริโภคที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาตามยุคตามสมัย ซึ่งทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที่ทันที่ แต่อย่างไรก็ตาม กสทช. ก็ควรที่จะเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในเข้าถึงประชาชนอย่างทั่วถึง

^{๓๘} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ประจำปี ๒๕๖๔.

รูปที่ ๔-๔: ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

๔.๔.๑ การดำเนินการ/การให้บริการด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของสำนักงาน กสทช.

ผู้เข้าร่วมประชุมโดยส่วนใหญ่ระบุว่า การดำเนินการ/การให้บริการด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของสำนักงาน กสทช. ถือว่ามีการดำเนินงานที่ดี มีประสิทธิภาพ เนื่องจากทาง กสทช. มีช่องทางการประสานงานแก้ไขปัญหาในการคุ้มครองผู้บริโภค และปรับตัวตามยุคสมัย อย่างไรก็ตามยังมีส่วนได้เสนอแนะเพิ่มเติม ในด้านของความรวดเร็วในการให้บริการ กสทช. ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่ใช้สำหรับการประชาสัมพันธ์งาน หรือสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทั่วถึงทุกกลุ่มช่วงอายุให้มากขึ้น โดยใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์หรือแพลตฟอร์ม (platform) เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ ให้สามารถประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง โดยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความรู้ในประเด็นสำคัญ ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่ที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นพิเศษคือ การพนันออนไลน์ กลโกงออนไลน์ และการโฆษณาเกินจริง ตลอดจนแนะนำให้ กสทช. ควรกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้ทั่วถึงออกไปยังพื้นที่ห่างไกล

๔.๔.๒ การบริหารงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ทราบถึงอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน กสทช. ที่เป็นหน่วยงานดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แต่ไม่ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. เช่น คณะบุคลากรที่เป็นผู้บริหาร หรือสถานที่ตั้ง ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวทำให้ประชาชนเสนอแนะให้ กสทช. สร้างการรับรู้ของประชาชนโดยการใช้สื่อทุกแขนง ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนในทุกช่วงวัย เกิดความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ตลอดจนควรดำเนินการจัดเวทีสาธารณะเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์น่าติดตาม และมีการรับฟังปัญหาของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสร้างเครือข่ายชุมชน เพื่อประสานงานและติดตามการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช.

๔.๔.๓ การคุ้มครองผู้บริโภคในการกระจายเสียงและโทรทัศน์

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะด้านการคุ้มครองผู้บริโภคพบว่า การดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ในปัจจุบันมีระบบ กลไก และเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อติดตามประเมินผลการกำกับดูแลเนื้อหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของสำนักงาน กสทช. และควรเพิ่มเติมการให้ความรู้ในประเด็นใหม่ๆ และจัดตั้งภาคีเครือข่าย ตลอดจนประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า สำนักงาน

กสทช. ได้ดำเนินการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ และสนับสนุนให้มีการผลิตเนื้อหาที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์หลากหลาย และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แต่อย่างไรก็ตามก็ควรเพิ่มเติมการเผยแพร่ให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้นเพราะประชาชนบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง การจัดการปัญหาการผิดสัญญา การให้บริการของผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพของสำนักงาน กสทช. ประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า สำนักงาน กสทช. สามารถจัดการปัญหาการผิดสัญญาการให้บริการของผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ยังมีประชาชนบางส่วนที่มองว่าสำนักงาน กสทช. ยังต้องพัฒนาการทำงานในประเด็นนี้ให้มากขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะประชาชนมีช่องทางในการติดต่อร้องเรียนที่หลากหลาย แต่มีคนบางกลุ่มที่ไม่สามารถเข้าถึงโทรศัพท์ได้ทำให้ไม่เข้าถึงกระบวนการร้องเรียน จึงควรเพิ่มเติมการให้ความรู้ด้านกระบวนการในการร้องเรียน

กสทช. มีความชัดเจนในเรื่องของแผนหรือแนวทางที่ชัดเจนในการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง และคุ้มครองผู้บริโภคที่เข้มแข็ง ประชาชนแสดงความเห็นว่า สำนักงาน กสทช. มีหลายช่องทางที่ให้ร้องเรียน แต่อย่างไรก็ตาม กสทช. ยังคงขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปรับรู้ การจัดทำแผนสนับสนุนการเข้าถึงบริการด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่กำหนดประเภทบริการต่างๆ ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนของสำนักงาน กสทช. ประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า สำนักงาน กสทช. มีการจัดทำแผนสนับสนุนการเข้าถึงบริการด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่กำหนดประเภทบริการต่างๆ ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นระบบตามประเภท ตามกลุ่มเป้าหมาย และมีการจัดการประชุมอบรมอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มของผู้สูงอายุยังคงเข้าถึงข้อมูลได้ไม่เพียงพอ จึงควรมีการจัดประชุมให้ความรู้และอบรมในชุมชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

การสนับสนุนการให้ทุนเพื่อวิจัยและพัฒนาการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สื่อผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผ่านกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะของสำนักงาน กสทช. ประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า มีประโยชน์ แต่ควรเพิ่มทุนวิจัยให้มากขึ้น เพราะกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสเป็นกลุ่มเปราะบาง ง่ายต่อการโดนหลอกและโดนเอาเปรียบ อีกทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์การทำงานของกองทุนวิจัยและพัฒนาฯ ให้ประชาชนได้รับรู้อย่างทั่วถึง ตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า ควรให้สื่อมีอิสระในการประกอบกิจการ และให้เสรีภาพกับผู้ประกอบการเพื่อให้ผลิตสิ่งที่เป็นประโยชน์ และควรมีการแก้ไขการขอรับและต่อใบอนุญาตวิทยุชุมชนให้อำนวยความสะดวกมากขึ้น ส่วนสำนักงาน กสทช. มีหน้าที่ดูแลเป็นพี่เลี้ยงและข้อเสนอแนะในทางที่ดีต่อผู้ประกอบการเพื่อการพัฒนาสื่อต่างๆ ให้มีประโยชน์ต่อสังคม

๔.๔.๔ การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม

เพื่อกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมให้มีประสิทธิภาพ ควรพัฒนามาตรฐานคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมของสำนักงาน กสทช. ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่า กสทช. มีการพัฒนาในส่วนของกิจการโทรคมนาคมแต่ยังไม่มากพอ เพราะมีประชาชนบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมได้ นอกจากนี้ยังควรให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องสัญญาณโทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร และปริมาณการโฆษณาเกินจริงที่มากเกินไป ในส่วนของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสนับสนุนการศึกษา และวิจัยเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหา การคุ้มครองผู้บริโภค รวมถึงการนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ของสำนักงาน กสทช. ประชาชนให้ความเห็นว่า กสทช. ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้ในด้านการคุ้มครองผู้บริโภค แต่ไม่ละเอียดเท่าที่ควร

โดยสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค จะเห็นได้ว่าในภาพรวมจะมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการดำเนินงานของ กสทช. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **ความคิดเห็นที่มีต่อเจ้าหน้าที่** แต่ทั้งนี้ในเรื่องขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินงานทั้งความซับซ้อนและเข้าใจง่ายของขั้นตอน ระยะเวลาในการให้บริการ รวมไปถึงการให้บริการที่เป็นไปตามกระบวนการ/ขั้นตอนที่กำหนด หากพัฒนาให้ดีขึ้นน่าจะทำให้การดำเนินงานและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค มีประสิทธิภาพและประชาชนสามารถเข้าถึงการคุ้มครองผู้บริโภคได้มากยิ่งขึ้น

๔.๕ ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ได้กำหนดประเด็นที่สำคัญที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ๘ ประเด็นหลัก และอีก ๕ ประเด็นเพิ่มเติม^{๓๙} ได้แก่

- (๑) การรับรู้ต่อการดำเนินการของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ปี ๒๕๖๔
- (๒) ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากบริการในกิจการกระจายเสียง บริการโทรทัศน์ และบริการโทรคมนาคม
- (๓) สภาวะแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม กฎหมาย เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดบทบาท หน้าที่ของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในปี ๒๕๖๔
- (๔) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- (๕) ความพร้อมของทรัพยากรสำหรับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของ กสทช.
- (๖) ความเหมาะสมของขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- (๗) จุดแข็งและจุดอ่อนของกระบวนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของ กสทช.
- (๘) ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- (๙) ผลผลิต และผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- (๑๐) การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนสามารถสร้างผลประโยชน์/ผลกระทบจากโครงการในด้านใดบ้าง
- (๑๑) ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และเลขาธิการ กสทช.
- (๑๒) ข้อเสนอแนะแผนงานโครงการ และแผนงบประมาณสำหรับการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

^{๓๙} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ประจำปี ๒๕๖๔.

(๑๓) ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

โดยได้นำแนวคิดในรูปแบบการประเมินห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain) ใช้วิเคราะห์ส่วนต่างๆ โดยมีองค์ประกอบการติดตามและประเมินผล ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ (๑) ปัจจัยนำเข้า (Input) (๒) กระบวนการ (Process) (๓) ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product/Outcome) (๔) ผลประโยชน์/ผลกระทบจากโครงการ (Impact) ซึ่งจากผลการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินการแก้ไข พัฒนางานในด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นเพิ่มเติม

- ผลผลิตและผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนสามารถสร้างผลประโยชน์/ผลกระทบจากโครงการในด้านใดบ้าง
- ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กสทช. และเลขาธิการ กสทช.
- ข้อเสนอแนะแผนงานโครงการ และแผนงบประมาณสำหรับการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน

รูปที่ ๔-๕: ภาพรวมประเด็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๔.๕.๑ การรับรู้ต่อการดำเนินการของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ปี ๒๕๖๔

จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ประชาชนมีการรับรู้ข้อมูลว่า กสทช. ได้ดำเนินงานในด้านการกำกับดูแลในเรื่องการประมูลคลื่นความถี่ การจัดสรรคลื่นความถี่ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการอนุญาต และการกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการวิทยุคมนาคม และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม นอกจากนี้ ประชาชนยังรับรู้ช่องทางการร้องเรียนปัญหาเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ผ่านหมายเลขโทรศัพท์ ๑๒๐๐ หรือผ่านทางเว็บไซต์ของ กสทช. สำหรับด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ ประชาชนมีการรับรู้ ว่า กสทช. คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการ คำนึงถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวและส่งเสริมความเสมอภาคของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม อย่างไรก็ตาม ยังมีประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของ กสทช. ค่อนข้างน้อย กสทช. ควรประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของสำนักงาน ความรู้ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการกิจการโทรคมนาคม โดยเฉพาะความรู้ด้านกฎหมายที่ให้

การคุ้มครองประชาชน รวมถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจาก กสทช. เพื่อสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจ และการเข้าถึงให้แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

๔.๕.๒ ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากบริการในกิจการกระจายเสียง บริการโทรทัศน์ และบริการโทรคมนาคม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของทั้ง ๕ ภูมิภาคพบว่า ประชาชนประสบปัญหาจากการใช้บริการ ทั้ง ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) กิจการกระจายเสียง ๒) กิจการโทรทัศน์ และ ๓) กิจการโทรคมนาคม โดยในแต่ละกิจการมีรายละเอียดปัญหาดังต่อไปนี้

๑) กิจการกระจายเสียง

- การโฆษณาเกินจริง โดยใช้คำพูดโฆษณาสินค้า หรือบริการที่ผิดกฎหมาย ทำให้มีประชาชนบางส่วนตกเป็นเหยื่อและได้รับความเสียหาย
- สัญญาณวิทยุที่ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เป็นการสร้างความไม่เท่าเทียมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน และปัญหาเรื่องคลื่นแทรกสัญญาณวิทยุที่รบกวนการรับฟัง กล่าวคือ เมื่อตัวกลางในการนำส่งสารไม่มีประสิทธิภาพ การรับสารของประชาชนก็จะไม่มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ประชาชนมองว่าขั้นตอนการขออนุญาตใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงสามารถทำได้ยาก และวิทยุท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ไม่ได้รับการดูแลจาก กสทช. มากเท่าที่ควร

๒) กิจการโทรทัศน์

- การโฆษณาเกินจริง โฆษณาชวนเชื่อ และโฆษณาแฝงในรายการโทรทัศน์ ส่งผลให้เกิดความไม่ต่อเนื่องทางอารมณ์ในการรับชม รวมทั้งบางช่องรายการโทรทัศน์มีจำนวนโฆษณา มากเกินไป หรือให้ช่วงเวลาออกอากาศที่นานเกินไป
- สัญญาณโทรทัศน์ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ หรือสัญญาณขาดหายบ่อย ในช่วงเวลาที่สภาพอากาศแปรปรวน โดยที่ กสทช. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีมาตรการเข้ามาดูแล แก้ไขอย่างจริงจัง
- ปัญหาของรายการของแต่ละช่องโทรทัศน์ เช่น ผู้สื่อข่าวใช้ภาษาหรือแต่งกายไม่เหมาะสม การนำเสนอข่าวเกินจริง ข่าวดังๆ แสดงออกถึงความไม่เป็นกลาง หรือเนื้อหา รายการขาดความสร้างสรรค์ ซึ่งประชาชนมองว่าปัญหาเหล่านี้ เกิดจากการขาดการควบคุมดูแลที่เข้มงวด
- การทำให้ผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาสเข้าไม่ถึงการรับรู้เนื้อหาต่างๆ อย่างแท้จริง กล่าวคือ การใช้ล่ามภาษามือ หรือคำบรรยายแทนเสียง ถูกจัดทำไว้เพียงบางรายการ เท่านั้น ไม่ได้ครอบคลุมทั้งหมด

๓) กิจการโทรคมนาคม

- ปัญหา SMS หลอกหลวง หรือโฆษณาที่ไม่ได้สมัครรับในโทรศัพท์มือถือ เช่น การพนันออนไลน์ และเว็บการพนัน รวมทั้งการที่มีจ๊วชีพโทรเข้ามาข่มขู่หลอกหลวง หรือบริษัท ประกันชีวิตโทรเข้ามาขายประกัน โดยที่ไม่เคยให้ช่องทางการติดต่อมาก่อน สร้างความ

เดือดร้อนให้แก่ประชาชนอย่างมาก อีกทั้งยังทำให้ผู้บริโภครู้สึกไม่ปลอดภัยจากการถูกละเมิดข้อมูลส่วนตัว

- ปัญหาจากการใช้งานเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ เช่น สัญญาณคุณภาพการใช้บริการ ค่าบริการสูง สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ติดต่อ แก๊งคอลเซนเตอร์ ได้ยาก หรือโปรโมชั่นไม่ตอบโจทย์ความต้องการใช้งาน เป็นต้น จากการเก็บข้อมูลสามารถเห็นได้ชัดว่าปัญหาด้านกิจการโทรคมนาคมส่วนใหญ่นั้นมาจากผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ ดังนั้น กสทช. และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องควรปรึกษาหารือเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น
- สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ในปัจจุบัน ประชาชนมีความจำเป็นต้องใช้งานอินเทอร์เน็ตมากยิ่งขึ้น เช่น การทำธุรกรรมออนไลน์ การเรียนออนไลน์ หรือการทำงานออนไลน์ ทำให้ประชาชนมองว่าค่อนข้างเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรได้รับการแก้ไข
- การจัดตั้งเสาสัญญาณและสายสัญญาณที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย นอกจากมีความอันตรายในการสัญจรผ่านแล้ว ยังเป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนให้กับบ้านเรือนประชาชนบ่อยครั้ง อีกทั้งยังสร้างทัศนียภาพแวดล้อมที่ไม่สวยงามให้บริเวณโดยรอบ

๔.๕.๓ สภาวะแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม กฎหมาย เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบต่อการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในปี ๒๕๖๔

จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่า สามารถแบ่งความคิดเห็นออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) ประชาชน ๒) ผู้ประกอบการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ประชาชน

- จากการที่สภาวะแวดล้อมทางสังคมและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงสื่อต่างๆ ได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ประชาชนมีความเป็นห่วงว่าสื่อเหล่านี้จะมีผลกระทบในเชิงลบ ยกตัวอย่างเช่น การสร้างค่านิยมแบบผิดๆ การเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าว การไม่สามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมได้ การขาดความคิดและการแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล ด้วยเหตุนี้ กสทช. จึงควรมีการดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป กฎหมายต่างๆ ต้องครอบคลุมการกำกับดูแลเนื้อหารายการที่ออกอากาศ ควบคุมการดำเนินกิจการที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคให้เข้มงวด และ กสทช. ควรมีการหารือร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อกำกับดูแลเนื้อหาการดำเนินงานของสื่อต่างๆ
- การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้ทุกภาคส่วนมีการปรับตัวและนำเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประชาชนมีความจำเป็นในการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น การชำระเงินผ่าน QR Code การเรียนออนไลน์ หรือการทำงานออนไลน์ เป็นต้น สำนักงาน กสทช. ควรเข้ามาดูแลพื้นที่การจัดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความครอบคลุมตั้งแต่พื้นที่เขตเมืองจนถึงพื้นที่ชนบท รวมถึงควบคุมการคิดค่าบริการของผู้ประกอบการ เพื่อไม่ให้ประชาชนต้องแบกรับค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไป

- การรวบรวมกิจการของ DTAC และ True Move สามารถส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน รวมไปถึงห่วงโซ่ในธุรกิจโทรคมนาคมในเชิงลบ เนื่องจากธุรกิจโทรคมนาคมในประเทศไทยมีโครงสร้างกึ่งผูกขาดอยู่แล้ว หากมีการผูกขาด อาจเกิดปัญหาค่าบริการสูงขึ้น และการบังคับขายพ่วงสิทธิ์ ถ้าไม่มีการกำกับดูแลที่ดี

ทั้งนี้ หากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพที่ตนพึงได้รับ รวมถึงรู้วิธีการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องเมื่อถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ จะช่วยลดภาระหน้าที่ของ กสทช. ได้ กล่าวคือ ประชาชนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาจากการถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพได้ในเบื้องต้น เช่น ประชาชนรู้ว่ามิจฉายิโทรมาหลอกลวงเพื่อทำให้สูญเสียทรัพย์สิน ก็จะไม่หลงเชื่อ และการตัดสายทิ้ง หรือดาวน์โหลดแอปพลิเคชันมาช่วย เช่น แอปพลิเคชัน Whoscall เป็นต้น

๒) ผู้ประกอบการ

- การแทรกแซงกิจการวิทยุกระจายเสียงจากทางการเมืองและเศรษฐกิจ เป็นผลให้การประกอบกิจการต้องปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบบ่อยครั้ง ยกตัวอย่างเช่น การปรับลดการส่งสัญญาณคลื่นความถี่จาก 500 W (วัตต์) เป็น 50 W ทำให้ส่งสัญญาณได้ในพื้นที่จำกัดมากขึ้น และเป็นการสร้างภาระค่าใช้จ่ายให้ผู้ทดลองประกอบกิจการ เนื่องจากต้องนำเครื่องส่งไปทำการปรับลดกำลังส่งลง หรืออาจต้องลงทุนซื้อเครื่องส่งใหม่
- การถูกแบ่งส่วนรายได้จากโฆษณาไปยังสื่อออนไลน์ ทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับตัวเพื่อหารายได้เพิ่มเติมด้วยวิธีการอื่น ไม่สามารถพึ่งพารายได้จากโฆษณาเพียงอย่างเดียว
- การชะลอประมูลคลื่นวิทยุทดลอง ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายจากการเก็บค่าธรรมเนียมที่เป็นค่าปรับ ซึ่งเป็นการสร้างภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้ประกอบการ

๔.๕.๔ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนขาดความชัดเจน ประชาชนไม่ทราบว่าสำนักงาน กสทช. ดำเนินโครงการเรื่องอะไรบ้าง และประชาชนได้รับผลประโยชน์อย่างไร หรือประชาชนรับทราบการประชาสัมพันธ์โครงการและรายละเอียดเบื้องต้น แต่ไม่รู้ขั้นตอนการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่ได้ ถึงแม้ว่าในปี ๒๕๖๔ จะมีโครงการที่ กสทช. พยายามสร้างการรับรู้และความเข้าใจในด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่ก็มีประชาชนเพียงบางส่วนเท่านั้นที่รับรู้หรือได้เข้าร่วมโครงการ

๔.๕.๕ ความพร้อมของทรัพยากรสำหรับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของ กสทช.

จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะพบว่า กสทช. มีความพร้อมในด้านงบประมาณสำหรับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ แต่ยังขาดความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคล การประชาสัมพันธ์ที่เห็นผล และการดำเนินการเพื่อให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการให้บริการอินเทอร์เน็ตฟรี หรือโครงการแจกกล่องสัญญาณทีวีดิจิทัล เป็นโครงการที่ไม่สามารถใช้งานจริงได้ทั้งสองโครงการ ประชาชนมีความคิดเห็นว่า สำนักงาน กสทช. ควรจัดตั้งหน่วยงาน พร้อมทั้งอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความพร้อมสำหรับการให้บริการประชาชนในทุกจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้บริการแบบ One Stop Service และประชาสัมพันธ์โครงการให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด เช่น การสร้างเครือข่ายวิทยุชุมชน หรือประสานงานผู้นำชุมชนเพื่อเผยแพร่ข้อมูล รวมถึงจัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และแสดง

ให้ประชาชนเห็นถึงความพร้อมของทรัพยากรสำหรับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของ กสทช.

๔.๕.๖ ความเหมาะสมของขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะพบว่า ประชาชนไม่รับรู้ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของสำนักงาน กสทช. หรือรับรู้เพียงบางส่วนเท่านั้น จึงไม่สามารถพิจารณาได้ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ประชาชนมีการเสนอแนะให้สำนักงาน กสทช. ยกระดับการสื่อสารถึงประชาชนให้มากยิ่งขึ้น เช่น จัดทำวิดีโอสั้นๆ โบรชัวร์ หรือโปสเตอร์ เพราะเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ที่ง่ายต่อการเข้าใจ และชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ โดยเฉพาะรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณภายในโครงการต่างๆ รวมทั้งสร้างช่องทางเพิ่มเติม สำหรับรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือปัญหาจากประชาชนในทุกภาคส่วน เช่น กลุ่มไลน์ เฟซบุ๊ก แอปพลิเคชัน หรือการจัดตั้งสมาคมในแต่ละจังหวัด เพื่อให้สำนักงาน กสทช. ได้นำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานต่อไป

๔.๕.๗ จุดแข็งและจุดอ่อนของกระบวนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของ กสทช.

จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะพบว่า ประชาชนมีมุมมองในประเด็นจุดแข็งและจุดอ่อนของกระบวนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนของ กสทช. ดังนี้

๑) จุดแข็ง

- กสทช. มีอำนาจในการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการใช้บริการ
- กสทช. มีความพร้อมด้านงบประมาณในการดำเนินงาน และพัฒนาโครงการ รวมทั้งการทบทวนอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนทุนวิจัยจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ
- กสทช. เป็นหน่วยงานอิสระในการบริหารจัดการองค์กร ทำให้สามารถดำเนินโครงการต่างๆ ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังมีกระบวนการตรวจสอบการทำงานได้
- กสทช. มีช่องทางรับเรื่องราวร้องเรียนจากประชาชนโดยตรง ได้แก่ สายด่วน ๑๒๐๐ และเว็บไซต์ของ กสทช.
- กสทช. มีโครงสร้างผู้บริหารที่หลากหลาย และด้วยเกณฑ์การคัดเลือกที่มีความเข้มงวด สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนได้ว่าเป็นผู้บริหารที่มีความสามารถแท้จริง
- กสทช. เป็นองค์กรที่สามารถจัดเก็บรายได้ให้ภาครัฐจากหน่วยงานเอกชน ทำให้ประเทศไทยมีงบประมาณในการพัฒนาประเทศชาติ

๒) จุดอ่อน

- การดำเนินงานยังไม่แสดงถึงการกำกับดูแลที่แท้จริง เช่น โครงการ USO Net มีการเลือกสถานที่ติดตั้งเสาสัญญาณที่ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน หรือการรับเรื่องราวร้องเรียนที่มีกระบวนการทำงานค่อนข้างล่าช้า อีกทั้งยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

- กฎหมายต่างๆ ที่ออกโดย กสทช. ยังไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน กล่าวคือ ผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมสามารถอาศัยช่องโหว่ทางกฎหมายนี้ ในการเอารัดเอาเปรียบประชาชน
- การขาดประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านต่างๆ ของ กสทช. ส่งผลให้ประชาชนรู้สึกว่าเป็นหน่วยงานที่เข้าถึงได้ยาก ไม่สามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินงานใดๆ ได้ และเกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการทำงานของ กสทช. เนื่องจากการรับรู้ข้อมูลที่ขาดความชัดเจน
- การแทรกแซงจากนักการเมืองหรือนายทุน ซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ด้านลบแก่องค์กร และทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่น
- การจัดตั้งโครงการต่างๆ ไม่ได้ทำการสำรวจความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง การสำรวจเกิดขึ้นในบางจังหวัด หรือบางพื้นที่เท่านั้น เป็นการสร้างความไม่เสมอภาคและความไม่เท่าเทียมกัน

๔.๕.๘ ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะพบว่า กระบวนการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้นมีความพร้อม แต่ยังสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนมองไม่เห็นภาพรวมของการดำเนินงาน และประโยชน์ที่ได้รับ การทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ กสทช. ควรมีการสื่อสารเชิงรุกให้ประชาชนเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และการดำเนินงานของ กสทช. เช่น จัดตั้งหน่วยงานในทุกจังหวัด จัดกิจกรรมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม หรือสามารถเข้าถึงได้ ทั้งนี้ ประชาชนมีความคิดเห็นว่าเป็นระหว่างขั้นตอนการดำเนินงาน กสทช. ควรกำกับดูแลอย่างเข้มงวดเพื่อให้ผลลัพธ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่เป็นการแก้ไขปัญหามาจากการร้องเรียนของประชาชน ควรมีกำหนดระยะเวลาแก้ไขปัญหาคัดเจน และมีการรายงานผลในรูปแบบที่เข้าใจง่ายให้กับประชาชน

นอกจากนี้ ประชาชนมองว่า กสทช. ไม่มีกระบวนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสที่ดีพอ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นการบอกต่อจากญาติหรือคนสนิท ยังไม่มีช่องทางที่ทำให้สามารถรับรู้ได้ด้วยตนเอง ในส่วนนี้ กสทช. ควรดำเนินการเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้ครบถ้วน เพื่อให้ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถรับรู้ข้อมูลเพื่อรักษาหรือปกป้องสิทธิของตนเองในเบื้องต้นได้เช่นเดียวกันกับประชาชนทั่วไป

๔.๕.๙ ผลผลิต และผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลผลิต และผลลัพธ์ต่อการดำเนินงานของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในหลายๆ โครงการ เช่น การพัฒนาระบบตรวจสอบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนด้วยรูปแบบบัตรประจำตัวอิเล็กทรอนิกส์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ การพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการข้อมูลสำหรับการรักษาสิทธิการใช้เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการปรับปรุงระบบบริการผังรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลให้ทันสมัย โดยเพิ่มฟังก์ชันการทำงานให้ครอบคลุมความต้องการ รวมถึงการนำเสนอผังรายการโทรทัศน์ที่เข้าใจง่าย อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าผลลัพธ์การดำเนินงานจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน แต่หากขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีก็สามารถทำให้ประชาชนรู้สึกไม่ได้รับผลประโยชน์ใดๆ และไม่พึงพอใจได้ ทั้งนี้ หาก กสทช. จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ประชาชนมีความยินดีอย่างยิ่งที่จะเข้าร่วมโครงการ

นอกจากนี้แล้วการดำเนินงานใดๆ ของ กสทช. ควรเอื้ออำนวยความสะดวกด้านข้อมูลข่าวสารให้ผู้พิการได้รับรู้ด้วยเช่นกัน

๔.๕.๑๐ การส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนสามารถสร้างผลประโยชน์/ผลกระทบจากโครงการในด้านใดบ้าง

จากการรับฟังความคิดเห็นพบว่า ประชาชนได้รับทั้งผลกระทบในเชิงบวกและผลกระทบในเชิงลบจากโครงการของ กสทช. ในปี ๒๕๖๔ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ผลกระทบเชิงบวก

- ประชาชนได้รับการส่งเสริม และปกป้องด้านสิทธิเสรีภาพ มีสิทธิเข้าถึงและได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น วิธีการป้องกันตนเองจากมิจฉาชีพ การร้องเรียนเมื่อพบเจอปัญหา ตลอดจนการปกป้องข้อมูลส่วนตัวบุคคล โดยมีการพัฒนาระบบที่รองรับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้ กสทช. มีข้อมูลและข้อเสนอแนะมาใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งการปรับปรุงนโยบาย และแนวปฏิบัติ
- การออกมาตรการเพื่อควบคุมการดำเนินงานของกิจการโทรทัศน์ อาทิ เนื้อหาการออกอากาศของรายการต่างๆ ทำให้เนื้อหามีความสร้างสรรค์ และเหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนมากยิ่งขึ้น รวมถึงการปรับปรุงระบบบริการผังรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลให้ทันสมัย โดยเพิ่มฟังก์ชันการทำงานให้ครอบคลุมความต้องการ ทำให้มีการนำเสนอผังรายการโทรทัศน์ที่เข้าใจง่าย
- การตรวจสอบการแพร่กระจายคลื่นของเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้โดรน ในพื้นที่ที่มีปัญหาการร้องเรียนเรื่องความแรงของสัญญาณโทรศัพท์ ทำให้เกิดการตรวจสอบสัญญาณและเกิดการพัฒนากิจการดำเนินงาน นอกจากนี้ สถานีตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่วิทยุ ระบบควบคุมระยะไกล จำนวน ๔ สถานี ช่วยลดปัญหาการใช้คลื่นความถี่ผิดกฎหมาย/การรบกวนคลื่นในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงาน กสทช.
- การจัดทำโครงการหรือกิจกรรมประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ช่วยทำให้ประชาชนรับรู้และเข้าใจในภารกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะของสำนักงาน กสทช.
- การมีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานที่ทั่วถึง สามารถช่วยลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล
- โครงการพัฒนาระบบตรวจสอบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนด้วยรูปแบบบัตรประจำตัวอิเล็กทรอนิกส์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“แท่นบัตร”) ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- โครงการระบบสื่อสารภาษามือไทยอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้พิการทางการได้ยินให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป เพราะที่ผ่านมาผู้พิการสามารถรับชมรายการต่างๆ ผ่านสื่อโทรทัศน์ เพียงบางรายการเท่านั้นที่กำหนดให้มีคำบรรยายแทนเสียง (Closed Caption) หรือล่ามภาษามือ ทำให้ถูกจำกัดสิทธิในการเข้าถึงสื่อหรือรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมกัน

๒) ผลกระทบเชิงลบ

- **ปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ** ส่งผลกระทบด้านลบต่อ กสทช. และประชาชนเป็นวงกว้าง เช่น ถึงแม้ว่าช่องทางการร้องเรียนมีหลากหลายวิธี แต่ประชาชนยังขาดการรับรู้ในส่วนนี้ ทำให้คิดว่า กสทช. เป็นหน่วยงานที่เข้าถึงได้ยาก หรือรายงานผลลัพธ์การทำงานที่ไม่ชัดเจน อีกทั้งยังมีความล่าช้า เป็นเหตุให้ประชาชนมองว่า กสทช. ไม่ได้ใส่ใจการแก้ไขปัญหาใดๆ อย่างจริงจัง หรือเกิดข้อสงสัยว่าอาจมีการแทรกแซงการทำงานในส่วนไหนหรือไม่
- **การเยียวยาประชาชนที่ได้รับความเสียหาย** ไม่มีการจัดทำรายละเอียดชี้แจงไว้อย่างชัดเจน ว่าการเยียวยานั้นๆ คืออะไร และประชาชนต้องปฏิบัติตัวอย่างไร ทำให้ประชาชนเกิดความสับสนหรือเข้าใจผิดพลาด
- **บุคลากรและหน่วยงานสำหรับการรับเรื่องร้องเรียน** ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ทำให้การรับเรื่องเพื่อแก้ไขปัญหาเกิดการตกหล่น และประชาชนไม่ได้รับการช่วยเหลือ
- **การจัดทำโครงการเฉพาะบางพื้นที่** กล่าวคือ เมื่อดำเนินการจัดทำโครงการใดๆ แล้ว หากประชาชนไม่ได้รับผลประโยชน์หรือมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ก็จะเกิดความรู้สึกไม่เท่าเทียมและไม่เป็นธรรม
- **ผลกระทบจากการไม่ตรวจสอบและติดตามกระบวนการทำงานอย่างเข้มงวด** ส่งผลให้โครงการมีความผิดพลาด อาทิ โครงการแจกกล่องรับสัญญาณโทรทัศน์ดิจิทัลฟรีของ กสทช. ใช้งานจริงไม่ได้ทั้งหมด ประชาชนจึงรู้ว่าเป็นโครงการที่ไม่ได้รับประโยชน์แท้จริง อีกหนึ่งตัวอย่างคือ โครงการให้ใช้อินเทอร์เน็ตฟรี ประชาชนรู้สึกว่ามีประโยชน์ แต่ยังมีพื้นที่ที่ไม่สามารถรับสัญญาณอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้งานได้อยู่ เช่น บ้านเขาหลัก หมู่ ๗ ตำบลน้ำผุด และทุ่งค่าย หมู่ ๑๐ ตำบลท่ามะนาว ด้วยเหตุนี้ กสทช. ควรพิจารณาจัดทำโครงการตามขั้นตอนให้เหมาะสม
- **การนำเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง** เช่น โครงการพัฒนาระบบตรวจสอบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนด้วยรูปแบบบัตรประจำตัวอิเล็กทรอนิกส์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ หากไม่มีมาตรการป้องกันอย่างเข้มงวด อาจส่งผลให้ประชาชนรู้สึกไม่ปลอดภัยจากการโดนแฮกข้อมูล

๔.๕.๑๑ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ กสทช. และเลขาธิการ กสทช.

จากการสำรวจความคิดเห็นสาธารณะพบว่า กสทช. มีความพยายามที่จะดำเนินงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม เช่น การสนับสนุนการจัดการคลื่นความถี่ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสร้างประโยชน์สาธารณะ การบูรณาการฐานข้อมูลกลางของสำนักงาน กสทช. เชื่อมโยงข้อมูลจากทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภาครัฐภายนอกอย่างเป็นรูปธรรม เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการ และการปรับปรุงระบบสารสนเทศสำหรับการบริการประชาชนและผู้รับบริการทุกภาคส่วน (NBTC Service Portal) ให้ได้รับความสะดวกเป็นการประหยัดเวลารวมถึงช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมา ณ สถานที่จริง รวมถึงในทุกๆ ปี จะมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานโดย กตป. ที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทำให้ กสทช. มีข้อมูลที่จะนำไปพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า กสทช. จะมีเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า แต่ประชาชนยังไม่เกิดความมั่นใจในการทำงานของ กสทช. เพราะไม่มีการรับรู้รายงานชี้แจงการดำเนินงาน โดยละเอียด การทำงานภายในหน่วยงานมีความโปร่งใสหรือไม่ การมอบหมายอำนาจในการดูแลโครงการในแต่ละพื้นที่มีความเหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้หรือไม่อย่างไร ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นหน้าที่ของ กสทช. ในการปรับปรุงแก้ไข แสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในหน่วยงาน รวมถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรมของการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างความสบายใจให้แก่ประชาชน

๔.๕.๑๒ ข้อเสนอแนะแผนงานโครงการ และแผนงบประมาณสำหรับการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะพบว่า ประชาชนทั้ง ๕ ภูมิภาคมีการนำเสนอแผนงานโครงการที่หลากหลายและมีความน่าสนใจ โดยสามารถสรุปออกมาเป็น ๕ ข้อสำคัญ ดังนี้

- ๑) กสทช. ควรสร้างเครือข่ายในพื้นที่ระดับชุมชนให้มากขึ้น เช่น กิจกรรมวิทยุกระจายเสียงของชุมชน ซึ่งเป็นการจัดสรรปันส่วนงบประมาณ ในการทำโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในอีกทางหนึ่ง
- ๒) กสทช. ควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ โครงการ หรือกิจกรรม ให้ประชาชนได้รับทราบรายละเอียดการดำเนินงาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดพื้นที่แสดงความคิดเห็น และพัฒนาช่องทางการสื่อสารระหว่าง กสทช. และประชาชนที่มีประสิทธิภาพ
- ๓) กสทช. ควรดำเนินการสำรวจความคิดเห็น หรือปัญหาของประชาชน ควรทำอย่างทั่วถึง เช่น เกาะต่างๆ หรือพื้นที่ประมง ไม่ใช่สำรวจเพียงพื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ กล่าวคือในการจัดทำโครงการใดๆ ควรครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ประชาชนต้องการความช่วยเหลือ
- ๔) กสทช. ควรมีโครงการจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้เท่าทันสถานการณ์ และมีความพร้อมในการให้บริการประชาชน
- ๕) กสทช. ควรจัดทำ ๔ โครงการดังต่อไปนี้ (๑) โครงการพัฒนาสัญญาณโทรศัพท์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้มีคุณภาพและครอบคลุมในทุกพื้นที่ (๒) โครงการแก้ไขปัญหาสัญญาณคลื่น 5G ไปรบกวนสัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียม (๓) โครงการอินเทอร์เน็ตฟรีและโทรศัพท์ทุกเครือข่ายตลอด ๒๔ ชั่วโมงสำหรับคนพิการ และผู้มีรายได้น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ (๔) โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เป็นพื้นที่สีเขียว เช่น จัดระเบียบเสาสัญญาณและสายสัญญาณให้มีความเรียบร้อย พร้อมทั้งปรับปรุงทัศนียภาพโดยรอบให้มีความสวยงาม

๔.๕.๑๓ ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ประชาชนจากทั้ง ๕ ภูมิภาคได้มีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เพื่อให้ กสทช. ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการทำงานทั้งปัจจุบันและอนาคตต่อไป โดยรายละเอียดสามารถแบ่งออกเป็น ๖ ด้าน ดังนี้

- ๑) เร่งรัดให้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ กสทช. ควรประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของ กสทช. และหมายเลขติดต่อ ๑๒๐๐ ให้ประชาชนรู้จักมากขึ้น เพราะมีประชาชนอีกเป็นจำนวนมากที่ยังไม่ทราบข้อมูลในส่วนนี้ พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนได้รับทราบในทุกๆ โครงการ โดยเฉพาะโครงการที่มี

ความเกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และมีความเข้าใจถึงสิทธิเสรีภาพที่พึงมี และสามารถปกป้องสิทธิเสรีภาพเบื้องต้นของตนเองได้

- ๒) กำกับดูแลการทำงานของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เช่น การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องควบคุมการติดตั้งเสาสัญญาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ควบคุมเนื้อหารายการของช่องโทรทัศน์ให้มีความสร้างสรรค์ เกิดประโยชน์หรือให้ความรู้แก่ประชาชน หรือการเพิ่มมาตรการในการกำกับดูแลบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ เพื่อไม่ให้เกิดการเอาเปรียบประชาชน เช่น การตั้งราคาแพ็คเกจที่ราคาสูงเกินไป
- ๓) กสทช. ควรจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบและจัดการแก้ไขปัญหา โดยไม่ต้องรอให้ประชาชนร้องเรียน เพราะประชาชนบางส่วนไม่มีความรู้ด้านกฎหมาย ทั้งนี้ กสทช. ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหาแบบ One Stop Service สำหรับให้บริการประชาชนด้วยเช่นเดียวกัน
- ๔) เพิ่มการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเต็มที่ และการดูแลประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึง
- ๕) การส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส โดยประชาชนมีข้อเสนอแนะให้ กสทช. จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพและช่องทางการทำงานให้แก่ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส พร้อมทั้งปรับปรุงหรือเพิ่มข้อกำหนดการให้บริการล่ามภาษามือเพื่อให้ผู้พิการได้รับสิทธิในการรับชมรายการโทรทัศน์อย่างเท่าเทียมกัน
- ๖) แก้ไขปรับปรุงมาตรการสำหรับผู้ประกอบการ ประชาชนมีความเห็นว่า กสทช. ควรปรับปรุงการขออนุญาตคลื่นออกอากาศ และการทำผังรายการหลักประจำปี เพราะขั้นตอนมีความยุ่งยาก ใช้เอกสารจำนวนมาก อีกทั้งยังมีเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มทุกปี และให้ระยะเวลาการจัดส่งเอกสารน้อย ในส่วนของกิจการกระจายเสียง ผู้ประกอบการต้องการให้ กสทช. ลดค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ประกอบการ เช่น ค่าใบอนุญาต ค่าอุปกรณ์ตรวจเครื่องส่งสัญญาณ รวมทั้งควรลดระยะเวลาในการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง นอกจากนี้ กสทช. ควรพิจารณาปรับเปลี่ยนข้อกำหนดที่เป็นการสร้างภาระด้านรายได้ให้กับประชาชน เช่น การเปลี่ยนแปลงกำลังส่งจาก 500 W เป็น 50 W เป็นต้น และในกรณีที่มีการปิดหรือปรับสถานีวิทยุทดลอง ต้องมีเหตุอันสมควร พร้อมทั้งชี้แจงให้ประชาชนรับรู้และเข้าใจ สุดท้ายนี้ ผู้ประกอบการมองว่าไม่ควรมีการเปิดประมูลช่องสถานีวิทยุทดลองเหมือนคลื่นวิทยุหลัก

บทที่ ๕

.....

ความเห็นของคณะกรรมการ
ติดตามและประเมินผล
การปฏิบัติงานต่อ (ร่าง) รายงาน
ผลการปฏิบัติงานตามมาตรา ๗๖

ความเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานต่อ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรา ๗๖

ตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน จัดทำรายงานติดตามและประเมินผลต่อรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. มีหน้าที่ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงาน กสทช. หรือวิธีการอื่นๆ ที่เห็นสมควร ดังนั้น ในการแสดงผลการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานรวมถึงการแสดงความคิดเห็นต่อรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. จึงเป็นความเห็นต่อ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔

เพื่อให้การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานต่อ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานจึงได้พิจารณาความครบถ้วนของรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. โดยใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีประเด็นในการพิจารณารายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) ผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาแล้วเมื่อเปรียบเทียบกับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้
- (๒) แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับปีถัดไป
- (๓) งบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานการตรวจสอบภายใน
- (๔) ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ประเภทต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน
- (๕) คุณภาพและอัตราค่าบริการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน
- (๖) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค
- (๗) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกองทุนตามมาตรา ๕๒
- (๘) รายงานเกี่ยวกับสภาพการแข่งขันของตลาดในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ รวมทั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการกระทำอันมีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีผลกระทบกับประโยชน์ของรัฐและประชาชน

รูปที่ ๕-๑: ความเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) รายงานประจำปีของ กสทช. ได้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๗๖

๕.๑ ความครบถ้วนของเนื้อหาใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔

ในส่วนนี้จะเป็นการพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ กับหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗๖ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๘ ข้อ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น โดยจากพิจารณาความครบถ้วนของเนื้อหาในร่างรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ พบว่า (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ มีการรายงานประเด็นต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๖ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่น ความถี่ฯ ครบถ้วน รายละเอียดมีดังนี้

๑) ผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาแล้วเปรียบเทียบกับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้

สำนักงาน กสทช. มี (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน แต่ไม่มีการเปรียบเทียบกับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ ซึ่งสำนักงาน กสทช. ได้มีการรายงานถึงผลการดำเนินงานที่สำคัญประจำปี ๒๕๖๔ ทั้งในด้านของการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล และด้านยุทธศาสตร์และบริหารองค์กร อย่างไรก็ตามในการรายงานกิจกรรมและโครงการดังกล่าวไม่ได้มีการเปรียบเทียบกับแผนงานหรือโครงการที่ได้กำหนดไว้ ส่งผลให้ข้อมูลยังขาดความครบถ้วนของการเปรียบเทียบเชิงระยะเวลาในการปฏิบัติงานและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดระหว่างปี ๒๕๖๓ และปี ๒๕๖๔ ประกอบกับมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ที่ได้กำหนดกรอบในการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช.

• ด้านกิจการกระจายเสียง

จากการพิจารณาผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบการรายงานผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียง ดังนี้

(๑) การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการกิจการกระจายเสียง สำหรับคลื่นความถี่ตามแผนความถี่วิทยุกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม และระบบเอเอ็ม

เพื่อให้การให้บริการกระจายเสียงของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีระยะเวลาการถือครองหรือใช้

งานคลื่นความถี่ที่จะสิ้นสุดลงในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๕^{๔๐} โดยในปี ๒๕๖๔ ได้มีการออกประกาศเพื่อรับรองการดำเนินงานตามแผนการพิจารณาอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียง (Roadmap) จำนวน ๖ ฉบับ ได้แก่ (๑) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการกระจายเสียง (๒) ประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม (๓) ประกาศเรื่องแผนความถี่วิทยุกิจการกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม กำลังต่ำ (๔) ประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม (๕) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ป้องกันการรบกวนการใช้คลื่นความถี่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงต่อกิจการวิทยุการบิน และ (๖) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่ในระบบเอฟเอ็ม สำหรับการให้บริการกระจายเสียง ประเภทกิจการทางธุรกิจ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว และได้จัดทำร่างประกาศ กสทช. เรื่อง การทดสอบการแพร่แปลกปลอมของสถานีวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม แล้วเสร็จ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับต่อไป

เมื่อพิจารณาจากประกาศเพื่อรับรองการดำเนินงานตามแผนการพิจารณาอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียง และได้ดำเนินการจัดทำร่างประกาศ กสทช. เรื่อง การทดสอบการแพร่แปลกปลอมของสถานีวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม อ้างอิงจากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ แต่ในขณะนี้ อยู่ในระหว่างกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ โดย กสทช. ควรมีการเผยแพร่ผลจากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะสู่สาธารณชน เพื่อแสดงให้เห็นว่า กสทช. มีการดำเนินงานที่โปร่งใส เป็นธรรม

(๒) การดำเนินงานในการเปลี่ยนผ่านการทดลองประกอบกิจการกระจายเสียงไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่และการประกอบกิจการกระจายเสียง

ตามที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๓๖๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ให้เพิกถอนข้อ ๗ ของประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตทดลองประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยให้มีผลย้อนหลังไปจนถึงวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ส่งผลให้จำเป็นต้องมีการแก้ไขปรับปรุงประกาศหลักเกณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับคำพิพากษาดังกล่าว โดยที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการ ดังนี้

- การดำเนินการจัดประกาศ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการดำเนินการตามแผนการดำเนินงานในการเปลี่ยนผ่านการทดลองประกอบกิจการกระจายเสียงไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมาย จำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ระหว่างกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับต่อไป
- การออกประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง การเปลี่ยนผ่านการทดลองประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงไปสู่ระบบการอนุญาต เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยได้แจ้งกำหนดแนวทางการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบการอนุญาตและผลการพิจารณาต่างๆ ไปยังสถานีที่ได้รับอนุญาต/ผู้ได้รับอนุญาตทดลองประกอบกิจการ ให้ทราบและเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบใบอนุญาต นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับใช้เป็นต้นมา พร้อมทั้งได้เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงาน กสทช. ด้วย โดยผู้ได้รับอนุญาตตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตทดลองประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๕ สามารถเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบการอนุญาต

^{๔๐} ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒.

- การจัดทำแนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียง โดยที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ โดยแบ่งการอนุญาตออกเป็น ๓ ครั้ง

เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การอนุญาตทดลองประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๕ ส่งผลให้จำเป็นต้องมีการแก้ไขปรับปรุงประกาศหลักเกณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับคำพิพากษาดังกล่าว ซึ่ง กสทช. ได้มีการดำเนินการตามความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องการดำเนินงานในการเปลี่ยนผ่านการทดลองประกอบกิจการกระจายเสียงไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่และการประกอบกิจการกระจายเสียงต่อไป

(๓) การบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง

กสทช. ได้ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง ทั้งผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการและผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ โดยมีการตักเตือน ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือการตรวจค้นจับกุมดำเนินคดี เพื่อกำกับการใช้คลื่นความถี่วิทยุให้ปราศจากการรบกวน และเพื่อให้การประกอบกิจการเป็นไปตามประกาศหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาจากรายงานการบังคับใช้กฎหมาย มีความเห็นว่า กสทช. ควรนำเสนอข้อมูลเบื้องต้น เช่น แสดงรายละเอียดการติดตามตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่และดำเนินคดีในปีที่ผ่านมา และความคืบหน้าของการผลการดำเนินการด้านกฎหมาย เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ประกอบการ หรือผู้ที่สนใจในลำดับถัดไป

(๔) การปรับกระบวนการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป

เนื่องจากปัจจุบันสภาพการณ์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารมีความก้าวหน้าและพัฒนาอย่างรวดเร็ว จนเกิด “ภาวะสื่อหลอมรวมหลากหลายเชื่อมโยงถึงกัน” ส่งผลให้เกิดการบริการใหม่ๆ เช่น Over the Top (OTT) ที่ผู้บริโภคสามารถเลือกรับฟังรับชมเนื้อหารายการตามความต้องการผ่านหลากหลายอุปกรณ์ ส่งผลให้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่เกี่ยวกับการแพร่ภาพกระจายเสียงที่ใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ของการให้บริการเนื้อหารายการที่เปลี่ยนแปลงไป โดย กสทช. ได้เล็งเห็นความสำคัญในการลดช่องว่างในการกำกับดูแลระหว่างผู้ให้บริการแพร่ภาพกระจายเสียงแบบดั้งเดิมที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. และกลุ่มผู้ให้บริการ OTT ที่ยังไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กสทช. จึงได้กำหนดให้ปรับกระบวนการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป

โดยในปี ๒๕๖๔ ได้มีการดำเนินการกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการของ คณะทำงานฯ ตลอดจนได้มีการศึกษาผลกระทบของ OTT ต่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และแนวทางการส่งเสริมและกำกับดูแล การศึกษาสภาพการแข่งขันในกิจการโทรทัศน์และระบบนิเวศของอุตสาหกรรม รวมถึงเริ่มดำเนินการศึกษาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงและจัดทำร่างประกาศหลักเกณฑ์การอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการ

เมื่อพิจารณาการปรับกระบวนการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป กสทช. ได้มีการดำเนินการกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการ โดยเริ่มจากการดำเนินการศึกษาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงและจัดทำร่างประกาศหลักเกณฑ์การอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการให้สอดคล้องกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลง

• ด้านกิจการโทรทัศน์

จากการพิจารณาผลงาน ของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบถึงการรายงานผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรทัศน์ ดังนี้

(๑) การออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการโทรทัศน์เพื่อให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ประเภทกิจการบริการสาธารณะ

โดย กสทช. ได้เห็นชอบหลักการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการโทรทัศน์เพื่อให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ประเภทกิจการบริการสาธารณะ ได้แก่ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล บริการสาธารณะ ประเภทที่สาม ระดับภูมิภาค ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล บริการสาธารณะ ประเภทที่หนึ่ง และใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล บริการสาธารณะ ประเภทที่หนึ่ง และต่อมาได้ออกประกาศเชิญชวนผู้ประกอบการยื่นคำขอรับใบอนุญาตผ่านระบบการยื่นคำขอรับอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ e-BCS) ซึ่งเป็นบริการยื่นขอใบอนุญาตผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ในระหว่างวันที่ ๒๑ ตุลาคม - ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้มีมติให้กรมประชาสัมพันธ์ และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการโทรทัศน์เพื่อให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ประเภทกิจการบริการสาธารณะ

เมื่อพิจารณาการออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการโทรทัศน์เพื่อให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ประเภทกิจการบริการสาธารณะ พบว่า กสทช. มีการจัดประชุมเพื่อลงมติอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการโทรทัศน์เพื่อให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ประเภทกิจการบริการสาธารณะ โดยได้มีการออกประกาศเชิญชวนผู้ประกอบการยื่นคำขอรับใบอนุญาตผ่านระบบการยื่นคำขออนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้มีการพิจารณาโดยคำนึงภารกิจ วัตถุประสงค์ หน้าที่ตามกฎหมาย ถือว่ามีการดำเนินงานที่สอดคล้องตามสัดส่วนความถี่ที่จัดสรรไว้สำหรับภาครัฐ

(๒) การปรับปรุงมาตรฐานความคมชัดและอัตราบิตของช่องรายการแบบคมชัดปกติ (SD) และแบบความคมชัดสูง (HD) ที่เหมาะสมสำหรับโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

โดย กสทช. ได้ดำเนินการศึกษาสถานะอัตราบิต และการจัดสรรความจุของมัลติเพล็กซ์ในปัจจุบัน ทางเลือกการปรับปรุงมาตรฐานความคมชัดและอัตราบิต ตลอดจนผลกระทบของการดำเนินการในแต่ละแนวทาง เพื่อให้การจัดสรรมัลติเพล็กซ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประกอบการจัดทำแนวทางการปรับปรุงมาตรฐานความคมชัด และอัตราบิตของแต่ละมัลติเพล็กซ์ให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

เมื่อพิจารณาการปรับปรุงมาตรฐานความคมชัดและอัตราบิตของช่องรายการแบบคมชัดปกติ (SD) และแบบความคมชัดสูง (HD) ที่เหมาะสมสำหรับโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล พบว่า กสทช. ได้มีการศึกษาแนวทางในการปรับปรุงอัตราบิตของช่องรายการแบบความคมชัดปกติ (SD) และแบบความคมชัด (HD) เพื่อให้การจัดสรรมัลติเพล็กซ์ให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้มีการเปิดเผยวิธีการศึกษาและสรุปผลการปรับปรุงอัตราบิตของช่องรายการแบบความคมชัดปกติ (SD) และแบบความคมชัดสูง ในกรณีอื่นๆ ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔

(๓) การเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz

การดำเนินการปรับปรุงโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล โดยได้ปรับเปลี่ยนการใช้งานคลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทยจากเดิม ที่มีการใช้งานบนคลื่นความถี่ย่าน 510 - 790 MHz เป็นการใช้งานบนคลื่นความถี่ย่านความถี่ 470 - 694 MHz เพื่อเป็นการรองรับการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz

เพื่อนำไปจัดสรรใหม่ให้กับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications: IMT) โดยการเรียกคืนคลื่นดังกล่าวส่งผลให้เกิดการใช้งานคลื่นความถี่อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ

- การดำเนินการติดตามผลการดำเนินการตามแผนการปรับปรุงโครงข่ายโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และให้ผู้รับใบอนุญาตนำส่งข้อมูลผลการตรวจสอบสัญญาณโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ณ สถานีเครื่องส่ง ให้แก่ กสทช. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานผลการดำเนินการฯ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ รายงานสรุปผลการดำเนินการด้านเทคนิคตามแผนการปรับปรุงโครงข่ายโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อรองรับการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz และรายงานสรุปผลการตรวจสอบสัญญาณโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ณ สถานีเครื่องส่ง จำนวน ๖ สถานี
- การดำเนินการทดแทน ชดใช้ หรือจ่ายค่าตอบแทน ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตให้บริการโครงข่าย และผู้รับใบอนุญาตให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้บริการโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่ได้รับผลกระทบจากการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ในช่วง 694 - 790 MHz
- การดำเนินการจัดตั้งศูนย์แก้ไขปัญหาจากการปรับปรุงโครงข่ายโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อรองรับการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ที่ไม่สามารถรับชมบริการโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลได้ในบางพื้นที่ ผ่านทางสายด่วน แก๊งคอลเซนเตอร์ หมายเลข ๐๒๐-๗๐๐-๗๐๐ เพื่อให้ข้อมูลและคำแนะนำในการปรับจูนสัญญาณโทรศัพท์ให้สามารถกลับมารับชมได้ตามปกติ
- เมื่อพิจารณาการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ของ กสทช. ได้มีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจน โดยเริ่มจากการปรับปรุงโครงข่ายโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ซึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนการใช้งานคลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรศัพท์ของประเทศไทยแล้วเสร็จ รวมถึงดำเนินการติดตามผลการดำเนินการตามแผนการปรับปรุงโครงข่ายโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลฯ และดำเนินการทดแทน ชดใช้ หรือจ่ายค่าตอบแทน ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตให้บริการโครงข่ายที่ได้รับผลกระทบ ตลอดจนดำเนินการจัดตั้งศูนย์แก้ไขปัญหาจากการปรับปรุงโครงข่ายโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลฯ และการปรับปรุงประกาศ กสทช. ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการดำเนินการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ซึ่งพบว่า กสทช. มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมต่างๆ สำหรับการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz เป็นอย่างดี

(๔) การสนับสนุนค่าเช่าใช้โครงข่ายโทรศัพท์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

(MUX)

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๖๒ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรศัพท์และกิจการโทรคมนาคม กำหนดให้ กสทช. ทดแทน ชดใช้ หรือจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรศัพท์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่ได้รับผลกระทบจากการเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ในช่วงความถี่ 694 - 790 MHz โดยในปี ๒๕๖๔ ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรฐานการคำนวณอัตราค่าตอบแทนการเช่าใช้โครงข่ายโทรศัพท์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล

หรือพิจารณาการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอัตราค่าตอบแทนการเข้าใช้โครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล สอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการอย่างสมเหตุสมผล มีความเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและภาระของผู้บริโภค ความคุ้มค่า และการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๖๒ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ได้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องบางส่วน รวมถึงอัตราค่าเช่าโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลอย่างชัดเจนใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ซึ่งถือเป็นข้อมูลที่ควรได้รับการเปิดเผย เพื่อชี้แจงความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของ กสทช.

(๕) การจัดทำแนวทางด้านเทคนิคเพื่อรองรับการทดลองหรือทดสอบการให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลด้วยเทคโนโลยี 4K

โดยได้ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการทดลองหรือทดสอบการออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลด้วยเทคโนโลยี 4K และมาตรฐานและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง กรณีศึกษาจากต่างประเทศ ในการกำหนดเงื่อนไขทางเทคนิค รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็น และจัดประชุมกลุ่มย่อยกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแนวทางด้านเทคนิคเพื่อรองรับการทดลองหรือทดสอบการให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลด้วยเทคโนโลยี 4K โดยที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางดังกล่าว โดยได้จัดทำประกาศ สำนักงาน กสทช. เรื่อง แนวทางด้านเทคนิคในการประเมินข้อเสนอโครงการทดลองทดสอบการให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลด้วยเทคโนโลยี 4K แล้วเสร็จ และได้ประกาศให้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕

เมื่อพิจารณาจากการดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการทดลองหรือทดสอบการออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลด้วยเทคโนโลยี 4K และมาตรฐานและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ถือว่า กสทช. มีการดำเนินงานเตรียมความพร้อมที่ดี มีการรวบรวม ศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้ได้ความเห็นชอบจากมติที่ประชุม จัดทำประกาศ สำนักงาน กสทช. และมีผลบังคับใช้ต่อมา ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวถือเป็นการดำเนินงานที่ดี ในการจัดทำแนวทางเพื่อรองรับการทดลองหรือทดสอบการให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลด้วยเทคโนโลยี 4K แต่อย่างไรก็ตามควรมีรายละเอียดข้อมูลการจัดประชุม เพื่อลงมติเห็นชอบแนวทางดังกล่าวไว้ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ด้วย

(๖) การสนับสนุนการสำรวจความนิยมช่องรายการโทรทัศน์เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมโทรทัศน์ดิจิทัล

โดยได้พิจารณาจัดสรรเงินให้แก่สมาคมโทรทัศน์ระบบดิจิทัล (ประเทศไทย) สำหรับใช้ในการสำรวจความนิยมช่องรายการโทรทัศน์และพัฒนาระบบการสำรวจความนิยมช่องรายการโทรทัศน์ของประเทศไทยให้มีความเที่ยงตรง ครบคลุม และทันต่อความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้บริโภคในยุคดิจิทัล เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมโทรทัศน์ดิจิทัล โดยสมาคมโทรทัศน์ระบบดิจิทัลต้องดำเนินการให้เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงฯ ดังนี้

- การจัดทำวิจัย Establishment Survey ข้อมูลการวัดเรตติ้งโทรทัศน์ภาคพื้นดิน (TV Audience Measurement)
- การจัดทำข้อมูลการวัดเรตติ้งโทรทัศน์ทางดิจิทัลแบบ Cross Platform รวมทั้ง Software ระบบใหม่
- การตรวจสอบงานวิจัยการหาเรตติ้ง โดยผู้ตรวจสอบอิสระที่ได้รับการยอมรับในสากล

ผลที่ได้จากการสำรวจดังกล่าวจะดำเนินการเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาตามที่ร้องขอ และมีการให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการโทรคมนาคมพื้นดินในระบบดิจิทัล ในการเข้าถึงข้อมูลผลการสำรวจเพื่อนำไปใช้พัฒนารูปแบบในการให้บริการต่อไป

เมื่อพิจารณาจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า ไม่ได้มีการเผยแพร่ข้อมูลรายละเอียดของการทำข้อตกลงตามที่แจ้งไว้ด้านบน ดังนั้น กสทช. ควรที่จะมีการเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับการบันทึกข้อตกลงใน (ร่าง) รายงานปฏิบัติงานของ กสทช.

(๗) การบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการโทรคมนาคม

กสทช. ได้ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการโทรคมนาคม ทั้งผู้ได้รับอนุญาตให้ ประกอบกิจการและผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ โดยมีการดักเตือน ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือการตรวจค้นจับกุมดำเนินคดี เพื่อกำกับการใช้คลื่นความถี่วิทยุให้ปราศจากการรบกวน และเพื่อให้การประกอบ กิจการเป็นไปตามประกาศหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาจากรายงานการบังคับใช้กฎหมาย มีความเห็นว่า กสทช. ควรนำเสนอข้อมูลเบื้องต้น เช่น แสดงรายละเอียดการติดตามตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่และดำเนินคดีในปีที่ผ่านมา และความคืบหน้า ของการผลการดำเนินการด้านกฎหมาย เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้ประกอบการ หรือผู้ที่สนใจในลำดับถัดไป

• ด้านกิจการโทรคมนาคม

จากการพิจารณาผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบถึงการรายงานผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับด้านกิจการโทรคมนาคม ดังนี้

(๑) การส่งเสริมสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G อย่างต่อเนื่อง

กสทช. เล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G ได้แก่ การสนับสนุนการดำเนินโครงการผ่านกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) การสนับสนุนการดำเนินการภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อน 5G แห่งชาติ และการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาฯ เพื่อเตรียมความพร้อม การให้บริการโทรคมนาคมในระบบ 5G ของประเทศ รายละเอียดดังนี้

- การดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการว่าด้วยการศึกษาและจัดตั้ง ศูนย์ทดลองทดสอบ 5G ร่วมกับสถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมและความก้าวหน้าทาง บุคลากรและเทคโนโลยีดิจิทัล
- การสนับสนุนการดำเนินการภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อน 5G แห่งชาติ ในการผลักดัน โครงการนำร่องการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G และการใช้ประโยชน์ 5G ของประเทศไทย เช่น โครงการนำร่องเกษตรดิจิทัลด้วยเทคโนโลยี 5G ณ ศูนย์ฝึกอบรมผาหมี จังหวัดเชียงราย โครงการนำร่อง Smart Campus ด้วยเทคโนโลยี 5G
- การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการต้นแบบโรงพยาบาลอัจฉริยะด้วยเทคโนโลยี เครือข่าย 5G และระบบปัญญาประดิษฐ์ ของโรงพยาบาลศิริราช
- การสนับสนุนการจัดให้มีโครงข่ายเทคโนโลยี 5G ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้และต่อยอดได้ อย่างเป็นรูปธรรมในวงกว้าง เพื่อการประกอบกิจการและบริการโทรคมนาคม ต้องครอบคลุม พื้นที่ในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ

จากการพิจารณาการส่งเสริมสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี 5G อย่างต่อเนื่อง พบว่า กสทช. มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมการให้บริการโทรคมนาคมในระบบ 5G แล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ในส่วนของ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ไม่มีการแสดงรายละเอียดผลลัพธ์การปฏิบัติงานในโครงการต่างๆ ที่เตรียมความพร้อมการให้บริการโทรคมนาคมในระบบ 5G ของประเทศ

(๒) การจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน

การจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญในปี ๒๕๖๔ ที่ต้องเร่งรัดดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ ให้เกิดการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกัน และรองรับปริมาณความต้องการใช้งานในสังคมเศรษฐกิจดิจิทัล

- การจัดระเบียบสายสื่อสาร ในปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการจัดระเบียบสายสื่อสารตามแผนการดำเนินการฯ แบ่งเป็น การจัดระเบียบสายสื่อสารในเขตพื้นที่การไฟฟ้านครหลวง จำนวน ๘ เส้นทาง ๑ ระยะทาง รวม ๔๕.๔๔ กิโลเมตร และการจัดระเบียบสายสื่อสารในเขตพื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน ๓,๘๙๑ เส้นทาง รวมทั้งได้ดำเนินการจัดระเบียบสายสื่อสารเพิ่มเติมจากแผนที่กำหนด จำนวน ๑,๒๔๐ เส้นทาง ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จทุกเส้นทาง ตลอดจนการจัดระเบียบสายสื่อสารตามข้อร้องเรียนของประชาชนผ่านช่องทาง แอ็กคอลเซนเตอร์ ๑๒๐๐ และช่องทางอื่นๆ ในเขตพื้นที่การไฟฟ้านครหลวง และพื้นที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- การนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ในปี ๒๕๖๔ ได้ประสานการทำงานร่วมกับผู้ประกอบการโทรคมนาคม ในการนำสายสื่อสารลงใต้ดินให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จำนวนทั้งสิ้น ๒๐ เส้นทาง

จากการพิจารณาการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ได้มีการชี้แจงรายละเอียดผลการดำเนินงานภายในปี ๒๕๖๔ ตามนโยบายสำคัญและดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ ซึ่งถือว่าได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากการไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นนิมิตหมายอันดีที่ส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความปลอดภัย

(๓) การบริหารจัดการเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับการให้บริการระบบ Internet of Thing (IoT)

ในปี ๒๕๖๔ กสทช. ดำเนินการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับการให้บริการระบบ Internet of Things (IoT) ซึ่งเป็นไปตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเลขหมายและบริหารเลขหมายโทรคมนาคม และหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการและจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งานเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับการให้บริการระบบ IoT ทั้งนี้ เพื่อกำหนดแนวทางการพิสูจน์และยืนยันตัวตนบุคคลของผู้ใช้บริการ และเป็นการรักษาสิทธิผู้ใช้บริการ การรักษาความมั่นคง ประโยชน์สาธารณะและความปลอดภัยในสังคม

จากการพิจารณาการบริหารจัดการเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับการให้บริการระบบ Internet of Thing (IoT) พบว่า กสทช. ควรดำเนินการชี้แจงผลจากการบริหารจัดการเลขหมายโทรคมนาคมฯ เปิดเผยสู่สาธารณะ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปต่อยอดศึกษาข้อมูลแนวโน้มของการเติบโตของการให้บริการระบบ IoT รวมถึงควรมีการเปิดเผยข้อมูลในบางส่วนไว้ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ อีกด้วย

(๔) การสนับสนุนการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุม

กสทช. ได้ขับเคลื่อนการสนับสนุนการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการขับเคลื่อนประเทศไทยก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐

ซึ่งได้บูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (กระทรวงดีอีเอส) ในการดำเนินการ โดยกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- โครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) จำนวน ๓,๙๒๐ หมู่บ้าน
- โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) จำนวน ๑๕,๗๓๒ หมู่บ้าน

จากการพิจารณาการสนับสนุนการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุม กสทช. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการโทรคมนาคมพื้นฐานอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม รองรับการปรับปรุง โครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมให้ก้าวไปสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) การพัฒนากฎระเบียบด้านการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคมที่สำคัญ

กสทช. ดำเนินการพัฒนากฎระเบียบด้านการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการ โทรคมนาคมและกิจการวิทยุคมนาคมที่สำคัญ ดังนี้

- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตและการกำกับดูแลให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นใช้คลื่นความถี่ (ฉบับที่ ๒)
- ประกาศ กสทช. เรื่อง เงื่อนไขมาตรฐานในการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม
- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุญาตและการกำกับดูแลกิจการวิทยุคมนาคม สำหรับการเดินเรือในน่านน้ำไทย
- ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และหลักเกณฑ์ การโอนย้ายผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ใช้บริการตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (MNP Porting Process Manual)

จากการพิจารณาการพัฒนากฎระเบียบด้านการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบ กิจการโทรคมนาคมและกิจการวิทยุคมนาคม พบว่า กสทช. มีการดำเนินการต่างๆ ที่พัฒนากฎระเบียบที่สำคัญ ด้านการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการวิทยุคมนาคมอย่างต่อเนื่อง

• ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

จากการพิจารณาผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบการรายงานผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ดังนี้

(๑) การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ในปี ๒๕๖๔ ได้มีการดำเนินการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์ ทั้งในด้านการกำกับดูแลการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค การพัฒนาความเข้มแข็งของผู้บริโภค การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน การคุ้มครองสิทธิของนักพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และอื่นๆ โดยมีกระบวนการ ในมิติหลัก ๓ ด้าน ได้แก่ การกำกับดูแลการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคฯ จากกระบวนการเฝ้าระวังในเชิงรุก และการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน การเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้บริโภคให้มีส่วนร่วมในการกำกับดูแล ในทุกขั้นตอน และการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของนักพิการและคนด้อยโอกาส

จากการพิจารณาการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ มีการนำเสนอการดำเนินงานต่างๆ ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ อย่างละเอียด เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการพัฒนากลไกการทำงานเชิงรุก และมีการชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการตรวจสอบเนื้อหาที่ผิดกฎหมายอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประจำปี ๒๕๖๔

(๒) การพัฒนาความเข้มแข็งของผู้บริโภคและการพัฒนาและเพิ่มความสามารถของประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อ

โดยได้มีการพัฒนาความเข้มแข็งของผู้บริโภคและการพัฒนาและเพิ่มความสามารถของประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มุ่งให้ประชาชนเกิดความรู้เท่าทันผ่านกระบวนการต่างๆ เช่น การสร้างเครือข่ายผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ อาทิ การอบรมในพื้นที่ การจัดกิจกรรมออนไลน์ และการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน อาทิ การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชน การจัดกิจกรรมในชุมชน การสนับสนุนการจัดทำรายการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ

กสทช. มีการดำเนินการที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเกิดความรู้เท่าทันผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของผู้บริโภคและการพัฒนาและเพิ่มความสามารถของประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดความรู้ความเข้าใจ รวมถึงตระหนักรู้ในสิทธิของตนที่พึงได้รับ เกี่ยวกับการรับบริการให้กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และการออกอากาศ ซึ่งการดำเนินการต่างๆ ของ กสทช. สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของประชาชนในการรู้เท่าทันการรับบริการประเภทต่างๆ

เมื่อพิจารณาจากกระบวนการต่างๆ ที่ กสทช. ดำเนินการเพื่อมุ่งเน้นให้ประชาชนเกิดความรู้เท่าทันผ่านกระบวนการต่างๆ จาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า ปริมาณของการจัดอบรมทั้งในพื้นที่ การจัดกิจกรรมออนไลน์ ตลอดจนการอบรมเชิงปฏิบัติมีสัดส่วนที่น้อย โดยมีการจัดกิจกรรมดังกล่าวเพียงแค่ ๓ ภูมิภาค และสังเกตได้ว่าจังหวัดที่จัดกิจกรรมนั้นเป็นจังหวัดหัวเมืองใหญ่ๆ ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันในการพัฒนาความเข้มแข็งของผู้บริโภคและการพัฒนาเพิ่มความสามารถของประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงไม่ได้มีการแสดงผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมต่างๆ อยู่ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔

(๓) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ และคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

โดยสามารถเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านรายการที่มีบริการที่มีล่ามภาษามือ (Sign Language) บริการคำบรรยายแทนเสียง (Closed Captions) และบริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) ได้ผ่านทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลทุกสถานี รวมกัน ๒๑ ช่องรายการ ในปี ๒๕๖๔ ได้มีการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาส ในการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปที่สำคัญ ดังนี้

- การกำกับดูแลการประกอบกิจการตามประกาศ กสทช. เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ โดยได้ติดตามรายงานผลการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง หรือเสียงบรรยายภาพ ประจำปี ๒๕๖๓
- การส่งเสริมสิทธิของคนพิการหรือคนด้อยโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรแต่ละประเภทความพิการ องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ในการจัดให้มีบริการที่เหมาะสม

- การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิในการรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารของคนพิการ โดยร่วมกับสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย จัดการอบรมปฏิบัติการเพื่อการเรียนรู้เรื่องสื่อโทรทัศน์ภาษามือสำหรับคนหูหนวก การอบรมการพัฒนาทักษะการปฏิบัติการแปลสำหรับล่ามภาษามือในการบริการทางโทรทัศน์ โดยจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ทางช่องทางสถานีโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ รวมทั้งการประสานการทำงานร่วมกับหน่วยงาน สมาคมที่เกี่ยวข้อง
- การจัดให้มีกระบวนการสนับสนุนให้คนพิการได้ตระหนักถึงสิทธิในการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งส่งเสริมให้คนพิการรู้จักสิทธิและใช้ประโยชน์จากกิจการโทรทัศน์ได้อย่างรู้เท่าทัน

กสทช. เล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ และคนด้อยโอกาสในการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาค ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ดีเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงหรือรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างเท่าเทียม รวมถึงส่งเสริมให้คนพิการรู้จักสิทธิและใช้ประโยชน์จากกิจการโทรทัศน์ได้อย่างรู้เท่าทัน

(๔) การพัฒนากลไก มาตรการป้องกันการรังแก ข่มขู่ คุกคาม สตรี เด็ก และเยาวชนโดยช่องทางรณรงค์ผ่านสื่อมัลติมีเดียต่างๆ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พบปัญหาการรังแก ข่มขู่ คุกคาม สตรี เด็กและเยาวชน ผ่านพื้นที่โซเชียลเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ กสทช. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนากลไกหรือมาตรการป้องกันการรังแก ข่มขู่ คุกคาม สตรี เด็ก และเยาวชน โดยช่องทางการรณรงค์ผ่านสื่อมัลติมีเดียต่างๆ โดยในปี ๒๕๖๔ กสทช. ได้กำหนดให้การรณรงค์ สร้างสรรค์เนื้อหาที่ดี ลดการบูลลี่ โดยให้สื่อเป็นโรงเรียนของสังคม เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญ พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ที่เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสตรี เด็กและเยาวชนในการพัฒนาทักษะความฉลาดด้านดิจิทัลเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตบนโลกออนไลน์อย่างปลอดภัย รู้จักใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานความรับผิดชอบ และสร้างสรรค์

ใน (ร่าง) การปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ไม่มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทำให้ผลลัพธ์ที่มาจากการพัฒนากลไก มาตรการป้องกันการรังแก ข่มขู่ คุกคาม สตรี เด็ก และเยาวชน ยังไม่เป็นรูปธรรมและชัดเจน ดังนั้น กสทช. ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถวัดผลลัพธ์จากการดำเนินงานดังกล่าว

(๕) การคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม

กสทช. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการสร้างกลไกการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการต่อยอดการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและประชาชนโดยรวม ดังนี้

- การแก้ไขปัญหากรณีถูกเรียกเก็บค่าบริการข้อความสั้น (Short message Service : SMS) โดยไม่ได้สมัครใช้บริการ และการถูกรบกวนหรือหลอกลวงจากข้อความโฆษณาสินค้าหรือโฆษณาเชิญชวนสมัครใช้บริการต่างๆ
- การพัฒนาระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนด้วยรูปแบบบัตรประจำตัวอิเล็กทรอนิกส์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (แท็บเล็ต หรือ Mobile ID)
- การพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลสำหรับการรักษาสิทธิการใช้เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (แอปพลิเคชัน ๓ ชั้น) ระยะ ๓

- การจัดทำระบบฐานข้อมูลและแอปพลิเคชันสำหรับรายการส่งเสริมการขาย (Procheck)
- การพัฒนาระบบการดูแลการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพื่อครอบครัว ระยะที่ ๒
- การพัฒนาระบบการยื่นคำขออนุญาต/ขึ้นทะเบียนเครื่องวิทยุคมนาคม (Any Registration)
- การส่งเสริมความตระหนักรู้ และการรักษาสีทธิในการใช้บริการโทรคมนาคม และสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชน

เมื่อพิจารณาจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ไม่ได้มีการนำเสนอผลลัพธ์จากการดำเนินงานในส่วนของการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคมอย่างละเอียด มีเพียงแต่การนำเสนอชื่อโครงการ ซึ่งการนำเสนอดังกล่าวไม่ได้สะท้อนผลการดำเนินงานของ กสทช. ที่ชัดเจน

• ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

จากการพิจารณาผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบการรายงานผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังนี้

(๑) การจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ระยะ ๕ ปี

โดยดำเนินการศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค ทั้งระดับโครงสร้างและระดับปัจเจกบุคคล การระดมความคิดเห็นผ่านการประชุมกลุ่มย่อย รวมทั้งศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรของประเทศต่างๆ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพ ได้นำไปปรับใช้ในระยะเวลา ๕ ปีข้างหน้า ซึ่งพบว่า ทุกภาคส่วนมุ่งเน้นการหลอมรวมทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรสื่อในหลายด้าน ระบบพื้นฐานเทคโนโลยีและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทั้งการแพร่ภาพและโทรคมนาคมที่มีจุดร่วมกันมากขึ้น

จากการจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ระยะ ๕ ปี ถือเป็นการดำเนินงานที่ดี สะท้อนให้เห็นว่า กสทช. เล็งเห็นถึงความสำคัญในการวางรากฐานที่ดีของการพัฒนาบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้พร้อมรับกับการหลอมรวมของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น

(๒) การส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายได้อย่างเท่าเทียม

โดยดำเนินการจัดทำแผนสนับสนุนให้ประชาชนได้รับบริการด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อย่างทั่วถึง ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ เพื่อใช้เป็นทิศทางและเป้าหมายในการส่งเสริมสนับสนุนให้แก่ประชาชนและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม สามารถรับรู้ เข้าถึง และเข้าใช้ข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมได้อย่างเท่าเทียม

จากแผนสนับสนุนให้ประชาชนได้รับบริการด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อย่างทั่วถึง ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ ยังไม่มีการนำเสนอผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ อย่างละเอียด มีเพียงแต่การชี้แจงว่าแผนสนับสนุนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมเท่านั้น

(๓) การแต่งตั้งคณะทำงานกำหนดแนวทางการนำเสนอเนื้อหารายการข่าวอาชญากรรมและความรุนแรงในกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

เนื่องจากปัญหาการแข่งขันในการประกอบกิจการของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ทำให้เกิดการแข่งขันในการผลิตเนื้อหารายการเพื่อดึงดูดผู้รับชมด้วยการนำภาพหรือคลิปวิดีโอที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นจึงทำให้ กสทช. ต้องมีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวในภาพกว้างและร่วมกับหน่วยงานภายนอกและผู้รับใบอนุญาตเพื่อร่างแนวทางในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมและความรุนแรงเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการผลิตเนื้อหารายการที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้รับใบอนุญาตต่อไป

จากการพิจารณา (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า กสทช. ยังไม่ได้มีการดำเนินงานเพื่อพิจารณาร่างแนวทางในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมและความรุนแรง ทำให้ยังคงพบเห็นการนำเสนอข่าวอาชญากรรมและความรุนแรงอยู่ ดังนั้น กสทช. ควรเร่งการจัดทำแนวทางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับอาชญากรรมและความรุนแรง เพื่อป้องกันการนำเสนอข่าวสารที่ไม่เหมาะสม และอาจเกิดการลอกเลียนแบบได้

(๔) การดำเนินการประชุมสัมมนา เรื่อง “ความท้าทาย vs โอกาสในการปรับตัวของอุตสาหกรรมโทรทัศน์ไทยในยุค New Media”

เพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับบุคลากรในอุตสาหกรรมโทรทัศน์และอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนมุมมองตลาดกิจการโทรทัศน์ในปัจจุบัน เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาส่งเสริมให้อุตสาหกรรมโทรทัศน์เกิดการพัฒนาและสามารถแข่งขันได้ในสภาพการณ์เทคโนโลยีและระบบนิเวศของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป

จากการพิจารณา (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ไม่ได้มีการนำเสนอข้อมูล รายละเอียด หรือภาพการดำเนินการประชุมสัมมนา เรื่อง “ความท้าทาย vs โอกาสในการปรับตัวของอุตสาหกรรมโทรทัศน์ไทยในยุค New Media” จึงเสนอแนะให้ กสทช. พิจารณานำผลลัพธ์ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะที่ได้จากการจัดประชุมสัมมนาดังกล่าวมาเผยแพร่สู่สาธารณชน เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้ามาศึกษา หรือนำข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุมดังกล่าวมาต่อยอดการศึกษา วิจัย ในลำดับถัดไป

(๕) การพัฒนาบุคลากรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

กสทช. เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยในปีที่ผ่านมาได้มีกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ดังนี้

- การอบรม “การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานข่าว” ให้กับผู้ประกาศผู้รายงานข่าว และผู้ดำเนินรายการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานข่าวในสถานการณ์ต่างๆ
- การอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง “รายได้จากการประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ และการยื่นชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปี” ให้กับผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดทำบัญชีและผู้สอบบัญชี ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงขั้นตอนการยื่นแบบฟอร์มชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการฯ
- การประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหารายการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ให้กับผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อนำเสนอข้อมูลอย่างถูกต้อง รอบด้าน เป็นกลาง หลีกเลี่ยงภาพและคำพูดที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน
- การประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวอาชญากรรมและความรุนแรงให้กับผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อให้หลีกเลี่ยงการนำเสนอภาพ เสียง เนื้อหา ที่เป็นการตอกย้ำความรุนแรงในสังคม แสดงขั้นตอนวิธีการฆ่า หรือการทำร้ายร่างกาย ซึ่งอาจทำให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบได้
- การประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำเสนอเนื้อหารายการภายหลังคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ให้กับผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล

เพื่อให้ระมัดระวังในการนำเสนอเนื้อหารายการที่อาจขัดต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จากการพิจารณาการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญที่ กสทช. มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ผ่านกิจกรรมต่างๆ ดังที่ปรากฏอยู่ด้านบน แต่อย่างไรก็ตามจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ยังคงไม่แสดงรายละเอียด ผลลัพธ์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในปีที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถทราบได้ว่าการจัดกิจกรรมดังกล่าวได้ผลลัพธ์ที่มีประโยชน์อย่างไร

(๒) แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับปีถัดไป

• แผนงบประมาณรายจ่ายสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๕

ในปี ๒๕๖๕ กสทช. มีมติในคราวการประชุม ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ได้อนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๕ ของสำนักงาน กสทช. จำนวน ๖,๗๖๕.๗๘๑ ล้านบาท โดยพิจารณาถึงความจำเป็น เหมาะสม ในการดำเนินการตามภารกิจหลักของหน่วยงาน และสอดคล้องแผนยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และแผนระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนแม่บทของหน่วยงานทั้ง ๓ แผน และแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. รวมทั้งการดำเนินการกิจสำคัญเร่งด่วน ในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล และนโยบาย กสทช. ซึ่งคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่จะได้รับเป็นสำคัญ ซึ่งแผนงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๕ มีรายละเอียดดังนี้

ที่	รายการ	จำนวน (ล้านบาท)
๑.	งบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช.	๕,๗๕๕.๗๘๑
๑.๑	รายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. รายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากร รายจ่ายเกี่ยวกับการจัดการและบริหารองค์กร รายจ่ายเกี่ยวกับครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง รายจ่ายอื่น	๓,๘๖๗,๕๑๑ ๑,๘๘๘.๔๘๖ ๑,๓๘๙.๑๘๘ ๒๐๒.๑๙๒ ๓๘๗.๖๔๕
๑.๒	รายจ่ายโครงการ	๑,๔๔๗.๒๐๗
๑.๓	งบกลาง	๓๓๘.๐๐๐
๑.๔	รายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	๑๐๓.๐๖๓
๒.	เงินจัดสรรเข้ากองทุน	๑,๐๑๐.๐๐๐
๒.๑	กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ	๑,๐๐๐.๐๐
๒.๒	กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	๑๐.๐๐๐
รวมทั้งสิ้น (ข้อ ๑ - ๒)		๖,๗๖๕.๗๘๑

ตารางที่ ๕-๑: แผนงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๕

แผนงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๕ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๕,๗๕๕.๗๘๑ ล้านบาท เมื่อจำแนกตามยุทธศาสตร์สำนักงาน กสทช. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ประกอบด้วย แผนงาน (งานประจำ) และโครงการ ทั้งนี้ไม่รวมเงินจัดสรรเข้ากองทุน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑: พัฒนองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาลและสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน
 ได้รับความจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น ๓,๖๐๖.๖๓๒ ล้านบาท เพื่อขับเคลื่อนให้สำนักงาน กสทช. เป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาลและสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการให้เป็นมาตรฐานสากล พัฒนาระบบการทำงานให้เป็นสำนักงานดิจิทัล ตลอดจนมีการบริหารจัดการบุคลากรเพื่อความเป็นเลิศ และขับเคลื่อนแผนงานการบริหารองค์กร แผนงานการบริหารยุทธศาสตร์และกิจการองค์กร จำนวน ๒,๗๕๐.๕๕๗ ล้านบาท และงบประมาณดำเนินโครงการ ๒๕ โครงการ จำนวน ๘๘๓.๘๐๐ ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๒: ผลักดันการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ได้รับความจัดสรรงบประมาณจำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๘๔.๖๐๕ ล้านบาท เพื่อขับเคลื่อนภารกิจในการบริหารคลื่นความถี่และดาวเทียม การขับเคลื่อนภารกิจการบริหารจัดการทรัพยากรสื่อสารของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ การกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม อย่างเสรีเป็นธรรม จำนวน ๙๕๗.๒๓๒ ล้านบาท และงบประมาณดำเนินโครงการ ๓๓ โครงการ จำนวน ๓๓๒.๓๗๒ ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๓: เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
 ได้รับความจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น ๖๗๗.๖๒๕ ล้านบาท เพื่อขับเคลื่อนภารกิจในการสนับสนุนการพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้เกิดความยั่งยืนด้วยการยกระดับขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อลดช่องว่างในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากดิจิทัล การสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้กับประชาชน ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๕๒.๓๐๔ ล้านบาท และงบประมาณดำเนินโครงการ ๑๗ โครงการ จำนวน ๒๒๕.๓๒๑ ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๔: ยกระดับการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ ได้รับความจัดสรรงบประมาณ เพื่อขับเคลื่อนภารกิจงานสนับสนุนภารกิจคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. งานการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านนโยบายและการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ งานการสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการตรวจสอบภายใน และงานสนับสนุนภารกิจพัฒนาระบบการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช. จำนวนทั้งสิ้น ๑๗๖.๒๐๔ ล้านบาท เพื่อขับเคลื่อนภารกิจในการสร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ร่วมกันถึงปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้มีการบูรณาการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่เป้าหมาย การพัฒนาอย่างเป็นระบบ และงบประมาณดำเนินโครงการ ๒ โครงการ จำนวน ๕.๗๑๔ ล้านบาท อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผล การสร้างวัฒนธรรมการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ให้เกิดความเชี่ยวชาญ

• **แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับปีถัดไปของสำนักงาน กสทช.**

เมื่อพิจารณาแผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับปีถัดไปจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๔ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้กำหนดนโยบายเพื่อต่อยอดการขับเคลื่อนภารกิจสำคัญ เพื่อการพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียง โทรทัศน์โทรคมนาคม และกิจการดาวเทียมสื่อสาร ให้ก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีพลวัต และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคง โดยมีแผนการดำเนินงานที่สำคัญ ๘ ภารกิจ ดังนี้

- (๑) การกำกับดูแลกิจการดาวเทียมให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องมาจากนโยบายปี ๒๕๖๓ ที่ได้รับเริ่มให้มีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและ กสทช. ต้องกำกับดูแลกิจการดาวเทียมเต็มรูปแบบ หลังสิ้นสุดสัญญาสัมปทานในปี ๒๕๖๔
- (๒) การจัดทำกฎระเบียบด้านการอนุญาต และกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่ เพื่อรองรับการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๓) การทดสอบการส่งสัญญาณโทรทัศน์ด้วยเทคโนโลยี 4K
- (๔) การปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เหมาะสมกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรม
- (๕) การเตรียมความพร้อมในการประมวลคลื่นความถี่ที่สนับสนุนนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยี 5G อย่างต่อเนื่อง
- (๖) การพัฒนาสำนักงาน กสทช. ให้เป็นสำนักงานดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งรักษามาตรฐานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ระดับ AA และพัฒนาให้ยั่งยืนต่อไป
- (๗) การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ
- (๘) การส่งเสริมการเข้าถึงและใช้งานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ และขยายบริการโทรคมนาคมแก่กลุ่มเป้าหมายสำหรับการให้บริการอย่างทั่วถึงและเพื่อสังคม

รูปที่ ๕-๒: นโยบายและแผนการดำเนินงานที่สำคัญ ประจำปี ๒๕๖๔

(๑) การกำกับดูแลกิจการดาวเทียมให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องมาจากนโยบายปี ๒๕๖๓ ที่ได้รับเริ่มให้มีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและ กสทช. ต้องกำกับดูแลกิจการดาวเทียมเต็มรูปแบบหลังสิ้นสุดสัญญาสัมปทานในปี ๒๕๖๔

สำนักงาน กสทช. กำหนดให้วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีการจัดประชุมการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ครั้งแรกของประเทศไทย ทั้งนี้ เนื่องจากการประมูลในครั้งนี้มีผู้ยื่นขอรับอนุญาตฯ เพียงรายเดียว กสทช. จึงมีมติเห็นชอบกำหนดวันประมูลใหม่เป็นวันที่ ๒๘ สิงหาคม

๒๕๖๔ เพื่อเปิดโอกาสสำหรับผู้สนใจเข้าร่วมการประมูลเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากไม่มีผู้สนใจเข้าร่วมเพิ่มเติม ทำให้ กสทช. มีการลงมติยกเลิกการประมูลการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และจะมีการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

(๒) การจัดทำกฎระเบียบด้านการอนุญาต และกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่ เพื่อรองรับการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา สำนักงาน กสทช. มีการเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสำนักงาน กสทช. การเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์ และร่างประกาศต่างๆ อันนำไปสู่การประกาศพระราชกฤษฎีกาฯ ในปี ๒๕๖๔

(๓) การทดสอบการส่งสัญญาณโทรทัศน์ด้วยเทคโนโลยี 4K

กสทช. ได้ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการทดลองหรือทดสอบการออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลด้วยเทคโนโลยี 4K และมาตรฐานและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศในการกำหนดเงื่อนไขทางเทคนิค เพื่อจัดทำแนวทางด้านเทคนิคเพื่อรองรับการทดลองหรือทดสอบ และได้มีมติเห็นชอบแนวทางดังกล่าว โดยได้จัดทำประกาศสำนักงาน กสทช. เรื่อง แนวทางด้านเทคนิคในการประเมินข้อเสนอโครงการทดลองทดสอบการให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลด้วยเทคโนโลยี 4K แล้วเสร็จ และได้ประกาศให้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕

(๔) การเตรียมความพร้อมในการประมูลคลื่นความถี่ที่สนับสนุนนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยี 5G อย่างต่อเนื่อง

สำนักงาน กสทช. ดำเนินการร่วมกับ สดช. และหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินโครงการนำร่องอัจฉริยะ ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อน 5G แห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและผลักดันการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี 5G ให้เกิดขึ้น ซึ่งโครงการนำร่อง Smart Hospital สามารถดำเนินการได้ตามแผนงาน และได้ผลลัพธ์ตามแผนงานที่วางไว้อย่างครบถ้วนในระยะแรก และเป็นโครงการที่มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ สะท้อนให้เห็นถึงการร่วมมือเป็นอย่างดีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สำหรับโครงการนำร่องฯ ที่เพิ่งเริ่มดำเนินการในช่วงปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา เช่น โครงการนำร่อง “เกษตรดิจิทัล” ระบบชลประทานอัจฉริยะที่อ่างเก็บน้ำห้วยคล้าย จังหวัดอุดรธานี และบ้านฉาง 5G Smart City ต้นแบบชุมชนแห่งอนาคต ยังไม่สามารถเห็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการประชาสัมพันธ์โครงการดังกล่าวผ่านช่องทางต่างๆ ถือเป็นสัญญาณที่ดีในการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนทั่วไป

(๕) การพัฒนาสำนักงาน กสทช. ให้เป็นสำนักงานดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งรักษามาตรฐานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ระดับ AA และพัฒนาให้ยั่งยืนต่อไป

จากการประเมินมาตรฐานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. พบว่า ผลการประเมินมาตรฐานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA) อยู่ในระดับ AA ที่คะแนน ๙๖.๖๐ คะแนนซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๔ ผลการประเมินการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) ในระดับ AA ที่คะแนน ๙๙.๙๐ คะแนน

(๖) การจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ

กสทช. มีการบริหารคลื่นความถี่ และการกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญของสำนักงาน กสทช. จึงต้องมีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) อีกทั้งยังมี

การจัดทำแผนการกำหนดและจัดสรรคลื่นความถี่ใหม่ ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ โดยแผนแม่บทดังกล่าวมีวิสัยทัศน์เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารคลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์ อย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และทั่วถึง รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 อาจส่งผลให้การดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ (National Spectrum Monitoring Center) ยังไม่ถูกดำเนินการต่อ

(๗) การส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้งานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ และขยายบริการโทรคมนาคมแก่กลุ่มเป้าหมายสำหรับการให้บริการอย่างทั่วถึงและเพื่อสังคม

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินโครงการฯ มาอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าของโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) และโครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) ในปี ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา พบว่า มีความคืบหน้าของโครงการฯ กว่าร้อยละ ๒๐ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาความคืบหน้าของโครงการฯ ยังไม่ปรากฏอยู่ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ส่งผลให้ประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่รับทราบเกี่ยวกับข้อมูลการดำเนินงานและผลการใช้ประโยชน์ของโครงการฯ อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า การรายงานดังกล่าวเป็นการรายงานเฉพาะในส่วนของหัวข้อและรายละเอียดโครงการ ซึ่งไม่มีการรายงานถึงงบประมาณที่ใช้แต่ละโครงการ อย่างไรก็ตาม รายงานในภาพรวมคือรายจ่ายสำหรับโครงการทั้งหมดในปี ๒๕๖๕ เพียงเท่านั้น โดยงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๕ นั้น ในร่างผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประกอบไปด้วย

- (๑) รายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช.
- (๒) รายจ่ายโครงการ
- (๓) งบกลาง
- (๔) รายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
- (๕) เงินจัดสรรเข้ากองทุน

(ร่าง) รายงานการปฏิบัติงานของ กสทช. ปี ๒๕๖๕ ได้กล่าวว่า งบประมาณรายจ่ายโครงการในปี ๒๕๖๕ เป็นจำนวนเงินทั้งหมด ๑,๔๔๗.๒๐๗ ล้านบาท โดยมีแตกต่างจากในปี ๒๕๖๔ ที่งบประมาณรายจ่ายโครงการทั้งหมดเป็นจำนวนเงินเพียง ๑,๒๔๘.๗๐๓ ล้านบาท ซึ่งถือว่างบประมาณในปี ๒๕๖๕ นั้นเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วถึงประมาณร้อยละ ๑๖ ซึ่งทาง กสทช. ไม่ได้มีการชี้แจงถึงงบประมาณที่เพิ่มมากขึ้นแต่อย่างใด

๓) งบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานการตรวจสอบภายใน

มาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการกำหนดให้ กตป. แสดงความเห็นต่อการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานการตรวจสอบภายในร่างรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ซึ่งพบว่า (ร่าง) รายงานการปฏิบัติงานของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ ยังไม่มีการรายงานของผู้สอบบัญชีรายละเอียดดังนี้

- งบการเงิน สำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ และรายงานการตรวจสอบภายใน สำนักงาน กสทช. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เผยแพร่อยู่ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ โดยมีการรายงานงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

ซึ่งรายงานการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีที่กระทรวงการคลังกำหนด รายงานการเงินของสำนักงาน กสทช. รวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นทั้งหน่วยงานในส่วนกลางและหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

- รายงานการเงินที่เผยแพร่อยู่ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ไม่รวมรายการบัญชีของ กทปส. ซึ่งเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นในสำนักงาน กสทช. ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม รายงานการเงินภาพรวมมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบริหารจึงไม่ต้องส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ
- เนื่องจากสำนักงาน กสทช. อยู่ระหว่างการจัดทำจึงยังไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนด และเนื่องจากสำนักงาน กสทช. ต้องรอผลสอบทานบัญชีงบประมาณในปี ๒๕๖๔ จากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ก่อน จึงไม่สามารถนำมาเขียนไว้ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔
- กสทช. มีการรายงานตรวจสอบภายใน ของ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ โดยการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ประจำปี ๒๕๖๔ ได้มุ่งเน้นการตรวจสอบในเชิงป้องกัน และให้คำแนะนำในการปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้มีการทำงานที่เป็นระบบตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมถึงตระหนักและให้ความสำคัญในการติดตามประเด็นต่างๆ ที่ตรวจพบว่ามีความเสี่ยงและผลกระทบต่อการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. อย่างสม่ำเสมอ
- การรายงานการตรวจสอบภายใน ประจำปี ๒๕๖๔ แจ้งใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ โดยคณะกรรมการตรวจสอบภายในให้ความเห็นว่า ภาพรวมมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ และหลักเกณฑ์ และการใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่า ตลอดจนมีการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในอย่างเพียงพอ รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินอย่างเพียงพอและมีความน่าเชื่อถือ

๔) ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน

มาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการกำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน แสดงความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน ที่ได้แสดงใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. และ กสทช. ได้มีการชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ทั้งสิ้น ๓ ประเด็น รายละเอียดมีดังนี้

- การขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบกิจการ

เนื่องด้วยสำนักงาน กสทช. ได้มีการจัดทำระบบการยื่นคำขอรับอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ e-BCS) เพื่อปรับเปลี่ยนการยื่นขออนุญาตสำหรับผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้เป็นรูปแบบออนไลน์ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม การดำเนินการยังคงพบกับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความพร้อมและองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบการบางส่วน ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๔ กสทช. ได้มี

การจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมแล้ว แต่ยังคงขาดความครอบคลุมทุกภาคส่วน อันเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นสมควรอย่างยิ่งที่ต้องมีการอบรมส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ประกอบการได้มีความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

• การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค

ในปี ๒๕๖๔ บริการ OTT หรือ Over-the-top ซึ่งเป็นการให้บริการผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต มีการเติบโตอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 อันเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ภาครัฐจำเป็นต้องออกมาตรการป้องกันและควบคุม เช่น การทำงานที่บ้าน หรือการปิดสถานที่ต่างๆ ส่งผลให้การดำเนินวิถีชีวิตของประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลง ประชาชนหันมาให้ความสนใจกับเนื้อหาในรูปแบบออนไลน์เพิ่มขึ้น เพราะเป็นช่องทางที่สะดวกสบายในการรับชม มีอิสระในการเลือกเนื้อหาที่สนใจ อีกทั้งยังสามารถรับชมได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้ให้บริการ OTT ยังมีความได้เปรียบจากการไม่ถูกควบคุมเนื้อหา รวมถึงไม่มีต้นทุนค่าใบอนุญาตและค่าโครงข่าย ซึ่งส่งผลให้ผู้ให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เช่น การผลิตเนื้อหา (Content) ที่มีคุณภาพและน่าสนใจ เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดความสนใจจากผู้บริโภค รวมถึงสามารถเพิ่มสิทธิ์ต่อรองได้มากยิ่งขึ้น

• ปัญหาสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้าที่กรุงรัง ก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน

กสทช. ได้จัดตั้งคณะทำงานจัดระเบียบสายสื่อสารและการนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ประกอบด้วย สำนักงาน กสทช. การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) กรุงเทพมหานคร การประปานครหลวง และผู้ประกอบการโทรคมนาคม เพื่อแก้ไขปัญหาสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้าที่กรุงรัง แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ประกอบกับเหตุผลอื่นๆ อาทิ ปริมาณของสายไฟที่เพิ่มขึ้นจำนวนมาก ค่าใช้จ่ายในการนำสายสื่อสารลงใต้ดินที่มีต้นทุนสูง หรืออุปสรรคในการก่อสร้างท่อร้อยสายสื่อสาร ส่งผลให้การดำเนินการนำสายสื่อสารลงใต้ดินล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามแผน

๕) คุณภาพและอัตราค่าบริการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน

มาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการกำหนดให้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานแสดงความเห็นต่อคุณภาพและอัตราค่าบริการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. รายละเอียดมีดังนี้

- กสทช. ดำเนินการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคม การกำกับดูแลอัตราค่าบริการโทรคมนาคมให้ผู้ให้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานและราคาที่เป็นธรรม โดยในปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการสำคัญ ทั้งสิ้น ๒ ประเด็นหลัก ดังนี้

(๑) การกำกับดูแลคุณภาพการให้บริการ

ถือเป็นการคุ้มครองให้ผู้ให้บริการได้รับบริการโทรคมนาคมที่มีมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการที่มีความเหมาะสมกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุค International Mobile Telecommunications (IMT)-2020 (5G) โดยในปี ๒๕๖๔ จากการดำเนินการตรวจสอบ ตลอดจนร่วมมือกับผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบปัญหาจากเรื่องร้องเรียน จึงสามารถสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการให้บริการตามมาตรฐานฯ ออกเป็น ๒ หัวข้อ ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคมจากรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม และการตรวจสอบคุณภาพการให้บริการโดยสำนักงาน กสทช. ดำเนินการตรวจวัดเอง

(๒) การกำกับดูแลอัตราค่าบริการโทรคมนาคม

ถือเป็นการส่งเสริมให้ผู้ให้บริการได้ใช้บริการโทรศัพท์ในอัตราที่เป็นธรรม และมีคุณภาพ ในราคาที่ถูกลง รวมทั้งสร้างความเป็นธรรมต่อผู้ให้บริการด้วยเช่นกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ ซึ่งในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา กสทช. ได้ดำเนินการด้านการกำกับดูแลอัตราค่าบริการโทรศัพท์ทั้งแบบประจำที่และแบบเคลื่อนที่ รวมถึงอัตราค่าบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศและอัตราค่าบริการโรมมิ่งระหว่างประเทศด้วยเช่นเดียวกัน นอกจากนี้แล้ว กสทช. ยังมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลอัตราค่าบริการโทรคมนาคมเพิ่มเติมอีก ๒ ประเด็น ได้แก่ การกำกับดูแลตามประกาศ กสทช. เรื่องการกำหนดและกำกับดูแลอัตราขึ้นสูงของค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศในส่วนที่เกินกว่าสิทธิการใช้งานของรายการส่งเสริมการขายหลัก และการจัดทำประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าบริการล่วงหน้าของบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่

๖) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค

มาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการกำหนดให้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. รายละเอียดมีดังนี้

- กสทช. มีการรายงานสถิติการร้องเรียนของประชาชน และสถิติการให้บริการตอบข้อซักถามประชาชน ผ่านศูนย์ แก๊งคอลเซนเตอร์ ๑๒๐๐ ไว้โดยละเอียด พร้อมทั้งมีการจัดทำกระบวนการและขั้นตอนในการแก้ไขปัญหา ๗ ขั้นตอน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ นอกจากนี้แล้ว กสทช. ยังมีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนด้านผังรายการและเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ภายในกรอบระยะเวลา ๑๒๐ วัน และการกำหนดตัวชี้วัดมาตรฐานระยะเวลาการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนให้รวดเร็วขึ้นกว่าระยะเวลาตามประกาศ กสทช. เรื่องการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาแล้วเสร็จในการพิจารณาคำขอหรือคำร้องเรียนด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ รวมถึงยังมีการแบ่งระดับความซับซ้อน ของเรื่องร้องเรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว

ในส่วนของการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนในกิจการโทรคมนาคม กสทช. ได้มีการจัดทำกระบวนการและขั้นตอนในการแก้ไขปัญหา ๔ ขั้นตอน พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการพิจารณาข้อพิพาทเพื่อเปิดเผยเป็นการทั่วไปเป็นรายเดือน ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา กสทช. ได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนในกิจการโทรคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการให้บริการโทรคมนาคม อาทิ ปัญหาเกี่ยวกับการได้รับข้อความสั้น (SMS) ปัญหาทางด้านมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ หรือการคิดค่าบริการผิดพลาด เป็นต้น โดยมีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๒๖๗ เรื่อง สามารถดำเนินการแก้ไขจนได้ข้อยุติแล้ว ๑,๖๒๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๔๖ และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๖๔๗ เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๔ จากจำนวนเรื่องร้องเรียนทั้งหมด นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. ยังได้มีการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องกระบวนการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการโทรคมนาคม และการพัฒนาระบบจัดการฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม เพื่อเป็นแนวทางและช่องทางในการสนับสนุนให้การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๗) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกองทุนตามมาตรา ๕๒

มาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการกำหนดให้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกองทุนตามมาตรา ๕๒ ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔

โดยกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการบริหารงานกองทุน ซึ่งในปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการกิจสำคัญ ที่มีผลสัมฤทธิ์ รายละเอียดดังนี้

• ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

(๑) ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์

กทปส. ได้ดำเนินการจัดทำและประกาศใช้แผนปฏิบัติการกองทุนวิจัยและพัฒนาฯ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖) โดยมีกำหนดให้ดำเนินการทบทวนแผนปฏิบัติการดังกล่าว ระยะครึ่งแผน (ช่วงปลายปี ๒๕๖๔ ถึงต้นปี ๒๕๖๕) โดยกองทุนวิจัยและพัฒนาฯ จะประเมินผลการดำเนินงานระยะที่ผ่านมา โดยเปรียบเทียบผลการใช้จ่ายเงินกองทุนกับยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนแผนฯ

(๒) ด้านการจัดสรรเงินกองทุน

กทปส. ได้ดำเนินการจัดสรรเงินตามวัตถุประสงค์กองทุนเพื่อประโยชน์สาธารณะ และประชาชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนตามกรอบที่กำหนด

(๓) ด้านการดูแลรักษาเงินกองทุน

กองทุนมีรายรับทั้งสิ้นเป็นจำนวนเงิน ๑๕,๑๖๖.๑๕ ล้านบาท ประกอบด้วย การรับเงินจากการจัดสรรจากสำนักงาน กสทช. เงินสมทบจากผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ดอกผลจากกองทุน เงินรับจากภาษีมูลค่าเพิ่ม เงินได้รับคืนจากสำนักงาน กสทช. และอื่นๆ และกองทุนมีรายจ่ายทั้งสิ้น จำนวน ๕,๖๖๕.๖๗ ล้านบาท โดยเป็นการจ่ายเงินในโครงการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน คืนเงินรายได้ที่ผู้รับใบอนุญาตชำระไว้เกิน และนำส่งภาษีขาย โดยกองทุนได้นำเงินฝากธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจในประเทศ ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ว่าด้วยการเก็บรักษา การใช้จ่าย การจัดทำบัญชีและระบบบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๔) ด้านการติดตามและประเมินผล

กทปส. ได้กำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลกองทุนฯ ดังนี้

- แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- กำหนดให้ผู้รับทุนจัดส่งรายงานความก้าวหน้าโครงการและรายงานการใช้จ่ายเงินตามงวดงานที่กำหนดไว้ในสัญญาฯ
- แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับผลงานวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง

(๕) การเสริมสร้างภาพลักษณ์ กทปส.

กทปส. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร นโยบาย บทบาทหน้าที่ การกิจผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการประชาสัมพันธ์การให้ทุนสนับสนุนโครงการ และผลการดำเนินงานของกองทุน ผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อออนไลน์ ที่ทำให้การเผยแพร่ข้อมูล

ข่าวสารสามารถเข้าถึงประชาชนได้จำนวนมากและรวดเร็ว ที่เหมาะสมกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของประชาชนในปัจจุบัน

• การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๑) ด้านประสิทธิภาพ

การจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการตามมาตรา ๕๒ มีประสิทธิภาพ โดยได้จำนวนโครงการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ โดย กทปส. ได้ประกาศส่งเสริมและสนับสนุนเงินกองทุนประเภทที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๔ ภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณการจัดสรร ซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุน ได้มีการคัดเลือกหน่วยงานที่สมควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน พร้อมทั้งมีการปรับลดงบประมาณให้เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหา โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และได้เสนอผลการพิจารณาการส่งเสริมสนับสนุนเงิน กทปส.

(๒) ด้านประสิทธิผล

การดำเนินงานกองทุนบรรลุมิติวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพเพราะโครงการที่ได้รับทุนได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่กิจการวิทยุ กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านนวัตกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และการพัฒนาบุคลากรในกิจการวิทยุและกิจการโทรทัศน์อย่างกว้างขวาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ผลการประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลโครงการที่ได้รับทุนโดยรวม พบว่า ผลการประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับที่สูงถึงค่อนข้างสูง
- โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๔ กทปส. สามารถสรุปผลผลิตโดยรวมและแยกวิเคราะห์ผลผลิต ประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ดังนี้ (๑) ด้านการวิจัยและพัฒนา (๒) ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวก (๓) ด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะความรู้เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรู้เท่าทันสื่อ (๔) ด้านการผลิตสื่อและรายการ (๕) ด้านการกำหนดนโยบายและแผนงานด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- การดำเนินโครงการต่างๆ ที่ได้รับการจัดสรรเงินและใช้จ่ายเงินจาก กทปส. ประจำปี ๒๕๖๔ บรรลุมิติวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕๕ ของพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมก่อให้เกิดการขับเคลื่อนต่อการพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมถึงสามารถเป็นส่วนหนึ่งในฟันเฟืองในการพัฒนาประเทศไทยในหลายมิติ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านสังคม ด้านความมั่นคงปลอดภัย

• กรอบแนวทางการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔

(๑) เป้าหมายการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์

ในปี ๒๕๖๕ คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์กองทุน ได้แก่ การปรับปรุงและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการกองทุนวิจัยและพัฒนา กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖) และการจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณและกรอบระยะเวลาการจัดสรรเงินกองทุนในปี ๒๕๖๖

(๒) เป้าหมายการจัดสรรเงิน กทปส.

กสทช. ได้เห็นชอบและอนุมัติกรอบวงเงินและแนวทางการจัดสรรเงิน กทปส. ประจำปี ๒๕๖๕ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เสนอ ภายใต้กรอบวงเงิน ๑,๒๒๐.๐๐ ล้านบาท

(๓) เป้าหมายการติดตามและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินกองทุน

กทปส. มีเป้าหมายในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องให้มีประสิทธิภาพและมั่นคงยิ่งขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา โดยการบริหารและดูแลรักษาเงินกองทุนฯ ให้เจริญเติบโตและมีความมั่นคงยิ่งขึ้น การพัฒนากฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องใช้ในการปฏิบัติงาน มีความครอบคลุมในบริบทของกระบวนการทำงาน มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของสำนักกองทุนวิจัยและพัฒนา และผู้รับทุน กทปส. อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๘) รายงานเกี่ยวกับสภาพการแข่งขันของตลาดในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ รวมทั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการกระทำอันมีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีผลกระทบกับประโยชน์ของรัฐและประชาชน

มาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการกำหนดให้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานแสดงความเห็นต่อสภาพตลาดและการแข่งขันกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ปี ๒๕๖๔ ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. มีการรายงานสภาพตลาดและการแข่งขันกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยทุกหัวข้อมีการรายงานเนื้อหาที่ครอบคลุม ซึ่ง (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มีการรายงานที่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามข้อกำหนดดังนี้

- **สภาพตลาดกิจการโทรทัศน์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔**

(๑) พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ ปี ๒๕๖๔

จากข้อมูลการรับชมโทรทัศน์รายวันและการรับชมโทรทัศน์เฉพาะในระบบดิจิทัล (เฉลี่ยต่อเดือน) จากทุกโครงข่ายในรอบปี ๒๕๖๔ พบว่า ผู้ชมทั่วประเทศมีแนวโน้มที่ใช้ระยะเวลาในการรับชมรายการโทรทัศน์ลดลงในช่วงไตรมาสที่ ๑ ไตรมาสที่ ๒ และไตรมาสที่ ๔ อย่างไรก็ดี ในช่วงไตรมาสที่ ๓ กลับมีแนวโน้มการใช้ระยะเวลาในการรับชมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากในช่วงไตรมาสที่ ๓ เป็นช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 ประชาชนจึงมีความสนใจและเฝ้าติดตามข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 อย่างใกล้ชิด

(๒) ลักษณะการแข่งขันของช่องรายการโทรทัศน์ (Service Provider)

จากการพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายได้รวม พบว่า นับตั้งแต่ช่วงหลังปี ๒๕๖๒ เป็นต้นมา สภาพตลาดและมูลค่าการโฆษณาในกิจการโทรทัศน์ดิจิทัลมีแนวโน้มลดลง ซึ่งอาจเกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ได้ส่งผลกระทบต่อภาพรวมทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังส่งผลต่อเนื่องมายังมูลค่าการโฆษณาในอุตสาหกรรมโทรทัศน์ ทั้งนี้ การที่รายได้ของอุตสาหกรรมโทรทัศน์ที่มีแนวโน้มลดน้อยลง อาจเป็นผลมาจากการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทำให้พฤติกรรมของผู้ชมเปลี่ยนแปลงไป โดยมีกลุ่มผู้ชมที่เปลี่ยนไปใช้บริการแพลตฟอร์มใหม่ๆ ทางอินเทอร์เน็ต หรือวิดีโอสตรีมมิ่ง (Video Streaming) ที่สามารถรับชมได้ทุกที่ทุกเวลา ส่งผลให้แพลตฟอร์มวิดีโอสตรีมมิ่งมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสวนทางกับรายได้ของอุตสาหกรรมโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม การแข่งขันในตลาดกิจการโทรทัศน์นั้น อาจมีทั้งผู้ประกอบการที่สามารถปรับตัวได้ และผู้ที่พบข้อจำกัดในการแข่งขัน จนท้ายที่สุดต้องออกจากตลาดไป โดยสิ่งที่ กสทช. พยายามสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ประกอบการ

โทรทัศน์ คือ การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงความพยายามเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างที่เอื้อให้ผู้ประกอบการปรับตัวได้มากขึ้น เช่น การปรับแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น

(๓) ลักษณะการแข่งขันบริการโครงข่ายและสิ่งอำนวยความสะดวก (Network and Facility Provider)

จากการประเมินสภาพตลาดจากดัชนีชี้วัดความรุนแรงของการแข่งขันแบบเฮอร์ฟินดาล - เฮิร์ชแมน (Herfindahl Hirschman - Index: HHI) ตั้งแต่รอบบัญชีปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ พบว่า มีเพียงโครงข่ายเคเบิลที่มีค่าการกระจุกตัวต่ำ (น้อยกว่า ๑,๘๐๐) โดยมีเหตุจากการมีจำนวนผู้ให้บริการจำนวนมาก และมีการกระจายของรายได้ซึ่งส่งผลให้การแข่งขันในบริการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับบริการโครงข่ายดาวเทียมและโอพีทีวี ที่มีการกระจุกตัวที่ค่อนข้างสูงนั้น สำนักงาน กลทข. ได้พิจารณาปัจจัยเชิงคุณภาพของผู้ให้บริการในตลาดพบว่าสภาพการแข่งขันในปัจจุบันเกิดสภาวะการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ทั้งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีช่องทางการลงทุน รวมถึงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการที่หันไปรับชมเนื้อหารายการผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น รวมถึงปัจจุบันบริการโครงข่าย ดาวเทียมและโอพีทีวี มีลักษณะของบริการในลักษณะทางเลือก เช่น บริการผ่านโครงข่ายอื่นที่ไม่ใช่โครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่มีการให้บริการอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

• สภาพตลาดกิจการกระจายเสียงในปี ๒๕๖๔

(๑) สัดส่วนการเข้าถึงการรับฟังวิทยุจากทุกช่องทางในปี ๒๕๖๔

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนการเข้าถึงการรับฟังวิทยุจากทุกช่องทาง ในปี ๒๕๖๔ พบว่า อัตราการเข้าถึงการรับฟังวิทยุจากทุกช่องทาง คิดเป็นร้อยละ ๑๖ ของประชากรทั่วประเทศ ซึ่งเป็นอัตราที่ลดลงจากปีก่อนหน้าประมาณร้อยละ ๑

(๒) มูลค่าการโฆษณาในกิจการกระจายเสียง ในปี ๒๕๖๔

เมื่อพิจารณาจากมูลค่าการโฆษณาในกิจการกระจายเสียงในปี ๒๕๖๔ พบว่า มูลค่าการโฆษณาผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟเอ็ม คลื่นหลักในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน ๓๖ สถานี ในปี ๒๕๖๔ มีมูลค่าประมาณ ๓,๒๖๑.๑๓ ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการโฆษณาของปี ๒๕๖๔ กับปี ๒๕๖๓ พบว่า ปี ๒๕๖๓ มีมูลค่าโฆษณาผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียงประมาณ ๓,๖๐๒.๒๕ ล้านบาท ซึ่งสูงกว่ามูลค่าโฆษณาของปี ๒๕๖๔ ประมาณ ๓๔๑.๑๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ ๙.๔๗

(๓) จำนวนผู้รับฟังวิทยุ ในปี ๒๕๖๔

เมื่อพิจารณาจากจำนวนผู้รับฟังวิทยุในปี ๒๕๖๔ พบว่า สัดส่วนผู้รับฟังเฉลี่ย มีจำนวน ๑๐,๒๗๓,๐๘๓ คนต่อเดือน ซึ่งเป็นจำนวนที่ลดลงจากปี ๒๕๖๓ ประมาณ ๙๐๔,๐๖๗ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๘.๐๔

(๔) การวิเคราะห์สภาพการแข่งขันในตลาดกิจการกระจายเสียงผ่านมูลค่าโฆษณาและสัดส่วนผู้ชม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการแข่งขันในตลาดกิจการกระจายเสียงผ่านมูลค่าโฆษณาและสัดส่วนผู้ชมทั้งสองส่วนนี้ควบคู่กันไปจะเห็นได้ว่า สถานีส่วนใหญ่ที่มีผู้ฟังรายการจำนวนมากมีแนวโน้มที่จะมีมูลค่าการโฆษณาของสถานีสูง โดยพบว่า สถานีที่ได้รับความนิยมสูงและสามารถแข่งขันในตลาดได้ดี คือ สถานีรายการเพลงลูกทุ่ง นอกจากนี้ ยังพบว่า สถานีที่นำเสนอเพลงฟังสบาย และสถานีรายการจราจรก็ได้รับความนิยมจากกลุ่มผู้ฟัง และสามารถแข่งขันในตลาดได้ดีด้วยเช่นกัน ซึ่งสถานีเหล่านี้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ทั้งนี้ ปัจจัยที่มูลค่าโฆษณาในอุตสาหกรรมกระจายเสียงนอกจากจะขับเคลื่อนโดยจำนวนผู้ฟังแล้ว ยังต้องอาศัยสายสัมพันธ์ในการกระจายรายได้โฆษณาของเอเจนซีโฆษณาด้วย

(๕) พฤติกรรมการรับฟังวิทยุ ในปี ๒๕๖๔ (Radio Listening Behavior)

เมื่อพิจารณาจากพฤติกรรมการรับฟังวิทยุ ในปี ๒๕๖๔ พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑลคิดเป็นร้อยละ ๔๘.๒๖ นิยมรับฟังวิทยุที่บ้าน ตามมาด้วยการรับฟังวิทยุในรถและในที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓๓ และ ๑๓.๗๓ ตามลำดับ และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๘ นอกจากนี้ ยังพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่นิยมรับฟังวิทยุผ่านทางเครื่องรับวิทยุมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๖๕.๒๙ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับ ปี ๒๕๖๓ พบว่า ผู้ฟังวิทยุมีแนวโน้มรับฟังวิทยุที่บ้านและในที่ทำงานเพิ่มขึ้น โดยมีแนวโน้มรับฟังวิทยุผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์ และอื่นๆ เพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน

• สภาพตลาดกิจการโทรคมนาคม ปี ๒๕๖๔

(๑) ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line Subscribers)

เมื่อพิจารณาจากตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line Subscribers) พบว่า ในปี ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอยู่ที่ประมาณ ๔.๔๓ ล้านเลขหมาย ลดลงร้อยละ ๗.๔๐ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๓ โดยที่ประมาณการส่วนแบ่งตลาด ประจำปี ๒๕๖๔ เป็นของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) (NT) ร้อยละ ๖๗.๔๘ บริษัท ทู อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด (TICC) ร้อยละ ๒๗.๔๗ และบริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ร้อยละ ๒.๕๘ ทั้งนี้ ลักษณะของธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์ประจำที่จำเป็นต้องมีการลงทุนสูง จึงทำให้เกิดการผูกขาดโดยธรรมชาติ อีกทั้งการเข้ามาของผู้ให้บริการรายใหม่ยังพบกับอุปสรรคด้านข้อจำกัดภายใต้เงื่อนไขของสัญญา ประกอบกับตลาดที่อยู่ในภาวะอิ่มตัว การเข้ามาแทนที่ของเทคโนโลยีที่มีความสะดวกและต้นทุนต่ำกว่า ทำให้ผลวิเคราะห์การลงทุนในเชิงพาณิชย์ไม่คุ้มค่า

(๒) ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Subscribers)

เมื่อพิจารณาจากตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line Subscribers) พบว่า ในปี ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอยู่ที่ประมาณ ๑๑๗.๗๖ ล้านเลขหมาย เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๓ แล้วพบว่ามียอดการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๒๖ โดยที่ส่วนแบ่งทางการตลาดสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ ๔๔.๔๙ เป็นของบริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (AWN) รองลงมาคือ บริษัท ทู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TUC) มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ ๓๒.๖๙

(๓) ตลาดบริการอินเทอร์เน็ต (Internet Services)

สามารถแบ่งช่องทางการให้บริการออกเป็น ๒ ช่องทาง ได้แก่ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่ (Fixed Broadband) ในปี ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๓.๑๖ ล้านรายหรือคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๘ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเคลื่อนที่ (Mobile Broadband) ในปี ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการประมาณ ๖๕.๙๓ ล้านเลขหมาย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ ๔.๖๒ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๓

๕.๒ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อความครบถ้วนของเนื้อหาใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๔

จากการพิจารณาความครบถ้วนของ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า เนื้อหาใน (ร่าง) รายงานมีความครบถ้วน และสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น เพื่อให้ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี

ปี ๒๕๖๔ มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น กตป. จึงมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อ กสทช. จำนวน ๘ ประเด็น รายละเอียดมีดังนี้

๑) ผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาแล้วเปรียบเทียบกับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้

เนื้อหาของ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ในส่วนของการรายงานผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาแล้วมีครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีข้อสังเกตว่า สำนักงาน กสทช. ได้มีการรายงานเฉพาะแต่ผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมา แต่ยังไม่มีการกล่าวถึงการเปรียบเทียบระหว่างผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาแล้ว กับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ ดังนั้น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานจึงมีข้อเสนอแนะต่อ กสทช. ว่า กสทช. ควรมีการเพิ่มรายละเอียดในส่วนการเปรียบเทียบแผนงานและโครงการที่กำหนดไว้ เพื่อให้รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รายละเอียดมีดังนี้

- (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มีการรายงานผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาแล้ว แต่ควรเพิ่มรายละเอียดการเปรียบเทียบผลงานของ กสทช. กับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ ให้สอดคล้องกับกรอบการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มากขึ้น เนื่องจากมาตรา ๗๖ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้มีการเปรียบเทียบผลงานของ กสทช. ในปีที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งครอบคลุมถึงวิธีการปฏิบัติงานเบื้องต้น แต่หากยังไม่มี การเปรียบเทียบ กสทช. กับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานขอเสนอให้ กสทช. เพิ่มเติมรายละเอียดการเปรียบเทียบผลงานของ กสทช. กับแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ เพื่อแสดงความสอดคล้องของการปฏิบัติงานของ กสทช. กับแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาทิ จากการศึกษาแผนการดำเนินงานของ กสทช. และผลการดำเนินงานที่สำคัญ ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า การจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน มีการกำหนดเส้นทางเป้าหมายของแต่ละจังหวัดเพื่อการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ซึ่งถือเป็นหนึ่งในทิศทางและนโยบายการดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ ที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษา (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ถึงแม้ว่าจะเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้จำเป็นต้องชะลอการดำเนินการตามแผนการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดินตามที่กำหนด แต่อย่างไรก็ตาม กสทช. สามารถดำเนินการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน ซึ่งสอดคล้องกับแผนการดำเนินการจัดระเบียบสายสื่อสารและนำสายสื่อสารลงใต้ดิน แต่ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ยังไม่ได้มีการเปรียบเทียบผลงานของ กสทช. กับแผนงานหรือโครงการที่กำหนด
- (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ควรเพิ่มเติมความสอดคล้องระหว่างผลงานของ กสทช. กับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช. เพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานขอเสนอให้ กสทช.

เพิ่มเติมรายละเอียดการเปรียบเทียบการดำเนินงานของ กสทช. กับเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ โดยแสดงรายละเอียดความสัมพันธ์ของผลงานกับเป้าหมายและตัวชี้วัด เพื่อให้เห็นความคืบหน้าของผลงาน กสทช. และความสอดคล้องของผลงานและตัวชี้วัดผลงานดำเนินงาน ทั้งยังแสดงถึงควมมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ กสทช.

- (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ควรเพิ่มเติมรายละเอียดการเปรียบเทียบผลงานของ กสทช. กับนโยบายระดับชาติเพื่อแสดงความสอดคล้องกับกรอบการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ เพื่อให้เห็นการดำเนินงานของ กสทช. ที่สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ และยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศ ดังนั้น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ขอเสนอให้ กสทช. ควรมีการเพิ่มความสอดคล้องระหว่างแผนงานหรือโครงการและแผนนโยบายระดับชาติ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔

๒) แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับปีถัดไป

เนื้อหาใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ในส่วนของการรายงานแผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับปีถัดไปครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้มีข้อสังเกตว่า สำนักงาน กสทช. ได้มีการแจกแจงแผนงบประมาณจ่ายของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๕ โดยครอบคลุมถึงรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. รายจ่ายโครงการ งบกลาง และเงินจัดสรรเข้ากองทุน อีกทั้งยังจัดทำรายละเอียดการจัดงบประมาณจำแนกโครงการตามยุทธศาสตร์ ปี ๒๕๖๕ อย่างไรก็ดี เพื่อให้รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ควรมีการเพิ่มเติมการรายละเอียดในส่วนของงบประมาณสำหรับปีถัดไป ๒ ประเด็นย่อยดังนี้
 - ๑) เพิ่มเติมการรายงานความสอดคล้องระหว่างงบประมาณที่ใช้แต่ละโครงการในปีถัดไปกับโครงการที่กำหนดในปีถัดไป เพื่อแสดงให้เห็นถึงการวางแผนการใช้งบประมาณที่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน
 - ๒) เพิ่มเติมสาเหตุการจัดสรรงบประมาณของ กสทช. ในแต่ละโครงการ เพื่อสะท้อนแหล่งที่มางบประมาณรายได้ของ กสทช. และสะท้อนถึงการปฏิบัติงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ของ กสทช.

๓) งบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานการตรวจสอบภายใน

จากการพิจารณาพบว่า (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มีการรายงานงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชี รายงานการตรวจสอบภายใน มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว แต่หากคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้มีข้อสังเกตว่า สำนักงาน กสทช. ยังไม่มีการรายงานถึงรายละเอียดของงบการเงิน และรายงานของผู้ตรวจบัญชี เนื่องจากอยู่ระหว่างการจัดทำ ดังนั้น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

จึงมีข้อเสนอแนะต่อ กสทช. ว่า กสทช. ควรเร่งการจัดทำงบการเงิน เพื่อให้รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. มีความสอดคล้องกับมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและเพื่อให้รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีข้อเสนอแนะดังนี้

- (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มีการกล่าวถึงคณะกรรมการและบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการตรวจสอบภายใน รวมไปถึงการปฏิบัติงานที่เป็นสาระสำคัญ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน การพัฒนากระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และได้มีการจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งได้แสดงสาระสำคัญในส่วนของการตรวจสอบภายใน สำนักงาน กสทช. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นส่วนหนึ่งของ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตาม ใน (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ควรมีการกล่าวถึงรายละเอียดในการดำเนินการตรวจสอบภายในที่สำคัญ อาทิ ประเด็นข้อสังเกตต่างๆ ที่มีนัยสำคัญ ข้อเสนอแนะหรือแผนปฏิบัติงานต่อประเด็นสำคัญที่พบจากการตรวจสอบภายใน รวมไปถึงความคืบหน้าของการดำเนินการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานต่างๆ ของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. เพื่อแสดงถึงการเป็นองค์กรที่เปิดเผยและโปร่งใส รวมไปถึงการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๔) ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ประเภทต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน

(ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มีการรายงานปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยมีเนื้อหาที่ครอบคลุมหัวข้อดังนี้ ๑) การขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบกิจการ ๒) การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภค ๓) ปัญหาสายสื่อสารบนเสาไฟฟ้าที่กรุงรัง ก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน โดยภายใน ๓ หัวข้อมีการรายงานถึงสาเหตุของปัญหา และแนวทางในการแก้ปัญหาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีรายละเอียดครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงควรเพิ่มเติมรายละเอียดของประเด็นต่อไปนี้

- สำนักงาน กสทช. ควรเพิ่มเติมการอธิบายเพิ่มเติมถึงตัวอย่างของโทรทัศน์ประเภท OTT ให้มากขึ้น เนื่องจาก (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ ได้กล่าวถึงการให้บริการโทรทัศน์ Over the Top (OTT) ซึ่งเป็นกิจการที่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันในกิจการโทรทัศน์ โดย กตป. มีข้อสังเกตว่า (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ ยังไม่มีการยกตัวอย่างที่สามารถเห็นภาพชัดเจนสำหรับการให้บริการโทรทัศน์ OTT TV ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรเพิ่มเติมในส่วนนี้เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในการบริการดังกล่าวมากขึ้น และเพื่อให้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ปี ๒๕๖๔ มีความสมบูรณ์มากขึ้น
- สำนักงาน กสทช. ควรเพิ่มเติมประเด็นการพัฒนาแบบการประชาสัมพันธ์ขององค์กร เนื่องจาก จากการเก็บข้อมูลของทีมที่ปรึกษาพบว่า กสทช. ยังขาดการจัดทำประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพและเข้าใจง่าย อีกทั้งยังไม่มีรูปแบบที่สอดคล้องกับกระแสนิยมในปัจจุบัน ทำให้ขาดการรับรู้อย่างทั่วถึงทั้งในภาคส่วนผู้ประกอบการ และภาคส่วนประชาชน ก่อให้เกิดเป็นความล่าช้าและปัญหาในการดำเนินงาน

- สำนักงาน กสทช. ควรเพิ่มเติมการอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับภาวะสื่อหลอมรวมหลากหลาย เชื่อมโยงถึงกันในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยครอบคลุมเนื้อหาการศึกษา ผลกระทบ และแนวทางการปรับปรุงแก้ไขที่ชัดเจน พร้อมทั้งเผยแพร่รายงานผลความก้าวหน้า ให้แก่สาธารณชนได้รับทราบ เพื่อให้ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เตรียมพร้อมรับมือ สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

๕) คุณภาพและอัตราค่าบริการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อประชาชน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีข้อสังเกตว่า กสทช. ได้มีการรายงานคุณภาพ และอัตราค่าบริการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ ทั้งโทรศัพท์ประจำที่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงอัตราค่าบริการ ของโทรศัพท์ระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้มีข้อเสนอแนะ ให้เพิ่มเติม เพื่อให้เนื้อหาครอบคลุมและมีความสอดคล้องกัน รายละเอียดมีดังนี้

- (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ควรเพิ่มรายงานการทดสอบ คุณภาพการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามข้อกำหนดมาตรฐาน และการทดสอบคุณภาพการใช้ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ตามลักษณะการใช้งานของผู้ใช้บริการบนเทคโนโลยี LTE-Advanced หรือสูงกว่า ซึ่งมีพื้นที่การทดสอบครอบคลุมตั้งแต่บริเวณกรุงเทพมหานครจนถึงพื้นที่ชายขอบ เพื่อให้รายงานครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๖) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภค

สำนักงาน กสทช. ได้มีการรายงานเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่อง ร้องเรียนของผู้บริโภคครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนดในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไข เพิ่มเติม คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้มีข้อสังเกตต่อประเด็นดังกล่าวในรายงาน ผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ว่า มีการรายงานสถิติเรื่องร้องเรียน โดยครอบคลุมถึงจำนวนเรื่องร้องเรียน ดำเนินการแล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างการดำเนินการ โดยสำนักงาน กสทช. ได้มีการจัดทำกระบวนการและ ขั้นตอนในการแก้ไขชี้แจงไว้อย่างชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวทางการยุติเรื่องร้องเรียน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพในการทำงาน คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานจึงมีข้อเสนอแนะ ให้ สำนักงาน กสทช. เพิ่มเติมรายละเอียดในการดำเนินการเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน รายละเอียดมีดังนี้

- (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ควรเพิ่มรายงานถึงความพึงพอใจ ในการร้องเรียนปัญหาเกี่ยวกับสำนักงาน กสทช. และเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินการ ในการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนต่างๆ กับปีที่ผ่านมา โดยการชี้แจงถึงแนวทางการยุติข้อ ร้องเรียนดังกล่าวที่แบ่งตามสถิติข้อร้องเรียน รวมถึงการรายงานผลการประเมินความพึงพอใจ ของผู้ร้องเรียนว่า พอใจในการแก้ไขปัญหาอย่างน้อยเพียงใด เพื่อสะท้อนการปฏิบัติงาน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสำนักงาน กสทช. รวมถึงการพัฒนาระบบการแก้ปัญหา เรื่องร้องเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความรวดเร็วในการรับเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหา เรื่องร้องเรียนต่างๆ ในอนาคต

๗) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกองทุนตามมาตรา ๕๒

การรายงานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกองทุน มีเนื้อหาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๕๒ ประกอบกับมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ

วิฤกษ์กระจายเสียง วิฤกษ์โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยรายงานครอบคลุมรายละเอียดในหัวข้อดังต่อไปนี้

- (๑) รายงานการติดตามประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (๒) การจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการตามมาตรา ๕๒ โดยได้จำนวนโครงการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้
- (๓) ขี้แจงถึงวงเงินจัดสรรของแต่ละโครงการและรายละเอียดโครงการ ตลอดจนโครงการที่อยู่ระหว่างการนำเสนอ กสทช.
- (๔) ขี้แจงการบริหารจัดการด้านการเงินอย่างชัดเจนและถี่ถ้วน
- (๕) รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และภาระผูกพันสัญญาโครงการเปรียบเทียบปี ๒๕๖๓ และปี ๒๕๖๔
- (๖) กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๘) รายงานเกี่ยวกับสภาพการแข่งขันของตลาดในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ รวมทั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการกระทำอันมีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีผลกระทบต่อประโยชน์ของรัฐและประชาชน

(ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ มีความสมบูรณ์ครบถ้วนในประเด็นรายงานเกี่ยวกับสภาพการแข่งขันของตลาดในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมประเภทต่างๆ รวมทั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการกระทำอันมีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีผลกระทบต่อประโยชน์ของรัฐและประชาชน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเนื้อหาครอบคลุมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับข้อมูลได้เข้าใจในการรับรู้ข้อมูลมากยิ่งขึ้น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีข้อเสนอแนะให้สำนักงาน กสทช. จัดทำสรุปที่มีใจความสำคัญเนื้อหากระชับ และสามารถเข้าถึงได้ง่ายของแต่ละหัวข้อเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ครบถ้วนของ (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔

บทที่

๒

.....

เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควร
รายงานให้ กสทช. รัฐสภา
หรือประชาชนทราบ
และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เรื่องอื่นๆ ที่เห็นสมควรรายงานให้ กสทช. รัฐสภา หรือประชาชนทราบ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๖.๑ ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการกระจายเสียง

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการกระจายเสียงมีความเห็นเพิ่มเติมจากการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการ และบริหารงาน กสทช. จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการนำเสนอ ข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตจากการหารือแนวทางปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการกระจายเสียง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ^{๔๑}

๖.๑.๑ การปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการในการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ด้านกิจการกระจายเสียง

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานนั้น พบประเด็นปัญหาสำคัญของกระบวนการในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ โดยการสื่อสารและประชาสัมพันธ์นั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบที่สำคัญในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เช่น ในช่วงก่อนการบังคับใช้นโยบาย ควรมีการสื่อสารนโยบายที่สำคัญให้กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้มีเวลาในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง ลำดับถัดมาช่วงการดำเนินนโยบาย ควรมีการสื่อสารการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานในแผนงานต่างๆ ควรมีการสื่อสารผลของการดำเนินการเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบได้นำผลการดำเนินงานไปปรับใช้ในด้านที่เกี่ยวข้อง

ด้านข้อเสนอแนะต่อการสื่อสารและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ด้านกิจการกระจายเสียง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- การสื่อสารด้านความชัดเจนของการดำเนินโครงการวิทยุทดลองประกอบกิจการฯ ที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ พิจารณาแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) จากมุมมองของผู้ประกอบการวิทยุทดลอง ให้ความเห็นเห็นว่า กสทช. ควรเร่งจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการวิทยุทดลอง เนื่องจากระยะเวลาที่จะต้องเปลี่ยนแปลงและจัดสรรคลื่นความถี่ในปี ๒๕๖๕ นั้น มีระยะเวลาที่กระชั้นชิด จึงทำให้ผู้ประกอบการเกิดความกังวลต่อการประกอบกิจการ และทำให้ไม่กล้าตัดสินใจในการพัฒนาการให้บริการ
- การสื่อสารด้านการเตรียมการด้านขอลื่นวิทยุในปี ๒๕๖๕ พบว่า กลุ่มผู้ประกอบการวิทยุทุกกลุ่มต่างมีความกังวลในขั้นตอนการจัดสรรคลื่นความถี่หลังจากการขอคืนคลื่นวิทยุ

^{๔๑} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการกระจายเสียง ประจำปี ๒๕๖๔.

ในปี ๒๕๖๕ เป็นอย่างมาก เนื่องจากในปัจจุบันไม่ได้รับความชัดเจนทั้งด้านต้นทุนในการประมวลผลการรับการจัดสรรคลื่น และแนวปฏิบัติเพื่อเตรียมการ

- การสื่อสารด้านความชัดเจนเกี่ยวกับโครงการวิทยุกระจายเสียงในระบบดิจิทัลในอนาคต พบว่า ปัจจุบันได้มีแนวทางที่จะกำหนดให้เป็นทางเลือกอิสระในการให้บริการ ดังนั้น ผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะให้บริการจึงต้องการทราบความชัดเจนด้านคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ให้บริการ คุณสมบัติทางเทคนิค ระยะเวลาที่จะเริ่มให้บริการ และแนวทางที่ชัดเจนว่าจะดำเนินการให้บริการไปควบคู่กับระบบแอนะล็อกในอนาคต
- การสื่อสารด้านแนวทางการกำกับดูแลการกระจายเสียงผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และประเทศชาติ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการให้สื่อสารถึงความเท่าเทียมกันระหว่างกลุ่มผู้ที่ได้รับใบอนุญาตคลื่นความถี่ กับกลุ่มผู้ให้บริการออนไลน์ โดยได้รับข้อเสนอแนะให้มีการกำกับแบบ Incentive Base คือ การหาแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการเข้ามาสู่ระบบเองด้วยความสมัครใจ และมีการกำกับดูแลแบบหลวมๆ ต่างคนต่างได้รับประโยชน์ร่วมกัน ถึงแม้ว่าจะได้ไม่เต็มที่นัก แต่เมื่อเปรียบเทียบกับแล้วน่าจะเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด เพราะจะทำให้การขอความร่วมมือในการดำเนินการต่างๆ ราบรื่นมากกว่า
- การสื่อสารด้านการเข้าถึงกองทุน กทปส. เพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งสำหรับประชาชนและผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง เรื่องการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ถือเป็นแนวทางที่สำคัญสำหรับการสื่อสารเพื่อการเข้าถึงกองทุน กทปส. เนื่องจากการออกประกาศของกองทุน โดยมีเนื้อหาที่เน้นไปทางวิชาการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง และการสื่อสารทางช่องทางเว็บไซต์และการแถลงข่าวของกองทุน กทปส. ยังเป็นไปในรูปแบบการสื่อสารทางเดียว ยังไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ประกอบการและประชาชน ดังนั้นการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ที่เกี่ยวข้องทางด้านกิจการกระจายเสียง จึงควรเพิ่มบทบาทในการประชาสัมพันธ์เพื่อให้สามารถเข้าถึงรายละเอียดของกองทุน กทปส. เพื่อประโยชน์สาธารณะ

๖.๑.๒ แนวทางการกำกับดูแลผู้ประกอบการให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค สืบเนื่องจากการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่มีผลต่อการประกอบกิจการกระจายเสียง

หากพิจารณาแนวโน้มของการหลอมรวมสื่อ ที่ในปัจจุบันเกิดนิยามของสื่อใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และมีการหลอมรวมกันระหว่างการให้บริการตามหลักเกณฑ์ในใบอนุญาตประเภทต่างๆ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน กสทช. และการให้บริการผ่านช่องทางเพิ่มเติมผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแล ซึ่งเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การนิยามขอบเขตของการกำกับดูแลจึงต้องมีการทบทวนเพื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่มีผลต่อการประกอบกิจการกระจายเสียง

๖.๒ ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรทัศน์

จากการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ของ กสทช. เลขาธิการ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ประจำปี ๒๕๖๔ นั้น พบว่ามีความสอดคล้องกับแผนนโยบายระดับชาติ มีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการวางเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองความคาดหวังของประชาชน

ทั้งนี้ จากการดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรทัศน์ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) การทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็น (Survey Research) การประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศ จึงทำให้ได้ข้อมูลและข้อคิดเห็นต่างๆ ดังนั้น ดร.บัณฑิต ตั้งประเสริฐ กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรทัศน์ จึงมีประเด็นข้อเสนอแนะ ดังนี้^{๔๒}

๖.๒.๑ การเพิ่มศักยภาพในการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ของ กสทช.

๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในการกำกับดูแล เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล กรมทรัพย์สินทางปัญญา ในการดูแลด้านลิขสิทธิ์ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ในการคุ้มครองผู้ใช้บริการ คณะกรรมการอาหารและยา ในการดูแลโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับอาหารและยาต่างๆ ซึ่งการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เหล่านี้ ควรมีการหาแนวทางในการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น มีบทลงโทษผู้ทำผิดอย่างจริงจัง ตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดนั้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักกฎหมายที่ดี คือ ๑) มีความชัดเจน ไม่ขัดแย้งกันเอง และสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ๒) ไม่มีผลย้อนหลังหรือเป็นผลร้ายหรือกระทบต่อสิทธิ หน้าที่ หรือความรับผิดชอบของบุคคล และกระบวนการนิติบัญญัติต้องเป็นกระบวนการที่เปิดเผย โปร่งใสและตรวจสอบได้ และ ๓) ต้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิขั้นพื้นฐาน (นที ศุกลรัตน์, ๒๕๖๔)
- กสทช. ควรเร่งขยายและยกระดับการกำกับดูแลไปยังสื่อ OTT โดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยอาศัยกลไกของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในการเป็นเจ้าภาพศึกษาแนวทางในสร้างแพลตฟอร์ม OTT ที่เป็นศูนย์กลาง หรือ Single Platform ในการเผยแพร่เนื้อหารายการโทรทัศน์ ทั้งจากผู้ผลิตรายการสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลและผู้ผลิตรายการโทรทัศน์อิสระในประเทศไทย

๒) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- จัดตั้งระบบศูนย์กลางในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ โดยปรับบทบาทของ กสทช. ให้เป็นหน่วยงานกลางในการประสานร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- การส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการและบุคลากรในกิจการโทรทัศน์

^{๔๒} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ประจำปี ๒๕๖๔.

- พัฒนาหลักสูตรและส่งเสริม สนับสนุนผู้ที่มีศักยภาพให้มีช่องทางในการทำหน้าที่สื่อสารมวลชน
- บุคลากรของสำนักงาน กสทช. ต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านนโยบายและการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ เพื่อจะได้ปฏิบัติภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๒.๒ การส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการและบุคลากรในกิจการโทรทัศน์

๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- กำหนดนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในการประกอบและผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีความสามารถและจรรยาบรรณที่เหมาะสม ทั้งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนออนไลน์มาใช้ในการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพโทรทัศน์ที่อยู่ห่างไกล หรือสร้างความสะดวกสบายในการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา รวมไปถึงเนื้อหาในหลักสูตรที่ต้องสอดคล้องเข้ากับการประกอบวิชาชีพโทรทัศน์ในบริบทของสื่อหลอมรวม ทั้งนี้ อาจเป็นการดำเนินงานผ่านหน่วยงานพัฒนาบุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านสื่อสารมวลชน เช่น สถาบันการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์

๖.๒.๓ การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ด้านเนื้อหา

๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- การสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ สังคม ปรับปรุงเนื้อหาสำหรับผู้ชมให้มีความหลากหลาย ผ่านกองทุนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) หรือกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
- ควรมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กับกรมประชาสัมพันธ์ ในการควบคุมตรวจสอบรายการข่าวที่มีการนำเสนอข่าวที่ไม่เป็นกลาง ข่าวปลอม ข่าวที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ควรมีกองบรรณาธิการในฝ่ายรายการข่าวที่ตรวจสอบเนื้อหาข่าวก่อนนำเสนอทุกครั้ง กระทรวงวัฒนธรรม ในการกำกับดูแลพระราชบัญญัติ ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ในการดูแลปกป้องและคุ้มครองด้านลิขสิทธิ์ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ในการดูแลโฆษณาที่เกินจริง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการดูแลการละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคล ความหลากหลายทางเพศและเชื้อชาติในรายการ รวมถึงมีนโยบายอย่างเป็นรูปธรรมในการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน องค์กรไม่แสวงหากำไร สมาคมหรือชุมชนต่างๆ ในการร่วมมือตรวจสอบเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่ไม่เหมาะสม เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลร่วมกันกับ กสทช. ภายใต้มาตรฐานทางจรรยาบรรณและจริยธรรมเดียวกันของนักสื่อสารมวลชน อีกทั้งควรเร่งพิจารณาแนวทางการจัดอันดับความเหมาะสมของเนื้อหารายการโทรทัศน์

๒) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- เนื้อหารายการ ต้องมีการสนับสนุนเนื้อหาที่มีประโยชน์และสร้างสรรค์ต่อสังคม ปรับปรุงเนื้อหาสำหรับผู้ชมให้มีความหลากหลาย สนับสนุนปัจจัยที่เอื้อให้ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สามารถผลิตรายการได้อย่างมีคุณภาพ และผลิตรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัวให้มากขึ้น เพื่อที่จะช่วยในการพัฒนาทักษะ องค์ความรู้ และสติปัญญาของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติ อีกทั้งสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของครอบครัวภายใต้หลักจริยธรรมของสื่อมวลชนและความรับผิดชอบต่อสังคม
- ส่งเสริมและดูแลให้ผู้ผลิตรายการคำนึงถึงการจัดผังรายการและการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ที่ต้องมีการกลั่นกรองเนื้อหาหลักที่นำเสนอให้เหมาะสมกับผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย เช่น รายการโทรทัศน์ จะต้องให้ผู้ชมที่เป็นเด็กและเยาวชนสามารถรับชมได้ตามลำพังอย่างปลอดภัย และมุ่งเน้นเนื้อหารายการที่สร้างสรรค์ สามารถเป็นข้อมูลในการให้ความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ชมได้ รวมทั้งกำหนดช่วงเวลาออกอากาศให้เหมาะสมเพื่อคุ้มครองเด็ก เยาวชน ไม่ให้เข้าถึงรายการที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับวัย
- ขยายเงินทุนและประสานช่องทาง เป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริมในการขยายเนื้อหาไปยังต่างประเทศ หรือแพลตฟอร์ม OTT ที่เป็น Global
- กำหนดให้สถานีมีฝ่ายกำกับดูแลเนื้อหารายการที่ไม่เหมาะสมประจำสถานี เช่น การใช้ความรุนแรง ภาษาที่ใช้ในรายการ เพื่อกลั่นกรองเนื้อหาออกอากาศ ควบคุมรายการที่เน้นการขายของมากเกินไปจนเกินความเหมาะสม รวมถึงมีการโฆษณาสินค้าเกินจริง ควรมีการกำหนดให้ตรวจสอบคุณภาพสินค้าก่อนเผยแพร่

๖.๒.๔ การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ด้านกฎหมาย

๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- การกดยืนหลักเกณฑ์ (Regulatory Guillotine) หรือการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรทัศน์เพื่อให้เหมาะสมกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรม รวมถึงหาแนวทางทางกฎหมายในการขยายการกำกับดูแลไปยังสื่อ OTT
- กำกับดูแลโฆษณาแฝง โฆษณาเกินจริง การโฆษณาผลิตภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสม โฆษณาที่เข้าข่ายการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค และการปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้มีความเข้มงวด

๒) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรทัศน์เพื่อให้เหมาะสมกับระบบนิเวศของอุตสาหกรรม เพื่อการกำกับดูแลที่เหมาะสมในยุคเทคโนโลยีใหม่ต่อไป
- ต้องทำงานเชิงรุกในการควบคุม กำกับดูแลโฆษณาแฝง โฆษณาเกินจริง การโฆษณาผลิตภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสมโดยมุ่งเน้นกระบวนการด้านการติดตาม ตรวจสอบ/เฝ้าระวัง การออกอากาศรายการหรือโฆษณาที่เข้าข่ายการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค และการปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้มีความเข้มงวด มีบทลงโทษผู้ทำผิดอย่างจริงจัง

เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของไม่กระทำความผิด
ทั้งในด้านเนื้อหารายการ การโฆษณา และการกระทำอื่นใดที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค

๖.๒.๕ การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ผ่านการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคเอกชนที่มีศักยภาพ
ในการให้การศึกษากทางไกล หรือออนไลน์
- พัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการศึกษาให้มีศักยภาพในการสอนทางไกล
- เร่งขยายโครงสร้างพื้นฐานในการเข้าถึงระบบการศึกษาทางโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

๒) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- พัฒนาหลักสูตรโดยร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญที่มีศักยภาพในการศึกษากทางไกลหรือส่งเสริม
สร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ

๖.๒.๖ การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ด้านเทคโนโลยี

๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- กสทช. ควรเร่งพิจารณาหลักเกณฑ์การเผยแพร่กิจการโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไป
ให้สอดคล้องกับบริบทของการหลอมรวมสื่อในปัจจุบัน
- ควรเร่งพิจารณาการบริหารจัดการแพลตฟอร์มการรับชมรายการโทรทัศน์ทางเลือกอื่นๆ
หรือการสร้างแอปพลิเคชันของทาง กสทช. เอง เพื่อเป็นช่องทางคู่ขนานในการนำเสนอ
เนื้อหารายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และส่งเสริมประชาสัมพันธ์ในประชาชน
เกิดความนิยมในการรับชมผ่านช่องทางนี้
- ปรับปรุงโครงสร้างข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล เพื่อรองรับการขยายสัญญาณ
ให้ทั่วถึง

๒) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- เร่งปรับปรุงคลื่นความถี่ต่างๆ เพื่อรองรับและขยายสัญญาณให้เหมาะสมกับบริบท
ของผู้บริโภคในยุคสื่อหลอมรวม
- เร่งปรับปรุงคุณภาพของสัญญาณภาพและเสียง ที่มีปัญหาเสียงและภาพไม่สัมพันธ์กัน
เสียงแทรกซ้อนรบกวน และภาพไม่คมชัดในบางเวลา หรือรับสัญญาณไม่ได้ในช่วง
ที่มีพายุฝน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในประเทศไทย เพื่อที่ประชาชนจะได้รับการบริการ
อย่างเท่าถึงและเท่าเทียมกัน
- พัฒนาแพลตฟอร์มที่เป็นแหล่งรวบรวมเนื้อหารายการโทรทัศน์ของประเทศไทยและ
ส่งเสริมผู้ผลิตโดยสร้างแรงจูงใจต่างๆ ในการนำเนื้อหามารวบรวมไว้อย่างเป็นรูปธรรม

๖.๒.๗ การส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์ด้านการพัฒนาสังคม

- การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาส ในการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้
ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ผู้พิการควรได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมในการ
รับชมรายการ มีการให้บริการล่ามภาษามือ ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียงที่มีขนาดอักษร

ชัดเจน หรือเสียงบรรยายภาพ และการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้พิการเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงรายการโทรทัศน์

- ส่งเสริมและช่วยเหลือการจัดทำเนื้อหาคำบรรยายใต้ภาพ หรือเสียงบรรยายประกอบภาพ (Audio Deception) ในรายการโทรทัศน์ให้มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความเท่าเทียมในการรับชมรายการโทรทัศน์
- ส่งเสริมและช่วยเหลือรายการที่นำเสนอเนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เช่น รายการสุขภาพ รายการสิ่งแวดล้อม หรือรายการส่งเสริมอาชีพ การสร้างรายได้ ในสถานการณ์ภาวะยากจนเฉียบพลัน ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

๖.๓ ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม

จากการศึกษาและประเมินแผนการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่าสำนักงาน กสทช. มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เนื่องด้วยมีผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ และในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา กสทช. เลขาธิการ กสทช. และสำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงานด้านกิจการโทรคมนาคมอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

ทั้งนี้ จากการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคมที่ผ่านมาในปี ๒๕๖๔ โดย พันเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรี กรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม (กตป.) และคณะที่ปรึกษาฯ ผ่านการศึกษาวิจัย (Desk Research) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการจัดทำแบบสอบถาม (Survey) สามารถสรุปข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ทั้งหมด ๑๗ ประเด็น ดังนี้^{๔๓}

- ๑) การสร้างการรับรู้แก่ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ กสทช.
- ๒) ความต่อเนื่องในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล โครงการการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายขอบ Zone C และ Zone C+
- ๓) การดำเนินการหลังการประมูลคลื่นความถี่ 5G โดย กสทช. และสำนักงาน กสทช.
- ๔) การเตรียมการและดำเนินการประมูลวงโคจรดาวเทียมของ กสทช.
- ๕) การจัดทำศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ
- ๖) การแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์หลอกลวงประชาชนของ กสทช. และสำนักงาน กสทช.
- ๗) การหาความร่วมมือในการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกันของค่ายมือถือ เพื่อแก้ไขปัญหาสัญญาณโทรศัพท์ที่ไม่ครอบคลุม
- ๘) การจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายจากกิจการด้านโทรคมนาคม

^{๔๓} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔.

- ๙) ความชัดเจนในการควรวรรณกิจการระหว่าง บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE กับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC
- ๑๐) ประเด็นของผู้บริการ OTT ที่ให้บริการในประเทศไทย
- ๑๑) การบริหารความเสี่ยงของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ต่อการเข้ามาของผู้ให้บริการต่อการเข้ามาของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากการให้บริการดาวเทียมวงโคจรต่ำ LEO
- ๑๒) แผนการดำเนินการและกรอบระยะเวลาในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๑๓) การดำเนินการของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. กรณีการขอใช้เอียวยว การเรียกคืนคลื่นความถี่ 2600 MHz ต่อผู้ประกอบการและกองทัพบก
- ๑๔) ความคืบหน้าของการจัดทำโครงการต่างๆ ของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ด้านกิจการโทรคมนาคม
- ๑๕) ความพึงพอใจของประชาชนต่อ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔
- ๑๖) ปัญหาโครงสร้างสำนักงาน กสทช.
- ๑๗) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.)

รูปที่ ๖-๑: ภาพรวมประเด็นที่สำคัญและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม

๖.๓.๑ การสร้างการรับรู้แก่ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ กสทช.

จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะและการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภูมิภาค ประกอบด้วย ๑) ภาคกลาง

๒) ภาคเหนือ ๓) ภาคใต้ ๔) ภาคตะวันออก และ ๕) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่ขาดการรับรู้ในส่วนของการดำเนินงานของ กสทช. ใน ๓ ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (๑) บทบาทหน้าที่ของ กสทช. (๒) การดำเนินการกิจที่สำคัญของสำนักงาน กสทช. และ (๓) สิทธิในการร้องเรียนของผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(๑) บทบาทหน้าที่ของ กสทช.

จากการรวบรวมข้อมูล ข้อคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภูมิภาคผ่านการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ และการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รู้จัก กสทช. และทราบเพียงว่า กสทช. มีบทบาทหน้าที่กำกับดูแลเกี่ยวกับกิจการสื่อสารของประเทศไทย แต่ไม่ทราบถึงรายละเอียดอำนาจหน้าที่ของ กสทช. โดยส่วนใหญ่รับทราบการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และข่าวการประมูลคลื่นความถี่ เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนน้อยที่ไม่รู้จัก กสทช. ทั้งนี้ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า สำนักงาน กสทช. เป็นหน่วยงานที่เข้าถึงยาก และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนักงาน กสทช. เองยังน้อยอยู่ ดังนั้น กสทช. ควรเพิ่มประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ กสทช. แก่ประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้มากขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อออนไลน์เพิ่มเติม อาทิ เฟซบุ๊ก เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย

(๒) การดำเนินการกิจที่สำคัญของสำนักงาน กสทช.

จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงกิจกรรมการดำเนินงานของ กสทช. เลย หรือหากทราบก็จะทราบเพียงการดำเนินงานที่เป็นประเด็นเด่นเท่านั้น อาทิ การประมูลคลื่นความถี่ 5G การดำเนินการเพื่อแก้ปัญหา SMS หลอกหลวง การออกมาตรการเยียวยาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทั้งนี้ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า กสทช. ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินงานของ กสทช. อย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อนการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และหลังการดำเนินงาน ตลอดจนจัดทำรายงานเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๓) สิทธิในการร้องเรียนของผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม

นอกจากนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ที่เคยประสบปัญหาจากการใช้บริการโทรคมนาคมไม่ทราบถึงช่องทางและวิธีการร้องเรียนปัญหา โดยที่ผ่านมาประชาชนได้ทำการร้องเรียนไปยังผู้ประกอบการโดยตรง นอกจากนี้ ประชาชนบางส่วนยังมีข้อสงสัยเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบของ กสทช. เนื่องจากประชาชนบางส่วนไม่ทราบว่า ปัญหาจากการใช้บริการที่พบอยู่ในอำนาจหน้าที่การกำกับดูแลของใครและต้องทำการร้องเรียนไปที่หน่วยงานใด อาทิ ปัญหา SMS หลอกหลวง ปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ ปัญหาเนื้อหาบนสื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น นอกจากการประชาสัมพันธ์เรื่องสิทธิของผู้บริโภคและช่องทางการร้องเรียนแล้ว กสทช. ควรพิจารณาปรับรูปแบบหรือขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียนให้มีความสะดวก เข้าถึงง่าย และลดขั้นตอนในการติดต่อไม่ให้ความซับซ้อน โดยใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ให้มากขึ้น ตลอดจนการบูรณาการร่วมกับสำนักงาน กสทช. เขตหรือหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่

๖.๓.๒ ความต่อเนื่องในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล โครงการการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายขอบ Zone C และ Zone C+

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินโครงการฯ มาอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าของโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) และโครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ

(Zone C+) ในปี ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา พบว่า มีความคืบหน้าของโครงการฯ กว่าร้อยละ ๒๐ โดยมีรายละเอียดของความก้าวหน้าในการดำเนินการดังนี้^{๔๔}

- โครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) มีทั้งสิ้น ๑๐ สัญญา ครอบคลุม ๓,๙๑๒ หมู่บ้าน
 - การจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำนวน ๕ สัญญา ๔,๘๕๑ จุดบริการ ปัจจุบันเปิดให้บริการครบถ้วนร้อยละ ๑๐๐
 - การจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวน ๕ สัญญา ๔,๗๔๕ จุดบริการ เปิดให้บริการแล้ว ๔,๔๙๒ จุดบริการ คงเหลือ ๒๕๓ จุดบริการที่ได้ยกเลิกสัญญากับ บมจ. ทีโอที (ปัจจุบันคือ บมจ.โทรคมนาคมแห่งชาติ) ซึ่งปัจจุบันสำนักงานฯ อยู่ระหว่างดำเนินการตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
- โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) จำนวน ๘ สัญญา ครอบคลุม ๑๕,๗๒๓ หมู่บ้าน ๒๐,๑๖๘ จุดบริการ ปัจจุบันเปิดให้บริการครบถ้วนร้อยละ ๑๐๐

โดยจากการที่ พันเอก ดร.รณัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรี กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคม และทีมงานได้ทำการเดินทางโดยรถยนต์ เพื่อลงสำรวจพื้นที่ของแต่ละจังหวัดทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จำนวน ๘๔ จุดติดตั้งเพื่อรับทราบข้อมูลในเชิงลึก ของโครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C และ โครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่ดีในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายขอบได้มีโอกาสเข้าถึงโครงสร้างโทรคมนาคมพื้นฐานของประเทศ ได้แก่ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ และสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ผ่านทางศูนย์ USO Net ศูนย์ USO Wrap ของแต่ละโรงเรียนที่ กสทช. ได้คัดเลือกไว้และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ผ่านทาง Wi-Fi ประจำหมู่บ้าน และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านทาง Wi-Fi ประจำโรงเรียนต่างๆ รวมทั้งบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านทาง Wi-Fi ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ที่ กสทช. ได้ทำการคัดเลือกจุดติดตั้งเอาไว้ และรวมทั้งการให้มีบริการสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยมีการติดตั้งเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อกระจายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) (CAT และ TOT เดิม) รวมทั้งกระจายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) นั้น

ทั้งนี้ จากการเข้าตรวจสอบ สัมภาษณ์ และสอบถามจากประชาชนผู้ใช้บริการจริงในพื้นที่พบข้อเท็จจริง ดังนี้

- (๑) ด้านกายภาพ พบว่า โครงการ ที่ลงพื้นที่สำรวจติดตาม และตรวจสอบ จำนวน ๘๔ จุดนั้น มีการติดตั้งอุปกรณ์ เพื่อให้พร้อมการใช้งานครบทุกจุด
- (๒) ด้านการให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง Wi-Fi ประจำหมู่บ้าน Wi-Fi ประจำโรงเรียนและ Wi-Fi ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) พบว่า
 - จุดติดตั้งส่วนใหญ่ตามที่ กตป. ด้านโทรคมนาคม ลงสำรวจ ติดตาม สามารถใช้งาน Wi-Fi ได้จริง มีเพียงบางจุดที่ Wi-Fi ไม่สามารถใช้งานได้จริง เช่น

^{๔๔} สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม (วท.)

- **Wi-Fi ที่ติดตั้งประจำโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบำรุงที่ ๑๑๒ หมู่ที่ ๒๑** บ้านโป่งไฮ ต.แม่สลอง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย บนดอยแม่ฟ้าหลวง พบว่า ไม่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้เลยตั้งแต่ติดตั้งมา จากการให้ข้อมูลของครูใหญ่โรงเรียน ตชด. บำรุงที่ ๑๑๒ ครูใหญ่ขอความกรุณาอยากให้มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่สามารถใช้งานได้จริงๆ และอยากขอรับการสนับสนุนให้ กสทช. มาดำเนินการสร้างศูนย์ USO Net หรือศูนย์ USO Wrap ประจำโรงเรียนให้ด้วยหากมีงบประมาณเพียงพอ เพราะอยากได้คอมพิวเตอร์ไว้สำหรับสอนนักเรียน
- **Wi-Fi ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รพ.สต.ท่าช้าง ณ บ้านขอม หมู่ ๗ ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี** พบว่า สัญญาณอินเทอร์เน็ต ไม่สามารถใช้งานได้ ตามปกติ และไม่มีการส่งข้อมูลระหว่าง ผู้อำนวยการ รพ.สต.คนเก่า กับ ผู้อำนวยการ รพ.สต.คนใหม่ และเจ้าหน้าที่ประจำ รพ.สต. ก็ไม่ทราบว่าต้องติดต่อกับใคร หรือหน่วยงานใดเพื่อมาแก้ไข
- **ประสิทธิภาพ Wi-Fi ประจำหมู่บ้าน หรือ Wi-Fi ประจำโรงเรียน สามารถใช้งาน** จากจุดแพร่สัญญาณ Wi-Fi ได้อย่างจำกัดในระยะประมาณเพียง ๕๐-๑๐๐ เมตร ระยะห่างไกลจากนั้นก็ไม่สามารถใช้งานได้ สัญญาณหลุดหายและจุดที่ติดตั้งกระจาย สัญญาณ Wi-Fi ของแต่ละหมู่บ้านมีเพียง ๑ จุดต่อหมู่บ้าน ประโยชน์ในการใช้งาน มี ๒-๓ หลังคาเรือนเท่านั้น กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคมมีข้อสังเกตถึงความคุ้มค่ากับการลงทุนเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ ซึ่งประชาชนในหมู่บ้านมีจำนวนหลายร้อยหลังคาเรือนจึงทำให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้งานได้ไม่เต็มที่
- **ความเหมาะสมและสภาพแวดล้อมในการเลือกจุดติดตั้ง Wi-Fi** บางจุดติดตั้งของ Wi-Fi ประจำหมู่บ้านอยู่บริเวณพื้นที่เปลี่ยวหรืออันตราย จึงทำให้ประชาชนไม่นิยมมาใช้งาน เพราะเกรงจะเกิดอันตราย เช่น ในช่วงเวลากลางคืน จึงทำให้อาจสูญเสียงบประมาณไปโดยไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน จึงเห็นว่าควรพิจารณาจุดติดตั้งที่มีความจำเป็นและมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการใช้งาน
- **คุณภาพของสัญญาณ Wi-Fi หมู่บ้านไม่เสถียร ตามข้อมูลที่ได้รับแจ้ง การใช้งานใน** แต่ละครั้ง สามารถใช้งานได้ระยะเวลาเพียงสั้นๆ เช่น ๕ นาที ๑๐ นาที มีการหลุดหายและต้องเชื่อมต่อสัญญาณใหม่ เป็นผลให้ประชาชนไม่นิยมมาใช้งาน หมู่บ้านส่วนใหญ่ ที่มีการติดตั้งWi-Fi โครงการฯ ในพื้นที่ห่างไกล Zone C นั้น พบว่ามีการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตรายอื่นๆ ซึ่งเป็นทางเลือกให้กับประชาชนผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้บริการของโครงการให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง Wi-Fi ประจำหมู่บ้านในบางพื้นที่
- **ปัญหาในการบริหารจัดการจุดติดตั้ง Wi-Fi ประจำโรงเรียน** จากการรับทราบข้อมูล ในบางพื้นที่ ประสงค์ให้มีการพิจารณาย้ายจุดติดตั้ง Wi-Fi ประจำโรงเรียน ไปติดตั้งในหมู่บ้านแทน ในบางพื้นที่กลายเป็นจุดมาใช้บริการ Wi-Fi ในโรงเรียนยามค่ำคืนและดึกดื่น บางครั้งมีการจับกลุ่มนั่งดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ อาจเกิดความปลอดภัยต่อตัวครู และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน

- **ปัญหาเรื่องความปลอดภัย** จากการรับทราบข้อมูลในบางพื้นที่ มีความไม่มั่นใจกรณีตู้ Wi-Fi โรงเรียนที่ได้ทำการติดตั้งในห้องเรียนโดยประสงค์ให้มีการพิจารณาย้ายการติดตั้งไว้ภายนอกห้องเรียน เนื่องจากเกรงว่านักเรียนและบุคลากรโรงเรียนจะไม่สามารถความปลอดภัยและอาจเกิดไฟฟ้าลัดวงจร หรือไฟฟ้ารั่ว ช็อตเด็กนักเรียนหรือครูได้ เนื่องจากเคยมีกรณีเหตุไฟฟ้ารั่วจากตู้สัญญาณ Wi-Fi ประจำโรงเรียน ช็อตเด็กนักเรียนเสียชีวิต ในบางจังหวัดตามที่ไปข่าว จึงเห็นควรให้มีการตรวจสอบจุดติดตั้งตู้ Wi-Fi โรงเรียนทั้งหมดของโครงการ ให้มีความปลอดภัยโดยพิจารณาย้ายจุดติดตั้งตู้ Wi-Fi ให้ติดตั้งนอกห้องเรียน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับโรงเรียนผู้ให้บริการถึงข้อมูลความปลอดภัยในรายละเอียด
- **การขาดการประชาสัมพันธ์โครงการที่เพียงพอให้ผู้ให้บริการรับทราบข้อมูล** จากการลงพื้นที่เพื่อรับทราบข้อมูล และสัมภาษณ์ประชาชนในบางพื้นที่ ส่วนใหญ่ไม่ทราบและไม่รู้จักตู้ Wi-Fi ที่นำไปติดตั้ง และไม่ทราบว่าสามารถใช้ Wi-Fi ฟรีได้ ตลอดจนไม่ทราบวิธีใช้งานจึงเห็นควรให้ส่วนที่เกี่ยวข้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนมาใช้บริการให้คุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้มีการลงทุน
- **บางจุดติดตั้งหรือในบางพื้นที่ของโครงการฯ** การให้มีบริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล หรือพื้นที่ชายขอบนั้น พบว่า บางพื้นที่เป็นพื้นที่ที่มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นระบบ 4G และบางจุดก็เป็นระบบ 5G ซึ่งประชาชนแจ้งว่า สามารถใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ และไม่มีความจำเป็นที่ กสทช. จะต้องมาติดตั้งสัญญาณ Wi-Fi ประจำหมู่บ้าน หรือ Wi-Fi โรงเรียนให้ครูและบุคลากรของแต่ละโรงเรียนมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้งาน และในโรงเรียนก็มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตรายอื่นอยู่แล้ว โดยโรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนค่าบริการอินเทอร์เน็ตจาก สพฐ. และที่สำคัญเด็กนักเรียนในเวลาเรียนทางโรงเรียนก็จะไม่อนุญาตให้ใช้ในระหว่างเรียน นักเรียนบางส่วนแจ้งว่า ไม่เคยใช้สัญญาณ Wi-Fi ประจำโรงเรียน หรือบางรายก็แจ้งว่าไม่รู้จักรั่วตู้ Wi-Fi สีเขียวที่ตั้งอยู่ในห้องเรียนหรือนอกอาคารเรียนคืออะไร
- **การล็อกอินเข้าใช้งานและการเก็บข้อมูลผู้ให้บริการสัญญาณ Wi-Fi ประจำหมู่บ้าน หรือ Wi-Fi ประจำโรงเรียน** จากการทดสอบเข้าใช้งานของ กตป.ด้านโทรคมนาคม และทีมงานพบว่า บางจุดต้องทำการลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้งานโดยต้องกรอกเลขหมายบัตรประชาชน ๑๓ หลัก เพื่อขอรหัสจากทางผู้ดูแลระบบก่อน ซึ่งจะทำให้การส่งรหัส OTP มาให้ที่มีมือถือจึงจะสามารถล็อกอินเข้าใช้งานได้ แต่ยังมีอีกหลายจุดที่ผู้ดูแลระบบปล่อยให้ประชาชนสามารถเข้าใช้สัญญาณ Wi-Fi ประจำหมู่บ้าน Wi-Fi ประจำโรงเรียน Wi-Fi ประจำศูนย์ USO NET และ Wi-Fi ประจำศูนย์ USO WRAP ของโรงเรียนได้เลย โดยที่ไม่ต้องทำการลงทะเบียนแต่อย่างใด ซึ่งถือว่ามีความเสี่ยงต่อการที่จะทำผิดกฎหมายตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้

(๓) ข้อเสนอแนะในการจัดทำโครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล Zone C และโครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ Zone C+

- ให้มีการสำรวจจุดติดตั้ง Wi-Fi โครงการทั้งหมดเพื่อทบทวนจุดติดตั้งที่ไม่มีความจำเป็นหรือกรณีในพื้นที่ที่มีโครงข่ายของผู้ให้บริการอยู่แล้ว โดยให้พิจารณานำไปติดตั้งหรือให้มีการพิจารณาเพิ่มเติมจุดติดตั้งในพื้นที่ที่มีความต้องการจริงๆ เช่น พื้นที่ห่างไกล พื้นที่ชายขอบชายแดน โดย กสทช. ควรดำเนินการลงพื้นที่สำรวจผลของการดำเนินการของโครงการจริงๆ ให้มีความชัดเจนว่าหมู่บ้านไหนหรือโรงเรียนใดที่เป็นพื้นที่ห่างไกล ที่เป็นพื้นที่ชายขอบจริงๆ ที่ประชาชนในพื้นที่มีความต้องการสัญญาณ Wi-Fi ประจำหมู่บ้าน หรือสัญญาณ Wi-Fi ประจำโรงเรียนจริงๆ และต้องเป็นพื้นที่ที่โครงข่ายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือเป็นพื้นที่ที่โครงข่ายอินเทอร์เน็ตไม่มี หรือมีแต่ไม่ครอบคลุมจริงๆ ในการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตสำหรับประชาชน
- กรณีในแต่ละพื้นที่หมู่บ้าน ซึ่ง กสทช. ได้ดำเนินการติดตั้งจุดสัญญาณ Wi-Fi ประจำหมู่บ้าน หรือสัญญาณ Wi-Fi ประจำโรงเรียนไปแล้ว ขอให้มีการติดตั้ง Access Point (AP) ที่เป็นอุปกรณ์ที่มีหน้าที่ในการกระจายสัญญาณ Wi-Fi ประจำหมู่บ้าน สัญญาณ Wi-Fi ประจำโรงเรียน ให้ครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้งานให้เกิดประโยชน์สูงสุดและความคุ้มค่าต้องประมาณที่ได้ดำเนินการ ให้มีความทั่วถึงต่อชาวบ้านทั้งหมู่บ้านจริงๆ ซึ่งในปัจจุบันตามที่ กตป. สุ่มลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบสภาพความเป็นจริงของโครงการฯ มีจำนวนชาวบ้านได้ใช้ Wi-Fi ประจำหมู่บ้านฟรีเพียงไม่กี่คน หรือเพียงไม่กี่หลังคาเรือนเท่านั้น
- สำหรับโครงการที่จัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ประจำหมู่บ้านเพิ่มเติม ในปัจจุบันที่ กสทช. ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ซึ่งส่วนใหญ่ของโครงการจะเป็นการขยายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มเติมของบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ (มหาชน) (NT) ซึ่งเป็นโครงข่ายมือถือของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT Telecom) และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT) เดิมนั้น โดยชาวบ้านให้ข้อมูลว่า ชาวบ้านในพื้นที่ส่วนใหญ่ นิยมใช้บริการสัญญาณโทรศัพท์มือถือจากค่ายมือถือ เช่น บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TRUE) และบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) ตามลำดับเนื่องจากในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศมีสัญญาณที่ครอบคลุม ซึ่งสามารถหาซื้อซิมมือถือจากค่ายต่างๆ เหล่านี้ได้โดยง่าย และสะดวกต่อการใช้งานสำหรับซิมของ CAT Telecom และ TOT เดิมนั้น ประชาชนแจ้งว่าหาซื้อได้ยาก และสัญญาณไม่ครอบคลุมเป็นสาเหตุให้ไม่เป็นที่นิยม โดยประชาชนเห็นว่า หากจะติดตั้งจุดเพื่อขยายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ กสทช. ควรจะสำรวจว่าในพื้นที่ใดบ้างที่สัญญาณโทรศัพท์ของ ๓ ค่ายหลักยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง กสทช. ควรจะส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมหรือลงทุนเพิ่มเติมในส่วนนี้จะดีกว่า หรือสนับสนุนให้มีการใช้โครงข่ายร่วมกัน กรณีประสงค์จะให้สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ประจำหมู่บ้านเพิ่มเติมในส่วนของบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ (มหาชน) (NT) ก็ควรจะให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ หรือมีโปรโมชั่นที่จูงใจมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

- ควรให้มีการล็อกอินเข้าใช้งานฟรี Wi-Fi เพื่อเก็บข้อมูลการใช้งาน และป้องกันการใช้ Wi-Fi ฟรีในการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีซึ่งไม่สามารถยืนยันตัวตนและตรวจสอบผู้ใช้บริการได้
- กสทช. ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการฯ เพื่อสร้างการรับรู้ของประชาชนให้เกิดความสนใจและใช้บริการอย่างคุ้มค่ากับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวให้เกิดประโยชน์อย่างทั่วถึงและแท้จริง

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาความคืบหน้าของโครงการฯ ยังไม่ปรากฏว่ามีการจัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานและเปิดเผยรายงานสู่สาธารณะ ส่งผลให้ประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่รับทราบเกี่ยวกับข้อมูลการดำเนินงาน และผลการใช้ประโยชน์ของโครงการฯ อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

๖.๓.๓ การดำเนินการหลังการประมูลคลื่นความถี่ 5G โดย กสทช. และสำนักงาน กสทช.

ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงานที่สำคัญภายหลังการประมูลคลื่นความถี่ 5G เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้^{๔๕}

- การจัดให้มีโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อการประกอบกิจการและบริการโทรคมนาคมที่ครอบคลุมพื้นที่ในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) ปัจจุบันมีผู้ประกอบการ ๒ ราย ได้แก่ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด และบริษัท ทูรู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด ได้ดำเนินการขยายโครงข่ายสัญญาณ 5G คลื่นความถี่ย่าน 2600 MHz เป็นที่เรียบร้อยแล้วและมีอัตราของความครอบคลุมของสัญญาณในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ ซึ่งมีสัดส่วนของการดำเนินการของผู้ประกอบการแต่ละรายเท่ากับร้อยละ ๙๕.๗๐ และ ๙๔.๔๖ ตามลำดับ
- การจัดทำมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคม IMT-2020 ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักเทคโนโลยีและมาตรฐานโทรคมนาคม (ทท.) ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการพิจารณาปรับปรุง (ร่าง) ประกาศ กสทช. ในประเด็นการกำหนดค่าชี้วัดคุณภาพบริการและค่าเป้าหมาย RTT, HTTP และบริการสตรีมมิ่ง
- การชำระเงินประมูล ผู้ประกอบการที่ชนะการประมูลและได้รับใบอนุญาตได้ดำเนินการชำระเงินประมูลงวดที่ ๑ มาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
- การส่งเสริมการประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยี 5G สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงาน ๒ โครงการที่สำคัญ ได้แก่ ๑) โครงการทดลองทดสอบ 5G และพัฒนารูปแบบการใช้งาน (Use Case) โดยการทำงานร่วมกับกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณารายละเอียดของโครงการฯ ของคณะกรรมการบริหารกองทุน กทปส. และ ๒) โครงการนำร่องการใช้ประโยชน์ 5G ของประเทศไทยในระยะสั้น ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อน 5G แห่งชาติ โดยในปี ๒๕๖๔ มี ๒ โครงการนำร่องที่ได้รับการอนุมัติ ได้แก่ โครงการนำร่องเกษตรดิจิทัล ณ พื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุง จังหวัดเชียงราย และโครงการนำร่องโรงพยาบาลอัจฉริยะ ณ โรงพยาบาลศิริราช

^{๔๕} สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม (วท.)

จากผลการดำเนินงานข้างต้น จะเห็นว่า สำนักงาน กสทช. มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน 5G ของประเทศไทยและมีผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่า ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่รับรู้เพียงการดำเนินการประมูลคลื่นความถี่ 5G ของสำนักงาน กสทช. เท่านั้น และมีการตั้งคำถามต่อการดำเนินงานของ กสทช. ภายหลังจากประมูลคลื่นความถี่ 5G ว่ามีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่ทำการจัดสรรไปแล้วอย่างไร เนื่องจากประชาชนยังไม่เห็นผลลัพธ์จากการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร ดังนั้น กสทช. ควรจัดทำรายงานและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการไปสู่สาธารณชน อาทิ รายงานความคืบหน้า รายงานการใช้ประโยชน์จาก 5G เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อการดำเนินงานด้านการประมูลคลื่น 5G ของสำนักงาน กสทช. ที่ถูกต้องตรงกัน

๖.๓.๔ การเตรียมการและดำเนินการประมูลวงโคจรดาวเทียมของ กสทช.

ในปี ๒๕๖๔ สำนักงาน กสทช. มีแผนการดำเนินการประมูลวงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) โดยได้กำหนดกรอบระยะเวลาตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคม โดยสำนักงาน กสทช. ได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิ ออกมาทั้งสิ้นจำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งมีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ที่ประชุม กสทช. ได้มีมติยกเลิกการประมูลวงโคจรดาวเทียม เนื่องจากมีผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นรับคำขอมาเพียงรายเดียว พร้อมพิจารณาให้มีการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์เพิ่มเติม มีรายละเอียดของกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

วันจัดกิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรมการดำเนินงาน
๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔	รับฟังความคิดเห็นสาธารณะฯ ต่อ (ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) ฉบับแก้ไขปรับปรุง
๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔	(ร่าง) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) และปรับราคาประมูลขั้นต่ำ
๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔	ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)
๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔	ประกาศ กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package)
๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔	ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ ๒)
๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔	รณว.ดีอีเอส ลงนามมอบสิทธิบริหารจัดการทรัพยากรคลื่นของโครงการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศของไทยคม ๔ และไทยคม ๖ กลับสู่รัฐ ให้แก่ NT
๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔	ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด (Package) (ฉบับที่ ๓) และมีมติยกเลิกการประมูลฯ
๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔	ประชุม Focus Group ต่อแนวทางการปรับปรุงประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมในลักษณะจัดชุด

ตารางที่ ๖-๑: การดำเนินงานด้านการเตรียมการและดำเนินการประมูลวงโคจรดาวเทียมของ กสทช.

จากผลการดำเนินงานข้างต้น จะเห็นได้ว่า สำนักงาน กสทช. มีการเตรียมการและดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการประมวลวงโคจรดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อ COVID-19 และความไม่สอดคล้องของหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิฯ ของสำนักงาน กสทช. กับการดำเนินการกิจการดาวเทียม ส่งผลให้การประมวลต้องถูกยกเลิกไป ดังนั้น กสทช. ควรพิจารณาการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การให้อนุญาตเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การกำหนดกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม และเอื้อให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการกิจการดาวเทียมไทยมากที่สุด ซึ่งหากมีความล่าช้าไม่ชัดเจน กตป. มีข้อห่วงใยอย่างยิ่งที่ประเทศไทยอาจสูญเสียโอกาสที่จะเสียสิทธิในวงโคจรดาวเทียมได้

๖.๓.๕ การจัดทำศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติ

การจัดทำศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติเป็นหนึ่งในนโยบายการดำเนินงานในแผนปฏิบัติการด้านโทรคมนาคมของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีการระบุไว้ในประกาศ กสทช. เรื่อง แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๖๒) และมีการออก TOR เรียบร้อย ทั้งนี้ กสทช. ยังไม่มีการเผยแพร่ความคืบหน้าของการดำเนินงานดังกล่าวสู่สาธารณะให้แก่ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ จากการรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม พบว่า ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมส่วนใหญ่ไม่ทราบและไม่เคยได้ยินเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติเลย นอกจากนี้ ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับความซ้ำซ้อนของบทบาทหน้าที่ของศูนย์ตรวจสอบคลื่นความถี่แห่งชาติกับหน่วยงานอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. จึงควรมีความชัดเจนในนโยบายการดำเนินงาน จัดทำรายงานความคืบหน้า และมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่สำคัญ อาทิ การกิจ และการดำเนินงานของศูนย์ฯ สู่สาธารณะ รวมถึงผู้ประกอบการโทรคมนาคมทุกรายเพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน

๖.๓.๖ การแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์หลอกลวงประชาชนของ กสทช. และสำนักงาน กสทช.

ในการแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกลวงประชาชน กสทช. และสำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในปี ๒๕๖๔ ถึงปัจจุบัน ดังนี้

วันจัดกิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรมการดำเนินการ แก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์หลอกลวงประชาชน
๒๒ กันยายน ๒๕๖๔	สำนักงาน กสทช. ทหารีร่วมกันกับผู้ประกอบการโทรคมนาคม ได้แก่ AIS TRUE DTAC NT และ 3BB ผ่านระบบออนไลน์ เรื่อง การแก้ไขปัญหา SMS หลอกลวง โดยกำชับให้เร่งตรวจสอบและกำกับดูแลกันเองอย่างเคร่งครัดในลักษณะ Self-Regulation บล็อก SMS ที่มีเนื้อหาชัดเจนว่าเป็นการหลอกลวง เว็บบันนออนไลน์หรือลามกอนาจาร แชรข้อมูล SMS หลอกลวงระหว่างกัน และกำหนดแบล็กลิสต์เพื่อบล็อก SMS ดังกล่าว
๓๐ กันยายน ๒๕๖๔	สำนักงาน กสทช. ร่วมกับ กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บช.สอท.) และผู้ประกอบการโทรคมนาคม ประกอบด้วย AIS TRUE DTAC NT และ 3BB เดินหน้าแก้ไขปัญหา SMS และโทรศัพท์หลอกลวงประชาชน
๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔	สำนักงาน กสทช. ประชุมร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ) เพื่อติดตามและกำกับดูแลกรณีมีฉฉฉฉส่งข้อความสั้น (SMS) หลอกลวงประชาชน การชักชวนเล่นพนันออนไลน์ และลามกอนาจาร

วันจัดกิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรมการดำเนินการ แก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์หลอกลวงประชาชน
๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔	สำนักงาน กสทช. ร่วมมือกับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม ในการปิด SMS หลอกลวงกว่า ๖๐๐ ราย และได้ส่งข้อมูลโฆษณาซีพีทีส่ง SMS การพนัน การหลอกลวง กว่า ๔๐๐ ราย ให้กับกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บช.สอท.) ดำเนินการเอาผิดตามกฎหมาย
๑๘ มกราคม ๒๕๖๕	สำนักงาน กสทช. ร่วมประชุมหารือกับ บช.สอท. และผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกราย เพื่อดำเนินการตรวจสอบการต่อสาย VoIP ไปยังปลายทาง (Call Termination) จากการโทรที่มาจากต่างประเทศ
๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕	สำนักงาน กสทช. ร่วมประชุมหารือกับศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (ศปอส.ตร.) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกราย ได้แก่ AIS TRUE DTAC และ NT เกี่ยวกับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกลวง

ตารางที่ ๖-๒: การดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกลวงประชาชน

อย่างไรก็ตาม จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ การสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม ข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภูมิภาคแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ ๕๐ เคยประสบปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกลวงประชาชน โดยประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่รับรู้ถึงการดำเนินงานของ กสทช. ร่วมกับผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ และ SMS หลอกลวงประชาชน ยังไม่ได้รับการแก้ไข และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยประชาชนได้รับข้อความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโฆษณา การแจกรางวัลชิงโชค และอื่นๆ ซึ่งมาตรการแก้ไขปัญหามาตรการของ กสทช. เป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ โดยประชาชนส่วนมากมีความกังวลต่อความปลอดภัย โดยเฉพาะในประชาชนกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่อาจถูกหลอกลวงได้ง่าย ดังนั้น กสทช. จึงควรมีมาตรการป้องกันปัญหา SMS หลอกลวงโดยทำการตรวจสอบหาต้นกำเนิดของปัญหาให้ได้ เพื่อลดและบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของประชาชน นอกจากนี้ กสทช. ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการรับมือกับ SMS ดังกล่าว และหมายเลขโทรศัพท์ยกเลิก SMS กวนใจ ดังนั้น กสทช. ควรมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับวิธีการรับมือ และวิธีการร้องเรียนอย่างทั่วถึง และครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความเสี่ยงในการถูกหลอกลวงมากที่สุด

๖.๓.๗ การหาความร่วมมือในการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกันของค่ายมือถือ เพื่อแก้ไขปัญหาสัญญาณโทรศัพท์ไม่ครอบคลุม

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวดที่ ๒ ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ได้กำหนดให้ “ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมต้องยินยอมให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรายอื่นใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของตนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด” นอกจากนี้ ประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดคำนิยามของการใช้โครงข่ายโทรคมนาคม ไว้ดังนี้

“ใช้โครงข่ายโทรคมนาคม” หมายความว่า การเข้าถึงโครงข่ายโทรคมนาคมโดยผู้ประกอบการโทรคมนาคมภายใต้ความตกลงทางเทคนิคและทางพาณิชย์เพื่อใช้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมหรือให้บริการโทรคมนาคมผ่านโครงข่ายโทรคมนาคมได้

จาก พ.ร.บ. และประกาศ กสทช. ข้างต้น ทำให้เกิดการบริการระหว่างผู้ให้ใช้ที่เป็นผู้ประกอบการที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง กับผู้ขอใช้ซึ่งอาจจะเป็นผู้ประกอบการที่มีหรือไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเองก็ได้ โดยการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกันนี้จะสามารถลดการลงทุนสร้างโครงข่ายซ้ำซ้อนของผู้ประกอบการ ตลอดจนส่งผลประโยชน์แก่ผู้บริโภค ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน กสทช. ในการส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม และควบคุมอัตราค่าตอบแทนให้เหมาะสม ถึงแม้ว่า สำนักงาน กสทช. มีการส่งเสริมการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกัน สอดรับกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง แต่จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบปัญหาจากการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สัญญาณไม่เสถียร และไม่มีความปลอดภัย ตลอดจนมีความกังวลต่อผลกระทบต่อสุขภาพจากการติดตั้งเสาส่งสัญญาณในบริเวณที่อยู่อาศัย ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรพิจารณาการออกหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของผู้ประกอบการในปัจจุบัน และสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยของเสาส่งสัญญาณ

๖.๓.๘ การจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายจากกิจการด้านโทรคมนาคม

จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะและการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภูมิภาค พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มักประสบปัญหาและได้รับผลกระทบจากกิจการที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม โดยเฉพาะอุบัติเหตุที่เกิดจากสายสื่อสาร ซึ่งผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างปัดความรับผิดชอบ จนไม่มีผู้ประกอบการรายใดรับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้น ประชาชนจึงมีข้อเสนอแนะให้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนและความเสียหายจากกิจการด้านโทรคมนาคม โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ถูกผิดตามกระบวนการยุติธรรมเพราะอาจมีความล่าช้ากว่าจะได้รับการเยียวยาต้องพิสูจน์ความผิดจนเสร็จสิ้นย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ได้รับความเสียหายที่เป็นผู้บริโภค โดยให้จ่ายเงินจากกองทุนชดเชยให้ผู้ได้รับความเสียหายไปก่อน เมื่อพิสูจน์ถูกผิดได้แล้วจึงจะมีการไล่เบี้ยจากผู้ประกอบการที่เป็นฝ่ายผิดนำมาทดแทนเงินกองทุนที่ได้จ่ายให้ผู้เสียหายไปก่อนแล้ว โดยอาจดำเนินการผ่านกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ซึ่งเป็นกองทุนภายใต้การดำเนินงานของสำนักงาน กสทช.

๖.๓.๙ ความชัดเจนในการควรวมกิจการระหว่างบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE กับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือถึงกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ว่าที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติให้ทำการศึกษาความเป็นไปได้และดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการควบบริษัทระหว่าง TRUE และ DTAC^{๔๖}

หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงาน กสทช. ได้รับทราบข้อมูลการปรับโครงสร้างธุรกิจ และการควรวมกิจการ พร้อมกำชับให้ทั้งสองบริษัทต้องรักษามาตรฐานของคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคมในระหว่างดำเนินการควรวมกิจการ ตลอดจนสำนักงาน กสทช. จะมีการติดตามตรวจสอบการเจรจา

^{๔๖} ประชาชาติธุรกิจ, บอร์ดทรู ดีแทค ไฟเขียวควรวม ตั้ง ชีทรินโกลบอล ร่วมทุนธุรกิจมือถือ.

การรวบรวมกิจการและการให้บริการของทั้งสองบริษัทอย่างใกล้ชิด และจะพิจารณากำหนดมาตรการกำกับดูแลที่จำเป็นเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น^{๔๗}

เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา TRUE และ DTAC ได้แจ้งความประสงค์ในการรวบรวมกิจการต่อสำนักงาน กสทช. และดำเนินการส่งคำชี้แจงเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕^{๔๘}

เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ DTAC ได้ประกาศว่า คณะกรรมการบริหารมีมติเห็นชอบในการรวบรวมกิจการ หลังจากผ่านขั้นตอนในการสอบทานกิจการ (Due Diligence) พร้อมทั้งพิจารณากำหนดอัตราส่วนหุ้นสำหรับการจัดสรรหุ้นในบริษัทเทคโนโลยี-โทรคมนาคมใหม่ (Telecom-Tech Company) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสิ้นภายในปี ๒๕๖๕^{๔๙}

อย่างไรก็ดี ในการรวบรวมกิจการของ TRUE และ DTAC ครั้งนี้ ทำให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความกังวลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

- ผลกระทบต่ออัตราค่าบริการที่อาจเพิ่มสูงขึ้นและการรักษาคุณภาพของบริการ เนื่องจากผู้บริโภคมักมีทางเลือกในการใช้บริการลดลง จากเดิมที่มีส่วนแบ่งตลาดของผู้ให้บริการ ๓ รายคือ AIS TRUE และ DTAC จะเหลือเพียง ๒ รายเท่านั้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดการกระจุกตัว และการครอบงำตลาด
- แนวทางหรือมาตรการเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากการเปลี่ยนผ่านการใช้งานระหว่างดำเนินการรวบรวมกิจการและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่ออุตสาหกรรมโทรคมนาคม
- การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภคจากการรวบรวมกิจการฯ การรวบรวมกิจการในครั้งนี้จะส่งผลให้ส่วนแบ่งตลาดของบริษัทใหม่มีค่าเท่ากับร้อยละ ๕๒^{๕๐} เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเพิ่มขึ้นของผู้ใช้บริการ ซึ่งอาจนำไปสู่การเปิดเผยและการนำข้อมูลของผู้ใช้บริการไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
- ความไม่ชัดเจนของอำนาจการกำกับดูแลและแนวทางการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ปัจจุบัน กสทช. มีอำนาจเพียงกำหนดเงื่อนไขหรือมาตรการกำกับดูแลเพื่อบังคับใช้ แต่ไม่มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตหรือระงับยับยั้งการรวบรวมกิจการ ดังนั้น กสทช. และสำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์เพื่อความเหมาะสมและไม่ให้เกิดความได้เปรียบทางการค้า ตลอดจนมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เนื่องด้วยการรวบรวมกิจการครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่อสภาพตลาดโทรคมนาคมไทยในระยะยาว

๖.๓.๑๐ ประเด็นของผู้ประกอบการ OTT ที่ให้บริการในประเทศไทย

OTT หรือ Over-The-Top เป็นการให้บริการกระจายเสียงหรือบริการโทรทัศน์ผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการให้บริการในรูปแบบ OTT ของประเทศไทยในปัจจุบันมีความเติบโตอย่างต่อเนื่อง

^{๔๗} สำนักงาน กสทช., สำนักงาน กสทช. รับทราบข้อมูล พร้อมให้ติดตามและตรวจสอบการรวบรวมกิจการโทรคมนาคมฯ.

^{๔๘} ไทยโพสต์, กสทช. ชูดีไหน ควรเป็นผู้ตัดสินใจกรณีการรวมธุรกิจ.

^{๔๙} มติชนออนไลน์, บอร์ด ‘ดีแทค’ อนุมัติควมรวม ‘ทรู’.

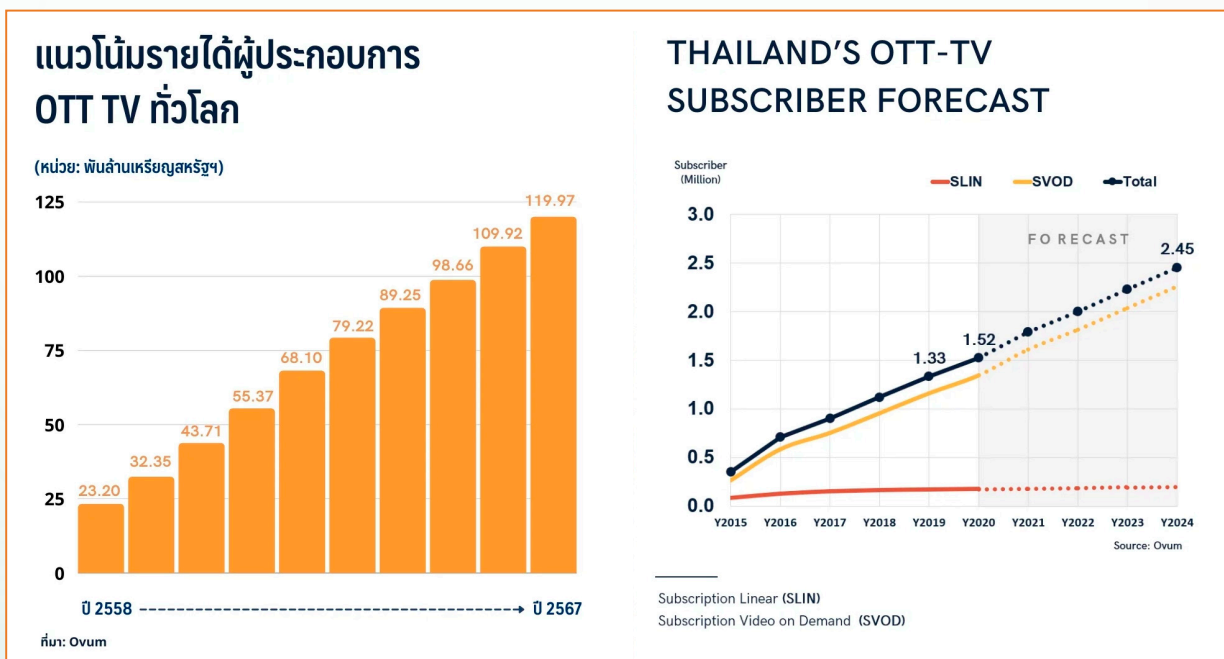
^{๕๐} ฐานเศรษฐกิจดิจิทัล, คำนวณสัดส่วนรวม “TRUE-DTAC” สอบ. ซีดีสำเร็จอำนาจเหนือตลาดทันที.

ทั้งนี้ การให้บริการในรูปแบบ OTT จะเข้ามาทดแทนการให้บริการผ่านโครงข่ายกระจายเสียงและโทรทัศน์ในรูปแบบเดิม และส่งผลกระทบต่อการใช้บริการของผู้ประกอบการโทรคมนาคมทั้งหมด จากการศึกษารูปแบบการให้บริการ OTT ในประเทศไทย พบว่า สามารถจำแนกออกได้เป็น ๔ ประเภท^{๕๑} รายละเอียดดังนี้

ประเภทของผู้ให้บริการ	ตัวอย่างผู้ให้บริการในปัจจุบัน
๑. ผู้ให้บริการ OTT อิสระ	NETFLIX YouTube Disney+ hotstar LINE TV facebook primetime
๒. ผู้ให้บริการช่องโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก (Pay TV)	trueIDTV PSI
๓. ผู้ให้บริการโทรคมนาคม	AISPLAY
๔. ผู้ให้บริการช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล (Free TV)	3+ BUGABOO TV

รูปที่ ๖-๒: ประเภทของผู้ให้บริการ OTT ในประเทศไทย

ผลการศึกษาของ Ovum ได้คาดการณ์แนวโน้มรายได้ของผู้ประกอบการ OTT ทั่วโลก และผู้ให้บริการ OTT ของประเทศไทย ในช่วงปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๗ ไว้ว่า ในปี ๒๕๖๗ รายได้ของผู้ประกอบการ OTT ทั่วโลกจะมีมูลค่าสูงถึง ๑๑๙.๙๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีมูลค่าสูงกว่าปี ๒๕๕๘ มากกว่า ๕ เท่า สอดรับกับแนวโน้มผู้ใช้บริการ OTT ของประเทศไทยที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และอาจสูงถึง ๒.๔๕ ล้านคน ในปี ๒๕๖๗ ซึ่งมีค่าสูงกว่า ปี ๒๕๕๘ ประมาณ ๗ เท่า

รูปที่ ๖-๓: แนวโน้มรายได้ของผู้ประกอบการ OTT ทั่วโลกและผู้ให้บริการ OTT ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๗

^{๕๑} วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ปัจจุบันและอนาคตของการให้บริการโทรทัศน์ผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย.

จากสถานการณ์การให้บริการ OTT ในประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เดิมต้องปรับตัว รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล ได้แก่ สำนักงาน กสทช. ต้องทบทวนกฎระเบียบเพื่อกำหนดแนวทาง การกำกับดูแลให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

๖.๓.๑๑ การบริหารความเสี่ยงของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ต่อการเข้ามาของผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากการให้บริการดาวเทียมวงโคจรต่ำ LEO

ดาวเทียมวงโคจรต่ำ (Low Earth Orbit: LEO) เป็นดาวเทียมที่มีระยะสูงจากพื้นโลก ๕๐๐ - ๒,๐๐๐ กิโลเมตร โดยดาวเทียมแต่ละดวงจะสื่อสารระหว่างกันเป็นเครือข่ายและส่งสัญญาณไปยังสถานี บริการภาคพื้นดิน (Satellite Station Network) ที่กระจายอยู่ทั่วโลก ซึ่งการให้บริการในรูปแบบนี้จะสามารถลด ค่าใช้จ่ายการให้บริการสื่อสารดาวเทียม ครอบคลุมพื้นที่บนโลกได้กว้าง และตอบโจทย์เทคโนโลยีสื่อสาร ในปัจจุบัน ดังนั้น ผู้ให้บริการดาวเทียมของประเทศไทยจึงหันมาให้ความสนใจในการให้บริการอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงจากการให้บริการดาวเทียมวงโคจรต่ำมากขึ้น

สำหรับประเทศไทย การให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียมจะเข้ามาเป็นส่วนสำคัญ ในการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5G ของประเทศ รวมถึงกิจกรรมการดำเนินงานที่สำคัญของสำนักงาน กสทช. อาทิ โครงการเน็ตประชารัฐและเน็ตชายขอบ โดยการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากการให้บริการ ดาวเทียมนี้ อาจส่งผลกระทบต่อผู้ให้บริการโทรคมนาคมที่ให้บริการในรูปแบบเดิม อาทิ การให้บริการผ่านโครงข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ การให้บริการผ่านโครงข่าย Fiber Optic

ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา สำนักงาน กสทช. ได้มีการออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ดาวเทียมจำนวน ๓ ฉบับ และมีการดำเนินการตามประกาศดังกล่าว อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงผ่านของกิจการดาวเทียม โดยการเข้ามาของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจากดาวเทียมวงโคจรต่ำ จะส่งผลให้บทบาทของผู้ให้บริการดาวเทียมเปลี่ยน ไปเป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงควรพิจารณาศึกษาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบท ของประเทศไทย ตลอดจนหาหรือแนวทางในการเตรียมความพร้อม การใช้งาน และการกำกับดูแลร่วมกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้ให้บริการดาวเทียม

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะกับหน่วยงานและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง^{๕๒} พบข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การจัดทำแนวทางการควบคุมและกำกับ ดูแลดาวเทียมต่างชาติที่เข้ามาหารายได้ในประเทศ (๒) การให้บริการอินเทอร์เน็ตที่มีประโยชน์ต่อสังคมและ สาธารณะ อาทิ สถาบันการศึกษา พื้นที่ห่างไกล พื้นที่ชายขอบ ตลอดจนการสนับสนุนเรื่องสิทธิประโยชน์ทางภาษี และ (๓) การเปิดให้มีตัวแทนที่มากกว่าหนึ่งราย โดยคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยของข้อมูล

๖.๓.๑๒ แผนการดำเนินการและกรอบระยะเวลาในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๕๒} สำนักงาน กสทช., โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลตามนโยบาย กสทช. ที่สำคัญในด้านกิจการโทรคมนาคม.

ในปี ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา สำนักงาน กสทช. มีการเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒^{๕๓} ดังนี้

- **ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๔** สำนักงาน กสทช. ได้จัดทำหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องจำนวน ๔ ฉบับ และผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเรียบร้อยแล้ว มีรายละเอียดของหลักเกณฑ์ฯ ดังนี้
 - ๑) การแก้ไขแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (ภาคผนวก ก. และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ)
 - ๒) ร่างประกาศ กสทช. เรื่องคลื่นความถี่ที่อนุญาตให้ใช้โดยวิธีการอื่นนอกเหนือจากการประมูล
 - ๓) ร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่
 - ๔) ร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขออนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม เพิ่มเติมจากการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต
- **เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ - ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔** กสทช. ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ (ฉบับที่ ๓) โดยจากการรับฟังความคิดเห็นฯ ไม่มีผู้ใดแสดงความคิดเห็นขัดข้องต่อการเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาหรือกรอบระยะเวลาในการตราพระราชกฤษฎีกา
- **เมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔** กสทช. มีมติที่ประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เห็นชอบสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นชอบการเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมอบหมายให้สำนักงาน กสทช. รายงานผลการเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาให้คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาทราบ และเปิดเผยให้ประชาชนทราบต่อไป
- **เมื่อวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔** สำนักงาน กสทช. ได้ดำเนินการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาให้นำบทบัญญัติภายใต้มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๔ มาใช้บังคับ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- **เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔** ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับบทบัญญัติตามที่กำหนดในมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่

^{๕๓} สำนักงาน กสทช., การเตรียมความพร้อมในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒.

และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
 (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๔

จากการดำเนินงานข้างต้น แสดงให้เห็นถึงมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสำนักงาน
 กสทช. ดังจะเห็นได้จากการเปิดโอกาสประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นต่อหลัก
 เกณฑ์ และร่างประกาศต่างๆ อันนำไปสู่การประกาศพระราชกฤษฎีกา ในปี ๒๕๖๔

๖.๓.๑๓ การดำเนินการของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. กรณีการขอใช้เยียวยา การเรียกคืน คลื่นความถี่ 2600 MHz ต่อผู้ประกอบการและกองทัพบก

ก่อนการประมูลคลื่นความถี่ 5G ที่ประชุม กสทช. ได้มีมติเรียกคืนคลื่นความถี่ย่าน
 2600 MHz (2500 - 2690 MHz) เป็นจำนวนทั้งหมด 190 MHz จากผู้ใช้งานเดิม คือ กองทัพบก และบริษัท อสมท
 จำกัด (มหาชน) และเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ประชุม กสทช. มีมติจ่ายเงินเยียวยาการเรียกคืนคลื่น
 2600 MHz จาก บมจ.อสมท ก่อนกำหนด เพื่อนำมาใช้ในการประมูลฯ เป็นเงิน ๓,๒๓๕.๘๓๖ ล้านบาท โดยมี
 รายละเอียดในการเยียวยาเรียกคืนคลื่น 2600 MHz ดังนี้^{๕๔}

ย่านความถี่	ผู้ใช้งานเดิม	การเยียวยา
2607 MHz และ 2614 MHz	กรมการสื่อสารทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย	ส่งคืนโดยไม่เรียกชดเชยค่าเยียวยา
	กรมการทหารสื่อสาร กองทัพบก	ทดแทนด้วย 4400 - 5000 MHz ขนาด 28 MHz และเงินเยียวยา ๔๔๗.๔๙ ล้านบาท
2536 - 2608 MHz และ 2616 - 2690 MHz	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	วิธีคิดแบบ Best Case ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลดหลั่นตามอายุการถือครองคลื่น เป็นเงิน ๓,๒๓๕.๘๓๖ ล้านบาท

ตารางที่ ๖-๓: การเยียวยาเรียกคืนคลื่น 2600 MHz ของสำนักงาน กสทช.

เนื่องด้วยการเรียกคืนความถี่จาก บมจ.อสมท ส่งผลกระทบต่อบริษัท เพลย์เวิร์ค จำกัด
 ที่ได้ทำสัญญาเชิงพาณิชย์ไว้ร่วมกัน ซึ่งมีแผนการลงทุนร่วมกับ AIS TRUE และ CAT ดังนั้น กสทช. จึงต้องทำการ
 ชดเชยเยียวยาให้ ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. ได้ชำระเงินเยียวยาแก่กองทัพบกเป็นเงิน ๔๔๗.๔๙ ล้านบาท และ
 ทดแทนด้วยคลื่นความถี่ย่าน 4400 - 5000 MHz สำหรับ บมจ.อสมท ที่ประชุม กสทช. ได้มีมติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓
 ในการขอใช้เป็นเงินจำนวน ๓,๒๓๕.๘๓๖,๗๕๔.๙๓ บาท

เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ บมจ.อสมท ได้แจ้งตลาดหลักทรัพย์ฯ เรื่อง แจ้งข้อ
 พินาทกับบริษัท เพลย์เวิร์ค จำกัด กรณีการเยียวยาคลื่น 2600 MHz โดยมีใจความที่สำคัญดังนี้^{๕๕}

- บมจ.อสมท ได้รายงานสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่ออุทธรณ์มติ
 ของสำนักงาน กสทช. ในการพิจารณาทดแทน ชดเชย หรือจ่ายค่าตอบแทน
 ในการถูกเรียกคืนคลื่นความถี่ 2600 MHz โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และได้ฟ้องคดี

^{๕๔} ประชาชาติธุรกิจ, คลื่น ๒๖๐๐ อลหม่านไม่จบ อนุ กม.ดับฝัน ๖ พันล้าน “อสมท”.

^{๕๕} สำนักข่าวอิศรา, ฟ้องชดเชย ๑.๗๕ หมื่น นล.! ‘เพลย์เวิร์ค’ ยื่นศาลฯสั่ง ‘อสมท-กสทช.’ เยียวยาคลื่น 2600 MHz.

ต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

- บริษัท เพลย์เวิร์ค จำกัด ได้เป็นผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง โดยสำนักงาน กสทช. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กสทช. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และ บมจ. อสมท เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓
- บริษัท เพลย์เวิร์ค จำกัด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ยกเลิกมติ กสทช. เกี่ยวกับผลการพิจารณาการกำหนดวิธีการและเงื่อนไขการทดแทน ชดใช้ หรือจ่ายค่าตอบแทน ให้แก่ บมจ.อสมท และบริษัท เพลย์เวิร์ค จำกัด โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง ๓ ร่วมกันหรือแทนกัน รับผิดชอบผู้ฟ้องคดี ชำระเงินจำนวน ๑๗,๕๕๓.๙๖ ล้านบาท รวมถึงดอกเบี้ยผิดนัด ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี
- ปัจจุบัน บมจ.อสมท อยู่ระหว่างดำเนินการยื่นคำให้การแก้คำฟ้องต่อศาลปกครองกลางว่า บมจ.อสมท ไม่ต้องรับผิดชอบเงินดังกล่าวต่อผู้ฟ้องคดี เนื่องจาก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ ๒ เป็นผู้รับผิดชอบและมีหน้าที่ในการจ่ายทดแทน ชดใช้ หรือจ่ายค่าตอบแทนในการถูกเรียกคืนคลื่นความถี่ 2600 MHz ให้แก่ บมจ. อสมท และบริษัท เพลย์เวิร์ค จำกัด

๖.๓.๑๔ ความสำเร็จของการจัดทำโครงการต่างๆ ของ กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ ด้านกิจการโทรคมนาคม

จากการศึกษางบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๖๔ พบว่า สำนักงาน กสทช. ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับสายงานกิจการโทรคมนาคมทั้งสิ้น ๖๖,๐๒๓,๓๐๐ บาท แบ่งออกเป็นโครงการที่ผูกพันงบประมาณมาจากปีก่อน จำนวน ๓ โครงการ และโครงการใหม่ จำนวน ๘ โครงการ มีรายละเอียดของการจัดสรรงบประมาณหลังปรับแผน^{๕๖} ดังนี้

โครงการที่ผูกพันงบประมาณ มาจากปีก่อน	งบประมาณ (บาท)	เบิกจ่าย / เงินกัน	คงเหลือ	สถานะ
๑. โครงการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วยออนไลน์แอปพลิเคชัน (ปีที่ ๒)	๖,๒๙๐,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๙๙.๔๐	ร้อยละ ๐.๖	อยู่ระหว่างดำเนินการ
๒. โครงการจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) โครงข่ายสายสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทย	๑๑,๔๔๐,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๙๘.๘๘	ร้อยละ ๑.๑๒	อยู่ระหว่างดำเนินการ

^{๕๖} สำนักงาน กสทช., รายงานการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔.

ตารางที่ ๖-๔: งบประมาณของโครงการที่ผู้กัพันงบประมาณมาจากปีก่อน และสถานการณ์ดำเนินงาน

๕๗ ข้อมูลผลสรุปการดำเนินงาน และความสำเร็จหน้าของการปฏิบัติงานตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบัน.

โครงการใหม่	งบประมาณ (บาท)	เบิกจ่าย/ เงินกัน	คงเหลือ	สถานะ ^{๕๗}
๕. โครงการพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการข้อมูลผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับการรักษาสีทธิการใช้เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (แอปพลิเคชัน ๓ ชั้น) ระยะที่ ๓	๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๙๙.๖๗	ร้อยละ ๐.๓๓	อยู่ระหว่างดำเนินการ
๖. โครงการพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลเลขหมายโทรคมนาคม ระยะที่ ๔	๔,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๙๗.๙๐	ร้อยละ ๒.๑๐	อยู่ระหว่างดำเนินการ
๗. โครงการพัฒนาระบบตรวจสอบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนด้วยรูปแบบบัตรประจำตัวอิเล็กทรอนิกส์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (“แทนบัตร”) ระยะที่ ๒	๑๓,๙๒๐,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๙๙.๘๖	ร้อยละ ๐.๑๔	อยู่ระหว่างดำเนินการ
๘. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการกำกับดูแลผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ระยะที่ ๒	๒,๖๔๑,๐๐๐.๐๐	ร้อยละ ๙๙.๗๗	ร้อยละ ๐.๒๓	อยู่ระหว่างดำเนินการ
๙. โครงการพัฒนาระบบจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียม USO ตามประกาศจัดเก็บรายได้ เพื่อนำไปใช้ในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐาน โดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม	-	-	-	อยู่ระหว่างจัดทำขอบเขตงาน
รวม	๔๓,๖๑๙,๕๐๐.๐๐	ร้อยละ ๙๘.๘๔	ร้อยละ ๑.๑๖	

ตารางที่ ๖-๕: งบประมาณของโครงการใหม่ และสถานการณ์ดำเนินโครงการ

๖.๓.๑๕ ความพึงพอใจของประชาชนต่อ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ในด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔

จากผลสรุปแบบสอบถามข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภูมิภาค^{๕๘} ด้านความพึงพอใจต่อการรับบริการโทรคมนาคม ใน ๖ ประเด็น ได้แก่ (๑) การใช้งานโทรศัพท์บ้าน (๒) การใช้งานอินเทอร์เน็ตบ้าน (๓) การใช้งานบริการเสียงบนโทรศัพท์มือถือ (๔) การใช้งานบริการข้อความบนโทรศัพท์มือถือ (๕) การใช้งานบริการอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์มือถือ และ (๖) การใช้งานบริการอื่นๆ บนโทรศัพท์มือถือ พบว่า ประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการได้รับบริการโทรคมนาคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

^{๕๘} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔.

นอกจากนี้ **ด้านการรับรู้ต่อกิจกรรมที่สำนักงาน กสทช. ดำเนินการ** ในแต่ละประเด็นจากการสำรวจที่มีทั้งสิ้น ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) การดำเนินการภายหลังการประมูลคลื่นความถี่ 5G (๒) การนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร (๓) มาตรการช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 (๔) มาตรการช่วยเหลือนักเรียนให้มีอินเทอร์เน็ตใช้ในการเรียนออนไลน์ และ (๕) มาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชน พบว่า **ประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีระดับการรับรู้ต่อกิจกรรมที่สำนักงาน กสทช. ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง** สอดรับกับผลการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะและการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภูมิภาคที่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงความคืบหน้าของกิจกรรมการดำเนินงานที่สำคัญของสำนักงาน กสทช. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการดำเนินการหลังการประมูลคลื่นความถี่ 5G และด้านมาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชนที่ปัจจุบันยังไม่เห็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานอย่างเป็นที่ประจักษ์

๖.๓.๑๖ ปัญหาโครงสร้างสำนักงาน กสทช.

จากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการ และการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ในเชิงโครงสร้างพบว่ามีปัญหาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กตป. ด้านกิจการโทรคมนาคมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

- **โครงสร้างสำนักงาน กสทช. ส่วนกลาง** กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม ได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะไว้ในรายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ประจำปี ๒๕๖๓ เกี่ยวกับตำแหน่งรองเลขาธิการ กสทช. ให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินการและการบริหารงานของสำนักงาน กสทช. ปัจจุบัน สำนักงาน กสทช. ตามโครงสร้างมีตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. ทั้ง ๕ สายงาน ได้แก่ สายงานยุทธศาสตร์และกิจการองค์กร สายงานบริหารองค์กร สายงานกิจการโทรคมนาคม สายงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สายงานกิจการภูมิภาค ตามโครงสร้างใหม่ครอบคลุมภารกิจงานตามหน้าที่และอำนาจ ขณะที่ตามโครงสร้างกลับไม่มีตำแหน่งรองเลขาธิการ กสทช. ครอบคลุมทั้ง ๕ ด้าน ปัจจุบัน รองเลขาธิการ กสทช. มีจำนวน ๔ สายงานประกอบด้วย รองเลขาธิการสายงานยุทธศาสตร์และกิจการองค์กร สายงานกิจการโทรคมนาคม สายงานกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สายงานกิจการภูมิภาค ซึ่งอาจทำให้ดูลดภาพในการบริหารองค์กรขาดความสมดุล ตามโครงสร้างไม่มีรองเลขาธิการสายงานบริหารองค์กร เพื่อมารองรับการดำเนินการและการบริหารงานให้เกิดความสมดุล ดังนั้นภารกิจต่างๆ ตามสายงานบริหารองค์กร จึงขึ้นตรงต่อเลขาธิการไม่มีการกระจายภาระงานไปยังรองเลขาธิการ กสทช. ดังเช่นในสายงานอื่นๆ ที่มีอยู่ตามโครงสร้างปัจจุบัน กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติจึงให้ข้อเสนอแนะควรมีการเพิ่มตำแหน่งรองเลขาธิการสายงานบริหารองค์กรเพื่อกระจายอำนาจเลขาธิการ กสทช. มายังตำแหน่งรองเลขาธิการ กสทช. ให้มีความสมดุล และเกิดดุลยภาพในการบริหารงานองค์กร
- **โครงสร้างสำนักงาน กสทช. ส่วนภูมิภาค** ตามที่กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม ได้ดำเนินการตรวจเยี่ยม และติดตามการประเมิน การดำเนินการ และการบริหารงานของสำนักงาน กสทช. ในส่วนภูมิภาคต่างๆ พบว่า หน้าที่และอำนาจของสำนักงาน กสทช. ส่วนภูมิภาคตามภารกิจตามกฎหมาย

มีจำนวนมาก ทั้งในภารกิจหลักและในเชิงการประสานงาน และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกันในทุกมิติ ตลอดจนการแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงาน กสทช. ในแต่ละภาค เขต เพื่อบริการสาธารณะแก่ประชาชน ตามแผนและยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กสทช. ซึ่งมีภาระงานเป็นจำนวนมาก เมื่อเทียบกับขนาดพื้นที่และอัตรากำลังที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละภาค เขต สำนักงาน กสทช. ที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้การให้บริการประชาชนสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ และทันต่อสถานการณ์ต่างๆ จึงเห็นควรให้มีการเพิ่มอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับการกิจในแต่ละภาค เขต และให้มีความครอบคลุมในพื้นที่ โดยควรพิจารณาให้มีการจัดตั้ง กสทช. ประจำจังหวัดในจังหวัดที่ไม่มีสำนักงาน กสทช. ภาค และเขต ในพื้นที่โดยประจำที่ศาลากลาง หรือส่วนราชการในแต่ละจังหวัด เพื่อรับเรื่องราวร้องเรียน การประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และการประสานความร่วมมือต่างๆ ให้มีความรวดเร็ว ซึ่ง ณ ปัจจุบัน สำนักงาน กสทช. ส่วนภูมิภาคมีข้อจำกัด เช่น ในพื้นที่จังหวัดที่ไม่มี สำนักงาน กสทช. ภาค หรือเขตในที่ตั้ง เจ้าหน้าที่จากภาคหรือเขตต้องเดินทางไปยังอีกพื้นที่ซึ่งมีความห่างไกลและต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทาง จึงเป็นช่องว่าง และควรมีการจัดตั้ง กสทช. ในแต่ละจังหวัดให้มีความครอบคลุมพื้นที่ถึงแม้ว่าในความเป็นจริง เทคโนโลยีเข้ามาแทนที่หรือช่วยในการดำเนินการต่างๆ ได้ แต่ในบางภารกิจยังมีความจำเป็นต้องอาศัยอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาและให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง

๖.๓.๑๗ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) โดย พันเอก ดร.ธนัทเมศร์ ภัทรณรงค์ศรีธรรม กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการโทรคมนาคม มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. สัดส่วนจำนวนคณะกรรมการ กตป. กับภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

ตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้คณะกรรมการ กตป. คณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกจำนวนสี่คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม การคุ้มครองผู้บริโภค และการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งจากการปฏิบัติหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล กสทช. (กตป.) ตลอดวาระ ๓ ปีที่ผ่านมา จากการะงานในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลตามหน้าที่และอำนาจของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. มีเป็นจำนวนมาก คณะกรรมการ กตป. จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ร่วมกันเป็นคณะกรรมการ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความครอบคลุมในทุกมิติ เช่น ด้านกฎหมายซึ่งมีความสำคัญ และ/หรือด้านอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น ด้านเศรษฐศาสตร์ เนื่องจาก กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้วยอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายมีการดำเนินการและการบริหารงานคาบเกี่ยวในหลายมิติที่สำคัญ ในด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์ด้วย แต่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) มิได้มีการรวมการที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญครอบคลุมในด้านดังกล่าว เช่นคณะกรรมการ กสทช. ที่มีกรรมการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม การคุ้มครองผู้บริโภค การส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ด้านกฎหมาย และเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเมื่อพิจารณาสัดส่วนของคณะกรรมการติดตามและ

ประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) จึงยังไม่ครอบคลุมกับการกิจตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ด้านกิจการโทรคมนาคม จึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขบทบัญญัติกฎหมาย มาตรา ๗๐ โดยเพิ่มสัดส่วนของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ในด้านที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญอื่นๆ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ หรือด้านอื่นใดที่เห็นสมควร เพื่อสอดคล้องกับการกิจหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย ตามความเป็นจริงของคณะกรรมการฯ

นอกจากนี้การสรรหาคณะกรรมการ กตป. ซึ่งต้องนำหลักการในส่วนของกรรมการสรรหา กรรมการ กสทช. มาใช้บังคับ ซึ่งได้มีการแก้ไขใหม่ ขณะที่การสรรหาคณะกรรมการ กตป. ยังคงใช้หลักการเดิมมิได้ถูกแก้ไขเพิ่มเติมไปด้วย

๒. ระเบียบในการสรรหาคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติกฎหมายในปัจจุบัน

เมื่อคราวแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ฉบับที่ ๓ ปี ๒๕๖๒ ได้ยกเลิกความตามมาตรา ๗๑ วรรคห้า เรื่องค่าใช้จ่ายในการสรรหาคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด ซึ่งเป็นผลให้ระเบียบ กสทช. ในเรื่องค่าใช้จ่ายในการสรรหา คณะกรรมการ กตป. ถูกยกเลิกไปโดยผลตามกฎหมายด้วย ซึ่งระเบียบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการสรรหาคณะกรรมการดังกล่าวของ กสทช. เชื่อมโยง กับระเบียบวุฒิสภาที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการสรรหาคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานที่ยังใช้บังคับอยู่บัญญัติไว้ในตอนท้าย ยังคงบัญญัติให้ค่าใช้จ่ายในการสรรหาคณะกรรมการ กตป. กสทช. เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ซึ่งไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติกฎหมายที่ได้เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญเมื่อกฎหมายมิได้บัญญัติไว้ให้ กสทช. เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการสรรหา ระเบียบวุฒิสภาในเรื่องดังกล่าวควรมีการแก้ไขให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์กฎหมายด้วย การสรรหาคณะกรรมการ กตป. ชุดใหม่เท่าที่ทราบยังคงใช้ระเบียบเดิม จึงเห็นว่าควรมีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบดังกล่าวให้สอดคล้องกับที่กฎหมายบัญญัติไว้ในปัจจุบัน เช่นนั้นจะเป็นการเลือกบังคับใช้ระเบียบเพียงบางข้อ อีกข้อไม่ใช้บังคับเพราะยังไม่ได้ปรับแก้ไขให้สอดคล้องกับกฎหมายหลัก

๓. ปัญหาการกำหนดระยะเวลาก่อนหลังในการจัดทำรายงานเพื่อเสนอต่อรัฐสภา

กรณีปัญหาระยะเวลาในการนำเสนอรายงาน กตป. ต่อรัฐสภา เนื่องด้วยตามมาตรา ๗๒ พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้ คณะกรรมการ กตป. มีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการ และการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภาพร้อมกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ตามมาตรา ๗๖ ซึ่งตามมาตรา ๗๖ กำหนดให้ กสทช. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภาภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมาตรา ๗๒ ระยะเวลา ๙๐ วัน และตามมาตรา ๗๖ ระยะเวลา ๑๒๐ วัน เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ กตป. เนื่องจากรายงานของคณะกรรมการ กตป. ต้องแล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน เสร็จก่อนรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ภายใน ๑๒๐ วัน ขณะที่ ตามมาตรา ๗๓ บัญญัติให้รายงานของคณะกรรมการ กตป. ตามมาตรา ๗๒ ต้องมีเนื้อหาตามอนุมาตรา (๓) ให้มีผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้วย ซึ่งคณะกรรมการ กตป. ต้องมีความเห็นในรายงานประจำปีของ กสทช. ตามกฎหมายบัญญัติดังกล่าว นั้นหมายความว่า กตป. ต้องได้รับรายงานของ กสทช. ก่อน จึงจะมีความเห็น

ในรายงานของ กตป. ตามมาตรา ๗๒ ประกอบมาตรา ๗๓ ได้ แต่ด้วยระยะเวลาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเป็นผลให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการ กตป. ที่ต้องนำเสนอรายงานให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ขณะที่รายงาน กสทช. ยังไม่แล้วเสร็จเพราะกฎหมายกำหนดระยะก่อนหลังไว้ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ตามหลักการระยะเวลาการนำเสนอรายงาน กสทช. ควรแล้วเสร็จก่อน เพื่อคณะกรรมการ กตป. มีความเห็นในรายละเอียดในระยะเวลาที่เพียงพอ จึงเกิดความลักลั่นในทางปฏิบัติที่รายงานของฝ่ายตรวจสอบประเมินผลต้องเสร็จสิ้นและส่งก่อนรายงานฝ่ายที่ถูกตรวจสอบประเมินผล จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขกฎหมายมาตรา ๗๒ ดังกล่าวข้างต้น โดยกำหนดให้ระยะเวลาตามมาตรา ๗๒ ต้องมีกำหนดภายหลังระยะเวลาตามมาตรา ๗๖ และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๓ อนุมาตรา (๓)

๔. การปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำในบทบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องเป็นปัจจุบัน

ตามที่ได้มีการแก้ไขบทบัญญัติกฎหมายพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ หลายครั้งที่ผ่านมามีการยกเลิกชื่อตามถ้อยคำในกฎหมาย ซึ่งเมื่อพิจารณาถ้อยคำในตัวบทกฎหมายตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ปรากฏว่ายังมีถ้อยคำในบทบัญญัติกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้วปรากฏอยู่ในบทบัญญัติมาตราต่างๆ จึงอาจสร้างความสับสนในบทบัญญัติมาตรานั้นๆ ได้ เช่น ถ้อยคำว่า กสท. กทค. ที่มีการยกเลิกไปแล้วโดยผลของกฎหมาย แต่ถ้อยคำต่างๆ เหล่านั้น ยังมีปรากฏอยู่ในมาตราต่างๆ เช่น ในมาตรา ๓๔ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ และมาตราอื่นๆ ดังนั้น เมื่อถ้อยคำไม่มีผลบังคับยึดโยงในบทบัญญัติแล้วในมาตราใด ควรปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับปัจจุบัน หากจะคงไว้ก็เพียงเฉพาะที่ยังมีผลยึดโยงบทบัญญัติกฎหมายเดิมที่ยังมีผลบังคับอยู่เท่านั้น

๕. ปัญหาระเบียบคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ว่าด้วยคำตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตามที่ได้มีการแก้ไขบทบัญญัติ มาตรา ๗๑ วรรคห้าเดิม ที่บัญญัติให้คำตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด ต่อมาเพื่อเป็นหลักประกันความอิสระของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลในการปฏิบัติงาน และให้สอดคล้องกับหลักการ Conflict of interest ที่ฝ่ายตรวจสอบต้องมีความอิสระและไม่ถูกรวบงำโดยฝ่ายถูกตรวจสอบ และไม่มี การขัดกันแห่งผลประโยชน์ ฝ่ายถูกตรวจสอบจะเป็นหน่วยงานจัดสรรงบประมาณการดำเนินการให้ฝ่ายที่ตรวจสอบ ซึ่งขัดกับหลักการนี้ จึงได้มีการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยได้บัญญัติให้คำตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดนั้น เมื่อระเบียบดังกล่าวมีผลใช้บังคับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กสทช. (กตป.) ภายใต้ระเบียบฯ ดังกล่าวยังมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังนี้

- ปัญหาอัตรากำลังและคำตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานให้กับคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งมีได้กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างจำกัด ประกอบกับคณะกรรมการฯ ไม่มีผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ เป็นจำนวนที่เพียงพอเพื่อช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการฯ จะมีเพียงการจัดซื้อจัดจ้างมอบหมายให้หน่วยงานหรือองค์กรเป็นผู้รวบรวม วิเคราะห์ และประเมินผลในการจัดทำรายงานในแต่ละปีงบประมาณตามช่วงระยะเวลาสัญญา จัดซื้อจัดจ้าง โดยการจ้างพนักงานในการสนับสนุนฯ คณะกรรมการต้องขอรับการสนับสนุนและ

ความร่วมมือจากสำนักงาน กสทช. ในการดำเนินการจัดจ้างพนักงานให้กับคณะกรรมการ ซึ่งหากสำนักงาน กสทช. ไม่สนับสนุนหรือไม่ดำเนินจ้างให้ คณะกรรมการ กตป. ก็ไม่มีระเบียบมารองรับ เพราะระเบียบค่าใช้จ่ายดังกล่าวมิได้กำหนดไว้ในการจ้างพนักงาน คณะกรรมการต้องขอความอนุเคราะห์ร่วมมือจากสำนักงาน กสทช. ในการให้การสนับสนุน ซึ่งที่ผ่านมาจะได้รับการสนับสนุนและร่วมมือเป็นอย่างดี แต่ก็ไม่สามารถหาข้อสรุปได้ในอนาคตได้เพราะระเบียบไม่ได้กำหนดไว้ในตอนร่างระเบียบฯ ดังกล่าว คณะกรรมการ กตป. ได้เสนอไปในชั้นยกร่างระเบียบฯ แต่ไม่ได้รับการพิจารณา ระเบียบปัจจุบันกำหนดให้มีเฉพาะค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนของคณะกรรมการ แต่ไม่ได้กำหนดค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานไว้

- ปัญหาค่าใช้จ่ายอื่น ตามความในหมวด ๒ ของระเบียบฯ ดังกล่าว มีการกำหนดไว้ในรายละเอียดแต่ละข้อที่ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งทำให้มีข้อจำกัด กรณีหากมีค่าใช้จ่ายจำเป็นอย่างอื่นในการปฏิบัติหน้าที่นอกจากที่กำหนดในแต่ละข้อไว้ตามหมวด ๒ นี้ ทำให้ไม่สามารถตั้งค่าของงบประมาณได้เลย ซึ่งแตกต่างจากระเบียบฯ เดิม ที่รายละเอียดในเรื่องค่าใช้จ่ายไม่ได้กำหนดไว้อย่างจำกัดแต่กำหนดไว้เป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งเป็นถ้อยคำลักษณะเปิดกว้างและมีความยืดหยุ่น ด้วยเหตุจำเป็นดังกล่าวมาจึงเห็นควรมีการแก้ไขระเบียบฯ ดังกล่าวใน ข้อ ๑๑ โดยอาจพิจารณาเพิ่มเติมกำหนดไว้เป็นถ้อยคำว่า ข้อ ๑๑ ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ทำให้คณะกรรมการมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากขึ้นในประเด็นดังกล่าว
- ปัญหาตามข้อ ๑๐ ของระเบียบฯ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้มีความครอบคลุม เช่น กรณีหากมีปัญหาผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี เหตุเพราะได้ช่วยเหลือคณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อติดตามประเมินผลไม่ได้รับค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้ซึ่งกำหนดให้เฉพาะคณะกรรมการ กตป. เท่านั้น ซึ่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการโทรคมนาคม เห็นว่า ควรมีการเพิ่มเติมวรรคสอง ข้อ ๑๐ ของระเบียบดังกล่าวต่อไปนี้

“ข้อ ๑๐ ...วรรคสอง ความตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกรณีบุคคลผู้ได้ช่วยคณะกรรมการหรือกรรมการในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การปฏิบัติงานดังกล่าวด้วย”

๖.๔ ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการคุ้มครองผู้บริโภค มีความเห็นเพิ่มเติมจากการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการ และบริหารงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ดังนี้^{๕๙}

๖.๔.๑ แนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคในยุคดิจิทัล

กสทช. ควรทำงานให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และปัญหาของผู้บริโภคในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคมีความทันสมัย เท่าทันอาชญากรรมทางไซเบอร์ ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คนอย่างไม่มีวันหวนกลับ ทั้งการทำธุรกรรมทางการเงิน การเสพความ

^{๕๙} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ประจำปี ๒๕๖๔.

บันเทิง และการติดต่อสื่อสาร เมื่อตัวตนของเราได้เข้าไปใช้ชีวิตบนโลกออนไลน์มากขึ้น อาชญากรรมสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นเป็นรายวันทั้งเป็นข่าวและไม่เป็นข่าว ตั้งแต่การหลอกลวงผ่านการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ที่มักตกอยู่ในมือข่าว การหลอกลวงผ่านสกุลเงินเข้ารหัส (Cryptocurrency) หรือการลงทุน Forex ที่หลายคนมักได้ยินคำเหล่านี้ในฐานะการลงทุนสมัยใหม่ การก่อการร้ายทางไซเบอร์ ปฏิบัติการจิตวิทยาบนสื่ออินเทอร์เน็ต ไปจนถึงการสอดแนมบนโลกออนไลน์ (Cyber Stalker) ฯลฯ ซึ่งล้วนแล้วแต่สร้างความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

ภัยคุกคามประเทศไทยที่ถูกพูดถึงในปัจจุบัน เกี่ยวกับแก๊งคอลเซนเตอร์ เป็นการกระทำผิดที่มีการใช้เทคโนโลยี โดยการใช้โทรศัพท์ผ่านระบบวีโอไอพี (VoIP: Voice over Internet Protocol) อินเทอร์เน็ตและเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมขั้นสูง อาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมไซเบอร์ และอาชญากรรมเศรษฐกิจ อาชญากรรมลักษณะนี้ได้รับผลตอบแทนสูง ในขณะที่มีบทลงโทษไม่รุนแรง รูปแบบแก๊งคอลเซนเตอร์มีลักษณะการกระทำผิดใกล้เคียงกับแฟรนไชส์ (Franchise) หากองค์กรอาชญากรรมใดสนใจ ก็จะชักชวนเข้าสู่การกระทำผิดและสอนการหลอกลวงเหยื่อ

ด้วยเหตุต่างๆ ดังกล่าวมาข้างต้น การสร้าง “ภูมิคุ้มกันทางความคิด” ที่เรียกว่า Digital Intelligence ให้กับประชาชนจึงเป็นสิ่งจำเป็น ไม่ให้หลงเชื่อกับคำชักชวนเกินจริง จะได้ไม่ตกเป็นเหยื่อการหลอกลวง สิ่งสำคัญที่สุดคือการบูรณาการผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่รับมือกับอาชญากรรมที่เปลี่ยนรูปแบบไปอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกภาคส่วนจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเฉพาะเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่อาชญากรใช้ในการก่ออาชญากรรม

ตลอดจนการนำเทคโนโลยี AI มาช่วยในกระบวนการสืบสวนสอบสวน การรวบรวมหลักฐานดิจิทัล และการติดตามการกระทำผิดบนโลกออนไลน์ไร้พรมแดน รวมถึงการนำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาใช้อย่างจริงจังเพื่อให้เท่าทันกับอาชญากรรมสมัยใหม่ การผลักดันในระดับนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การนำกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยทั้งระบบขึ้นสู่แพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ และการนำ Blockchain มาใช้กับการบันทึกข้อมูลหลักฐานดิจิทัลในคดีอาญา

นอกจากการรู้เท่าทันเทคโนโลยีแล้ว ยังต้องสร้างกติกาและวางมาตรการควบคุมการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้ยืนอยู่บนหลักนิติธรรม และอำนวยความยุติธรรมได้จริงในสังคมยุคดิจิทัล

๖.๔.๒ การพัฒนาศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ยกกระดับให้เป็นศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะ

กสทช. ควรมีการพัฒนาศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ยกกระดับให้เป็นศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะเพื่อผู้บริโภค ที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลการใช้งาน หรือข้อมูลที่จะให้เตือนภัยทางเทคโนโลยี รวมถึงการร้องเรียนเมื่อถูกเอาเปรียบ ถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภคอีกทางหนึ่ง

ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนในระดับต่างๆ รวมถึงกรอบแนวทางการพัฒนาตามสถาปัตยกรรมรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งเป็นกรอบโครงสร้างระบบนิเวศการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย (Digital Government Ecosystem) ซึ่งมีเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน สอดรับกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงปัญหาของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีสำนักงาน กสทช. ควรเร่งส่งเสริมนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลมาสร้างความไว้วางใจ เสริมความคล่องตัวและเพิ่มความยืดหยุ่นด้านการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้ทันสมัย ครอบคลุมการเข้าถึงและการใช้งานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม รวมถึงครอบคลุมการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล และอาชญากรรมทางไซเบอร์

สำนักงาน กสทช. ควรใช้โอกาสใหม่ๆ ของแนวโน้มเทคโนโลยีดิจิทัลที่พัฒนาอย่างรวดเร็วในปัจจุบันมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองผู้บริโภค โดยการยกระดับให้เป็นศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะเพื่อผู้บริโภค ที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลการใช้งาน ข้อมูลเตือนภัยทางเทคโนโลยี รวมถึงการร้องเรียน ประสาน รับเรื่อง ส่งต่อและแก้ไขปัญหา มีระบบการติดตามและตรวจสอบสถานะเรื่องที่ประชาชนร้องเรียน ตั้งแต่รับเรื่องร้องเรียน

จนถึงกระบวนการการแก้ปัญหาสำเร็จ กลายเป็น One Platform รวมถึงการนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) หรือ AI ในการคัดกรอง ตรวจจับความถูกต้องของการใช้ภาษา หรือสิ่งที่ละเมิดลิขสิทธิ์ อาทิ เพลง คำไม่สุภาพ หรือแม้กระทั่งการบ่งบอก อธิบาย และชี้แนะ เตือนภัย รวมถึงปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจดำเนินการ ในสิ่งที่ถูกต้องสอดคล้องสิทธิและเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงาน กสทช. ควรมีการรวมแอปพลิเคชันการคุ้มครองผู้บริโภคไว้เป็นแหล่งเดียว ช่องทางเดียว ตอบโจทย์การคุ้มครองผู้บริโภคที่สะดวก ครบถ้วน และชาญฉลาด ครบวงจรเป็นพอร์ทัลกลาง โดยคำนึงถึงการ แบ่งกลุ่มตามวัตถุประสงค์ และกำหนดกลุ่มผู้ใช้งาน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงการให้บริการได้ ความสะดวก รวดเร็ว ทั้งในเรื่องการค้นหาข้อมูลและรับบริการด้านสิทธิและการคุ้มครองผู้บริโภค ครอบคลุมการ ตรวจสอบสิทธิ ร้องเรียน ตลอดจนบริการข้อมูลและให้คำปรึกษาตามสิทธิของผู้บริโภค รวมถึงเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ช่องทางการให้บริการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีโอกาสเข้าถึงมากขึ้นจากการแนะนำการใช้ระบบ

๖.๔.๓ การปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้อง และไม่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

กสทช. ควรเร่งปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้อง และไม่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เนื่องจากเทคโนโลยีและการสื่อสาร มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด มีแพลตฟอร์มเกิดขึ้นใหม่มากมาย กฎหมาย และ พ.ร.บ. บางอย่างไม่สามารถครอบคลุมถึงปัญหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้น การปรับเปลี่ยนกฎหมาย ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง

โจทย์สำคัญคือ ยังมีช่องว่างในการพัฒนาและความเหลื่อมล้ำยุคดิจิทัลนั้นตอกย้ำปัญหาความ ไม่เป็นธรรมจากยุคแอนะล็อกที่ยังมีคนจำนวนไม่น้อยรวมถึงคนชายขอบยังถูกทิ้งไว้ข้างหลัง ในขณะเดียวกันภาครัฐ ก็มีภารกิจในการส่งเสริมนวัตกรรมด้านเทคโนโลยี แต่ก็ต้องระมัดระวังและรับมือผลกระทบด้านลบที่มากับยุคดิจิทัล ด้วยเช่นกัน อาทิ ปัญหาการแพร่ระบาดของข้อมูลข่าวสารทั้งในลักษณะความเข้าใจผิด (Misinformation) และการตั้งใจบิดเบือน (Disinformation) หรือปรากฏการณ์ที่เรียกกันว่าข่าวลวง (Fake News) รวมไปถึงด้านมืดในยุค ดิจิทัลและอาชญากรรมไซเบอร์ (Cyber Crime) ที่กลายเป็นเรื่องใกล้ตัวประชาชนมากขึ้น เพราะสามารถเกิดขึ้น จากที่ใดแบบไร้พรมแดนกับใครเมื่อไหร่ก็ได้ที่ประชาชนกลายตกอยู่ในภาวะมีจุดอ่อนเพราะขาดความรู้ ความเข้าใจ และความตื่นตัวในการป้องกันตนเองที่ดีพอ รวมทั้งระบบการบังคับกฎหมายในประเทศหรือข้ามประเทศก็ยังมี ข้อจำกัด อีกทั้งความสมดุลในการใช้กฎหมายเพื่อปราบปรามอาชญากรรม แต่ก็ไม่ล้ำเส้นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ของประชาชน ซึ่งเป็นประเด็นที่ส่งผลให้เกิดข้อถกเถียงในสังคมไทยตลอดมา

ปัญหาการซื้อขายออนไลน์ พร้อมระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกัน คือ โลกออนไลน์ หรือออฟไลน์ มีข้อมูลให้ผู้บริโภคต้องตรวจสอบเต็มไปหมด และข้อมูลเหล่านั้นยังสับสนปะปนไม่เป็นระบบ และช่องว่างระหว่าง หน่วยงานที่ไม่บูรณาการกัน รวมถึงผู้บริโภคในไทยยังมีความรู้เกี่ยวกับการรู้ดิจิทัล (Digital literacy) ที่น้อยมาก รวมไปถึงตัวกฎหมายที่ไม่ทันสมัยและมีลักษณะบทบัญญัติไม่เอื้ออำนวยแก่การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ทำให้ยังมี ช่องว่างของกฎหมายให้ฉวยโอกาสได้ จนทำให้อาจไม่เท่าทันกลลวงของผู้ประกอบการธุรกิจ ดังนั้น ควรดำเนินการ แก้ไขกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง

อย่างไรก็ตาม การแก้ปัญหาที่เกิดจากการบริโภคของประชาชนนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับมาตรการ ทางกฎหมายที่ดีเยี่ยมเท่านั้น หากแต่ต้องประกอบด้วยความสำนึกในการบริโภคที่ฉลาดและความรับผิดชอบ ในการประกอบธุรกิจที่ผู้ประกอบการควรมีต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งสิ่งที่ควรตระหนักอยู่เสมอคือ กฎหมายไม่ใช่ทางออก หรือคำตอบของปัญหาที่เกิดจากการบริโภคสินค้าหรือบริการ แต่กฎหมายเป็นกลไกหรือวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วย ผ่านคลาย หรือป้องกันปัญหาเหล่านั้นได้ทางหนึ่งเท่านั้น

ดังนั้น หากนโยบายที่เข้มแข็งในด้านการพัฒนาการคุ้มครองผู้บริโภคของประชาชน เล็งเห็นความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค ไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบการ และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสร้างจิตสำนึกมีความรับผิดชอบต่อสังคม ประชาชนก็จะได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด อีกทั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อได้รับนโยบายจากรัฐบาล ควรปฏิบัติด้วยความสุจริตและรวดเร็ว และควรพยายามปฏิบัติหน้าที่ตามครรลองของกฎหมายที่ให้อำนาจอย่างชัดเจน ไม่เอียงไปข้างหนึ่งข้างใด ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่จะต้องไม่เกิดปัญหาแก่ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการธุรกิจจนเกินไป

๖.๔.๔ การกำหนดแผนงานในการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

กสทช. ควรกำหนดแผนงานในการกำกับดูแล การจัดสรรคลื่นความถี่ การอนุญาต และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้สอดคล้องกับการหลอมรวมและการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดด้วยพลังของตลาดและการบริโภค หากภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคสังคมไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ก็ส่งผลให้ความสำคัญของภารกิจ (Relevance) ลดลงไป ยกตัวอย่างกรณีกิจการสื่อสารมวลชน ซึ่งได้รับผลกระทบจากเทคโนโลยีสารสนเทศแบบใหม่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เห็นได้จากปรากฏการณ์ของสื่อสิ่งพิมพ์รวมถึงสถานีโทรทัศน์ที่ต้องทยอยปิดกิจการลง เพราะพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานที่รับสื่อผ่านโทรศัพท์มือถือมากกว่าดูทีวี หรือการที่ประชาชนจับจ่ายใช้สอยผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ และทำธุรกรรมผ่านโทรศัพท์ที่ไร้สายมากขึ้นอย่างก้าวกระโดด รวมไปถึงการพัฒนานวัตกรรม (Innovation) การใช้สมองกลอัจฉริยะ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และเทคโนโลยีภาคพลเมืองมาแก้ปัญหาสังคมมากขึ้น (Civic Technology)

ซึ่งการบริการเทคโนโลยีสื่อโทรคมนาคมเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมชั้นนำในการก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัลและนโยบายของประเทศให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจัง หลังจากที่รัฐบาลผลักดันนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจ อีกทั้งในแผนปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพลเมืองและการรู้เท่าทันสื่อ ตลอดจนการบูรณาการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคโดยคำนึงถึงสาระของงานมากกว่าสร้างความร่วมมือในการเสริมสร้างศักยภาพ การใช้เทคโนโลยีของประชาชน หัวใจสำคัญของการสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนมีทักษะในชีวิตเพื่อการรับมือกับยุคดิจิทัลด้วยความฉลาด ซึ่งทำได้ด้วยการที่ภาครัฐมีนโยบายในทุกระดับ ปรับตัวทั้งระบบ และทำความร่วมมือกับภาคเอกชนในการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน อาทิ กลุ่มผู้ให้บริการโทรคมนาคมในประเทศ ผู้ให้บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยุคดิจิทัล และทำความร่วมมือกับผู้ให้บริการแพลตฟอร์มระหว่างประเทศในการส่งเสริมความเข้มแข็งของพลเมืองดิจิทัล ร่วมกันสร้างพื้นที่ในการแก้ปัญหาบนโลกออนไลน์ เพื่อสร้างจุดสมดุลระหว่างการยังยั้งเสรีภาพหลักสิทธิมนุษยชน และความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้บริโภค

๖.๔.๕ การแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้บริโภคอย่างเป็นรูปธรรม

กสทช. ควรเน้นการแก้ไขปัญหาผู้บริโภคอย่างเป็นรูปธรรม ในการเตือนภัย ป้องกันภัยทางเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ กสทช. ควรกำหนดแนวทางและแก้ปัญหาให้ชัดเจน เมื่อผู้บริโภคได้รับผลกระทบจากการใช้บริการ หรือถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบการ ลดขั้นตอนในการร้องเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และเผยแพร่ข่าวสารให้แก่ประชาชนทราบเมื่อมีการหลอกลวงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ความท้าทายของการเป็นพลเมืองดิจิทัลคือ ผู้คนในยุคปัจจุบันมีความหลากหลาย ที่เรียกกันว่า Generation ซึ่งมีทั้ง Baby Boomer, Gen X, Gen Y, Gen Z และ Gen Alpha โดยที่ผ่านมามีความแตกต่างระหว่างผู้คนในแต่ละรุ่นอาจมีไม่มากนัก แต่การเข้ามากระทบของเทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital Disruption กับวิถีชีวิตอย่างหนักหน่วง ทำให้ผู้คนที่ถูกเรียกว่า Gen Z และ Gen Alpha มีพฤติกรรม ความคิด และความเชื่อแตกต่างกับคนรุ่นก่อนหน้าค่อนข้างชัดเจน เนื่องจากเติบโตมาในสิ่งแวดล้อมดิจิทัลหรือชาวดิจิทัลดั้งเดิม (Digital Natives) ที่หลายกำแพงด้านสถานที่และเวลา ทำให้ได้เห็น ได้เรียนรู้ ได้ทราบเหตุการณ์รอบตัวและรอบโลกอย่างหลากหลายและรวดเร็ว ในขณะที่ Baby Boomer, Gen X, Gen Y ซึ่งมีวิถีชีวิตแบบผู้อพยพเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Immigrants) ต้องมีการปรับตัวในการใช้ชีวิตยุคดิจิทัลอย่างมาก โดยความต่างนี้ถูกกระตุ้นให้ชัดเจนและมีการส่งต่อมากขึ้นด้วยสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากความท้าทายด้านการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างพลเมืองดิจิทัลซึ่งเป็นคนต่างรุ่นแล้วยังมีความท้าทายด้านอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นในประเด็นทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากการที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตของมนุษย์

ในภาวะเศรษฐกิจถดถอยจากภัยการแพร่ระบาดของ COVID-19 คนจำนวนมากต่างได้รับผลกระทบทั้งต้งาน รายได้ลด และสิ่งที่ตามมาซ้ำเติมในยามลำบากนี้ก็คือ “ภัยการหลอกลวง” ของเหล่ามิจฉาชีพที่แฝงตัวมาหากินกับการใช้เทคโนโลยีและโซเชียลมีเดีย มาหลอกลวงผู้คนแบบไม่เกรงกลัวกฎหมาย ข้อมูลของมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค เปิดเผยว่า มีตัวแทนผู้บริโภคที่ได้รับผลกระทบจากการซื้อสินค้าออนไลน์ที่ไม่มีคุณภาพมาบอกเล่าประสบการณ์ ส่วนใหญ่พบการหลอกลวงขายสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ การลดราคาเกินจริง รวมถึงบางรายพบปัญหาความยุ่งยากในการขตเซยเยียวยาเมื่อเกิดปัญหา หรือไม่มีหน่วยงานหลักที่กำกับดูแลเรื่องการตลาดออนไลน์และการโฆษณาบนสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม หรือทวิตเตอร์ ทำให้เกิดช่องโหว่และทำให้ผู้ขายหลอกลวงขายสินค้าให้กับผู้บริโภคได้ นอกจากนี้ผู้บริโภคบางรายก็ถูกผู้ประกอบการธุรกิจลดทอนสิทธิจากที่ผู้ประกอบการใช้อำนาจตามกฎหมายข่มขู่ฟ้องร้อง ทำให้ผู้บริโภคจึงตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบและไร้ทางออก

การดำเนินการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในสิทธิของการคุ้มครองผู้บริโภค เพราะการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ยาก ทำให้เมื่อเกิดการร้องเรียน ได้มีการร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องบ้าง หรือร้องเรียนผิดหน่วยงานบ้าง เพราะมีหน่วยงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคจำนวนกว่า ๒๐ หน่วยงานมีการบริหารงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคที่ทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสับสน เกิดปัญหา รวมถึงหน่วยงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคยังประสบปัญหาเกี่ยวกับระบบจัดการฐานข้อมูล ทำให้การสืบค้นข้อมูลเกิดความล่าช้า ทำให้ไม่อาจคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แม้จะมีกฎหมายให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค แต่การที่ผู้บริโภคแต่ละรายจะไปฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ประกอบการค้า หรือผู้ประกอบการธุรกิจโฆษณาเมื่อมีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค ย่อมเสียเวลาและค่าใช้จ่ายเป็นการไม่คุ้มค่า ผู้บริโภคจำนวนมากไม่อยู่ในฐานะที่จะสละเวลาหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ดังนั้น หากมีการปฏิรูปหน่วยงานและกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยบูรณาการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลในการคุ้มครองผู้บริโภค (One Platform) เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบข้อมูลการร้องเรียน ข้อมูลการเผยแพร่ข่าวสารของงานคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งเป็นศูนย์กลางของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เครื่องมือสื่อสารข้อมูลอัตโนมัติในรูปแบบ Chat bot ที่เป็นแหล่งข้อมูลเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุ้มครองผู้บริโภค ผู้บริโภคสามารถรับข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้ บริการผ่านแอปพลิเคชัน และโซเชียลมีเดียสมัยใหม่ รวมทั้งสอบถามข้อมูล องค์ความรู้ ขอใช้บริการอื่นๆ ด้านคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งระบบจะตอบอัตโนมัติ รวมถึงการพัฒนากระบวนการเยียวยาและการระงับข้อพิพาทให้แก่ผู้บริโภค ได้แก่ การมีหน่วยงานบริการช่วยเหลือแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) จะทำให้ประชาชนในฐานะ

ผู้บริโภครู้ถึงกระบวนการยุติธรรมได้ง่าย รวมถึงการออกนโยบายเพื่อลดขั้นตอนในการดำเนินการช่วยเหลือผู้บริโภคที่ยังยากซับซ้อนให้ง่ายขึ้น เพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้บริโภคได้เร็วขึ้น

รวมถึงการสนับสนุนเครือข่ายผู้บริโภคโดยให้ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้รับซื้อโรงเรียนและความสามารถเจรจาไกล่เกลี่ยแก้ไขปัญหาและเยียวยาผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงควรมีกฎหมายให้สิทธิการฟ้องคดีเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหาย/เดือดร้อนอย่างเดียวกันคนใดคนหนึ่งอาจดำเนินการฟ้องร้องคดีเพื่อผู้บริโภคกลุ่มนั้นทั้งหมดได้ เป็นการสร้างอำนาจการต่อรองให้กับผู้บริโภคได้ และจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบธุรกิจระมัดระวังในการทำธุรกิจให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น

๖.๔ ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมีความเห็นเพิ่มเติมจากการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการ และบริหารงาน กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ดังนี้^{๖๐}

๖.๔.๑ ประชาชนชาวไทยยังไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ได้

ปัจจุบัน “การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่” ของประชาชนชาวไทย ยังไม่สามารถเป็นจริงได้เนื่องจากหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล ชายขอบ พื้นที่ทุรกันดาร ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ ภูเขา เขตอุทยานทะเล มหาสมุทร ซึ่งอยู่ห่างไกลจากเสาส่งสัญญาณ ส่งคลื่นความถี่ จึงไม่มีคลื่นความถี่ ไม่มีสัญญาณ ปัญหาดังกล่าวยังคงมีอยู่ ยิ่งอยู่ในสถานการณ์ที่มีโรคระบาด ซึ่งรัฐได้นำคลื่นความถี่มาใช้ประโยชน์และกำหนดให้ประชาชนใช้คลื่นความถี่ในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่หลายพื้นที่ไม่มีคลื่นสัญญาณดังกล่าว จึงเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะ “การเข้าถึงซึ่งคลื่นความถี่”

ทั้งนี้เพราะบางพื้นที่ไม่สามารถตั้งเสาส่งสัญญาณได้ ดังนั้น หากใช้ประโยชน์จากดาวเทียมส่งคลื่นความถี่หรือสัญญาณ ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

ปัญหาต่อมาของการเข้าถึงซึ่งคลื่นความถี่ ก็คือ ประชาชนต้องมีอุปกรณ์เครื่องรับคลื่นความถี่หรือสัญญาณดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะยากดีมีเงินเพียงใดก็ตาม เพราะหากประชาชนไม่มีศักยภาพทางการเงินหรือไม่มีความรู้ความสามารถในการใช้อุปกรณ์เครื่องรับสัญญาณดังกล่าวแล้ว ประชาชนก็ยังไม่สามารถ “เข้าถึง” ได้เช่นกัน

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวหน่วยงานของรัฐอาจต้องดำเนินการประดิษฐ์คิดค้นและผลิตอุปกรณ์เครื่องรับคลื่นความถี่ที่มีราคาถูกหรืออาจถึงขั้นที่ต้องผลิตเพื่อแจกให้กับทุกครัวเรือนเพื่อให้การเข้าถึงคลื่นความถี่ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ให้เกิดขึ้นจริง

เมื่อประชาชนชาวไทยเข้าถึงคลื่นความถี่แล้ว การใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ก็จะเกิดขึ้นตามมา ไม่ว่าจะเป็นการรับชม รับฟัง การมีส่วนร่วม หรือการนำมาใช้ประโยชน์ตามความต้องการของแต่ละบุคคล

สรุป การเข้าถึงซึ่งคลื่นความถี่ของประชาชนชาวไทย ยังเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน

^{๖๐} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ประจำปี ๒๕๖๔.

๖.๕.๒ กสทช. ควรตอบชี้แจงรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ในแต่ละปีต่อรัฐสภาและสาธารณะ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรร
 คลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
 ปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ (ครบวาระดำรงตำแหน่ง ๓ ปี ในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๕)
 ตามบทบัญญัติกฎหมายอย่างเคร่งครัด และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ต้องจัดทำรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ
 และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. เพื่อเสนอ
 ให้ กสทช. ทราบ และกฎหมายก็ยังคงกำหนดให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภาพร้อมรายงานผลการปฏิบัติ
 งานประจำปีของ กสทช. และเปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบด้วย

ดังนั้น กสทช. จึงควรใช้โอกาสนี้ ตอบชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อรายงานการติดตามตรวจสอบ
 และประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ในแต่ละปี
 ดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภา (สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา) และประชาชนได้รับรู้รับทราบถึงผลการบริหารจัดการ
 ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง เพราะปัญหาที่เกิดขึ้น
 เป็นปัญหาเดิมๆ ที่เกิดขึ้นมาแล้วทั้งสิ้น (เช่น สัญญาณไม่มี ไม่ชัดเจน ไม่เสถียร ดับๆ หายๆ การคิดค่าใช้จ่าย
 ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นไปตามความจริง โฆษณาหลอกลวงเกินจริง เอาเปรียบผู้บริโภค การชักชวนเล่นการพนัน สื่อลามก
 อนาจาร ใ้ห่วย และเรื่องงมงายต่างๆ) นอกจากเป็นการตอบชี้แจงแล้ว ยังเป็นการประชาสัมพันธ์งานอีกด้วย
 นับเป็นโอกาสอันสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อ กสทช. ประเทศชาติและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างยิ่ง

ที่ผ่านมา นับตั้งแต่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ชุดแรกที่ปฏิบัติหน้าที่
 (ตั้งแต่วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ - ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘) พบว่า กสทช. ได้ตอบชี้แจงรายงานประจำปี ๒๕๕๘
 เพียงปีเดียว ส่วนคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (กตป.) ชุดที่สองที่ปฏิบัติหน้าที่ (ตั้งแต่วันที่
 ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ - ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๕) นั้น พบว่า กสทช. ไม่ได้ตอบชี้แจงรายงานการติดตามและประเมินผล
 การปฏิบัติงาน ประจำปี ๒๕๖๒ และปี ๒๕๖๓ แต่ประการใด นับเป็นการเสียโอกาสในการประชาสัมพันธ์การทำงาน
 ของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. อย่างยิ่ง

๖.๕.๓ ปัญหาบทบัญญัติแห่งกฎหมายองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ที่เป็นอุปสรรค

- บทบัญญัติเพื่อให้การทำงานของ กตป. มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรร
 คลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ
 โทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติหลักการใหม่ โดยให้คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อ
 เศรษฐกิจและสังคม เป็นผู้พิจารณาอนุมัติงบประมาณ (รวมทั้งค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนต่างๆ)
 ของ กตป. (แทน กสทช. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ กตป. จะตรวจสอบ) ทั้งนี้ เพื่อให้การตรวจสอบ
 และการบริหารของ กตป. มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในทางปฏิบัติ คณะกรรมการดิจิทัลฯ ก็อนุมัติ
 งบประมาณค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนต่างๆ ตามความเห็นที่ กสทช. เสนอมา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ
 เป็นเงินงบประมาณของ กสทช. นั่นเอง ดังจะเห็นได้จากตลอด ๓ ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการ
 ดิจิทัลฯ ได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนของ กตป. ตาม
 ความเห็นของ กสทช. ทุกประการ อย่างไรก็ตามการแก้ไขหลักการหรือแนวคิดดังกล่าว ก็เป็น
 สิ่งที่ถูกต้องที่หน่วยงานที่จะตรวจสอบไม่ควรต้องขออนุมัติงบประมาณจากหน่วยงานที่จะถูก
 ตรวจสอบ แม้ว่าจะยังมีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่ก็ตาม

- บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ไม่สอดคล้องต้องกันหรืออาจขัดแย้งกันคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน หรือ กตป. มีอำนาจหน้าที่ (ตามมาตรา ๗๒) ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการ และการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยในรายงานของ กตป. นั้น มาตรา ๗๓ กำหนดให้ต้องมีผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. และความเห็นเกี่ยวกับรายงานประจำปีของ กสทช. ได้จัดทำขึ้น ซึ่งมาตรา ๗๖ กำหนดให้ กสทช. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี (๓๑ ธันวาคม คือวันสิ้นปีบัญชีของ กตป. และของ กสทช.)

เห็นได้ว่ากฎหมายบัญญัติในสิ่งที่ไม่สอดคล้องต้องกัน จึงไม่สามารถกระทำได้ เพราะกฎหมายกำหนดให้ กตป. ทำรายงานผลการติดตามให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน คือ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ในขณะที่กฎหมายกำหนดให้ กสทช. ทำรายงานประจำปีให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นั่นก็คือ ในขณะที่ กตป. ถึงกำหนดที่ต้องจัดทำรายงานเสร็จแล้วนั้น กสทช. ยังมีเวลาที่จะทำรายงานประจำปีอีกหนึ่งเดือนจนถึงสิ้นเดือนเมษายน (โดยประมาณ) ดังนั้น การทำรายงานของ กตป. จึงจะยังไม่มีรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ประกอบการพิจารณาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งในทางปฏิบัติ กตป. ได้ขอความร่วมมือให้ กสทช. ส่ง (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. เพื่อ กตป. จะนำไปศึกษาพิจารณาเพื่อไม่ให้ขัดกับบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้น ซึ่ง (ร่าง) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. ดังกล่าว อาจถูกปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขเพิ่มเติมได้อีก

๖.๕.๔ เลขหมายฉุกเฉินแห่งชาติ (๑๙๑) ยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ เลขหมายเดียว (National Single Emergency Number)

เลขหมายฉุกเฉินแห่งชาติ (๑๙๑) ยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ เลขหมายเดียว (National Single Emergency Number) นี้ถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งใช้บังคับวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติให้ มีเลขหมายฉุกเฉินแห่งชาติเลขหมายเดียว โดย กสทช. ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการจัดสรร ๑๙๑ เป็นเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหมายเลขรับแจ้งเหตุฉุกเฉินแห่งชาติ หมายเลขเดียว เพื่อประโยชน์ในการรับแจ้งเหตุฉุกเฉินจากประชาชนและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรือระงับเหตุฉุกเฉิน จะทำให้ระบบการแจ้งเหตุฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความพร้อมและเป็นผู้รับผิดชอบศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ๑๙๑ มาเป็นเวลานานแล้ว ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และปี ๒๕๖๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ๑๙๑ ครบทั้ง ๗๗ จังหวัด และการปฏิบัติงานก็มีการประสานแจ้งเหตุไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว

นอกจากนี้ การที่กำหนดไม่ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม เรียกเก็บค่าบริการจากผู้แจ้งเหตุ ก็จะทำให้ไม่เกิดภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้แจ้งเหตุ อีกทั้งการกำหนดให้ผู้รับแจ้งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรือระงับเหตุฉุกเฉิน สามารถเข้าถึงหรือเปิดเผยพิกัดตำแหน่งหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งเหตุ หรือผู้ประสบเหตุฉุกเฉิน โดยไม่มีความผิด ก็ให้กระทำเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือหรือระงับเหตุฉุกเฉิน หรือเพื่อตรวจสอบผู้กระทำความผิดเท่านั้น อันจะทำให้เกิดประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้ประสบเหตุฉุกเฉินหรือระงับเหตุฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งข้อยกเว้นนี้ คุ่มครองถึงผู้ประกอบการโทรคมนาคมด้วย

ส่วนโทษปรับทางปกครองกับผู้ใช้หรือเรียกเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ โดยไม่มีเหตุฉุกเฉิน หรือมีพฤติกรรมอันเป็นการก่อกวนการปฏิบัติงานของผู้รับแจ้ง ก็เป็นการป้องปรามมิให้ผู้ไม่ประสงค์ดีโทรมา ก่อกวน ซึ่งอาจมีจำนวนมากจนคู่สายเต็ม ทำให้ผู้ประสบเหตุฉุกเฉินจริงไม่สามารถแจ้งเหตุฉุกเฉินได้นั่นเอง

อย่างไรก็ตาม แม้บทบัญญัติในส่วนนี้ จะมีได้กำหนดให้ชัดเจนถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรเพื่อรองรับการแจ้งเหตุโดยใช้เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ แต่โดยหลักการแล้วเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติเป็นเลขหมายที่ต้องสามารถโทรแจ้งได้ทุกช่วงเวลา โดยไม่ผูกติดกับสัญญาการให้บริการระหว่างประชาชนและผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการจึงต้องให้บริการสำหรับการแจ้งเหตุโดยใช้เลขหมายดังกล่าวไม่ว่าจะมีการรับบริการให้บริการตามสัญญาหรือไม่ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะและถือเป็นหลักปฏิบัติสากลที่ใช้กันทั่วโลก

จากความพร้อมและแผนการดำเนินการของ กสทช. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (แผนการทำงานของ สตช. กำหนดไว้เป็น ๓ ระยะ (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔) น่าจะสามารถเปิดให้บริการเป็นระยะๆ และเสร็จสมบูรณ์ ในปี ๒๕๖๔ แต่หลังจากกฎหมายบังคับใช้แล้ว การดำเนินการกลับล่าช้าอย่างมาก ในขณะที่ประเทศชาติมีเหตุฉุกเฉินมากมาย ต่อเนื่องยาวนาน แต่ ๑๙๑ กลับไม่มีบทบาทใดๆ ไม่มีการแถลงหรือแจ้งเหตุปัญหาอุปสรรคให้สาธารณชนทราบ จนกระทั่งเกิดเหตุฉุกเฉินที่สุดในประวัติศาสตร์โลก การระบาดของ COVID-19 ที่มีเหตุฉุกเฉินมากมายทั่วทุกหย่อมหญ้า ผู้คนไม่ว่าผู้ใหญ่ เด็กหรือทารก ติดเชื้อจำนวนมากต้องการความช่วยเหลือ และเสียชีวิตจำนวนมาก จนกระทั่งวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๔ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้สั่งการให้เปิดศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ๑๙๑ ช่วยรับแจ้งกรณีผู้ป่วย COVID-19 เพื่อแบ่งเบาภาระสายด่วนต่างๆ ของหน่วยงานทางการแพทย์ เพื่อเป็นตัวกลางรวบรวมข้อมูลผู้ป่วย COVID-19 เพื่อบรรเทาและช่วยเหลือประชาชน

๖.๕.๕ กองทุน กทปส. ควรสนับสนุนสื่อที่ขาดกำลังสนับสนุน เช่น รายการเด็ก เยาวชน รายการคนพิการ และรายการสร้างสรรค์สังคม

กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กทปส.) กองทุน กทปส. มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนส่งเสริมชุมชนและสนับสนุนผู้ประกอบการบริการชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสื่อสาร การวิจัย และพัฒนาในกิจการฯ รวมทั้งความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีด้านการใช้คลื่นความถี่ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุหรือผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนอุตสาหกรรม โทรคมนาคมและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ฯลฯ ซึ่งปัจจุบัน รายการสำหรับเด็ก เยาวชน มีน้อยและมีการยกเลิกหลายช่อง หลายรายการ เนื่องจากไม่มีผู้สนับสนุนรายการ เพราะเป็นรายการที่มีเรตติ้งหรือความนิยมคนดูต่ำ ผู้สนับสนุนจึงมีน้อย และผู้ผลิตรายการก็แทบจะไม่มีกองทุน กทปส. จึงควรสนับสนุนให้มากขึ้นและกระตุ้นให้มีการผลิตรายการเด็ก เยาวชน รายการคนพิการ และรายการสร้างสรรค์สังคม ให้มากยิ่งขึ้นภายใต้แนวคิดที่ว่า เขาย่อมรู้ความต้องการของพวกเขาโดยเฉพาะควรให้เด็ก เยาวชน และคนพิการได้ดำเนินรายการในรายการ หรือทางช่อง หรือสถานวิทยุกระจายเสียง หรือมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการผลิตรายการสำหรับพวกเขา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรืออาจมีผู้ทรงคุณวุฒิ คอยดูแล ช่วยเหลือ เป็นต้น

๖.๕.๖ ปัญหาที่เกิดจากสายสื่อสาร

สายสื่อสารที่ย่อยนคล้อยลงมาเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้ขับขี่ยานพาหนะนั้น สาเหตุหนึ่งมาจากสายสื่อสารที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว แต่ไม่ถูกรื้อออกแต่ถูกปล่อยปละเลเลยจนขาดบ้าง หย่อนยานลงเรียดิน บางช่วงที่สายสื่อสารหย่อนยานลงมาถึงพื้นถนนหนทาง เมื่อผู้ขับขี่ยานพาหนะขับผ่านจึงเกี่ยวสายสื่อสารเหล่านั้น ได้รับอันตรายทั้งบาดเจ็บและเสียชีวิต และจากการลงพื้นที่ที่จังหวัดภาคเหนือ ได้รับทราบว่า ผู้ขับขี่ยานพาหนะได้ขับไปตามถนนและได้เกี่ยวสายสื่อสารจนทำให้เสาไฟฟ้าที่สายสื่อสารล้มลงจนทำให้ผู้ขับขี่ได้รับอันตราย และยังถูกการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคฟ้องเรียกค่าเสียหายให้ชดใช้เสาไฟฟ้าที่ล้มหรือหักโค่นนั้นด้วย

กรณีดังกล่าวหากไม่มีสายสื่อสารหย่อนคล้อยลงมาจากตัวขวางเส้นทางสัญญาณแล้ว อันตรายย่อมไม่เกิดขึ้น เมื่อไม่มีเหตุ ผลก็ย่อมไม่เกิดขึ้นฉันใดฉันนั้น และเพราะเหตุใดสายสื่อสารที่ไม่ถูกใช้งานแล้วจึงไม่ถูกรื้อออก ทั้งๆ ที่ในกฎระเบียบและแนวปฏิบัติที่ กสทช. กำหนดไว้ให้เจ้าของกิจการต้องดำเนินการรื้อสายและอุปกรณ์การออกอากาศออกให้หมด โดยมีเจ้าหน้าที่ กสทช. ติดตามตรวจสอบและถ่ายรูปการรื้อถอนนั้น ให้สำนักงาน กสทช. ทราบในทุกกรณี

แนวปฏิบัติที่ผ่านมา เมื่อมีกรณีเลิกกิจการ เลิกใช้ เลิกออกอากาศแล้ว สำนักกำกับการใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (คส.) และสำนักงาน กสทช.ภาค (ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ) จะตรวจสอบและติดตามการรื้อถอนสายอากาศ สายเคเบิลที่มีการพาดสายไว้กับเสาไฟฟ้าและอุปกรณ์ที่ใช้ในการออกอากาศ และแจ้งผลการตรวจสอบโดยการส่งภาพถ่ายการรื้อถอนสายอากาศและการทำลายเครื่องวิทยุคมนาคม รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการออกอากาศ ส่งให้สำนักงาน กสทช. สำนักการอนุญาตประกอบกิจการ โครงข่ายสิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องวิทยุคมนาคม (ปส.๓) ได้รับทราบ

ดังนั้นหากมีการบังคับที่เข้มงวด จริงจังแล้ว ปัญหาอันตรายที่เกิดจากสายสื่อสารดังกล่าวก็อาจไม่เกิด หรืออาจแก้ไขกฎ ระเบียบ หรือแนวปฏิบัติในการควบคุมดูแลให้เข้มงวดรัดกุมมากยิ่งขึ้นก็จะลดปัญหาเหล่านั้นได้อย่างมาก เพราะภาพถ่ายดังกล่าวอาจเป็นเพียงการรื้อสายสื่อสารและอุปกรณ์เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นก็ได้ ปัญหาสายสื่อสารที่ไม่ใช้แล้วจึงมีอยู่ทั่วไป การหวังพึ่งพิงโครงการนำสายสื่อสารลงดินทั่วทุกพื้นที่นั้น ไม่อาจเกิดขึ้นได้ แต่การจัดระเบียบสายสื่อสารให้เรียบร้อย เป็นระเบียบ ไม่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดอันตรายต่างๆ เป็นสิ่งที่มีกำหนดในกฎ ระเบียบ ที่สำนักงาน กสทช. และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องดูแลอย่างเข้มงวด เคร่งครัด

บทที่ ๗ ภาคผนวก

๗.๑ การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องและบูรณาการข้อมูลการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ประจำปี ๒๕๖๔

จัดขึ้นเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๐๐ น.
 ณ ห้องวิภาวดีบอลรูม ซี โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพฯ

รูปที่ ๗-๑: บรรยากาศการประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องและบูรณาการข้อมูลการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงาน

๗.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช.

เพื่อให้การรวบรวมข้อมูลการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละด้านนั้น จึงมีรูปแบบในการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการ ๔ วิธี ดังนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง (จากแบบสอบถาม) ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผลการประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) และผลการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) เมื่อได้ข้อมูลจากแต่ละกลุ่มแล้วจัดทำการวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อให้ได้มาซึ่งผลการประเมินการปฏิบัติงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. จากแต่ละกลุ่ม จากนั้นทำการประเมินภาพรวม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๗.๒.๑ การจัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้จัดการประชุมกลุ่มย่อยตามด้านต่างๆ ได้แก่ ๑) ด้านกิจการกระจายเสียง ๒) ด้านกิจการโทรทัศน์ ๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม ๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และ ๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เพื่อเก็บข้อมูลแบบเจาะประเด็น และการอภิปรายในหัวข้อต่างๆ ร่วมกัน โดยผู้ที่เข้าร่วมการประชุมกลุ่มย่อย ประกอบด้วย ผู้ปฏิบัติงาน กสทช. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งผู้ประกอบการ หน่วยงานราชการ และตัวแทนภาคประชาชน โดยจำนวนผู้เข้าร่วมรวมกันกว่า ๑๕๐ คน ซึ่งผลจากการประชุมกลุ่มย่อยจะถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการติดตามผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ทั้งในการประเมินตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duties) รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Evaluation Model) รูปแบบการประเมินหลักทฤษฎีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Model) และรูปแบบการประเมินห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Impact Value Chain) ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สามารถวัดผลความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. เพื่อให้การจัดทำรายงานตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และได้รับความเห็นจากหลายฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ด้านกิจการกระจายเสียง

ขอบเขตของการจัดการประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบข้อมูล ข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องมีผลกระทบต่อการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการกระจายเสียง โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบด้วย ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ สมาคม/มูลนิธิ/องค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการจัดจำนวน ๒ ครั้ง โดยแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพกิจการกระจายเสียงที่ได้รับใบอนุญาตคลื่นหลักประเภทสาธารณะ ๘ คน กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพกิจการกระจายเสียงที่กำลังเข้าสู่กระบวนการเข้ารับใบอนุญาตประเภทกิจการทางธุรกิจ ๘ คน กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพกิจการเสียง กลุ่มทดลองประกอบกิจการประเภทบริการชุมชนและสาธารณะ ๘ คน ผู้ประกอบวิชาชีพกิจการเสียง กลุ่มทดลองประกอบกิจการประเภทกิจการทางธุรกิจ ๑๑ คน และกลุ่มองค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ สมาคม/มูลนิธิ/องค์กรที่เกี่ยวข้อง ๓ คน รวมทั้งสิ้น ๓๘ คน^{๖๑}

รูปที่ ๗-๒: บรรยากาศการประชุมกลุ่มย่อย
ด้านกิจการกระจายเสียง

^{๖๑} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการกระจายเสียง ประจำปี ๒๕๖๔.

๒) ด้านกิจการโทรทัศน์

การจัดการประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบข้อมูล ข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องมีผลกระทบต่อการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบด้วย ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ สมาคม/มูลนิธิ/องค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการจัดจำนวน ๑ ครั้ง ซึ่งมีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๔๒ คน^{๖๒}

รูปที่ ๗-๓: บรรยากาศการประชุมกลุ่มย่อย
 ด้านกิจการโทรทัศน์

๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม

การจัดการประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบข้อมูล ข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องมีผลกระทบต่อการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบด้วย ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ สมาคม/มูลนิธิ/องค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการจัดจำนวน ๑ ครั้ง โดยแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของสำนักงาน กสทช. ๑๐ คน ผู้ประกอบการ ๓๑ คน รวมทั้งสิ้น ๔๑ คน^{๖๓}

รูปที่ ๗-๔: บรรยากาศการประชุมกลุ่มย่อย
 ด้านกิจการโทรคมนาคม

๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

ผู้เข้าร่วมการประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ มีจำนวน ๓๓ คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากสภาเด็กและเยาวชนประจำจังหวัด สมาคมคุ้มครองผู้บริโภค สถานีโทรทัศน์และวิทยุ และองค์กรวิชาชีพ สื่อมวลชน^{๖๔}

^{๖๒} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ประจำปี ๒๕๖๔.

^{๖๓} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔.

^{๖๔} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ประจำปี ๒๕๖๔.

รูปที่ ๗-๕: บรรยากาศการประชุมกลุ่มย่อย
ด้านกิจการคุ้มครองผู้บริโภค

๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

การประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบข้อมูล ข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เช่น ผู้ประกอบกิจการ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ สมาคม/มูลนิธิ/องค์กรที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น รวมจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐ คน โดยที่ปรึกษาเป็นผู้เชิญหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุม รวมถึงจัดทำเอกสารประกอบการประชุม^{๖๕}

รูปที่ ๗-๖: บรรยากาศการประชุม
กลุ่มย่อย ด้านการส่งเสริมสิทธิ
และเสรีภาพของประชาชน

๗.๒.๒ การจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)

เพื่อให้การรวบรวมข้อมูลการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากการพิจารณาตรวจสอบจากเอกสารต่างๆ แล้ว กตป. ยังได้มีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภูมิภาค ทั้งใน ๑) ด้านกิจการกระจายเสียง ๒) ด้านกิจการโทรทัศน์ ๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม ๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และ ๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

เนื่องจาก กตป. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของประชาชนที่เป็นผู้ได้ผลกระทบจากการปฏิบัติงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ซึ่งมีความสำคัญมากในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ในการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ได้จำแนกตามการติดตามและประเมินผลของ กตป. เพื่อรับฟังความคิดเห็น โดยในแต่ละด้านได้ทำการจัดประชุมด้านละ ๕ ภูมิภาค ได้แก่ (๑) ภาคกลาง (๒) ภาคเหนือ (๓) ภาคใต้ (๔) ภาคตะวันออก และ (๕) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะรวมทั้งมากกว่า ๓,๐๐๐ คน รายละเอียดมีดังนี้

^{๖๕} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ประจำปี ๒๕๖๔.

รูปที่ ๗-๗: การจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing)

๕) ด้านกิจการกระจายเสียง

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านกิจการกระจายเสียง ๕ ภูมิภาค ประกอบด้วย ๖๖

ภูมิภาค	วันที่จัดการประชุม	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)	สถานที่
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔	๑๘๖	จังหวัดชลบุรี
ภาคใต้	๒ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๘๙	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ภาคกลาง	๙ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๙๓	จังหวัดสุพรรณบุรี
ภาคตะวันออก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔	๒๐๑	จังหวัดนครพนม
ภาคเหนือ	๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๗๖	จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ ๗-๑: แผนการจัดประชุมของด้านกิจการกระจายเสียง

รูปที่ ๗-๘: บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านกิจการกระจายเสียง

๑) ด้านกิจการโทรทัศน์

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านกิจการโทรทัศน์ ๕ ภูมิภาค ประกอบด้วย ๖๗

ภูมิภาค	วันที่จัดการประชุม	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)	สถานที่
ภาคเหนือ	๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๕๙	จังหวัดเชียงราย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๖๓	จังหวัดระยอง
ภาคใต้	๑๔ มกราคม ๒๕๖๕	๑๘๐	จังหวัดภูเก็ต
ภาคกลาง	๑๗ มกราคม ๒๕๖๕	๑๖๘	จังหวัดกาญจนบุรี
ภาคตะวันออก	๒๑ มกราคม ๒๕๖๕	๑๗๒	จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ ๗-๒: แผนการจัดประชุมของด้านกิจการโทรทัศน์

รูปที่ ๗-๙: บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านกิจการโทรทัศน์

๖๗ รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ประจำปี ๒๕๖๔

๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านกิจการโทรคมนาคม ๕ ภูมิภาค ประกอบด้วย๖๘

ภูมิภาค	วันที่จัดการประชุม	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)	สถานที่
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๗๖	จังหวัดนครพนม
ภาคตะวันออก	๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๘๑	จังหวัดระยอง
ภาคเหนือ	๑๐ มกราคม ๒๕๖๕	๑๗๑	จังหวัดลำปาง
ภาคใต้	๑๙ มกราคม ๒๕๖๕	๑๖๗	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ภาคกลาง	๒๖ มกราคม ๒๕๖๕	๑๘๐	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ ๓-๓: แผนการจัดประชุมของด้านกิจการโทรคมนาคม

รูปที่ ๓-๑๐: บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านกิจการโทรคมนาคม

๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ๕ ภูมิภาค ประกอบด้วย

ภูมิภาค	วันที่จัดการประชุม	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)	สถานที่
ภาคตะวันออก	๓ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๖๕	จังหวัดระยอง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๗๒	จังหวัดนครพนม
ภาคกลาง	๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๖๒	จังหวัดนครปฐม
ภาคเหนือ	๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๖๙	จังหวัดเชียงราย
ภาคใต้	๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๗๙	จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๓-๔: แผนการจัดประชุมของด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

๖๘ รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม ประจำปี ๒๕๖๔.

รูปที่ ๗-๑๑: บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ๕ ภูมิภาค ประกอบด้วย^{๖๙}

ภูมิภาค	วันที่จัดการประชุม	จำนวนผู้เข้าร่วม (คน)	สถานที่
ภาคตะวันออก	๑๕ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๕๐	จังหวัดตราด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๕๐	จังหวัดอุดรธานี
ภาคเหนือ	๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔	๑๕๐	จังหวัดแพร่
ภาคกลาง	๖ มกราคม ๒๕๖๕	๑๕๐	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ภาคใต้	๑๒ มกราคม ๒๕๖๕	๑๕๐	จังหวัดตรัง

ตารางที่ ๗-๕: แผนการจัดประชุมของด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

รูปที่ ๗-๑๒: บรรยากาศการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๗.๒.๓ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

เพื่อให้การรวบรวมข้อมูลการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และมีรายละเอียดเชิงลึก ดังนั้นได้ดำเนินการจัดสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งใน ๑) ด้านกิจการกระจายเสียง ๒) ด้านกิจการโทรทัศน์ ๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม ๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และ ๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เพิ่มเติมจากการจัดการประชุมกลุ่มย่อย และการจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ดำเนินการโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบพบหน้า (Face to face interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview)

^{๖๙} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ประจำปี ๒๕๖๔.

๑) ด้านกิจการกระจายเสียง

มีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องตามภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยมีประเด็นหลัก ๔ ประเด็น^{๗๐} ได้แก่ (๑) การเปลี่ยนผ่านระบบการใช้งานคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียงไปสู่ระบบการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่และประกอบกิจการกระจายเสียง (๒) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศของอุตสาหกรรมสื่อต่อกิจการกระจายเสียง ซึ่งดำเนินการประเมินผลกระทบจากการให้บริการในการกำกับดูแล และการให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (๓) การดำเนินการของกองทุน กทปส. และมาตรการของสำนักงาน กสทช. ในการส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบวิชาชีพกิจการกระจายเสียง (๔) การติดตามประเด็นจากผลการศึกษาปี ๒๕๖๓ ที่ต้องการให้ กสทช. แก้ไขปัญหาต่างๆ

๒) ด้านกิจการโทรทัศน์

มีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องตามภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยมีประเด็นหลัก ๑๒ ประเด็น^{๗๑} ได้แก่ (๑) ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการให้บริการโทรทัศน์ในประเทศไทย (๒) ปัญหาในการให้บริการของโทรทัศน์ในประเทศไทย (๓) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ในปี ๒๕๖๔ (๔) ความพร้อมของทรัพยากรในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ในปี ๒๕๖๔ (๕) ความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานกับปัญหา สาเหตุของปัญหา และกิจกรรมดำเนินงานในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ในปี ๒๕๖๔ (๖) ความคิดเห็นต่อกระบวนการ (Process) ในการดำเนินการในโครงการต่างๆ ของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ในปี ๒๕๖๔ (๗) การเข้าถึงการดำเนินงาน/กิจกรรมของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ (๘) ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ (๙) ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ (๑๐) ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ (๙) ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบจากการดำเนินการของ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ (๑๐) ความคิดเห็นอย่างไรต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และเลขาธิการ กสทช. (๑๑) แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับกิจการโทรทัศน์ในอนาคต (๑๒) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในการด้านกิจการโทรทัศน์

๓) ด้านกิจการโทรคมนาคม

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรคมนาคม ปี ๒๕๖๔ มีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องตามภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยมีประเด็นหลัก ๖ ประเด็น^{๗๒} ได้แก่ (๑) ภาพรวมการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (๒) ความรู้

^{๗๐} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการกระจายเสียง ประจำปี ๒๕๖๔.

^{๗๑} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านกิจการโทรทัศน์ ประจำปี ๒๕๖๔.

^{๗๒} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ประจำปี ๒๕๖๔.

เกี่ยวกับสำนักงาน กสทช. (๓) การใช้บริการ 4G/5G (การเตรียมความพร้อมในการจัดสรรและการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 3500 MHz) (๔) การเร่งรัดการนำสายสื่อสารลงใต้ดินและการจัดระเบียบสายสื่อสาร (๕) มาตรการช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการในช่วงวิกฤตของ COVID-19 (๖) มาตรการแก้ไขปัญหา SMS หลอกหลวงประชาชน

๔) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ปี ๒๕๖๔ มีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องตามภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยมีประเด็นหลัก ๔ ประเด็น^{๗๓} ได้แก่ (๑) การไม่ทราบบทบาทหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภค (๒) การประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค (๓) กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน (๔) การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ

๕) ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

มีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องตามภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยมีประเด็นหลัก ๘ ประเด็น^{๗๔} ได้แก่ (๑) การรับรู้ต่อการดำเนินการของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา (๒) ปัญหาการถูกละเมิดสิทธิ เสรีภาพ/การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากบริการกระจายเสียง บริการโทรทัศน์ และบริการโทรคมนาคม (๓) ปัจจัยด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) ที่ส่งผลต่อการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ กสทช. ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา (๔) ปัจจัยนำเข้า (Input) ในการดำเนินการของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา (๕) จุดแข็งและจุดอ่อนของกระบวนการ (Process) ในการดำเนินการของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา (๖) ผลผลิต/ผลลัพธ์ (Product/Outcome) ต่อการดำเนินการของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ผ่านมา (๗) ผลประโยชน์/ผลกระทบจากโครงการ (Impact) ของการดำเนินโครงการของ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (๘) แผนงาน โครงการ และแผนงบประมาณสำหรับการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในอนาคต (๙) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของ กสทช. ในการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

^{๗๓} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ประจำปี ๒๕๖๔.

^{๗๔} รายงานการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ประจำปี ๒๕๖๔.

กตป.

คณะกรรมการติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
๘๘๘ อาคารไอทาวเวอร์ ถนนวิภาวดีรังสิต จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐